

पूज्यश्रीजिनभद्रगणेशमाध्वमणधिरचितं

जीतकल्पसूत्रम् ।

स्वोपज्ञभाष्येण भूषितम् ।

संशोधकः—

पूज्यपादप्रवर्तकश्रीकान्तिविजयशिष्य—

पूज्यवरश्रीचतुरविजयान्तिषद्

मुनिपुण्यविजयः

प्रकाशितमिदम्—

अहम्मदाबादवास्तव्य-भेष्टिवर-श्रीदोकृतचन्द्रात्मज -

श्रीप्रेमचन्द्रमोदीभेयोनिमित्तं तस्नेहि-पारेख-

उत्तमचन्द्रात्मज-बी. ए. एल्. एल्. बी.

इत्युपाधिधारि- रा. व. श्रीगीरधर-

लाहलसमर्पितप्रव्यसाहाय्येन ।

प्रथमावृत्ति

५००

वीर संवत् २४६४.

विक्रम संवत् १९९४

प्रकाशकः—

भाईजी बबलचंद्र केशवकाळ मोदी
हामापटेकनी पोळ,
अमदाबाद.

धी कायमंड ज्युविकी प्रिन्टींग प्रेसमा
परीस देवीबास कानलाके काप्युं.
सलापोस रोड—अमदाबाद.

स्मरणाञ्जलि.

धर्मात्मा भीयुत बकील केशबलाल प्रेमचंद मोदीनी प्रेमभरी प्रेरणाने परिणामे प्रस्तुत ग्रन्थतुं सम्पादन में तेमना तरफधी स्वीकार्युं हतुं । आजे अत्यंत बीलगीरीनी बात छे के प्रस्तुत ग्रंथने अबलोकबा पहेलां तेओ भा दुनिआमांभी महद्वय बबा छे । बकील केशबलाल भाई ए बीजा बकीलोनी जेम असीलो साथे फूट गडमबल करी जाणनार बकील न हता एण प्रामाजिकपणे बर्षनार आदर्श बकील होबा उपरांत, तेओ धर्मात्मा, अपूर्व साहित्यप्रेमी अने साहित्यसेवक हता । भारतीय तेम ज पाश्चात्य साहित्यरसिक विद्वानोना तेओ मार्गदर्शक अने सहायक भिच उता । पोताना जीवनमां तेमणे जैन साहित्यनी तेम ज जैन जनी अनेक रीते सेवा बजाबी छे । तेमना अभावधी जैन समाज-न एक बिरल साहित्यसेवीनी खोट पडी छे । हुं सन्नत बकील महाशयना आत्माने छान्ति इच्छी बिरमुं छुं ।

मुनि पुण्यविजय.

॥ अर्हम् ॥

प्रस्तावना

हस्तलिखित प्रति—प्रस्तुत ग्रन्थना संशोधनमाटे पृथ्वपाव प्रवर्तक श्री १००८ श्री कान्तिविजयजी महाराजना बडोदराना हस्तलिखित जैन ज्ञानमंडारनी नवी लक्षापल मात्र एक न प्रतिनो आधार लेखामां आण्यो छे । आ प्रतिने, छीवडीना जैन ज्ञान-मंडारनी कोई चिह्नाने सुषारेल प्राचीन प्रतिना आधारे में सुधारी हती । आ उपरांत, प्रस्तुत ग्रंथने सुधारवा माटे आवश्यकनिर्युक्ति, पिण्डनिर्युक्ति, भोचनिर्युक्ति, व्यवहारभाष्य, वृहत्कल्पभाष्य, पंच-कल्पभाष्य बनेरे ग्रन्थीनो पण उपयोग करवामां आण्यो छे अने जेम बने तेम प्रस्तुत ग्रन्थने शुद्ध करवा माटे प्रयत्न करवामां आण्यो छे ।

प्रस्तुत ग्रन्थनी हस्तलिखित प्रतिमां अमे के खास विशेषताओ जोई छे । एक परसवर्णविषयक; अर्थात् अभ्रिन्निय देन्तो होमि अणहियासेन्तेहि आ प्रमाणे घणे ठेकाणे प्राचीन समयची करेला परसवर्णो छे । अने बीजी विशेषता—ज्यां ज्यां प्रस्तुत ग्रन्थनी जे जे सूत्रगाथानुं भाष्य समाप्त थाय छे त्यां ते ते गाथाना अंकने ताडपत्रीय प्रतोमां आवता पत्रांकदर्शक अक्षरांको द्वारा दर्शाववामां आण्यो छे । उपरोक्त परसवर्ण अने गाथादर्शक अक्षरांको आखा ग्रन्थमां करवामां आण्यो हशे परंतु लेखकादिनी अज्ञानताने छीचे केटलेक ठेकाणे आ वस्तु कायम रही छे अने केटलेक ठेकाणे पमां परिवर्तन पण थयुं छे । अमे, आ वन्नेय वस्तुओ अमारा पालेनी प्रतिमां जे प्रमाणे मळी छे ते रीते कायम न राखी छे । आधी अमे पटलुं न जणाववा इच्छीय छीय के—आ ग्रंथमां परसवर्ण बनेरे जे छे ते अमे हस्तलिखित प्रतिने आधारे ज करेला छे ।

जीतकल्पभाष्य—प्रस्तुत भाष्यग्रंथ ए कल्पभाष्य, व्यवहार-भाष्य, पंचकल्पभाष्य, पिण्डनिर्युक्ति बनेरे ग्रन्थीनी गाथाना

संग्रहरूप ग्रन्थ छे । कारण के आ ग्रन्थमां एषी ढगलाबंध गाथाओ छे जेने उपरोक्त ग्रन्थोमांनी गाथाओ साथे अक्षरशः सरबाची शक्य ।

ग्रन्थकार—आ पुस्तकमां जीतकरूपसूत्र अने तेना भाष्यनो समावेश करबामां आव्बो छे । जीतकरूपसूत्रना प्रणेता भगवान् जिनभद्रगणि क्षमाभ्रमण छे ए निर्विवाद हकीकत छे । आ संबंधमां तेम ज भगवान् जिनभद्रगणिना समय निर्णय बिषे विद्वद्वयं ओमान् जिनचिजयजीय पोते संपादन करेल चूर्णि सहित जीत-करूपसूत्रनी प्रस्तावनामां सविस्तर आलोचना करी छे । पटले आ विषयना जिज्ञासुओने ते प्रस्तावना गोवा भ्रामण छे । अहीं मारे मात्र पटलुं ज कहैवानुं छे के जीतकरूपभाष्यना कर्ता कोण छे ? । प्रस्तुत भाष्यमां कोई पण ठेकाणे भाष्यकारे पोताना नामनो उल्लेख कयों नथी, नथी चूर्णिकारे प्रस्तुत भाष्यनो पोताना ग्रन्थमां क्यांय उल्लेख कयों, तेम तेबो बीजो कोई एबो स्पष्ट उल्लेख पण मळतो नथी जेना आधारे भाष्यकारना नामनो बोझस निर्णय करी शक्य । तेम छतां प्रस्तुत जीतकरूपभाष्यनो

तिसमयहारादीणं, गाहाणऽट्टण्ह वो सरुव्वं तु ।

बिस्वरयो वण्णेऽजा, जह हेट्ठाऽऽवस्सए भणियं ॥६१॥

आ गाथामांना “ जह हेट्ठाऽऽवस्सए भणियं ” ए पाठ तरफ ध्यान आपतां आपणने सहेजे एम धाय छे के-अहीं “ जह आव-स्सए भणियं ” पटलो ज पाठ बस छतां भाष्यकारे बधारानो “ हेट्ठा ” शब्द छामाटे सूक्यो ? । “ हेट्ठा ” शब्द ए कोई पाद-पूरणार्थक शब्द नथी के आपणे तेम मानीने बलाबी छईए । कहं जोतां ग्रन्थकारो “ हेट्ठा ” अने “ उवरिं ” ए बे शब्दोने अनुक्रमे “ पूर्वे ” अने “ अग्ने ” अर्थमां ज चापरे छे । वा. त. “ हेट्ठा भणियं ” अर्थात् पूर्वे भणितम्; “ उवरिं वोच्छं ” अर्थात् अग्ने बन्धे । आ उपरथी ए फलित बाय छे के-“ प्रस्तुत जीत-करूप ” ग्रंथना भाष्यकारे “ तिसमयहार ” अर्थात् “ जाबइया तिसमया-” (आव० निर्युक्ति गाथा ३०) इत्यादि आठ गाथा-ओनुं स्वरूप पूर्वे आवश्यकमां विस्तारथी वर्णव्युं छे ” । आव-श्यकनिर्युत्तयन्तर्गत “ जाबइया तिसमया० ” आदि गाथाओनुं

भाष्यग्रंथ द्वारा विस्तृत व्याख्यान करनार भगवान् भोजिनभद्रगणि क्षमाभ्रमण सिषाय बीजुं कोई ज नथी । पटले मारी ए दठ मान्यता छे के-प्रस्तुत श्रौतकल्पभाष्यना प्रणेता भगवान् भोजिनभद्रगणि क्षमाभ्रमण छे ।

भाष्यकार तरीके बे आचार्यों जानीता छे । एक भगवान् भोसंबदासगणि क्षमाभ्रमण अने बीजा पूज्य भोजिनभद्रगणि क्षमाभ्रमण । कल्पवृहद्भाष्य बगेदेना प्रणेता कोण छे ? ए निर्णीत नथी, पण ए आ बे करतां कोई श्रौजा ज आचार्य छे एम अमे मानोप छीए । अस्तु, ए गमे ते हो, तो पण पूज्य भोजिनभद्रगणि क्षमाभ्रमणी महाभाष्यकार तरीकेनी कयाति होई प्रस्तुत भाष्यमां तेमना पूर्वे थई गएल भगवान् भोसंबदासगणि कृत भाष्यग्रन्था-दिनी नाथाओ होबामां कोई पण प्रकारनी विरोध नथी ।

विषय—प्रस्तुत ग्रन्थमां जैन निर्ग्रन्थ-निर्ग्रन्थीओना जुदा जुदा अपराधस्थानविषयक प्रायश्चित्तोनुं मोतव्यबहारने आभी निरूपण करवामां आब्युं छे । जे विषयानुकमणिका मोवाची स्पष्ट रीते जानी सकाथे ।

अंतमां हुं पटलुं ज इच्छुं छुं के-प्रस्तुत ग्रन्थना संशोधनमां सावधानी राखवा छतां स्वलनाओ रहैवा पामी होय तेने विद्वानो क्षमापूर्वक सुधारीने बांघे ।

निवेदक—

पुण्यविजय ।

विषयानुक्रमणिका

विषय.	भाष्यगणा.	पृष्ठ.
सूत्र गाथा १		१
मंगल अभिधेयादि		१
'प्रवचन' शब्दको निरुक्तार्थ	१-३	१
'प्रायश्चित्त' शब्दको निरुक्तार्थ	४-६	१
आगम, ध्रुत, आज्ञा, धारणा अने जीत व्यवहार	७-८	२
आगममन्यवहार	९-५५९	२
'आगम' व्यवहारना भेद-प्रभेदो अने		
प्रत्यक्ष आगम परोक्ष आगम	९-१०	२
प्रत्यक्ष-परोक्ष आगमनुं स्वरूप	११	२
'अक्ष' शब्दनी व्युत्पत्ति	१२-१३	२
'अक्ष'ना अर्थ संबंधे अन्य मतनो निर्देश		
अने प्रतिषेध	१४-२२	२
'नोद्भिन्नय प्रत्यक्ष आगम'नी त्रिविधता:	२३-२४	३
अवधि मनःपर्याय-केवल		
अवधिज्ञान	२५-७३	३
अवधिज्ञाननी प्रकृतिओ	२५-३१	४
भवप्रत्ययिक अवधिज्ञान	३२-३३	४
गुणप्रत्ययिक अवधिज्ञान	३४	४
'अवधि' नुं स्वरूप	३५-३६	४
'अवधिज्ञान'ना छ भेदो	३७	४
आनुगामिक अवधि	३८-४६	४
अनानुगामिक अवधि	४७-४९	५
वर्धमानक अवधि	५०-६१	५
हीयमानक अवधि	६२	६
प्रतिपाती अवधि	६३-६४	७
अप्रतिपाती अवधि	६५-६७	७
प्रव्यावधि क्षेत्रावधि	६८-६९	७

काळावधि	७०-७१	७
भाषावधि	७२-७३	७
मनःपर्यव ज्ञान	७४-८९	७
मनःपर्यव ज्ञानना वे मेदः	७४	७
ऋजुमति-विमलमति		
प्रव्यमनःपर्यव	७५	८
क्षेत्रमनःपर्यव	७६-८१	८
कालमनःपर्यव	८२-८३	८
भावमनःपर्यव	८४-८५	८
'मनःपर्यव ज्ञान'नो विषय	८६-८८	८
ऋजुमति-विपुलमति	८९	९
केवलज्ञान	९०-१०९	९
केवलज्ञाननुं स्वरूप	९०-१०४	९
केवलज्ञानिमां मति वनेरे ज्ञाननो अभाव आदि	१०५-९	१०
परोक्षागमव्यवहारी	११०-१६	१०
'प्रायश्चित्त' नो न्यूनता-अधिकता संबंधी		
पृच्छा अने उत्तर	११७-२४	११
प्रायश्चित्तदानयोग्य	१२५-३१	१२
आलोचनाअवगणनो क्रम	१३२-४८	१२
प्रायश्चित्त देनारनी योग्यता अयोग्यता		
संबंधी विचार	१४९-२४१	१४
प्रायश्चित्तनां अटार स्थानो	१४२-५४	१४
प्रायश्चित्तनां वनीश स्थानो	१५५-६०	१४
आठ संपदा	१६१-६२	१५
चार प्रकारनी आचारसंपदा	१६३-६६	१५
चार प्रकारनी श्रुतसंपदा	१६७-७०	१५
चार प्रकारनी शरीरसंपदा	१७१-७४	१६
चार प्रकारनी वचनसंपदा	१७५-७८	१६
चार प्रकारनी वाचनासंपदा	१७९-८४	१६
चार प्रकारनी मतिसंपदा	१८५-९१	१७

चार प्रकारनी प्रयोगमत्तिसंपदा	१९२-९७	१७
चार प्रकारनी संग्रहपरिज्ञासंपदा	१९८-२०६	१८
प्रायश्चित्तनां छत्रीश्रु स्थानो	२०७-११	१९
चार विनयनी प्रतिपत्तिभो	२१२-१३	१९
चार प्रकारे आचारविनय	२१४-२२	१९
चार प्रकारे श्रुतविनय	२२३-२५	२०
चार प्रकारे शिक्षेपणविनय	२२६-३३	२०
चार प्रकारे दोषनिर्घातविनय	२३४-४१	२१
आगमव्यवहारी	२४२-५४	२१
'आलोचना' ना दश गुणो	२४५	२२
प्रायश्चित्त थापनार योग्य ज्ञानिभोने		
अभाव थये प्रायश्चित्त केम संभवे ?	२५५-६२	२३
पथो शिष्यनो भ्रम अने आचार्यनो उत्तर	२६३-७३	२३
दश प्रकारे प्रायश्चित्त	२७४	२४
प्रायश्चित्त देवानो विभाग	२७५-९०	२४
प्रायश्चित्तना करनाराभोनुं अस्तिश्व	२९१-९९	२६
सापेक्षपणे प्रायश्चित्त देवामां लाभ अने		
निरवैश्वदेवे प्रायश्चित्त देवामां अलाभ	३००-११	२६
चादिभ्रना अस्तिश्वनो सिद्धि	३१२-१८	२७
निर्यापकोनो अव्यवच्छेद	३१९-२१	२८
भक्तपरिज्ञानो विधि	३२२-५११	२८
निर्व्याघान अने सव्याघात एवी		
सपराक्रमभक्तपरिज्ञानुं स्वरूप	३२७	२९
द्वारगाथाभो	३२७-३१	२९
गणनिस्तरणद्वार	३३२-३७	२९
श्रित्तिद्वार	३३८-४०	३०
संलेखनाद्वार	३४१-५५	३०
अगीतद्वार	३५६-६९	३१
असंविभ्रद्वार	३७०-७७	३२
एकद्वार	३७८-८०	३३

आभोगद्वार	३८१-८६	३३
अन्यद्वार	३८७-८८	३४
अनापृच्छाद्वार	३८९-९१	३४
परीक्षाद्वार	३९२-४०७	३४
आलोचनाद्वार	४०८-२३	३६
स्थान-वसतिद्वार	४२४-३२	३७
निर्यापकद्वार	४३३-३७	३८
प्रव्यवापनाद्वार	४३८-४७	३८
हानिद्वार	४४८-५०	३९
अपरितान्तद्वार	४५१-५२	३९
निर्जराद्वार	४५३-५७	४०
संस्तारकद्वार	४५८-६०	४०
उद्धर्तनाद्वार	४६१-६३	४०
स्मारणाद्वार	४६४-७५	४०
कवचद्वार	४७६-९०	४१
बिह्वकरणद्वार	४९१-९२	४३
यतनाद्वार	४९३-१७	४३
निर्व्याघात अने सव्याघात एवी		
अपराक्रमभक्तपरिज्ञानुं स्वरूप	४९८-५११	४३
इंगिनीमरण	५१२-१५	४५
पादपोपगमन	५१६-५९	४५
श्रुतव्यवहार	५६०-६४	४९
आज्ञान्यवहार	५६५-६५४	४९
अपरिणत, अतिपरिणत अने परिणत		
शिष्योनी परीक्षा अथवा तेमनुं स्वरूप	५६५-८८	४९
दर्पना दश प्रकार	५८९-९९	५१
करुपना चोवीश भेद	६००-१६	५२
दर्प करुप आदि पद्दोना भांगाओ	६१७-५४	५४
धारणाव्यवहार	६५५-७४	५७

जीतव्यवहार	६७५-९४	६९
सावध अने असावध जीतव्यवहार	६८७-९४	६०
व्यवहारना स्वरूपनो उपसंहार	६९५-७०५	६०
सूत्र गाथा २-३		
प्रायश्चित्तनुं माहात्म्य	७०६-१७	६१
सूत्र गाथा ४		
प्रायश्चित्तना दश भेदो		६२
आलोचना	७१८	६३
प्रतिक्रमण	७१९	६३
मिथ-आलोचना अने प्रतिक्रमण बन्ने	७२०-२१	६३
दिवेक	७२२	६३
व्युत्सर्ग	७२३	६३
तप	७२४	६३
छेद	७२५	६३
मूल	७२६	६३
अनवस्थाप्य	७२७-२८	६३
पारांचिक	७२९-३०	६३
सूत्र गाथा ५-८		
आलोचनाप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	७३१-८३	६४
'छेद' नो अर्थ	७३५	६४
सूत्र गाथा ९-१२		
प्रतिक्रमणप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो		६८
गुणिओनुं स्वरूप	७८४-८६	६८
मनोगुप्ति विशे जिनदासनुं उदाहरण	७८७-९०	६९
बचनगुप्ति विशे कोई साधुनुं उदाहरण	७९१-९६	६९
कायगुप्ति विशे कोई साधुनुं उदाहरण	७९७-९९	७०
कायगुप्ति विशे बीजुं उदाहरण	८००-३	७०
समित्तिओनुं स्वरूप	८०४-१७	७०
ईयांसमिति विशे अर्हन्कनुं उदाहरण	८१८-१९	७१
भाषासमिति विशे कोई साधुनुं उदाहरण	८२०-२५	७१

पषणासमिति बिशे वसुदेवना जीव नंदिवर्धननुं उदाहरण	८२६-४७	७२
आदाननिक्षेपणासमिति अने तेना बिशे उदाहरण	८४८-५३	७४
पारिष्ठापनिकासमिति अने तेना बिशे धर्मरुचिनुं उदाहरण	८५४-६०	७४
गुरुनी आशाननानुं स्वरूप	८६१-७१	७५
गुरु अने शिष्यनां वचनो	८६९-७१	७५
गुरुना विनयना भंगनुं स्वरूप	८९२-७७	७५
प्रकारान्तरे विनयभंगना सात प्रकारो	८७८	७६
इच्छाचकरणनी व्याख्या	८७९-८१	७६
लघुस्वमृचावाहनं स्वरूप	८८२-९०५	७६
प्रतिक्रमणप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थान- सूचक अविधि कास जृम्भा क्षुत घात असंक्लिष्टकर्म कर्ण्डर्प हास्य विकथा कषाय विषयानुसंग स्खलना सहसा अनाभोग आभोग स्नेह भय शोक वाकुशिक आदि पदोनी व्याख्या	९०६-३२	७८
सूत्र गाथा १३-१५		
आलोचना अने प्रतिक्रमण ए वन्ने प्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो		८१
संभ्रम भय आपत् अनात्मबशता दुर्बिन्तित आदि पदोनी व्याख्या	९३३-५४	८१
सूत्र गाथा १६-१७		
विवेक प्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो पिंड उपधि शय्या कृतयोगी कालातीत अध्वातीत शठ अशठ उन्नत अनुन्नत कारणगृहीत आदि पदोनी व्याख्या	९५५ ७१	८४
सूत्रगाथा १८-२२		
व्युत्सर्ग प्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो		८४

गमन आगमन विहार भुन सावधस्वप्न नावा-		
नदीसन्तार अर्हत आदिपदोनी व्याख्या	९७२-९०	८४
' उच्छ्वास 'नुं प्रमाण बगेरे	९९१-९७	८६
सूत्र गाथा २३-७९		
तपःप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो		८७
सूत्रगाथा २३-३४		
' ज्ञान ' ना आठ अतिचारो	९९८-१०३०	८७
' दर्शन ' ना आठ अतिचारो	१०३१-६८	९०
छ व्रतरूप चारित्रना अतिचारो	१०६९-८६	९३
सूत्र गाथा ३६		
चारित्रोद्गमनु स्वरूप	१०८७-९४	९५
उद्गमना सोल दोषो	१०९५-९७	९५
आधाकर्मनो विचार	१०९८-११९४	९६
संयमश्रेणि	११०६-१०	९६
भीदेशिकनो विचार	११९५-१२०२	१०३
पूतिकर्मनो विचार	१२०३-१५	१०४
मिअजातनो विचार	१२१६-१८	१०५
स्थापना दोषनो विचार	१२१९-२३	१०५
प्राभृतिका दोषनो विचार	१२२४-३७	१०६
प्रादुक्करण दोषनो विचार	१२३८-४०	१०७
क्रीत दोषनो विचार	१२४१-४४	१०७
प्रामित्य दोषनो विचार	१२४५-४६	१०८
परावर्तित दोषनो विचार	१२४७-४८	१०८
अभ्याहृत दोषनो विचार	१२४९-५५	१०८
उद्भिन्न दोषनो विचार	१२५६-६८	१०८
मालाहत दोषनो विचार	१२६९-७३	१०९
आच्छेद्य दोषनो विचार	१२७४	११०
अनिसृष्ट दोषनो विचार	१२७५-८२	११०
अध्यवपूरक दोषनो विचार	१२८३-८६	१११
कोटि शब्दनो अर्थ अने तेनुं स्वरूप	१२८७-१३१२	१११

उत्पादनानुं स्वरूप	१३१३-१८	११३
उत्पादनामा निक्षेपो	१३१४	११३
उत्पादनामा सोल दोषो	१३१९-२०	११४
षात्रीदोष	१३२१-२४	११४
षात्रीना (षाषमाताना) पांच प्रकार	१३२२	११४
दृतीदोष	१३२५-४०	११४
निमित्तदोष	१३४१-४९	११५
आजीवदोष	१३५०-६१	११६
बनीपकदोष	१३६२-८३	११७
चिकित्सापिण्ड	१३८४-९२	११९
क्रोध बगेरे दोषो	१३९३-९४	११९
क्रोधपिंड विशे क्षपकनुं उदाहरण	१३९५	१२०
मानपिंड विशे धुल्लकनुं उदाहरण	१३९६-९७	१२०
मायापिंड विशे आषाढभृतिनुं उदाहरण	१३९८-१४११	१२०
होमपिंड विशे 'सिंहकेसर' नामना		
मोदकने इच्छनार क्षपकनुं उदाहरण	१४१२-२०	१२१
संस्तवदोष	१४२१-३६	१२२
विद्या अने मन्त्रदोष	१४३७	१२३
विद्या अने मंत्रनो तफाबत	१४३८	१२३
विद्या विशे भिक्षुपासकनुं-बौद्धउपासकनुं उदाहरण	१४३९-४४	१२३
मन्त्र विशे पादलिप्त अने मुदंडरामनुं उदाहरण	१४४५-४७	१२३
चूर्णदोष, योगदोष अने मूलकर्म दोष	१४४८	१२४
चूर्णदोष बाबत वे धुल्लकनुं उदाहरण	१४४९-५७	१२४
योगदोष	१४५८-६०	१२५
योगविशे ब्रह्मद्वैपिक तापसोनुं उदाहरण	१४६१-६७	१२५
मूलकर्म	१४६८-७२	१२५
ग्रहणैषणानुं स्वरूप	१४७३-७५	१२६
ग्रहणैषणाना दृष्ट प्रकार	१४७६	१२६
शंकित दोष	१४७७-९०	१२६

शंका विषयक चतुर्भङ्गी	१४७८	१२६
अक्षित दोष	१४९१-१५११	१२७
निक्षिप्त दोष	१५१२-४५	१२९
पिहित दोष	१५४६-५७	१३१
संहृत दोष	१५५८-६७	१३२
दायक दोष	१५६८-८२	१३३
उग्निस्र दोष	१५८३-८६	१३४
अपरिणत दोष	१५८७-९३	१३५
छिन्न दोष	१५९४-९९	१३५
छर्दित दोष	१६००-४	१३६
ग्रासैषणानुं स्वरूप	१६०५-१०	१३६
संयोजना दोष	१६११-२१	१३६
प्रमाण दोष	१६२२-४२	१३७
अंगार दोष	१६४३-४८	१३९
धूम दोष	१६४९-५५	१३९
कारण दोष	१६५६-७०	१४०
उपसंहारादि	१६७१-७९	१४१

सूत्र गाथा ३६-४४

पिण्डविशुद्धि विषयक अतिचारोने आधी प्रायश्चित्त	१६८०-१७१९	१४२
---	-----------	-----

सूत्र गाथा ४५-५९

तपःप्रायश्चित्तने योग्य धावन डेपन संघर्ष गमन क्रीडा उत्कृष्टि गीत सेण्टिका जीवहनादि पदोनुं स्वरूप	१७२०-२४	१४६
तपःप्रायश्चित्तने योग्य जघन्य मध्यम उत्कृष्ट उपधिने आधी विर्युत विस्मृत अप्रेक्षित अनिषेद्धन आदि पदोनुं स्वरूप	१७२५-४१	१४७
तपःप्रायश्चित्तने योग्य कालातीतकरण अध्वातीतकरण तरपरिभोग पाना- संवरण भूमित्रिकाप्रेक्षण आदि पदो	१७४२-५२	१४८

તપઃપ્રાયશ્ચિત્તને યોગ્ય કાયોત્સર્ગમંગ કાયો- ત્સર્ગમકરણ વેગવન્દનાદિ રાત્રિવ્યુ- ત્સર્ગાદિ દિવસશયનાદિ પદો	૧૭૫૩-૬૦	૧૫૦
તપઃપ્રાયશ્ચિત્તને યોગ્ય ચિરકષાય આસથ લજુનાદિ તર્જાદિચન્ધનાદિ પુસ્તકપશ્ચક- તૃણપશ્ચક-વૃષ્યપશ્ચકાપ્રતિલેક્ષનાદિ સ્થાપનાકુલપ્રવેશાદિ પદો	૧૭૬૧-૭૭	૧૫૦
તપઃપ્રાયશ્ચિત્તને યોગ્ય ઈર્ષ્ય પશ્ચેન્દ્રિયવ્ય- પરોપણ સંક્રિષ્ટકર્મ દોષાદિવકરુપ ગ્લાનકરુપ આદિ પદો	૧૭૭૮-૮૭	૧૫૨
તપઃપ્રાયશ્ચિત્તને યોગ્ય છેદાદિ અશ્વજ્ઞાનાદિ પદો	૧૭૮૮-૯૪	૧૫૩

સૂત્ર ગાથા ૬૦-૭૯

સામાન્ય અને વિશેષપણે આપત્તિ અને દાનવિષયક તપનો દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ ભાવ પુરુષ પ્રતિસેવના આદિને આશ્રી વિભાગ	૧૭૯૫-૨૨૭૯	૧૫૪
--	-----------	-----

સૂત્ર ગાથા ૬૦-૬૩

તપપ્રાયશ્ચિત્તને આશ્રી સામાન્ય અને વિશેષ આપત્તિ અને દાનનું સ્વરુપ	૧૭૯૫-૧૮૧૧	૧૫૪
--	-----------	-----

સૂત્ર ગાથા ૬૪-૬૫

પ્રત્યનું સ્વરુપ અને તેને આશ્રી તપોદાનનો વિચાર	૧૮૧૨-૧૯	૧૫૬
---	---------	-----

સૂત્ર ગાથા ૬૬

ક્ષેત્રનું સ્વરુપ અને તેને આશ્રી તપોદાનનો વિચાર	૧૮૨૦-૨૩	૧૫૬
--	---------	-----

સૂત્ર ગાથા ૬૭

કાલનું સ્વરુપ અને તેને આશ્રી તપોદાનનું વિસ્તૃત ઘર્ષણ	૧૮૨૪-૧૯૩૩	૧૫૭
---	-----------	-----

સૂત્ર ગાથા ૬૮

માનવનું સ્વરૂપ અને તેને આશ્રી

તપોદાનનું સ્વરૂપ

૧૧૩૪-૩૭

૧૬૬

સૂત્ર ગાથા ૬૯-૭૩

પુરુષના પ્રકારો અને તેને આશ્રી

તપોદાનનું સ્વરૂપ

૧૧૩૮-૨૨૬૨

૧૬૬

સૂત્ર ગાથા ૬૯

ગીતાર્થ, અગીતાર્થ, સહનશીલ, અસહન-

શીલ, શઠ, અશઠ, પરિણામી, અપરિ-

ણામી, અતિપરિણામી પુરુષોનું સ્વરૂપ

૧૧૩૮-૬૭

૧૬૬

સૂત્ર ગાથા ૭૦

ધૃતિસંહનનોપેત અને હીન, આત્મતર,

પરતર, ઉભયતર, નોભયતર અને

અમ્યતર પુરુષો

૧૧૫૮-૬૪

૧૬૮

સૂત્ર ગાથા ૭૧

કલ્પસ્થિત અને અકલ્પસ્થિત આદિ

પુરુષોનું વર્ણન

૧૧૬૫-૨૧૧૫

૧૬૦

સ્થિતશબ્દના એકાર્થિકો

૧૧૬૫-૬૬

૧૬૧

છ પ્રકારનો કલ્પસ્થિતિ

૧૧૬૭

૧૬૧

દશપ્રકારનો કલ્પ અને તેનો અવસ્થિત

અવસ્થિત તરીકેનો વિભાગ

૧૧૬૮-૭૪

૧૬૧

આચેલક્યકલ્પનું સ્વરૂપ

૧૧૭૫-૮૧

૧૬૧

ઔદેશિકકલ્પનું સ્વરૂપ

૧૧૯૦-૯૧

૧૭૧

શત્રુયાતરકલ્પનું સ્વરૂપ

૧૧૯૨-૯૫

૧૭૧

રાજપિન્ડકલ્પનું સ્વરૂપ

૧૧૯૬-૨૦૧૨

૧૭૧

કૃતિકર્મકલ્પનું સ્વરૂપ

૨૦૧૩-૧૬

૧૭૩

વ્રતકલ્પનું સ્વરૂપ

૨૦૧૭-૨૧

૧૭૩

પુરુષઅયેષ્ઠકલ્પનું સ્વરૂપ

૨૦૨૨-૪૮

૧૭૩

વ્રતિક્રમણકલ્પનું સ્વરૂપ

૨૦૪૧-૫૫

૧૭૫

मासकरूपनुं स्वरूप	२०५६-९३	१७६
पर्युषणाकरूपनुं स्वरूप आदि	२०९४-२१०९	१७९
परिहारकरूपनुं स्वरूप	२११०-५६	१८०
जिनकरूपनुं स्वरूप	२१५७-७८	१८४
स्थविरकरूपनुं स्वरूप	२१७९-८४	१८६
परिणत, अपरिणत, कृतयोगी, अकृतयोगी, तरमाण, अतरमाण पुरुषोनुं स्वरूपादि	२१८५-९२	१८६
सूत्र गाथा ७२		
करूपस्थितादि पुरुषोने आधी		
तपोदान विभाग	२१९३-९५	१८७
सूत्र गाथा ७३		
जीतयन्त्रविधि आदि	२१९६-२२६२	१८८
सूत्र गाथा ७४-७९		
प्रतिसेवनानुं स्वरूप अने तेने आधी		
तपोदाननो विभाग आदि	२२६३-७९	१९३
सूत्र गाथा ८०-८२		
छेदप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	२२८०-८७	१९६
सूत्र गाथा ८३-८६		
मूलप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	२२८८-२३००	१९६
सूत्र गाथा ८७-९३		
अनवस्थाप्यप्रायश्चित्तने योग्य		
अपराधस्थानो	२३०१-२४६२	१९८
हस्तालनुं स्वरूप	२३७१-८९	२०३
हस्तालंबनुं स्वरूप	२३९०-९२	२०५
हस्तादाननुं स्वरूप अने अवसन्नाचार्यनुं		
दृष्टान्त	२३९३-२४१०	२०५
सूत्र गाथा ९४-१०१		
पारांखिकप्रायश्चित्तने योग्य अपराधस्थानो	२४६३-२५८५	२११

सूत्र गाथा ९४		
तीर्थंकर प्रवचन ध्रुत आचार्य आदिषिष्यक आज्ञातना पारांशिकनुं स्वरूप	२४६३-७६	२११
सूत्र गाथा ९५		
कषायबुष्ट अने विषयबुष्ट पारांशिकनुं स्वरूप	२४७७-२५२२	२१३
सूत्र गाथा ९६		
स्थानद्विभ्रमत्तपारांशिक, अग्योन्यकुर्वाण- पारांशिकनुं स्वरूप	२५२३-३९	२१६
सूत्र गाथा ९७-१०१		
द्विगपारांशिक, क्षेत्रपारांशिक, काल- पारांशिक आदिनुं स्वरूप	२५४०-८५	२१८
सूत्र गाथा १०२		
अनवस्थाप्य अने पारांशिकनो सद्भाव भद्रबाहु सुधी	२५८६-८७	२२२
सूत्र गाथा १०३		
जीतकरूपनो उपसंहार	२५८८-२६०६	२२३
जीतशब्दनो अर्थ	२५८८-८९	२२३
करूपशब्दनो अर्थ	२५९०-९३	२२३
जीतकरूपशास्त्रना अध्ययनना अधिकारी	२५९४-२६०६	२२३

॥ ॐ नमो जिनाय ॥

आचार्यश्रीजिनभद्रगणिक्षमाश्रमणविरचितं

जीतकल्पसूत्रम् ।

स्वोपज्ञभाष्येण भूषितम् ।

सुत्तं—कयपवयणप्पणामो, वुच्छं पच्छित्त-दाणसंखेवं ।

जीयव्ववहारगयं, जीवस्स विसोहणं परमं ॥१॥

पवयण दुवालसंगं, सामाइयमाइ बिंदुसारंतं ।

प्रवचनम्

अहव चउव्विह संघो, जत्येव पइट्ठियं नाणं ॥१॥

अहवा पगयपसत्थं, पहाणवयणं व पवयणं तेण ।

अहव पवत्तयतीई, नाणाई पवयणं तेणं ॥२॥

जीवाइपयत्था वा, उवदंसिज्जंति जत्य संपुण्णा ।

सो उवएसो पवयण, तम्मि करेत्ता णमोक्कारं ॥३॥

वोच्छं वक्खामि ती, पच्छित्तं दसह एय उवरिं तु ।

प्रायश्चित्तम्

वण्णेहामि सवित्थर, किं भणियं होति पच्छित्तं ? ॥४॥

पावं छिंदति जम्हा, पायच्छित्तं ति भण्णते तेणं ।

प्रायश्चित्तस्य

निरुक्तम्

पायेण वा वि चित्तं, सोहयई तेण पच्छित्तं ॥५॥

पणगादी आवत्ती, णिव्विगइअमादि एत्थ दाणं तु ।

संखेव समासो त्ति व, ओहो त्ति व होति एगद्धं ॥६॥

१ दुवालसंगं—द्वादशाङ्ग आचाराङ्गादि दृष्टिवादान्तम् । सामायिक-
सूत्रं “ करेमि भंते ! ” इत्यादिकम् । बिन्दुसार इति चतुर्विंशं पूर्वम् ॥
२ पगयपसत्थं प्रकृते प्रशस्तम् ॥

आगमादिव्य-
वहारपञ्चकम्

किं अत्थी अण्णे वी, ववहारा जेण जीतगहणं तु ? ।
भण्णति चउरऽत्थऽण्णे, आगममादी इमे सुणसु ॥७॥
पंचविहो ववहारो, दुग्गइ-भवमूरएहिं पण्णत्तो ।
आगम सुय आणा धारणा य जीए य पंचमए ॥८॥

आगमव्यव-
हारभेदप्रभेदाः

आगमओ ववहारो, सुणह जहा धीरपुरिसपण्णत्तो ।
पञ्चक्खो य परोक्खो, सो विह दुविहो म्णुण्यव्वो ॥९॥
पञ्चक्खो वि य दुविहो, इंदियजो चव नोयइंदियजो ।
इंदियपञ्चक्खो वि य, पंचसु विसएसु णायव्वो ॥१०॥
जीवो अक्खो तं पति, जं वट्टइ तं तु होति पञ्चक्खं ।
परओ पुण अक्खस्सा, वट्टंतं होइ पारोक्खं ॥११॥

प्रत्यक्षपरो-
क्षयोर्लक्षणम्

'अक्ष'पदस्य
निरूपणम्

'असु वावण'धाऊओ, अक्खो जीवो उ भण्णए णियमा ।
जं वावयए भावे, णाणेणं तेण अक्खो त्ति ॥१२॥
'अस भोयणम्मि' अहवा, सव्वहव्वाणि भोगमेतस्स ।
आगच्छंती जम्हा, पालेइ य तेण अक्खो त्ति ॥१३॥

दर्शनान्तरी-
यामिमतस्य
प्रत्यक्षलक्षण-
स्य खण्डनम्

केसिंचि इंदियाइ, अक्खाइं तदुवलद्धि पञ्चक्खं ।
तं तु ण जुज्जति जम्हा, अग्गाहगमिदियं विसए ॥१४॥
ख्वादीविसयाणं, जीवो खलु इंदिएहिं उवलभगो ।
जम्हा मतम्मि जीवे, ण इंदिया उवलभे विसयं ॥१५॥

७ अत्थी सन्ति इत्यर्थः, “ अत्थिस्त्यादिना ” (सि० ८-४-१४८)
इति सूत्रेण सर्वेष्वपि वचनेषु ‘ अत्थि ’रूपभचनात् । दीर्घत्वं तु-
“ नीचा लोचमधुया, य आणिया दीह-विंदु-दुग्गभावा । अत्थं गमंति तं
थिय, ओ तेसि पुब्बमेवाऽऽसि ॥ ” इति वचनात् । एवमग्रेऽपि “ वी,
पासती, अक्खस्सा, आगच्छंती, अण्णत्था, सुणसु, वोक्खामी, सुत्तम्मी,
कज्जएसा ” इत्यादिषु यत्र दीर्घत्वं “ परवाइण, गोणसाइण ” इत्यादिषु
च यत्र इत्थत्वं दृश्येत तत्रायमेव नियमो ज्ञेयः । चउरऽत्थऽण्णे चत्वारः
सन्ति अन्धे इत्यर्थः ॥ ८ दुग्गइ-भवमूरएहिं दुर्गति-संसारभञ्जकैः
सौविकरैः पूर्वैर्विभिर्बैत्यर्थः ॥ १५ मतम्मि मृते ॥

तम्हा विसयाणं खलु, अग्गाहगमिदियं भवइ सिद्धं ।
 जं इंदिएहिं नज्जइ, तं नाणं लिंगियं होइ ॥१६॥
 लिंगं चिंध निमित्तं, कारणमेगट्टियाइँ एयाइँ ।
 जाणाइ इंदिएहिं, जीवो धूमेण अग्गिं व्व ॥१७॥
 एवं खु इंदिएहिं, जं नज्जइ लिंगियं तथं नाणं ।
 तम्हा सिद्धं अक्खो, न इंदिया पंच सोयाइँ ॥१८॥
 एत पसंगाभिहितं, जहकण्हइ इंदियाइँ पच्चक्खं ।
 अहुणा उ इंदिएहिं, णातूणं ववहरे इणमो ॥१९॥
 सोइंदिएण सोउं, तस्स व अण्णस्स वा वि पडिसेवं ।
 चक्खिदिएण दद्धं, पडिसेविज्जंतमणयारं ॥२०॥
 धूवादिगंधवासे, मूर्तिगलियादियं व उह्वियं ।
 कंदाइ व खज्जंतं, गंधो वि रसो वि तत्येव ॥२१॥
 फासेणऽब्भङ्गियमादि, फासतो अप्पगासे णाऊणं ।
 इंदियपच्चक्खेणं, इय णाऊणं ववहरंति ॥२२॥ दारं ॥
 णोइंदियपच्चक्खो, ववहारो सो समासतो तिविहो ।
 ओहि मणपज्जवे या, केवलणाणे य पच्चक्खो ॥२३॥
 अच्छउ ता ववहारो, ओहीमादीण लक्खणं तिण्हं ।
 संखेवओ उ एयं, अस्सुन्नत्थं इमं वोच्छं ॥२४॥
 तत्थोहिणाण पढमं, सामित्ता कम-विमुद्धिओ होइ ।
 तो तं वोच्छ बहुविहं, केत्तिय भेया भवे तस्स ? ॥२५॥

नोइग्गियप्रत्व-
 क्षागमव्यव-
 हारस्स
 त्रैविष्यम्

अवधिज्ञानम्

१६ नज्जइ ज्ञायते ॥ १७ चिंध इति लुप्तविभक्त्यन्तं पदम् । ग्रन्थे-
 ऽस्मिन् स्थानस्थानेषु एतादृशि लुप्तविभक्त्यन्तानि पदानि समेष्वस्ति ॥
 १९ जहकण्हइ यथाकथञ्चित् ॥ २१ मूर्तिगलिया पिपीलिका । अणुनातन-
 प्राकृते यथा 'य'कारः सुत्यर्थमुपन्यस्यते तथा प्राचीनप्राकृते 'त'कारः
 सुत्यर्थमुपायुञ्जत इति ज्ञेयम् ॥ २४ ओहीमादीण अकञ्चादीनाम् । अत्र
 मकार आगमिकः, न तु लाक्षणिकः । अग्रेऽप्येवमेव बोध्यम् ॥

तत्त्व जहण्णादी तु, जाव उ उकोस ओहिणाणं तु ।
 वदुंते परिणामे, गाहाहि इमं तु वोच्छामि ॥५१॥
 जावतिया तिसमयाहारगस्स सुहुमस्स पणगजीवस्स ।
 ओगाहणा जहण्णा, ओहीखेत्तं जहणं तु ॥५२॥
 सव्वबहुअगणिजीवा, णिरंतरं जत्तियं भरेज्जं सु ।
 खेत्तं सव्वदिसागं, परमोहीखेत्तं णिदिट्ठो ॥५३॥
 अंगुलमावलियाणं, भागमसंखेज्ज दोसु संखेजा ।
 अंगुलमावलियंतो, आवलिया अंगुलपुहत्तं ॥५४॥
 इत्यम्मि सुहुत्ततो, दिवसंतो गाउयम्मि बोद्धव्वो ।
 जोयण दिवसपुहत्तं, पक्खंतो पण्णवीसाए ॥५५॥
 भरइम्मि अद्धमासो, जंबुद्दीवे य साहिओ मासो ।
 वासं तु मणुयलोए, वासपुहत्तं च रुयगम्मि ॥५६॥
 संखेज्जम्मि उ काले, दीव-समुद्दा उ होति संखेज्जा ।
 कालम्मि असंखेज्जे, दीव-समुद्दा वि भइयव्वा ॥५७॥
 काले चउण्ह बुद्दी, कालो भइयव्वो खेत्तबुद्दीए ।
 बुद्दीए दव्व-पज्जव, भजितव्वा खेत्त-काला उ ॥५८॥
 सुहुमो य होति कालो, तत्तो सुहुमयरयं इवति खेत्तं ।
 अंगुलसेढीमेत्ते, ओसप्पिणीओ असंखेज्जा ॥५९॥
 तिसमयहारादीणं, गाहाणऽट्ठण्ह वी सरूवं तु ।
 वित्थरयो वण्णेज्जा, जह हेट्ठाऽऽवस्सए भणियं ॥६०॥
 एवं तु वड्डमाणो, ओही उ समासओ समक्खाओ ।
 एत्तो परिहायंतं, ओहीणाणं इमं होति ॥६१॥
 अज्जवसाठाणेहिं, अपसत्थेहिं वड्डमाणचारित्ते ।
 संक्खिस्समाणचित्ते, समंततो हायते ओही ॥६२॥

हीनमान-
कोऽपि:

६२ अज्जवसाठाणेहिं अच्यवसायस्थानैः । 'अज्जवसा' इत्यत्र
 यकारलोपेऽवशिष्टो 'अ'कारः 'सा'मध्ये प्रविष्टः ॥

पडिव्यमाणो ओही, अंगुलभागं तु [संखऽ]संखं वा ।
 अंगुलमेव पुहत्तं, हत्य धणू जोअणे तह य ॥६३॥
 जोयणसर्यं सहस्सं संखमसंखा व जाव लोमं तु ।
 पासित्ताण पडेज्जा, ओहीणाणेद पडिवाती ॥६४॥
 से किं अप्पडिवाति, ओहिण्णाणं तु ? जो अलोगस्स ।
 आगासपएसं तू एगमवो पासती जाव ॥६५॥
 असंखेज्जाइं अलोएँ, पमाणमेत्ताइं लोगखंडाइं ।
 जाणइ पासति य तथा, खेचोही एसमक्खातो ॥६६॥
 एसो अप्पडिवादी, ओही तु समासओ समक्खातो ।
 सब्बं पेत्तं चउहा, दब्बादि समासतो वोच्छं ॥६७॥
 रूवीदब्बे विसतो, दब्बोही खेत्ततो इमाऽऽहंसु ।
 अंगुलअसंखभागं, उक्कोसेणं इमं वोच्छं ॥६८॥
 असंखेज्जाइं अलोगे, पमाणमेत्ताइं लोगखंडाइं ।
 जाणइ पासति य तथा, खेचोही एसमक्खातो ॥६९॥
 कालतो ओहिण्णाणी, असंखभागं तु आवलीए उ ।
 सब्बजहण्णं जाणति, पासति या सो उ णियमेणं ॥७०॥
 उस्सप्पिणि-ओसप्पिणिकालमतीतं अणागतं चेव ।
 उक्कोसेण वि जाणति, पासइ या एस कालोही ॥७१॥
 भावतो ओहिण्णाणी, अणंतभावे अणंतभागं च ।
 जाणति पासति य तथा, भावोही एसमक्खातो ॥७२॥
 ओही भवपच्चतियो, खयोवसमियो य वण्णिओ दुविहो ।
 तस्स उ बहू विगप्पा, दब्बे खेत्ते य कालादी ॥७३॥
 तं मणपज्जवणाणं, दुविहं तु समासतो समक्खातं ।
 उज्जुमती विमलमती, दब्बादि चउच्चिहेक्केक्कं ॥७४॥

प्रतिपाती
अवधिः

अप्रतिपाती
अवधिः

द्रव्यतः क्षेत्र-
तथावधिः

कालतोऽवधिः

भावतोऽवधिः

मनःपर्यव-
ज्ञानम्

शब्दतो मनः-
पर्यवस्य

द्व्यर्थो उज्जुमती तू, अणंतपरसे अणंतस्वंधा ऊ ।
जाणइ पासति ते क्षिय, वितिमिरमुद्धे तु विउलमती ॥७५॥

क्षेत्रतो मनः-
पर्यवस्य

स्वेत्ततो उज्जुमती तू, ऽहेलोगे जाव रयणपुढवीए ।
जाणइ पासति उवरिमहेद्विल्ले खुहुपयरे तु ॥७६॥
एते क्षिय अब्भहिते, विउलनराए उ मुणइ पासति य ।
मुद्धवितिमिरतराए, विउलमती उज्जुमतिणो उ ॥७७॥
उज्जुमती उद्धे ऊ, जोतिसियाणं तु जाव सन्वुवरिं ।

जाणइ पासइ ते क्षिय, वितिमिरमुद्धे तु विउलमती ॥७८॥
तिरितं उज्जुमती तू, उदहिदुए तह य दीव अद्धहिए ।
पंचिदियजीवाणं, सण्णीपज्जत्तयाणं तु ॥७९॥

भावे मणोगिहगए, सव्वे जाणइ मणिज्जमाणे तु ।
ते चेव य विमलयरं, वितिमिरमुद्धं तु विउलमती ॥८०॥
णवर विसंसो तु इमो, अद्दाइयअंगुलेहि स्वेत्तं तु ।
तिरिउद्धमहे अहितं, वितिमिरमुद्धं तु विउलमती ॥८१॥

कालतो मनः-
पर्यवस्य

कालतो उज्जुमती तू, जहण्ण उक्कोसए वि पलियस्स ।
भागमसंस्वेज्जइमं, अतीत एस्से व कालदुए ॥८२॥
जाणइ पासइ ते तू, मणिज्जमाणे उ सण्णिजीवाणं ।
ते चेव य विउलमती, वितिमिरमुद्धे तु जाणइ यु ॥८३॥

भावतो मनः-
पर्यवस्य

भावतो उज्जुमती ऊ, अणंतभावे उ मुणति पासति य ।
सव्वेसिं भावाणं, ते णवरमणंतभागे उ ॥८४॥

ते सव्वे विउलमती, विमुद्धतर वितिमिरं तु भावतया ।
जाणति पासति य तहा, मणपज्जवणाण चउभेयं ॥८५॥

मनःपर्यवस्य
विषयः

तं मणपज्जवणाणं, जेण विजाणाति सण्णिजीवाणं ।
दद्धं मणिज्जमाणे, मणदव्वे माणसं भावं ॥८६॥
जाणति पिहुज्जणो वि हु, फुडमागारंहि माणसं भावं ।
एसुवमा तस्स भवे, मणदव्वपगासिए अत्थे ॥८७॥

मणपञ्जवणार्णं पुण, जणमणपरिचिंतित्यपागदणं ।
 माणुसत्वेत्तणिबद्धं, गुणपञ्चतितं चरित्तवतो ॥८८॥
 उज्जुमती विडलमती, जे वट्ठंती सुतंगवी धीरा ।
 मणपञ्जवणणत्ये, जाणसु ववहारसोहिकरे ॥८९॥
 पंकसलिले पसाओ, जह होति कमेण तह इमो जीवो ।
 आवरणे झिज्जंते, विसुज्झति केवलं जाव ॥९०॥
 केवल संभिण्णं तू, लोगमलोगं तु पासती णियमा ।
 तं णत्थि जं ण पासति, भूतं भव्वं भविस्सं च ॥९१॥
 सव्वेहि जियपदेसेहिं, जुगवं जाणनि पासई ।
 दंसणेण य णाणेणं, पईवो अढमस्स वा ॥९२॥
 अंबरे व कतो संतो, तं सव्वं तु पगासती ।
 एवं तु उवणतो होति, संभिण्णं तु जं वयं ॥९३॥
 तं च लोगमलोगं च, सव्वतो पुव्वमादिस्सु ।
 सव्वं सव्वे तु जे भावा, दव्वतो खेत्त-कालतो ॥९४॥
 भावतो चेव जे भावा, णत्थि जे तु ण पासती ।
 अभावा णत्थि ताए तु, जाणती पासती वि य ॥९५॥
 अह सव्वदव्वपरिणामभावविण्णत्तिकारणमणंतं ।
 सासयमन्वावाहं, एगविहं केवलण्णाणं ॥९६॥
 सव्वं णेयं चतुहा, एतस्स परूवणद्वयाए तु ।
 गाहासुत्तं बुत्तं, अह त्ति जं वणिणंतं हेट्ठा ॥९७॥
 मिण्णग्गहणं खल्लु कालतो तु सो धेप्पती तु एतेसिं ।
 दव्वादीण चउण्हं, परिणामो पज्जया जाणे ॥९८॥
 जीवाण अजीवाण य, उप्पाय-व्वय-धुवत्तपज्जाया ।
 परपच्चएण तिण्हं, धम्मादीयाण परिणामो ॥९९॥

८८ गायेयमावश्यकनिर्णयको ७६ तमा ॥

९६ गायेयमावश्यकनिर्णयको ७७ तमा ॥

ऋजुमतिः
 विपुलमतिश्च
 केवलज्ञानम्

गति-ठिति-अवगाहं हि, संजोग-वियोगओ य सो होइ ।
 ओदइयादीयाणं, परिणामो होइ भावाणं ॥१००॥
 एतेसिं चिय दब्बादियाण कालो तु होति परिणामो ।
 कालं पति पतिसुहुमादिएमु वण्णादिपरिणामो ॥१०१॥
 दब्बादीपरिणामं, सव्वं जाणाति केवली अखिलं ।
 किं भवती परिणामो ?, एयस्स उ कारणं इणमो ॥१०२॥
 वीससपयोगे अन्धातियाण खंधाण वीसमुप्पायो ।
 पण्णरसहा पयोगो, तिविहे कालम्मि परिणामो ॥१०३॥
 जो केवली मणूसो, ण सो तु बाहं करेऽण्णसत्ताणं ।
 णियमेण अणाबाहं, पावइ मोक्खं स्वविय सेमं ॥१०४॥
 जं छउमत्थियणाणं, केवल्लिणो ण खलु विज्जए तं तु ।
 जम्हा स्वयोवसमिए, वट्ठंते छाउमत्था उ ॥१०५॥
 भावे केवल्लणाणं, वट्ठति णियमेण स्वाइए णिब्बं ।
 ण उ अक्खीणे मीसे, स्वाइयभावस्स उप्पत्ती ॥१०६॥
 तम्हा एगविहं खलु, केवल्लणाणं तु होति उक्कणं ।
 जेणाऽऽइ केवल्लम्मि, छपुणाऽणामोहता (?) तेसिं ॥१०७॥
 आदिगरा धम्माणं, चरित्त-वरणाण-दंसणसमग्गा ।
 सव्वत्तगणाणेणं, ववहारं ववहरंति जिणा ॥१०८॥
 पक्खस्वव्ववहारी, इंदिय-णोइंदिएसु वक्खातो ।
 आगमजो ववहारी, पारोक्खं तू इमं वोच्छं ॥१०९॥
 पक्खस्वागमसरिसो, होति परोक्खो वि आगमो जस्स ।
 चंदसुहीव तु सो वि हु, आगमववहारवं होति ॥११०॥

केवल्लिनि
 मत्थादि-
 ज्ञानाना-
 मभावः

परोक्षानम-
 व्यवहारी

१०४ करेऽण्णसत्ताणं करोत्यन्यसत्त्वानाम् ॥

१०८ गाथेयं व्य० उ० १० भा० गा० २०६ ॥

११० इत आरभ्य पञ्चदश गाथाः व्य० उ० १० भा० गा० २०७-२२१ ॥

जार्त आगमियं नि य, एगट्टं जस्स सो परायत्तो ।
 सो पारोक्खो बुच्चति, तस्म पदेसा इमे होंति ॥१११॥
 पारोक्खं ववहारं, आगमतो सुतधरा ववहरंति ।
 चोद्दस-दसपुव्वधरा, णवपुव्वि य गंधहत्थी य ॥११२॥
 किह आगमववहारी ?, जम्हा जीवादयो णव पयत्था ।
 उवलद्धा तेहिं तु, सव्वेहिं णयवियप्पेहिं ॥११३॥
 जह केवली वियाणति, दव्वं खेत्तं च काल भावं च ।
 तह चउलक्खणमेतं, सुतणाणी वी वियाणाति ॥११४॥
 पणगं मासविद्विं, मासिगहाणी य पणगहाणी य ।
 एगाहे पंचाहं, पंचाहे चेव एगाहं ॥११५॥
 राग-होसविद्विं, दाणिं वा णातु देति पच्चक्खी ।
 चोद्दसपुव्ववादी वि ह, तह णाउं देति हीणऽहियं ॥११६॥
 चोअगपुच्छा पच्चक्खणाणिणो थेवं वि कह बहं देति ? ।
 भण्णति सुणस्स एत्थं, दिट्ठं वाणिण इमं ॥११७॥
 जं जह मोल्लं रयणं, तं जाणति रयणवाणियो णिउणो ।
 थोवं तु महल्लस्स वि, कासति अप्पस्स वि बहं तु ॥११८॥
 अहवा वि कायमणिणो मुमहल्लस्सावि कागिणी मोल्लं ।
 वइरस्स तु अप्पस्स वि, मोल्लं होती सनसहस्सं ॥११९॥
 इय मासाण बहूण वि, राग-होसऽप्पयाए थोवं तु ।
 राग-होसोवचया, पणगे वि जिणा बहं देति ॥१२०॥
 पच्चक्खी पच्चक्खं, पासति पडिसेवगस्स सो भावं ।
 किह जाणति पारोक्खी ?, णानमिणं तत्थ धमएणं ॥१२१॥
 णालोभमएण जिणा, उवसंधारं करंति पारोक्खे ।
 जह सो कालं जाणति, सुएण सोहिं तथा सो तु ॥१२२॥

प्रायश्चित्त-
 न्यूनाधिक्ये
 चोदकस्य
 पृच्छा
 आचार्यस्यो-
 त्तरं च

जेणं जीवा-ऽजीवा, उवलद्धा सव्वभावपरिणामा ।
 तो पुव्वधरा सोहिं, कुव्वंति मुओवदेसेणं ॥१२३॥
 तं पुण केण कतं तु सुतणाणं जेण जीवमादीया ।
 णज्जंति सव्वभावा ? केवलणाणीण तं तु कतं ॥१२४॥
 संते वि आगमम्मी, जाहे आलोतिर्यं तु तेण भवे ।
 सम्मं णाऽऽलोएती, पडिबज्जति सारियो जइया ॥१२५॥
 तो तस्स उ पच्छित्तं, जेण विमुज्जति तमं पयच्छंति ।
 आगमववहारी छव्विहो वि पलिउंचिणं ण देति ॥१२६॥
 आलोतिय-पडिकंते, होती आलोयणा तु णियमेणं ।
 अणालोइयम्मि भयणा, किह पुण भयणा भवति तस्स? ॥१२७॥
 आलोयणापरिणतो, अंतर कालं करे अभिमुहो वा ।
 अहवा वी आयरिओ, एमेव य होति संपत्तो ॥१२८॥
 आराहओ तु तह वी, जं सम्मालोयणापरिणतो तु ।
 णाराहेति अपरिणयो, एवं भयणा भवति एसा ॥१२९॥
 अवराहं वियाणंति, तस्स सोहिं व जइवी ।
 तहाऽवाऽऽलोयणा वुत्ता, आलोअंते बहू गुणा ॥१३०॥
 दव्वेहिं पज्जवेहि य, कम स्वेत्ते काल-भावपरिसुद्धं ।
 आलोयणं सुणित्ता, तो ववहारं पडज्जंति ॥१३१॥
 दव्वे सच्चित्तादी, पज्जव दवा बहूविगप्पेहिं ।
 पुषाणुपुव्विमादी, कमओ एवं तु आलोए ॥१३२॥
 अद्धाण जणवए वा, स्वेत्ते काले सुभिक्ष्व दुट्ठिभक्त्वे ।
 भावे हट्ट गिलाणे, सेविय जह तं तहाऽऽलोए ॥१३३॥
 अहवा सहसऽण्णाणा, भीएण व पेळ्ळिएण व परेहिं ।

प्रायश्चित्त-
दानयोग्यः

आलोचना-
भ्रवणक्रमः

१२५ सारियो स्मारितः ॥१२७ गाथेयं ष्य० उ० १० भा० गा० २२४ ॥

१३० गाथाद्विकं ष्य० उ० १० भा० गा० २२६-२२७ । अहवी यद्यपि ।

तहाऽवाऽऽलोयणा तथाऽप्यालोचना ॥

वसणेण पमाएण व, मूढेण व राग-दोसेहिं ॥१३४॥
 पुब्बं अपासिऊणं, छूढे पायम्मि जं पुणो पासे ।
 ण य तरति णियत्तेउं, पायं सहसाकरणमेयं ॥१३५॥
 अण्णतरपमाएणं, असंपउत्तस्सऽणोवउत्तस्स ।
 इरियाइसु भूतत्ये, अवट्टतो एतदण्णाणं ॥१३६॥
 भीओ पलायमाणो, अमियोगभएण वा वि जं कुज्जा ।
 पडितो व अपडितो वा, पेळ्ळिज्जा पेळ्ळिओ पाणे ॥१३७॥
 गीतादि होति वसणं, पंचविहो खलु भवे पमादो उ ।
 मिच्छत्तभावणा तू, मोहो तह राग-दोसा ऊ ॥१३८॥
 एतेसिं ठाणाणं, अण्णयरे कारणे समुप्पण्णे ।
 तो आगमवीर्यंसं, करंति अत्ता-तदुभएणं ॥१३९॥
 जदि आगमो य आलोयणा य दोण्णि वि समं तु निवर्यति ।
 एसा खलु वीर्यसा, जो असहू जेण वा सुज्जे ॥१४०॥
 नाणमाईणि अण्णाणि, जेण अत्ये उ सो भवे ।
 राग-दोसप्पहीणे वा, जे व इट्ठा विसोहिए ॥१४१॥
 सुत्तं अत्ये उभयं, आलोयण आगमो इती उभयं ।
 जं तदुभयं ति बुत्तं, तत्येसा होति परिभासा ॥१४२॥
 पडिसेवणातियारे, जदि णाऽऽउट्टति जहकमं सव्वे ।
 ण हू देन्ती पच्छिच्चं, आगमववहारिणो तस्स ॥१४३॥
 पडिसेवणातियारं, जदि आउट्टइ जहकमं सव्वे ।
 देंति तओ पच्छिच्चं, आगमववहारिणो तस्स ॥१४४॥
 कहेहि सव्वं जो बुत्तो, जाणमाणो वि गूहति ।

१३४ इत आरम्य गाथादशकं व्य० उ० १० भा० गा० २२८-२३७॥
 १३५ तरति शक्नोति ॥ १३८ “पंचविहो पमादो-कसाय-विगहा-वियह-
 इन्धिय-निहा पमाया ” इति जीतकल्पचूर्णौ पत्र २९ ॥ १४१ “ नाण-
 मादीणि अत्ताणि जेण अत्तो उ सो भवे ।” इति व्य० भाष्ये, अव-
 मेव पाठः साधुः ॥

ण तस्स देति पच्छित्तं, वेन्ति अण्णत्थ सोहय ॥१४५॥
 ण संभरति जो दोसे, सन्भाव्वा ण य मायया ।
 पबक्खी साहए ते उ, माइणो उ ण साहई ॥१४६॥
 जति आगमो य आलोयणा य दोण्हि वि समं ण णिवइयाईं ।
 ण हु देति उ पच्छित्तं, आगमववहारिणो तस्स ॥१४७॥
 जति आगमो य आलोयणा य दोण्हि वि समं णिवइताईं ।
 दिंति ततो पच्छित्तं, आगमववहारिणो तस्स ॥१४८॥
 को पुण पायच्छित्ते, दायव्वे अणरिहो व अरिहो वा ? ।
 भण्णइ इणमो सुणसू, अरिहो जो वा अणरिहो उ ॥१४९॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होति परिणिट्ठित्तो ।
 नऽलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५०॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होति सुपरिट्ठित्तो ।
 अलमत्थो तारिसो हांति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५१॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होइ अपतिट्ठित्तो ।
 नऽलमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५२॥
 अट्टारसहिं ठाणेहिं, जो होति सुपतिट्ठित्तो ।
 अलमत्थो तारिसो होइ, ववहारं ववहरित्तए ॥१५३॥
 वयच्छक कायच्छकं, अकप्पो गिहिभायणं ।
 पल्लियंक्क गोयर णिसिज्ज ण्हाणे भूसा अट्टार ठाणेते ॥१५४॥
 परिणिट्ठियो परिण्णाया, पतिट्ठित्तो जो ठित्तो उ तेसु हवे ।
 अविदू सोहि ण याणति, अठित्तो पुण अण्णहा कुज्जा ॥१५५॥
 वत्तीसाए तु ठाणेहिं, जो होइ परिणिट्ठित्तो ।
 णऽलमत्थो तारिसो होइ, ववहारं ववहरित्तए ॥१५६॥
 वत्तीसाए तु ठाणेहिं, जो होति परिणिट्ठित्तो ।

प्रायश्चित्त-
 दातुर्योग्या-
 योग्यत्वविचार

अष्टादश
 स्थानानि

अलमत्यो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५७॥
 बत्तीसाए उ ठाणेहिं, जो होति अपइद्धितो ।
 णऽलमत्यो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५८॥
 बत्तीसाए तु ठाणेहिं, जो होति सुपतिद्धितो ।
 अलमत्यो तारिसो होति, ववहारं ववहरित्तए ॥१५९॥
 अट्टविहा गणिसंपय, एक्केक्का चउविहा उ बोद्धव्वा ।
 एसा खलु बत्तीसा, ते खलु ठाणा इमे होंति ॥१६०॥
 आयार सुय सरीरे, वयणे वायण मनी पतोगमती ।
 एतेसु संपया खलु, अट्टमिया संगहपरिण्णा ॥१६१॥
 एसा अट्टविहा खलु, एक्केक्काए चउव्विहो भेदो ।
 इणमो उ समासेणं, वोच्छामी आणुपुव्वीए ॥१६२॥
 आयारसंपयाए, संजमधुवजोगजुत्तया पढमा ।
 वित्तिय असंपगगहिया, अणिययवित्ती भवे ततिया ॥१६३॥
 तत्तो य बुहुसीले, आयारं संपया चउदेसा ।
 चरणमिह संजमो तू, तहियं णिबं तु उवउत्तो ॥१६४॥
 आयरिओ अ बहुस्सुय-तवस्सि-जच्चाइएहि व मदेहिं ।
 जो होति अणुस्सित्तो, सो तु असंपगगहीउ त्ति ॥१६५॥
 अणिययचारी अणियतवित्ती अगिहो य होति जो अणिसो ।
 णिहुयसहाव अचंचल, णायव्वो बुहुसीलो त्ति ॥१६६॥
 बहुसुत परिजित्तसुत्ते, विचित्तसुत्ते य होति बोद्धव्वे ।
 वोसविसुद्धिकरे या, चउहा सुतसंपदा होति ॥१६७॥
 बहुसुत जुगप्पहाणे, अब्भंतर बाहिरं च बहु जाणे ।
 होति चसद्दग्गहणा, चारित्तं पी सुवहुयं तु ॥१६८॥
 सगणामं व परिजित्तं, उक्कम-कमयो बहूहिं व कमेहिं ।
 ससमय-परसमएहिं, उस्सग्ग-ऽववातयो वि वित्त् ॥१६९॥

द्वात्रिंशत्
स्थानानि

अष्टौ सम्पदः

चतुर्धाऽऽचार-
सम्पदः

श्रुतसम्प-
चतुष्कम्

शरीरसम्प-
त्तुष्कम्

घोसा उदात्तमादी, तेहिं विमुद्धं तु घोसपरिसुद्धं ।
 एसा मुनोवसंपय, दारं, सरीरसंपयमतो वोच्छं ॥१७०॥
 आरोह-परीणाहो, तह य अणोत्तप्पया सरीरस्स ।
 परिपुर्णिण्णदियमाऽऽइय, संघतणथिरे य बोद्धवो ॥१७१॥
 आरोहो दिग्घत्तं, विक्खंभो होति तिच्चियो चेव ।
 आरोह-परिणाहो, य संपया एम णादन्वा ॥१७२॥
 तपु लज्जाए धातू, अलज्जणिज्जो अहीणसव्वंगो ।
 होति अणोत्तप्पो खलु, दारं, अविकलइंदी तु परिपुण्णो ॥१७३॥
 पढमादीसंघयणो, बलियसरीरो थिरो मुणोयव्वो ।

वचनसम्प-
त्तुष्कम्

एसा सरीरसंपय, दारं, एत्तो वयणम्मि वोच्छामि ॥१७४॥
 आएज्ज महुरवयणे, अणिसियवयणे तहा असंदिदे ।
 आदिज्ज गज्जवक्को, दारं, अत्थवगाढं भवे महुरं ॥१७५॥
 अहवा अफरुसवयणो, खीरासवलद्धिमादिजुत्तो वा ।
 अहवा मूसर-सूहण-गंभीरजुओ महुरवक्को ॥१७६॥

वाचनासम्प-
त्तुष्कम्

णिस्सिओ कोहादीहिं, राग-दोसेहि वा वि जं वयइ ।
 होति अणिसियवयणो, जो वयती एयवइरिचं ॥१७७॥
 अब्बत्तं अफुहत्तं, अत्थवहुत्ता व होति संदिद्धं ।
 विवरीयमसंदिद्धं, वयणेसा संपदा चतुहा ॥१७८॥
 वायणभेदा चतुरो, विधिउद्दिसणा समुद्दिसणओ य ।
 परिणिव्वविया वाए, णिज्जवणा चेव अत्थस्स ॥१७९॥
 तेणेव गुणेणं तू, वाएयव्वा परिकित्तुं सीसा ।
 उद्दिसई विजिणेउं, जं जस्स तु जोग तं तस्स ॥१८०॥
 अपरीणामगमादी, वियाणित्तुमभायणे ण वाएति ।
 जह आममट्टियघडे, अंवे व ण छुम्पए खीरं ॥१८१॥

१७२ जावडवा ज्ञातव्या ॥ १७८ इत आरन्ध्रैकोनविंशतिर्गाथा इव०

उ० १० भा० गा० २६९-२८७ ॥

यदि कुम्भं विणस्सति, णस्सति वा एवमपरिणामादी ।
 जोद्धिस्से छेदसुतं, दारं, समुद्धिसे याऽवि तं चेव ॥१८२॥
 परिणिग्गविया वाए, जत्तियमेत्तं तु तरति तु ज्येत्तुं ।
 जाहगदिट्ठतेणं, परिजिणं ताहऽणु उद्धिसति ॥१८३॥
 णिजजवयो अत्थस्सा, जो उवजाणेति अत्थो सुत्तस्स ।
 अत्थेण वि णिग्गवहति इ, अत्थं पि कहेति जं भणितं ॥१८४॥
 मइसंपय चउमेदा, उग्गह ईहा अवाय धारणया ।
 उग्गहमति छम्मेता, तत्थ इमे होंति छम्मेया ॥१८५॥
 त्विप्प बहु बहुविहं वा, धुव णिस्सिन तह य होयऽसंदिद्धं ।
 ओगिण्हति एवीहा, अवायमिति धारणा चेव ॥१८६॥
 परवाइण सिस्सेण व, उच्चारितमेत्तमेव ओगिण्हे ।
 तं त्विप्पं बहुगं पुण, पंच व छ व सत्त गंथसता ॥१८७॥
 बहुविहऽण्णेगपयारं, जह लिहति पहारए गणेइ वि य ।
 अक्खाणगं कहेति इ, सहसमूहं वऽण्णेगविहं ॥१८८॥
 ण वि विस्सरइ धुवं तं, अनिस्सियं जं ण पोत्थए लिहितं ।
 अणुभासिय व्व मेण्हति, निस्संकित्त होअसंदिद्धं ॥१८९॥
 उग्गहियस्स तु ईहा, ईहिणं पच्छा अणंतर अत्रायो ।
 अवगते पच्छा धारण, तोय विसेसो इमो णवरं ॥१९०॥
 बहु बहुविह पोरानं, दुद्धर णितयं तहेव असंदिद्धं ।
 पोरान पुरा व जितं, दुद्धर णय-भंगगुविलत्ता ॥१९१॥
 एत्तो उ प-ओगमती, चउट्ठिवा होति आणुपुञ्जीए ।
 आय पुरिसं च स्वेत्तं, वत्थुं वि पउंजए वातं ॥१९२॥

मत्तिसम्प-
चतुष्कम्

प्रयोगमत्ति-
सम्पदः
चतुष्कम्

१८३ जाहगदिट्ठतेणं जाहकस्तिर्यग्विशेषः, तद्दृष्टान्तं यथा—“पातुं शीघ्रं शोचं, शीघ्रं पासाणि जाहओ लिहइ । एमेव जितं काउं, पुच्छति मत्तिं न खेदेति ॥१॥” आवश्यक कारिभद्री टीका पत्र १०३ । ताहऽणु सदाऽन्यत् ॥ १८७ परवाइण परवादिना ॥

जाणति पयोग भिसजो, वाही जेणाऽऽवरस्स छिञ्जति उ ।
 इय वाओ व कहा वा, णियसत्ती जाउ कातव्वा ॥१९३॥
 पुरिसं उवासमाई, अहवा बी जाणगाइयं पुरिसं ।
 पुव्वं तु गमेऊणं, ताहे वाओ पउत्तव्वो ॥१९४॥
 खेचं मालवमाई, अहवा बी साहुभावियं जं तु ।
 जाऊण तहा विहिणा, वाओ हु तहिं पउत्तव्वो ॥१९५॥
 वत्थुं पुण परवाई, बहुआगमिओ न वा वि नाऊणं ।
 राया व रायमत्तो, दारुण-भद्दस्सभावो वा ॥१९६॥
 एसा उ पओगमई, एत्तो वोच्छामि संगहपरिणं ।
 सा वि य चउव्विगप्पा, तीय विभागो इमो होइ ॥१९७॥
 बहुजणजोगं पेहे, खेचं तह पीढफलहमोगिण्हे ।
 वासासु एते दोण्णि वि, काले य समाणए काले ॥१९८॥
 पूए अहागुरुं पि य, चउत्थ एसा उ संगहपरिण्णा ।
 एत्तो एकेकीय य, इमा विभासा म्णुणेयव्वा ॥१९९॥
 वासे बहुजणजोगं, वित्थिण्णं जं तु गच्छपायोगं ।
 पडिलेइ बाल-दुब्बल-गिलाण-भादेसमादीणं ॥२००॥
 खेच असइ अगहित्ता, ताहे गच्छंति ते उ अण्णत्थ ।
 पीढप्फलगगहणे, ण उ मइलंती णिसिज्जादी ॥२०१॥
 वासासु वित्सेसेणं, अण्णं कालं तु गमय अण्णत्थ ।
 पाणा सीयल-कुंथादिआ य तो गहण वासासु ॥२०२॥
 जं जम्मि होति काले, कायव्वं तं समाणए तम्मि ।
 सज्जाय पेह उवही, उप्पायण भिक्खमादी तु ॥२०३॥
 अहगुरु जेणं पवाविओ तु जस्स व अहीत पासम्मि ।
 अहवा अहागुरु खलु, हवंति रातिणियतरया उ ॥२०४॥

बहुजो संग्रह-
 परिभाषणपद

१९३ जिवलसी जाउ कातव्वा निज्जशक्तिं ज्ञात्वा कर्त्तव्या ॥ १९६
 रावमत्तो राजामात्यः ॥ १९८ इतोऽष्टवत्वारिंशद्गाथाः ७५० उ० १० गा०
 २८८-३३३ ॥ २०४ रातिजियतरया रात्निकतराः प्रतपवावक्येद्युतराः ॥

तेसिं अब्हुद्गार्जं, उब्हुद्गार्जं तद् य होति आयारे ।
 उवहीवहणं विस्सामणं च संपूयणा एसा ॥२०५॥
 एसा खलु वचीसा, जाजाति जो पतिद्धितो एत्थं ।
 ववहारे अल्लमत्थो, अहवा वि भवे इमेहिं तु ॥२०६॥
 छचीसाए तु ठाणेहिं, जो होयऽपरिणिद्धिओ ।
 णऽल्लमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरिस्सए ॥२०७॥
 छचीसाए उ ठाणेहिं, जो होति अपतिद्धिता ॥
 णऽल्लमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरिस्सए ॥२०८॥
 छचीसाए उ ठाणेहिं, जो होइ परिणिद्धितो ।
 अल्लमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरिस्सए ॥२०९॥
 छचीसाए उ ठाणेहिं, जो होइ सुपइद्धिओ ।
 अल्लमत्थो तारिसो होति, ववहारं ववहरिस्सए ॥२१०॥
 जा होती वचीसा, तम्मो छोदूण विणयपडिवची ।
 चतुमेदं तो होती, छचीसा एस ठाणाणं ॥२११॥
 वचीस वण्णिय थिय, बोच्छं चउमेय विणतपडिवत्तिं ।
 आयरियंतेवासी, जह विणएत्ता भवे णिरिणो ॥२१२॥
 आयारे सुत विणए, विक्खिवणे चैव होति बोधवो ।
 दोसस्स य णिग्घाओ, विणए चउहेस पडिवची ॥२१३॥
 आयारे विणयो खलु, चउद्विहो होति आणुपुब्बीए ।
 संजमसामायारी, तवे य गणिविहरणा चैव ॥२१४॥
 एगल्लविहारं या, सामायारी य एस चउहा तु ।
 एतेसिं तु विभागं, बोच्छामि अहाणुपुब्बीए ॥२१५॥
 संयममायरइ सतं, परं च गाहेइ संजमं णियमा ।
 सीयंतथिरीकरणं, उज्जुतचरणं च उववूहे ॥२१६॥
 सो सत्तरसो पुडवातियाण घट्ट-परियावणो-द्ववणं ।
 परिहरियव्वं णियमा, संजमयो एस बोद्धवो ॥२१७॥

पदत्रिषात्
 स्थानानि

विनय
 प्रसिपत्तवः

चतुर्थाऽऽ-
 चारविनवः

पक्खे य पोसहेसुं, कारेति तवं सतं करेति वि च ।
 भिक्खायरियाय तहा, जियुंजति परं सर्वं वा वि । ॥२१८॥
 सब्बम्मि बारसविहे, जिउंजति परं सतं च उज्जमति ।
 गणसामायारीए, गणं विसीयंतु चोएति ॥२१९॥
 पडिलेहण-पक्खोडण-वाल-गिलाणाइवेयवसेसुं ।
 सीदंतं गोहती, सतं च जुत्तो तु एएसु ॥२२०॥
 एगल्लविहारादी, पडिमा पडिवज्जए सतं वऽण्णं ।
 पडिवज्जावे एवं, अप्पाण परं च विणएति ॥२२१॥
 आयारविणय एसो, जहकर्म वण्णिओ समासेणं ।
 एत्तो ऊ सुतविणयं, जहाणुपुंवि पक्खामि ॥२२२॥
 सुत्तं अत्थं च तहा, हितकर जिस्सेसयं च वाएइ ।
 एसो चउविहो खलु, सुतविणता होति गायव्वो ॥२२३॥
 सुत्तं गाहेति जुत्तो, दारं, अत्थं च सुणावए पयसेणं ।
 जं जस्स होति जोग्गं, परिणामगमादित्तं तु हियं ॥२२४॥
 जिस्सेसमपरिसेसं, जाव समत्तं तु ताव वाएति ।
 एसो सुतविणयो खलु, वोच्छं विक्खेवणाविणयं ॥२२५॥
 अदिट्ठं दिट्ठं खलु, दिट्ठं साहम्मियत्तविणएणं ।
 चुतधम्म ठावे धम्मे, तस्सेव हितट्ठ अब्भु ॥२२६॥
 विण्णाणाभावम्मि वि, 'खिव पेरणे' विक्खिवित्तु परसमया ।
 ससमते णमभिच्छुमे, अदिट्ठधम्मं तु दिट्ठ वा ॥२२७॥
 धम्मसहावो सम्महंसण जं जेण पुंवि ण उ लद्धं ।
 सो होयऽदिट्ठपुंवो, तं गाहे दिट्ठपुंवमिव ॥२२८॥
 जह भायरं व पियरं, व मिच्छदिट्ठिं पि गाहे सम्मत्तं ।
 दिट्ठपुंवं सावग, साहम्मि करेइ पव्वावे ॥२२९॥
 चुतधम्मो णट्ठधम्मो, चरित्तधम्माओ दंसणाओ वा ।
 तं ठावेति तहिं चिय, पुणो वि धम्मे जहुदिट्ठे ॥२३०॥

चतुर्था
भूतविनयः

चतुर्था
विज्ञेयविनयः

तस्स ची तस्से व उ, चरित्तवम्मस्स बुद्धिहेतुं तु ।
 वारेतऽजेसणादी, ण व गिण्हे सयं हितद्वाए ॥२३१॥
 जं इह-परलोए या, हितं सुहं तं खमं सुजेतब्बं ।
 गिस्सेयस मोक्खो तु, अणुगामऽणुगच्छए जं तु ॥२३२॥
 विक्खेवणविणएसो, जहकर्मं बण्णितो समासेणं ।
 एसो तु पवक्खामी, विणयं दोसाण णिगघाते ॥२३३॥
 दोसा कसायमाई, बंधो अहवा वि अट्टपयडीओ ।
 णिययं व णिच्छियं वा, घाय विणासो य एगद्धा २३४॥
 रुद्धस्स कोहविणयण, दुद्धस्स य दोसविणयणं जं तु ।
 कंत्वि य कंखुच्छेए, आयप्पणिहाण चउहेसा ॥२३५॥
 सीयघरम्मि व डाहं, वंजुलरुक्खो व जह व उरगविसं ।
 रुद्धस्स तहा कोहं, पविणेती उवसमेति त्ति ॥२३६॥
 दुट्ठो कसाय-विसयाइएहि माणपयभावदुट्ठो व्व ।
 तस्स पविणेइ दोसं, णासयए धंसए व त्ति ॥२३७॥
 कंत्वा उ भत्त-पाणे, परसमए अहव कंत्वं एमाई ।
 तस्स पविणेइ कंत्वं, संखडि अण्णं व देसेणं ॥२३८॥
 चरगाइमाइएसु तु, अहिंसमक्खो व्व अत्थि जा कंत्वा ।
 तं हेउ-कारणेहिं, विणयउ जह होइ णिकंत्वा ॥२३९॥
 जो एसु ण वट्टइ, कोहं दोसे तहेव कंत्वाए ।
 सो होति सुप्पणिहिओ, सोभणपरिणामजुत्तो वा ॥२४०॥
 छत्तीसेयाणि ठाणाणि, भणित्ताणि अणुपुव्वसो ।
 जो कुसलो एतेहिं, सो ववहारी समक्खातो ॥२४१॥
 अट्टहि अट्टारसहि य, दसहि य ठाणेहिं जे अपारोक्खा ।
 आलोयणदोसेहिं, छहि य अपाराकव्व विण्णेया ॥२४२॥

अट्टपयडीओ-
 निर्वातविनयः

२३३ विक्खेवणविणएसो विक्षेपणविनय एवः ॥ २३४ अट्टपयडीओ
 अष्टकर्मप्रकृतिजः ।

वस आलोचना
पुनाः

आलोयणागुणेहिं, छहिं य ठाणेहिं जे अपारोक्त्वा ।
 पंचहि य णिर्यंठेहिं, पंचहि य चरित्तमंतेहिं ॥२४३॥
 अद्वायारवमादी, वयछकादी ह्वंति यऽद्वरसं ।
 दसविहपायच्छिचे, आलोयणमादिए चेव ॥२४४॥
 आलोयणदोसेहिं, आकंपणमादिएहिं दसहिं तु ।
 छहिं काएहिं वएहि व, दसहिं चाऽऽलोयणगुणेहिं ॥२४५॥
 इमेहिं—आयार विणयगुण कप्पदीवणा अत्तसोहि उजुभाबो ।
 अज्जव महव लाघव, तुट्ठी पल्हायकरणं च ॥२४६॥
 मिच्छत्ततवाऽऽयारे, पढमं आलोयणा तहिं पढमं ।
 विणयो विणासणं ति य, मायाए विणयणगुणेसो ॥२४७॥
 चारित्त कप्पो णियमा, णिरतिथारित्त विगडिये सो य ।
 दीविय पभासित्त ति य, पगासितो चेव एगट्ठा ॥२४८॥
 अतियारपंकपंकंकितो य आया विसोहिओ होति ।
 आलोइए य आया, उजुभावे ठाविओ होइ ॥२४९॥
 अज्जवभावे अज्जव, सर्यं चियाऽऽलोइए कओ होइ ।
 महवभावेणं पुण, अमाणि होऊग आलोए ॥२५०॥
 अतियारगुरुभएणं, अकंतालोतिए लहू होति ।
 सुद्धो हं ती य तुट्ठी, दारं, अतियारुण्हो य पल्हाणो ॥२५१॥
 आलोयणागुणेषू, जे ऊ एवं ह्वंतऽपारोक्त्वा ।
 छट्ठायणपडिएहिं, छहिं चेव य जे अपारोक्त्वा ॥२५२॥
 संस्तादीया ठाणा, छहिं ठाणेहिं पडियाण ठाणाणं ।
 जे संजया सरागा, एगे ट्ठाणे विगयरागा ॥२५३॥
 एआऽऽगमववहारी, पण्णत्ता राग-दोसणीहूया ।
 आणाएँ जिणिंदाणं, जे ववहारं ववहरंति ॥२५४॥

इय भणिए चोएती, ते वोच्छिण्णा हु संपदं इहई ।
 तेसु य वोच्छिण्णोसु, णत्थि विमुद्धी चरित्तस्स ॥२५५॥
 चोइसपुब्बघराणं, वोच्छेदो केवलीण वोच्छेदे ।
 केसिंचि य आदेसो, पायच्छिचं पि वोच्छिण्णं ॥२५६॥
 जं जत्तिएण मुज्जति, पावं तस्स तह देति पच्छिचं ।
 जिण-चोइसपुब्बघरा, तद्विवरीता जहिच्छाए ॥२५७॥
 पारगमपारगं वा, जाणंते जस्स जं च करणिज्जं ।
 देति तहा पक्खस्वी, घुणक्खरसमो तु पारोक्खी ॥२५८॥
 जा य ऊणाहिए बुत्ता, सुत्ते मग्गविराहणा ।
 ण मुज्जे तीइ देतो उ, असुद्धो कं च सोहए २५९॥
 देता वि ण दीसंती, मास-चउम्मासियाओ सोहीओ ।
 कुणमाणा वि य सोहिं, ण पासिमो जो व सिं देज्जा ॥२६०॥
 सोहीए य अभावे, देताण करंतगाण य अभावे ।
 बट्टति संपत्तिकाले, तित्थं सम्मत्त-णाणेहिं ॥२६१॥
 णिज्जवगा य ण संती, महपुरिसाणं तु तेसि वोच्छेते ।
 तम्हा संपयकाले, णत्थि विमुद्धी सुविहियाणं ॥२६२॥
 एवं हु चोतियम्मी, आयरिओ भणति ण हु तुमे णातं ।
 पच्छिचं कहितं तु, किं धरती किं च वोच्छिण्णं ? ॥२६३॥
 अत्थं पडुष सुत्त, अणागतं तं तु किंचि आमसति ।
 अत्थो वि को वि सुत्तं, अणागतं चेव आमसति ॥२६४॥
 सण्वं चिय पच्छिचं, पक्खक्खाणस्स ततियवत्थुम्मि ।
 तत्तो चिय णिज्जूढं, कप्प पकप्पो य ववहारो ॥२६५॥
 ताणि धरंती अज्ज वि, तेसु धरंतेसु कह तुमं भणसि ।
 वोच्छिण्णं पच्छिचं ?, तत्थ इमा तु परूवणया ॥२६६॥

प्रावक्षिता-
 भाषणव्यं
 बोद्धव्यं
 वचनम्

आचार्यस्व
 प्रतिपद्यः

२१४ आमसति आमूषति-विचारयति ॥ २६५ पकप्पो निशी-
 धनम् ॥

सपदपरुवण अणुसज्जणा य दस चोदसऽहु दुप्पसहे ।
 अत्वि ण दीसति धणिएण विणा तित्थं च णिज्जवएार६७।
 पण्णवगस्स तु सपदं, पच्छिच्चं चोयगस्स तमणि ।
 तं संपयं पि विज्जति, जहा तथा मे णिसामेहिं ॥२६८॥
 भुंजति चक्की भोए, पासाए सिप्पिरयणणिम्मविए ।
 तं दहुं रायीणं, अण्णेसिच्छा समुप्पण्णा ॥२६९॥
 अम्हे कारावेमो, पासाए एरिसे चि इति तेहिं ।
 चित्तकरा पेसविया, णित्तणं लिहिऊण आणेह ॥२७०॥
 पासाद् स्सयणे मणहारितं तेहिं चित्तकारेहिं ।
 लीलविहूणं णवरिं, आगारो होति सो चेव ॥२७१॥
 जह रूपादिविसेसा, परिहीणा होंति पागतज्जणस्स ।
 ण य ते ण होंति गेहा, भुंजति य तेसु ते भोगे ॥२७२॥
 एमेव य पारोक्खी, तदाऽणुरूवं तु सो व्व ववहरति ।
 किं पुण ववहरितव्वं, पायच्छिच्चं इयं दसहा ॥२७३॥
 आलोयण पढिकमणे, मीस विवेगे तथा वियोसग्गे ।
 तव छेद् मूल अणवट्टया य पारंचिए चेव ॥२७४॥
 एतुवरि भण्णिहिती, सवित्थरेणं तु आणुपुन्वीए ।
 एयं पुण जह धरती, जं जत्या तं चिमाऽऽहंसु ॥२७५॥
 दसहा अणुसज्जंती, जा चोदसपुन्वि पढमसंघनणे ।
 तेजाऽऽरेणऽट्टविहं, तित्थंतिम जाव दुप्पसहो ॥२७६॥
 तम्मि कालगए तित्थं चरित्तं च वोच्छिज्जिहीति ॥
 दोसु तु वोच्छिण्णेसु, चोदसपुन्वाऽऽतिमे य संघयणे ।
 तन्न(तो)पारंच-ऽणवट्टा, णव-दस पच्छिच्चवोच्छिण्णा॥२७७॥

दक्षणा
प्रावक्षितम्

प्रावक्षित-
दानस्य
विभावः

२७३ पागतज्जणस्स प्राकृतजनस्य ॥ २७५ एतुवरि एतद् उपरि-
 श्रेते । अत्या तं चिमाऽऽहंसु यत्र तत् शेषमाह ॥ २७६ नाशेवं व्य-
 ष १० गा० ३५३ ॥

सेस अद्दहऽणुसज्जति, जा तित्थं णव दसे य सिग्गादी ।
 चोदे तं पि ण दीसदि, एवमणंतं गुरु भणति ॥२७८॥
 दोसु तु बोच्छिण्णेसू, अद्दविहं देंतया करेता व ।
 ण य केयी दीसंती, एवमणंतस्स चतुगुरुगा ॥२७९॥
 दोसु तु बोच्छिण्णेसू, अद्दविहं देंतया करेता य ।
 पच्चत्तं दीसंती, जहा तहा मे णिसामेहिं ॥२८०॥
 पंच णियंठा भणिया, पुलाग ववसा कुसील किमीठा ।
 तह व सिग्गाओ तेसिं, पच्छित्त जहकर्म बोच्छं ॥२८१॥
 आलोयण पडिकमणे, मीस विवेगे तहा विओसग्गे ।
 तत्तो य तवे छेदे, पच्छित्त पुलागे छऽप्येते ॥२८२॥
 वगुस-पडिसेवगणं, पायच्छित्ता हवंति सव्वे वि ।
 थेराण भवे कप्पे, जिणकप्पे अद्दहा होति ॥२८३॥
 आलोयणा विवेगो वा, णियंठस्स दुवे भवे ।
 विवेगो य सिग्गायस्स, एमेया पडिवत्तीओ ॥२८४॥
 पंचेव संजया खलु, णायसुएण कहिता जिणवरेणे ।
 सामाइसंजयादी, पच्छित्तं तेसि वुच्छामि ॥२८५॥
 सामाइसंजताणं, पच्छित्ता छेय-मूलरहियऽद्दु ।
 थेराण जिणोणं पुण, तवमंतं छव्विहं होति ॥२८६॥
 छेदोवद्दावणिए, पायच्छित्ता हवंति सव्वे वि ।
 थेराण जिणोणं पुण, मूलंतं अद्दहा होति ॥२८७॥
 परिहारविसुद्धीए, मूलंता अद्दु होति पच्छित्ता ।
 थेराण जिणोणं पुण, छव्विहमेतं चिय तवंतं ॥२८८॥
 आलोयणा विवेगे य, ततित्थं तु ण विज्जइ
 सुहमम्मि संपराए, अहक्खाए तहेव य ॥२८९॥

२७९ इत्तञ्जबोदञ्ज नावाः ८४० उ० १० ना० ३५४-३६६ ॥

२८२ छ प्येते वडप्येतानि ॥

प्रायश्चित्तविधा-
तुनामस्तित्वम्

ब्रह्म-पडिसेवया स्वल्प, इत्तिरि-छेदा य संजता दोष्णि ।
 जा तित्थं अणुसज्जंति, अत्थि हु तेणं तु पच्छिंत्तं ॥२९०॥
 जदि अत्थि ण दीसंती, केइ करंता उ भण्णती सुणसु ।
 दीसंतु उवाएणं, कुब्बंता तत्थिमं णातं ॥२९१॥
 जह धणियो सावेक्खो, णिरवेक्खो चेव होइ [दुविहो] तु ।
 धारणं संतविभवो, असंतविभवो य सो दुविहो ॥२९२॥
 संतविभवो तु जाहेव मग्गितो ताहे देति तं सव्वं ।
 जो पुण असंतविभवो, तस्स विसेसो इमो होति ॥२९३॥
 णिरवेक्खो तिण्णि चयती, अप्पाण धणं च तह य धारणं ।
 सावेक्खो पुण रक्खति, अप्पाण धणं च धारणं ॥२९४॥
 जो तु असंतविभवो, दब्भं घेत्तण पडइ पाडेण ।
 सो अप्पाण धणं पि य, धारणं चेव णासेति ॥२९५॥
 जो पुण सहती कालं, सो अत्थं लहति रक्खति य तं च ।
 ण किलिस्सइ य सतं पी, एव उवाओ तु सव्वत्थ ॥२९६॥
 जो तु धरेज्ज अवहुं, असंतविभवो सतं ।
 कुणमाणो य कम्मं तु, णिव्विसे करिसावणं ॥२९७॥
 अणमप्येण कालेणं, सो तणं तु विमोयए ।
 दिट्ठंतेसो भणितो, अत्थोवणयो इमो तस्स ॥२९८॥
 संतविभवेहिं तुल्ला, धिति-संघयणेहिं जे उ संपण्णा ।
 ते आवण्णा सव्वं, वंइति णिरणुमाहं धीरा ॥२९९॥
 संघयण-धित्तीहीणा, असंतविभवेहिं होति तुल्ला तु ।
 णिरवेक्खो जदि तेसिं, देति तयो ते ण सुज्जंति ॥३००॥
 ते तेण परिचत्ता, लिगविवेगं तु काउ वंइति ।
 तित्थुच्छेदो एवं, अप्पा वि य चत्ता इणमो उ ॥३०१॥

सापेक्ष-निर-
पेक्षतया प्राय-
श्चित्तदाने का-
माऽस्माभौ

ते उद्वेसु पलाणा, पच्छा एकाणियो तयो होति ।
 ताहे किं तु करेतु?, एवं अप्पा परिचत्तो ॥३०२॥
 साविक्खो पवयणम्मी, अणवत्थपसंगवारणाकुसलो ।
 चारित्तरक्खणद्दा, अब्बोच्छितीय तु विमुज्जे ॥३०३॥
 कल्लाणगमावण्णे, अतरंते जहक्कमेण काळं जे ।
 दस कारंति चतुत्थे, तम्बिउणाऽऽयं विलत्थे य ॥३०४॥
 एकासण पुरिमद्दा, णिच्चिगती चेव विगुणविगुणाओ ।
 पत्तेयाऽसहुदारं, कारंति व सण्णिगासंति ॥३०५॥
 चउ-तिग-दुगकल्लाणा, एगं कल्लाणगं च कारंति ।
 जं जो उ तरति तं तस्स देति असहुस्स शोसंति ॥३०६॥
 एवं सदयं दिज्जति, जेणं सो संजमे थिरो होति ।
 ण य सब्बहा ण दिज्जइ, अणवत्थपसंगदोसाओ ॥३०७॥
 तिळहारगदिट्ठंतो, पसंगदोसेण जह व्हं पत्तो ।
 जणणी य थणच्छेयं, पत्ता अणिवारयन्ती तु ॥३०८॥
 णिग्गत्थजाइ वितियाएँ वारिओ जीविआदिआभागी ।
 जेव य थणछेदादी, पत्ता जणणी य अवराइ ॥३०९॥
 इय अणिवारियदोसा, संसारं दुक्खसागरमुव्वंति ।
 विणियत्तपसंगा पुण, करंति संसारवोच्छेदं ॥३१०॥
 एवं धरती सोही, देन्त करंता वि एउ दीसंति । दारं ।
 जं पि य दंसण-जाणेहिं भाति तित्थं ति तं मुणमु ॥३११॥
 एवं ते भणंतेणं, सेणियमादी वि थाविया समणा ।
 समणस्स उ सुत्तम्मी, णत्थी णरएसु उव्वतो ॥३१२॥

धरणस्व
 अस्तित्वा

३०२ पलाणा पलाविताः । एकाणियो एकाकी ॥

३०३ इत आरम्भैकादश गाथा वयं उ० १० भा० गा० ३७६-३८६ ॥

३०८ तिळहारगदिट्ठंतो तिळहारकदप्रान्तः गुहनस्वविनिश्चयवृत्तौ
 उ० १ गाथा २०० मध्ये, वयं उ० १० भा० गाथा ३८० टीकायां च
 द्रष्टव्यः ॥

जं पि य हु एक्कीसं, वाससहस्साईं होइती तित्थं ।
 तं मिच्छा सिद्धी वा, सब्बगतीसुं पि होज्जाहि ॥३१३॥
 अण्णं च इमो दोसो, पच्छित्ताभावतो तु पावइ हु ।
 जह न वि चिद्धति चरणं, तत्थ इमं गाहमाइंसु ॥३१४॥
 पायच्छिसे असंतम्मि, चरित्तं पि ण चिद्धति ।
 चरित्तम्मि असंतम्मि, तित्थे णो सचरित्तया ॥३१५॥
 अचरित्तयाए तित्थे, जेव्वारणं पि ण गच्छती ।
 जेव्वारणम्मि असंतम्मि, सब्बा दिक्त्वा णिरत्थिया ॥३१६॥
 ण विणा तित्थं णियंठेहिं, णियंठा व अतित्थगा ।
 छक्कायसंजमो जाव, ताव दुण्हाऽणुसज्जणा ॥३१७॥
 सब्बन्वूहिं परुविय, छक्काय महव्वया य समितीओ ।
 स वेव य पण्णवणा, संपयकालम्मि साहृणं ॥३१८॥
 तं णो ववइ तित्थं, दंसण-गाणेहिं एव सिद्धं तु ।
 णिज्जवगा वोच्छिण्णा, जं पि य भणियं तु तं ण तथा ॥३१९॥
 सुण जह णिज्जवगऽत्थी, दीसंति जहा य णिज्जविज्जंता ।
 इह दुविहा णिज्जवगा, अत्ताण परे य बोधव्वा ॥३२०॥
 पाओवगमे इंगिणि, दुविहा खलु होंति आयणिज्जवगा ।
 णिज्जवणा य परेण व, भत्तपरिण्णाए बोद्धव्वा ॥३२१॥
 पाओवगमे इंगिणि, दोण्णि वि चिद्धंतु ताव मरणाइं ।
 भत्तपरिण्णाए विहिं, वाच्छामि अहाणुपुव्वीए ॥३२२॥
 पावज्जादी काउं, जेयव्वं ताव जाव वोच्छिस्ती ।
 पंच तुत्तेतूण य सो, भत्तपरिण्णं परिणयो व ॥३२३॥
 सपरक्कमे य अपरक्कमे य वाघाय आणुपुव्वी य ।
 सुत्तऽत्थजाणणं, समाहिमरणं तु कातव्वं ॥३२४॥

निर्वापकाना-
मम्मवच्छेदः

भक्तपरिष्ठा-
मिधिः

भिक्खु-विचारसमत्था, जो अण्णगणं तु गंतु चाएति ।
 एस सपरक्कमो खलु, तच्चिवरीओ भवे इयरो ॥३२५॥
 एक्केक्कं तं दुविहं, णिव्वाघायं तहेव वाघायं ।
 वाघाती वि य दुविहो, कालाइधरो व्व इयरो व्व ॥३२६॥
 सपरक्कमं तु तहियं, णिव्वाघायं तहेव वाघातं ।
 वोच्छामि समासेणं, ठप्यं अपरक्कमं दुविहं ॥३२७॥
 तं पुण अणुगंतव्वं, दारेहि इमेहि आणुपुव्वीए ।
 गणणिसिरणाइएहि, तेसि विभागं तु वोच्छामि ॥३२८॥
 गणणिसिरणा परगणा, सिति संलेहा अगोयस्संविग्गे ।
 एमाऽऽभोगण अण्णे, अणुपुच्छ परिच्छ आलोए ॥३२९॥
 ठाण वसही पसत्थे, णिज्जवगा दव्वदायणा चरिमे ।
 हाणि परिर्तत णिज्जर, संथारुवत्तणादीणि ॥३३०॥
 सारेज्ज य कवयं, णिव्वाघाएण चिंधकरणं व ।
 वाघाए जयणा या, भत्तपरिण्णाय कायव्वा ॥३३१॥
 गणणिसिरणम्मि उ विही, जो कप्ये वण्णितो उ सत्तविहो ।
 सो चेव णिरवसेसो, भत्तपरिण्णाए इहइं पि ॥३३२॥
 णिसिरित्तु गणं वोरो, गंतूण य परगणं तु सो ताहे ।
 कुणति ददव्ववसायो, भत्तपरिण्णं परिणयो य ॥३३३॥
 किं कारण अवक्कमणं, थेराण इहं तत्रोक्किलंताणं ? ।
 अब्भुज्जयम्मि मरणे, कालुणिया ज्ञाणवाघातो ॥३३४॥
 सगणे आणाहाणी, अप्पत्तिय होति एवमादीहि ।
 परगणं गुरुकुलवासो, अप्पत्तियवज्जितो होति ॥३३५॥
 उवगरणगणणिसिं, तु बुग्गहो दिस्स वा वि गणमेदो ।
 बालादी थेराण व, उच्चियाकरणम्मि वाघातो ॥३३६॥

निर्व्याघाताया
 सम्वाघातावा-
 च सपराक्रमः
 भक्तपरिहायाः
 स्वरूपम्

गणनिःसरण-
 द्वारम्

३२८ इतः पञ्च गाथाः ८५० उ० १० भा० गा० ३९९-४०३ ॥

३३४ इतः षड् गाथाः ८५० उ० १० भा० गा० ४०४-४०९ ॥

सिनेहो पेलवी होती, णिगए उभयस्स वि ।
 आहए वा वि बाघाए, णो स होइ विउभमो ॥३३७॥
 दव्वसिती भावसिती, दव्वसिती होइ दारुणिस्सेणी ।
 भावसिति संजमो जा, तीय वि भंगा इमे होंति ॥३३८॥
 संजमठाणाणं कंडगाण लेसाठितीविसेसाणं ।
 उवरिल्ला परकमणं, भावसिती केवलं जाव ॥३३९॥
 भावसिती अहिगारो, विसुद्धभावेण तत्थ ठाठव्वं ।
 ण हु उदूगमणकज्जे, हेट्टिल्लपदं पसंसंति ॥३४०॥

सिति चि दारं ॥

संकेचना-
 द्वारम्

संलेहणा उ तिबिहा, जहण्ण मज्झा तहेव उक्कोसा ।
 छम्मासा वरिसं वा, वारस वरिसा जहाकमसा ॥३४१॥
 चिट्ठतु जहण्ण मज्झा, उक्कोसं तत्थ ताव वोच्छामि ।
 जं संलिहिज्जण म्पणी, साहंती अप्पणा अट्टं ॥३४२॥
 चत्तारि विचित्ताइं, विगतीणिज्जूहियाइं चत्तारि ।
 दोसु चउत्त्याऽऽयामं, अविगिट्ठ विगिट्ठ कोडेकं ॥३४३॥
 संबच्छराइं चउरो, तवं विचित्तं चउत्थमादीयं ।
 काऊण सब्बगुणितं, पारेती उग्गमविसुद्धं ॥३४४॥
 पुणरवि चउरणा तु, विचित्त काऊण विगतिवज्जं तु ।
 पारेति सो महप्पा, णिद्धं पणियं च वज्जेइ ॥३४५॥
 अण्णा दोणिण समाओ, चउत्थ काऊण पारे आयामं ।
 कंणीएणं तु तपो, अण्णेकसमं दुहा काउं ॥३४६॥
 तत्थेकं छम्मासं, चउत्थ छट्टं च काउ पारेति ।
 आयामेणं णियमा, वित्तिए छम्मासिणं विगिट्ठं ॥३४७॥

३४२ इतो मच्च गाथाः स्व० उ० १० भा० मा० ४११-४१८ ॥

३४४ सब्बगुणितं सब्बगुणिकं प्रतिबन्धरहितम्, यथेष्टमिति वाच्यत् ।

अद्भुत दसम दुबालस, काउं पारे तमेव आयामं ।
 अण्णेकहायणं तु, कोटीसहितं तु काऊणं ॥३४८॥
 आयाम-चउत्वादी, काऊण अपारिए पुणो अण्णं ।
 जं कुणयाऽऽयामादी, तं भण्णति कोटिसहितं तु ॥३४९॥
 आर्यबिल उसिणोएण पारं हार्वतो आणुपुब्बीए ।
 जह दीव-तेल्ल-वचीखओ समं तह सरीराभुं ॥३५०॥
 बारसमम्मि य वरिसे, जे मासा उवरिमा उ चत्तारि ।
 पारणए तेसिं तु, एकंतरतं इमं धारे ॥३५१॥
 तेल्लस्स उ गंइसं, णीसहं जाव खेलसंबुत्तो ।
 तो णिसिरे खेलमत्ते, किं कारण ? गल्लधरणं तु ॥३५२॥
 लुक्खत्ता गृहजंतं, मा हु खुहेज्ज चि तेण धारेइ ।
 माऽह णमाकारस्सा, अपबलो सो हु होज्जाहि ॥३५३॥
 उकोसिया तु एसा, संलेहा मज्झिमा जहण्णा य ।
 संबच्छर छम्मासा, एमेव य मास-पक्खेहिं ॥३५४॥
 एत्तो एगतरेणं, संलेहेणं खवेत्तु अप्पाणं ।
 कुज्जा भत्तपरिण्णं, इंगिणि पाओवगमणं च ॥३५५॥
 अगोयसगासम्मी, भत्तपरिण्णं तु जो करेज्जाहि ।
 चउगुरुगा तस्स भवे, किं कारण ? जेणिमे दोसा ॥३५६॥
 णासेइ अगीयत्थो, चउरंगं सब्वलोगसारंगं ।
 णट्ठम्मि य चउरंगे, ण हु सुलभं होति चउरंगं ॥३५७॥
 किं पुण तं चउरंगं, जं णट्ठं दुल्लहं पुणो होति ? ।
 माणुस्सं धम्मसुत्ती, सद्धा तह संजमे विरियं ॥३५८॥
 किह णासेति अगीतो, पढम-वितिएहिं अदिओ सो उ ।
 ओभासें कालिमाए, तो निद्धम्मो चि छडेज्जा ॥३५९॥

अगीत-
द्वारम्

अंतो वा बाहिं वा, दिया व रातो व सो विचिचो तु ।
 अट्टदुहट्टवसट्टो, पडिगमणादीणि कुज्जाहि ॥३६०॥
 मरिज्जण अट्टज्जाणा, गच्छेज्ज व तिरिय वणसुरेसुं वा ।
 संमरिज्जण य वेरं, पडिणीयसं करेज्जाहि ॥३६१॥
 अह्वा वि सव्वरीए, मोर्यं देज्जाहि जायमाणस्स ।
 सो उडियादि होज्जा, रुट्टो साहे णिवार्हणं ॥३६२॥
 कुज्जा कुलादिपत्थारं, सो वा रुट्टो तु गच्छे मिच्छर्यं ।
 तप्पच्चयं तु दीहं, भवेज्ज संसारकंतारं ॥३६३॥
 सो दिट्टो य विगिंचितो, संविग्गेहिं तु अण्णसाहूहिं ।
 आसासियमणुसट्टो, मरणज्जट्ट पुणो वि पडिवण्णो ॥३६४॥
 एए अण्णे य बहू, तहियं दोसा सपव्वाया य ।
 एएहिं कारणेहिं, अग्गीये ण कप्पति परिण्णा ॥३६५॥
 तम्हा पंच व छ स्सत्त वा वि जोयणसने समहिए वा ।
 गीयत्यपायमूलं, परिमग्गेज्जा अपरितंतो ॥३६६॥
 एक्कं व दो व तिभि व, उक्कासं बारसेव वासाहं ।
 गीयत्यपायमूलं, परिमग्गेज्जा अपरितंतो ॥३६७॥
 गीतत्थदुल्लभं खलु, पडुच्च कालं तु मग्गणा एसा ।
 ते खलु गवेसमाणे, खेत्ते काले य परिमाणं ॥३६८॥
 तेण य गीयत्थेणं, पव्वयणगहियत्यसव्वसारेणं ।
 णिज्जवएण समाही, कायव्वा उत्तिमट्टम्मि ॥३६९॥
 अगीय च्चि दारं ॥

असंविम-
 द्वारस्

एवमसंविग्गे वी, पडिवज्जंतस्स हेति चउगुरुगा ।
 किं कारणं तु ? तहियं, जम्हा दोसा हवंति इमे ॥३७०॥
 णासेति असंविग्गे, चउरगं सव्वलोयसारगं ।
 जट्टम्मि य चउरगे, ण हु सुलहं हेति चउरगं ॥३७१॥

आहाकम्मिय पाणय, पुप्फा सीया य बहुजणे ञार्य ।
 सेज्जा संयारो वि य, उवही वि य होति अविमुद्धो ॥३७२॥
 एते अण्णे य तर्हि, बहवे दोसा सपबवाया य ।
 एतेण कारणेण, असंविग्गे ण कप्पति परिण्णा ॥३७३॥
 तम्हा पंच व छ स्सत्त वा वि जोयणसते समहिष् वा ।
 संविग्गपादमूलं, परिमग्गेज्जा अपरितंतो ॥३७४॥
 एकं व दो व तिण्णि व, उक्कोसं बारसेव वासाइं ।
 संविग्गपादमूलं, परिमग्गेज्जा अपरितंतो ॥३७५॥
 संविग्गदुल्लहं खलु, कालं तु पडुब मग्गणा एसा ।
 ते खलु गवेसमाणे, स्वेत्ते काले य परिमाणं ॥३७६॥
 तेण य संविग्गेणं, पवयणगहियत्थसच्चसारेणं ।
 णिज्जवगेण समाही, कातच्चा उत्तिमट्टम्मि ॥३७७॥

संविग्गेति दारं ॥

एगम्मि उ णिज्जवए, विराहणा होति कज्जहाणी य ।
 सो सेहा वि य चत्ता, पावयणं चैव उट्ठाहो ॥३७८॥
 तस्सट्टगतोभासण, सेहादिअदार्ये सो य परिचत्तो ।
 दातुं व अदाउं वा, हवंति सेहा वि णिद्धम्मा ॥३७९॥
 कूवइ अदिज्जमाणे, मारेति बल त्ति पवयणं चसं ।
 सेहा य जं पडिगया, जणे अवण्णं पयासंति ॥३८०॥ दारं॥
 सयमेवाऽऽभोएतुं, अतिसेसि णिमिच्चियो व आयरिओ ।
 देवयणिवेयणेण व, जह णगरे कंचणपुरम्मि ॥३८१॥
 कंचणपुर गुरुसण्णा, देवयरुयणा य पुच्छ कइणा य ।
 पारणग खीर रुहिरं, आमंतण संघणासणया ॥३८२॥
 अहवा वि सो व परतो, पारग मिच्छत्त पारए गुरुणा ।
 असती खेमसुमिक्खे, णिच्चाघाते ण पडिवची ॥३८३॥

एकद्वारम्

आनोव-
द्वारम्

सतं चैव चिरावासो, वासानासे तवस्सिर्णं ।

१. वेणं तस्स विसैसेणं, वासासु पडिवज्जणं ॥३८४॥

असिबोमादीएसु तु, पडिवज्जंते इमे भवे दोसा ।

संजम-आयविराहण, आणाईया य दोसा उ ॥३८५॥

असिवादीहिं बहंता, तं उवगरणं व संजता चत्ता ।

उवहिं विजा य छडुणें, चत्तो सो पवयणं चैव ॥३८६॥ दारं॥

अन्वहारम्

एगो संधारगतो, चित्तियो संलेहें ततिय पडिसेहो ।

अपहुचंतऽसमाही, तस्स व तेसिं व असमाही ॥३८७॥

इविज्ज जदि बाघातो, चित्तियं तत्थ ठावए ।

चिल्लिमिलिं अन्तरे काउं, बहिं बंदात्रए जणं ॥३८८॥ दारं॥

अणपुच्छा-
हारम्

अणपुच्छाए गणस्सा, पडिच्छए तं जती गुरु गुरूगा ।

चत्तारि तु विण्णैया, गच्छमणिच्छंतें जं पावे ॥३८९॥

पाणगादीणि जोग्गाणि, ज्ञाणि तस्स समाहिए ।

अळंमे तस्स जाणाही, परिकेसो य जायणे ॥३९०॥

असंधरं अजोग्गो वा, जोगवाही व जइ भवे ।

एसणादिपरिकेसो, जा य तस्स विराहणा ॥३९१॥ दारं ॥

परीक्षाहारम्

अपरिच्छणम्मि गुरूगा, दोण्ह वि अण्णोण्णमं जहाकमसो ।

होति विराहण दुविहा, एको एको व जं पावे ॥३९२॥

तम्हा परिच्छणा खलु, दब्बे भावे य होति दोण्हं पि ।

तहियं तु जो परिच्छति, दवपरिच्छाए ते इणमो ॥३९३॥

मादणपयकडियादी, दब्बे आणेह मे त्ति तो उदिते ।

यदि उवहसंति ते तू, अहो इमो विगयणेहि त्ति ॥३९४॥

किह मोच्छिइ त्ति भत्तं ?, तेसेवं दवयो परिच्छा उ ।

भावे कसाइमंती, तेसि सगासे ण पडिवज्जे ॥३९५॥

३८५ इतो गाथाद्वयार्थकं च्य० १० गा० ४४९-४६० ॥ ३९५ मोच्छिह मोक्षति । तेसेवं तेचामेवम् ॥

अह पुन विस्वरूपे, आशीर्षं दुग्च्छए मणंतऽर्णम् ।
 आणेमो सि क्वसिए, पडिवज्जति तेसि सो पासे ॥३९६॥
 एवंभासी ते तू, परिच्छए दब-भावयो विहिणा ।
 ते वि य तं तु परिच्छे, दुबिहपरिच्छाएँ इणमो तु ॥३९७॥
 कलमोयणो य पयसा, अण्णं व सभावअणुमतं तस्स ।
 उवणीयं जो कुंछइ, दबपरिच्छाएँ सो सुद्धो ॥३९८॥
 भावे पुण पुच्छिज्जइ, किं संलेहो कतो सि ण कयो सि ?
 इति उदिए सो ताहे, हंतूणं अंगुलिं दाए ॥३९९॥
 पेच्छह ता मे एयं, किं कतो ण कतो सि एव उदितम्मि ।
 भणति गुरु तो ण तयो, एयं चिय ते ण संलीहं ॥४००॥
 ण हु ते दब्बसंलेहं, पुच्छे पासामि ते किसं ।
 कीस ते अंगुली भग्गा ?, भावं संलिहमाऽऽउर ! ॥४०१॥
 भावो चिय एत्थं तू, संलिहियव्वो सदा पयसेणं ।
 तेणाऽऽयहं साहे, दिट्ठतोऽमच्च-कौकणए ॥४०२॥
 रण्णा कौकणगाऽमच्चा, दो वि णिव्विसया कता ।
 दोदिए कंजियं छोहुं, कौकणो तक्खणा गतो ॥४०३॥
 भण्डीओ वइल्लए काए, अमच्चो जा भरेइ तु ।
 ताव पुण्णं तु पंचाहं, णलिए णिहणं गतो ॥४०४॥
 एवं जेहिं संलीहो, भावो ते तु साहगा ।
 असंलीहे ण साहेन्ति, अमच्चो इव ते खल्लु ॥४०५॥
 इंदियाणि कसाए य, गारवे य किसे कुण ।
 ण चेयं ते पसंसामो, किसं साहु ! सरीरगं ॥४०६॥

३९८ व्य० १० गा० ४६१ ॥ ३९९ हंतूणं उत्प्लुत्य । दाए दृश्येत् ॥
 ४०१ व्य० १० गा० ४६३ ॥ ४०३ नावाहिकं व्य० १० गा० ४६४-६५ ॥
 ४०६ व्य० १० गा० ४६६ ॥

आलोचना-
कार्य

एवं परिच्छिद्यं, जदि मुद्धो ताहे तं पडिच्छति । दारं ॥
 ताहे य अत्तसोहिं, करेति विहिणा इमेणं तु ॥४०७॥
 आयरियपादमूलं, गंतूणं सति परिक्कमे ताहे ।
 सज्जेण अत्तसोही, परसक्कीयं तु कायच्चा ॥४०८॥
 जह मुक्कुसलो वि वेज्जो, अण्णस्स कहेति अप्पणो वाही ।
 वेज्जस्स य सो सोतुं, तो परिकम्मं समारभइ ॥४०९॥
 जाणंतेण वि एवं, पायच्छित्तविहमप्पणा णिउणं ।
 तह वि य पागडतरयं, आलोएतव्वयं होति ॥४१०॥
 छत्तीसगुणसमण्णागएण तेण वि अवस्स कायच्चा ।
 आलोयणं निंदणं गरहणा य ण पुणो य वितियं ति ॥४११॥
 किं कारणमालोयणं, एवपयत्तेण होति दायच्चा ? ।
 भण्णइ मुण्यइ इणमो, आलोयंतस्स जे उ गुणा ॥४१२॥
 आयार विणयगुण कप्पदीवणा अत्तसोहि उज्जुभावो ।
 अज्जव महव लाघव, तुट्ठी पलहायजणणं च ॥४१३॥
 पावज्जादी आलोयणा तु तिण्णं चतुक्किय विसोही ।
 जह अप्पणो तह परे, कायच्चा उत्तिमट्ठम्मि ॥४१४॥
 तिण्णं ती जाणादी, दब्बादि चउक्कगं मुण्येय्वं ।
 जो अतियारो तेसु, कयो आलोएति तं सव्वं ॥४१५॥
 जाणे वितहपरुवण, जं वा आसेवितं तदट्ठाए ।
 वेयणमवेयणं वा, दव्वे खेत्तादिसु इमं तु ॥४१६॥
 जाणणिमिसं अट्ठाणमेति ओमे व अच्छति तदट्ठा ।
 जाणं च आगमेस्सइ, कुणती परिकम्मणं देहे ॥४१७॥
 पडिसेवति विगइओ, मेहादव्वे व एसती पियति ।
 वार्यंतस्स व किरिया, कया तु पणगादिहाणीए ॥४१८॥

४०८ गाथासुत्तं ध्य० १० गा० ४६७-७० ॥ ४१० पागडतरयं
 प्रकटतरं-इवइ ॥ ४१३ गाथासुत्तं विज्जति: ध्य० १० गा० ४७३-९४ ॥

एमेव दंसजन्मि वि, सहृहणा णवरि तत्थ जाणत्तं ।
 एसण-इत्थीदोसे, वयंति चरणे सिया सेवा ॥४१९॥
 अहवा तिगसालंबेण दब्बमादी चउक्कमाह्व ।
 आसेवियं णिरालंबओ व आलोयए सं तु ॥४२०॥
 उडिसेवणातियारा, जदि वीसरिया कर्हिचि होज्जाहि ।
 तेसु कह वट्टियब्बं, सल्लुद्धरणम्मि समणेणं ? ॥४२१॥
 जे मे जाणंति जिणा, अवराहे जेसु जेसु ठाणेषु ।
 ते इं आलोएउं, उवट्टितो सब्बभावेणं ॥४२२॥
 एवं आलोएंतो, विमुद्धभावपरिणामसंजुत्तो ।
 आराहओ तह वि सो, गारवपलिउंचणारहितो ॥४२३॥दारां॥
 ठाणं पुण केरिसयं, होति पसत्थं तु तस्स जं जोग्गं ? । स्थान-वसति-
 भण्णति जत्थ ण होज्जा, ज्ञाणस्स उ तस्स वाघाओ ॥४२४॥ द्वारम्
 गंधब्ब-नट्ट-जङ्ग-ऽस्स-चक्क-जंत-ऽग्गिकम्म-पुरुसे य ।
 णन्तिकक-रयग-देवढ-ढोम्बिल-पाडहिय-रायपहे ॥४२५॥
 चोरग-कोट्टग-कल्लाल-करकए पुप्फ-दगसमीवे य ।
 आरामअहे वियडे, णागघरे पुव्वभणिए य ॥४२६॥
 पडम-वित्तिएसु कप्पे, उहेसेसु उवस्सया जे तु ।
 विहिसुत्ते य णिसिद्धा, तन्निवरीए भवे सिज्जा ॥४२७॥
 उज्जाणे तरुमूले, सुण्णघर अणिसट्ट हरिय मग्गे य ।
 एवंविहे ण ठायइ, होज्ज समाहीय वाघाओ ॥४२८॥
 इंदियपडिसंचारो, मणसंखोभकरणं जर्हि णत्थि ।
 चाउस्सालाईं दुवे, अणुणवेऊण ठायंति ॥४२९॥

४२१ सल्लुद्धरणम्मि शब्दयोद्धरणे अपराषालोचनायामित्यर्थः ॥
 ४२३ पलिउंचणा प्रतिकुञ्चयतेऽन्यथासेवितं अन्यथा कटवते यथा सा
 प्रतिकुञ्चना । व्यवहारपीठिका गाथा १५० पत्रं ५० ॥

निर्यापकद्वारम्

द्रव्यदापना-
द्वारम्

पाणगजोग्गाहारे, ठवेति से तन्थ जत्थ ण उवेन्ति ।
 अप्परिणया व सो वा, अप्पच्चय-गेहिरक्खट्ठा ॥४३०॥
 भुत्तभोगी पुरा जो तु, गीयन्थो वि य भावितो ।
 संतेसाऽऽहारधम्मेषु, सो वि म्मिप्पं तु खुब्भनी ॥४३१॥
 पडिलोम अणुलोमा वा. विमया जत्थ दूरतो ।
 ठाविन्ना तन्थ से णिच्चं, कहणा जाणगस्स वि ॥४३२॥द्वारं ॥
 पासन्थोसण्णकुम्भील्लठाणपरिवज्जिया उ णिज्जवगा ।
 पियधम्मऽवज्जभीरू, गुणसंपण्णा अपरितंता ॥४३३॥
 जो जारिसनो कालो, भरहेरवपमु होनि वासेमु ।
 ते तारिसया तइया, अट्यालीमा तु णिज्जवगा ॥४३४॥
 उच्चत द्वार संथार कहग वादी य अग्गद्वारम्मि ।
 भत्तं पाण वियारं, कहग दिसा जे समन्था य ॥४३५॥
 हुवाल्लसमु एतेमु, एक्केक्के चउरं भवे ।
 दिसि चउमु पुत्ते एक्केक्के, अट्यालीसं भवन्ती तु ॥४३६॥
 एवं खलु उक्कोसा, परिहायंती हवंति दो च्चेव ।
 दा गीय किं णिमिच्चं ?, अमुण्णकरणं जहण्णेणं ॥४३७॥द्वारं ॥
 तस्स य चरिमाहारो, इट्ठो दायवो तण्हेयट्ठा ।
 सच्चस्स चरिमकाले, अतीव तण्हा समुज्जलइ ॥४३८॥
 णव विगइ सत्त ओदण, अट्टारस वंजणुच्चपाणं च ।
 अणुपुव्विविहारीणं, समाहिकामाण उवहरइ ॥४३९॥
 काल-सभावाणुमतो, पुव्वज्जुसिओ मुओवइट्ठो वा ।
 झोसिज्जति सो वि तहा, जयणाय चउव्विहाहारो ॥४४०॥
 तण्हाहेट्ठम्मि कते. ण तस्स तहितं पवत्तए भावो ।
 अहव कहिचुप्पज्जति, तहवि णियत्तेइ एवं तु ॥४४१॥

४३१ संतेसाऽऽहारधम्मेषु सन्तु आहारधम्मेषु ॥ ४३७ गाथाषट्कं
 ६४० १० गा० ४९५-५०० ॥ ४४१ कहिचुप्पज्जति कथञ्चिदुत्पद्यते ॥

किं व तं णोवभुत्तं मे, परिणामामुयिं सुयिं ? ।
 दिट्ठसारो सुहं झाइ, चोयणेसेव सीययो ॥४४२॥
 चरिमं च एस भुंजति, सद्धाजणणं च होति उभए वि ।
 संजय-गिद्धियाणं वा, तो देति इमीय तु विहोय ॥४४३॥
 तिविहं तु वोसिरिहीइ, सो ता उक्कोसगाइँ दब्वाइँ ।
 मग्गेत्ता जयणाए, चरिमाहारं पदंमेति ॥४४४॥
 पासिन्न ताणि कांयी, तीरप्पत्तस्स किं ममेतेहिं ? ।
 वेरगमणुप्पत्तो, संवेगपरायणो होति ॥४४५॥
 सव्वं भोच्चा कोई, धिद्धीकारं इमेण किं मे ? त्ति ।
 वेरगमणुप्पत्तो, संवेगपरायणो होति ॥४४६॥
 सव्वं भोच्चा कोई, मणुण्णरसपरिणतो ह्वेज्जाहि ।
 तं चेवऽणुबंधतो, देसं सव्वं च रोहीया ॥४४७॥ दारं ॥
 विगयीकयाणुबंधे, आहारऽणुबंधणाएँ वोच्छेदो ।
 परिहायमाणदब्बे, गुणवद्धि ममाहि अणुकंपा ॥४४८॥
 दवियपरीणामं ता, हावेति दिणे दिणे तु जा तिण्णि ।
 विन्ति ण लभंति दुलभे, मुलभम्मि वि हांतिमा जयणा ॥४४९॥
 आहारं ताव छिदाहि, गेहि तो णं चइस्ससि ।
 जं भुत्तं ण हृ पुव्वं ते, तीरपत्तो तमिच्छमि ॥४५०॥ दारं ॥
 वट्टंति अपरितंता, दिया व रायो व सव्वपरिकम्मं ।
 पडियरगा मुणिवरगा, कम्मरयं णिज्जरमाणा ॥४५१॥
 जो जत्थ होति कुसलो, सो तु ण हावेइ तं सइ वलम्मि ।
 उज्जुत्ता सति जोगे, तस्स वि दीवेति तं सट्टं ॥४५२॥ दारं ॥

दानिदारम्

अपरितान्त-
दारम्

४४२ झाइ चोयणेसेव सीययो ध्यायति खोदना एवैव सीदतः ॥
 ४४४ गार्थाद्विकं व्य० १० गा० ५०१-२ ॥ ४४५ ममेतेहिं मम पत्नेः ॥
 ४४७ इतः ४७२ गार्थान्ता गार्था व्य० १० गा० ५०३-२८ ॥ ४४९ होतिमा
 भवति इयम् ॥

निर्जरद्वारम्

देहविओगो ग्विप्पं, व होज्ज अहवा वि कालकरणेणं ।
 दोण्हं पि णिज्जरा वट्टमाणो गच्छो उ एयट्ठा ॥४५३॥
 कम्ममसंखेज्जभवं, ग्वेइ अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, मज्झायम्मी विसेसेणं ॥४५४॥
 कम्ममसंखेज्जभवं, ग्वेइ अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, काउम्मगे विसेसेणं ॥४५५॥
 कम्ममसंखेज्जभवं, ग्वेइ अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, वेयावच्चे विसेसेणं ॥४५६॥
 कम्ममसंखेज्जभवं, ख्वेति अणुसमयमेव आउत्तो ।
 अण्णयरम्मि वि जोगे, विसेमतो उत्तिमट्टम्मि ॥४५७॥ दारं ॥

संथारद्वारम्

संथारो उत्तिमट्टे, भूमि-सिला-फलगमादि णायव्वा ।
 संथारपट्टमादी, दुगचीराऊ वइ वा वि ॥४५८॥
 तह वि असंथरमाणे, कुसमादी निण्णि अज्जुसिरनणाति ।
 तेसऽसति अमंथरणे, व होज्ज मुसिगा वि तो पच्छा ॥४५९॥
 तह वि असंथर कांतव, पावारग णवय तूलि भूमिए ।
 एमेव अणहियासे, संथारगमादि पल्लंके ॥४६०॥ दारं ॥
 पहिलेहण संथारं, पाणग उव्वत्तणादि णिग्गमणं ।

उदत्तनाद्वारम्

सयमेव करेति सह, असहुस्म करेति अण्णे उ ॥४६१॥
 कायोवचितो बलवं, णिवखमण पवेसणं च सो कुगति ।
 तह वि य अविमहमाणं, संथारगतं तु संथारं ॥४६२॥
 संथारो तस्स मउतो, समाहिहेउं तु होति कायव्वो ।
 तह वि य अविमहमाणे, समाहिहेउं उदाहरणं ॥४६३॥ दारं ॥

स्मारणाद्वारम्

धीरपुरिसपणत्ते, सप्पुरिसणिसेविए परमरम्मं ।
 धण्णा सिलातलतले, णिरावयक्खा णिवज्जंति ॥४६४॥

४५८ उत्तिमट्टे उत्तमाथे चरिमाराधनावसरे ॥ ४६३ मउतो मृदुकः ॥

जद्रि ताव सावया कुलगिरिकंदरविममकडगदुग्गेषु ।
 साहंति उत्तिमट्टं, धित्तिधणियसहायगा धीरा ॥४६५॥
 किं पुण अणगारमहायणेण अण्णोण्णसंगहवलेणं ।
 परलोतिए ण सक्का, साहेउं अण्णो अट्टं ? ॥४६६॥
 जिणवयणमप्पमेयं, णिउणं कण्णाह्णं मुणंतेणं ।
 सक्का हु साहुमज्जे, संमारमहोदहि तरित्तुं ॥४६७॥
 सव्वे सव्वद्धाए, सव्वण्णं सव्वकम्मभूमीसु ।
 सव्वगुरु सव्वमहिया, सव्वे मेरुग्गि अह्मिन्ना ॥४६८॥
 सव्वाहिं वि लद्धीहिं, सव्वे वि परीसहे पराइत्ता ।
 सव्वे वि य तित्थगरा, पायोवगमेण सिद्धि गया ॥४६९॥
 अत्रसेसा अणगारा, तीय-पट्टुण्ण-उणागया सव्वे ।
 केइ पायोवगया, पच्चक्खाणिगिणी केयी ॥४७०॥
 सव्वाओ अज्जाओ, सव्वे वि य पढमसंयणवज्जा ।
 सव्वे य देमविरया, पच्चक्खाणेण तु मरंति ॥४७१॥
 सव्वमुहपभवाओ, तीवियमाराओ सव्वजणयायो ।
 आहाराओ रणं, ण विज्जण उत्तिमं अण्णं ॥४७२॥
 मेलेमि सिद्ध विग्गह, केवल्लिओघायण य मोत्तुणं ।
 सव्वे सव्वावन्थं, आहारे हेति आयत्ता ॥४७३॥
 तं नारिसयं रयथं, मारं जं सव्वलोमग्गणणं ।
 सव्वं परिच्चइत्ता, पाओवगया एविहरंति ॥४७४॥
 एवं पाओवगमं, णिण्डिकम्मं जिणेहिं पणत्तं ।
 जं सोऊण परिण्णी, वयमायपरिक्कमं कुणति ॥४७५॥ दारं ॥
 कोयिं परीसहेहिं, वाउल्लिओ वेयणट्ठिओ वा वि ।
 ओभामेज्ज कयाई, पढमं विनियं च आमज्ज ॥४७६॥

कवचदारम्

४६९, पराइत्ता पराजित्तिय ॥ ४७४ इतः ४८७ गायान्ता गाथा व्य०
 १० गा० ५३०-४३ ॥ ४७६ वेयणट्ठिओ वेदनान्तः ॥

गीयन्थमगीयन्थं. मारुतं नह विबोहणं काउं ।
 तो पडिवाहय छट्टे, पढमे पणए मिया वित्तिए ॥४७७॥
 हन्दि दृ परीसहचम्, जोहेतवा मणेण काएण ।
 तो मरणदेमयाळे, कवयब्भूआ तु आहारो ॥४७८॥
 णायं संगामदुगं, महम्मिल-रहमुमलवणणा तेसिं ।
 अमुर-मुरिन्दावरणं, चेडग एगो गह सरस्स ॥४७९॥
 महम्मिलकंटे तहियं, वट्टेने कृणिओ तु रहिएणं ।
 रुक्खगवल्लगेणं, पहतो पट्टम्मि कणएणं ॥४८०॥
 उप्पिहितुं सो कणओ, कवयावरणम्मि तो ततो पडितो ।
 तो तस्स कोणिएणं, छिण्णं मीसं खुरप्पेणं ॥४८१॥
 दिट्ठंनस्मोवणओ, कवयन्थाणी इहं नहाऽऽहारो ।
 सत्तू परीसहा खलु, आगहण रज्जथाणीया ॥४८२॥
 जह वाऽऽउट्टियपाए, पायं काऊण हन्थियो पुरिसो ।
 आरुहन्ति नह पग्णिणी, आहारणं तु ज्ञाणवरं ॥४८३॥
 उवगरणेहि विहूणो, जह वा पुरिसो ण साहए कज्जं ।
 एवाऽऽहारपग्णिणी, दिट्ठंता तन्थिये हंति ॥४८४॥
 लक्ख पवए जोहे, संगामे पन्थिए इय ।
 आतुरं मिक्खए चैव, दिट्ठंन समाहिकामेतो ॥४८५॥
 दत्तेणं णावाए, आउह नहोवाहणोमहेहिं च ।
 उवगरणेहिं च विणा, जहसंखमसाहगा सव्वे ॥४८६॥
 एवाऽऽहारणं विणा, समाहिकामो ण साहए समाहिं ।
 तम्हा समाहिहेउं, दायव्वो तम्म आहारो ॥४८७॥

४७९-४८१ पतत्रायागतश्चटक-कोणिकमन्वन्धः महाशिला रथ-
 मुशालवर्णना च भगवतीसूत्रसप्तमशतकनवमोदेशकादवसेया । पत्र ३१५ ॥
 ४८६ दत्तेणं वाजेण ॥

ध्रिनि-संघयणविजुतो, असमत्यो परीसहेऽहियासेउं ।
 फिट्ति चंदगविज्ञा, तेण विणा कवयभूएणं ॥४८८॥
 सरीरमुज्झियं जेण. को संगो तम्म भोयणे ? ।
 समाहिसंघणाहेउं, दिज्जए सो मि अंतिए ॥४८९॥
 मुद्धं एसित्तु ठावति, हाणिओ वा दिणे दिगे ।
 पुव्वुत्ताए उ जयणाए. तं तु गोवेन्नि अण्णहिं ॥४९०॥ दारं॥
 णिव्वायाएणेवं, कालगयविणिचणा विहीपुव्वं ।
 कान्व चिंथकरणं, अचिंथकरणे भवे गुरुगा ॥४९१॥
 उव्वरण सरीरम्मि य, अचिंथकणम्मि मंडिओ तहियं ।
 मग्गणगवेसणाए, गामाणं घायणं कुणति ॥४९२॥ दारं ॥
 ण पगामेज्ज लहुत्तं, परीसहेदएण होज्ज वायाओ ।
 उप्पण्णे वायाए, जो गीयन्थाण तु उवाओ ॥४९३॥
 को गीयाण उवाओ ?, संलेहग उट्टविज्जए अणो ।
 उच्छहए जो वऽण्णो, इयरं उ गिन्नाणपरिकम्मं ॥४९४॥
 वसभो वा टाविज्जति, अण्णस्सऽननीअ तम्मि संथारं ।
 कालगतो ति य काउं, संझाकालम्मि णीणंति ॥४९५॥
 एव नू णायम्मी, डंढियमादीहिं होति जयणेमा ।
 मन गमण पेमणं वा, ग्विमण चउरो अणुग्याता ॥४९६॥
 तपरक्कमे य भणियं, णिव्वायाइं तहेव वायायं ।
 णिव्वायाइम इयरं, एत्तो अपरक्कमं वोच्छं ॥४९७॥
 अपरक्कमो वल्लहीणो, अण्णगण ण जाति कुणइ गच्छम्मि ।
 सपरक्कमो व्व सेमं, णिव्वायाती गतो एसो ॥४९८॥
 वायाति आणुपुव्वी, रोगाऽऽयंकेहिं णवुरि अभिभूओ ।
 बालमरणं पि य मिया, मरेज्ज उ इमेहिं हेउहिं ॥४९९॥

चिह्नकरण-
दारम्

गतनादारम्

निर्व्याघात-
सव्याघाता-
पराक्रमभक्त-
परिज्ञायाः
स्वप्नम्

४८८ चंदगविज्ञा चन्द्रकवेधः पुत्तलिकाश्रिचन्द्रकस्य वेधः ॥

४८९ इतः ४९७ गाथान्ता गाथा व्य० १० गा० ५४४-५२ ॥ ४९९ इतः
५०५ गाथान्ता गाथा व्य० १० गा० ५५३-५९ ॥

बाल-ऽच्छभल्ल-विमगय-विमृयिगाऽऽयं सण्णिकोसलए ।
 ऊसास गद्ध रज्जु, ओमा-ऽमिव-ऽहिघाय-संबद्धे ॥५००॥
 बालेण गोणसाइण, म्बइओ होज्जाहि सडिउमारद्धो ।
 कण्णोदृणासिगादी, विभंगिया अच्छभल्लेण ॥५०१॥
 लद्धो व विमंणं तु, विमृयिया वा सँ उट्टिना होज्जा ।
 आयंको वा कोयी, म्बयमादी उट्टिओ होज्जा ॥५०२॥
 निण्णि तु वारा किरिया, तस्म कया ण वि य उवसमो जातो ।
 जह ओमे कोसल्लेणं, सण्णीणं पंच उ सयाइं ॥५०३॥
 सण्णीणं रुद्धाइं, अहयं भत्तं तु तुच्छ दाहामि ।
 लाभंतरं च णाउं, लुद्धेणं विक्कियं धणं ॥५०४॥
 तो णाउ विच्छेदं, ऊसासणिरोहमादिणि कनाणि ।
 अणहीयासन्नेहिं, म्बहंदण ओमँ साह्महिं ॥५०५॥
 एवं ता कोसल्लए, अण्णम्मि वि ओमाँ होज्ज इमेव ।
 सहसा छिण्णद्धाणे, अमिवग्गहिया व कुज्जाहिं ॥५०६॥
 अभियाओ वा विज्ज, गिरिभत्ती कोणगादि वा होज्जा ।
 संबद्ध हत्थ-पादादयो व वादेण होज्जाहिं ॥५०७॥
 एतेहिं कारणेहिं, याघाइम मरण होनि णायच्चं ।
 परिकम्ममकाऊणं, पच्चक्खाइं ततो भत्तं ॥५०८॥
 अह पुण जदि होज्जाही, पंडियमरणं तु काउ असमत्थो ।
 ऊसास गद्धपट्टं, रज्जुग्गहणं व कुज्जाहिं ॥५०९॥
 अणुपुव्विविहारणं, उस्सग्गणिवाइयाण जा सोही ।
 विहरंतएण सोही, भणिना आयारलोत्रा या ॥५१०॥
 एसा पच्चक्खाणे, आय परं भणिय णिज्जवाण विही ।
 इंगिणि-पायोवगमे, वोच्छामी आयणिज्जरणं ॥५११॥

एवञ्जादी काउं, गेत्तवं जाव होयऽवोच्छिन्ती ।
 पंच तुलेतूण य सो, इंगिणिमरणं ववसिओ यु ॥५१२॥
 आय-परपरिक्रमं, भक्तपरिणाए दो अणुग्गता ।
 परिवज्जिया य इंगिणि, चउव्विहाहारविरती य ॥५१३॥
 टाण णिसीय तुयट्टण, इत्तिरियाई जहासमाहोए ।
 मयमेव य मां कुजती, उव्वसग्ग णीसहऽहियासे ॥५१४॥
 मंययण-ध्वनीजुत्तो, णव-दसपुव्वा मुनेण अंगा वा ।
 इंगिणिमरणं णियमा, पडिवज्जइ णरिसो साह ॥५१५॥
 एवञ्जादी काउं, गेत्तवं जाव होयऽवोच्छिन्ती ।
 पंच तुलेतूण य सो, पायोवगमं परिणतो य ॥५१६॥
 नं दुदिहं णायव्वं, णीहारिं चैव नह अणीहारिं ।
 वहिता गामादीणं, गिरिकंदरमादि णीहारिं ॥५१७॥
 वडयादिमु जं अंतो, उट्टेउमणा य टाय अणीहारिं ।
 कम्हा पादवगमणं ?, जं उव्वमा पादवेणेत्थं ॥५१८॥
 मम विथमन्मि व पडिओ, अच्छति जह पादवो व णिकंषो ।
 णिच्चल णिप्पडिकम्मो, णिक्खिवती जं जहिं अंगं ॥५१९॥
 नं टिन होति नह चिय, णवरं चलणं परणयोगानो ।
 वायादीहिं तरुम्म व, पडिणीयादीहिं नह तरुम्म ॥५२०॥
 तमपाण-वीयरहिते, विच्छिण्णवियार थंडिल विमुद्धे ।
 णिहोसा णिहोसे, उवेति अब्भुज्जयं मरणं ॥५२१॥
 पुव्वभवियवेरणं, देवो साहरइ कोति पाताले ।
 मा सो चरिमसरीरो, ण वेदणं किंचि पाविहिती ॥५२२॥
 उत्पण्णे उव्वमगे, दिव्वे माणुम्मण निरिक्खे य ।
 सव्वे पगज्जिणत्ता, पायोवगया पविहरंति ॥५२३॥

इत्तिनीमरणम्

पादयोप-
गमनम्

५१२ गायत्र्युक्तं व्य० १० गा० ५६३-६६ ॥ ५१८ वड्या वज्रिका
 गोकुलम् ॥ ५२१ गायत्र्युक्तं व्य० १० गा० ५६८-७० ॥ ५२२ साहरइ
 कोति संहरति कोऽपि ।

देव-णर दृगतिगऽस्मै, केशी पक्षेवगं सिया कुञ्जा ।
 वोमट्ट-चत्तदेहो, अहाउयं कोइ पालिज्जा ॥५२४॥
 अणुलोमा पडिलोमं, दुगं तु उभयसहिया तिगं ह्योति ।
 अहवा चित्तमचिचं, दुगं तिगी मीसग समगं ॥५२५॥
 पुट्टवि-दग-अगणि-मारुय-वणम्मनि-तसेमु कोइ साहरइ ।
 वोमट्ट-चत्तदेहा, अहाउयं कोइ पालेज्जा ॥५२६॥
 धिनि-वल्लजुत्तहि न्हि, उवमग्गा जह सदा उ धीरंहि ।
 णिदग्गिण्णा केइ न्हि, वोच्छाभि इमे समामेणं ॥५२७॥
 सुणिमुच्यंतेवामी, खंदगमणगार कुंभकारकटं ।
 देवी पुरंदरजसा, उंढगि पालक मरुगे य ॥५२८॥
 पंचमया जंतेणं, रुट्टेण पुगोहिण्ण मल्लिया उ ।
 राग-होमतुलगं, ममकरणं चित्तयंतेहि ॥५२९॥
 जंतेहि करकएहि व, मन्थेहि व नावएहि विविहेहि ।
 देहे विद्धंमन्ने, ण य ते ज्ञाणातो फिट्ठंति ॥५३०॥
 पडिणीययाएँ कोई, अग्गि सि पदेज्ज अमुभपरिणामो ।
 पादोवगते संते, जह चाणकस्स वा करिमे ॥५३१॥
 पडिणीययाएँ कोई, चम्मं से खीलएहि विहणित्ता ।
 महु-घयमक्खियदेहं, पिवील्लियाणं तु दिज्जाहिं ॥५३२॥
 जह सो चिल्लायपुत्तां, वोसट्ट-णिसट्ट-चत्तदेहाओ ।
 सोणियगंधेण पिवील्लियाहिं जह चाल्लणि इ कतां ॥५३३॥

५२४ गाथात्रिकं व्य० १० गा० ५५४-५६ ॥ ५२५ सदा सोढाः ॥
 ५२८-३० स्कन्दकहशान्त उत्तराध्ययनसूत्रे द्वितीयाध्ययननिर्युक्ती
 १११-११३ गाथासु तट्टीकायां च वर्त्तते । पत्र ११४ ॥ ५२८ गाथात्रादशकं
 व्य० १० गा० ५८२-६०० ॥ ५३३ चिल्लानिपुत्रोदाहरणमावश्यकचूर्णा-
 तोऽवस्येयम् गाथा ८७२ पत्र ४९५ ।

मोगल्लसेलसिहरे, जह सो कालासवेसिओ भगवं ।
 खइओ विउविउणं, देवेण सियालख्वेणं ॥५३४॥
 जह से वंसिपदेसो, वोसट्ट-णिसट्ट-चत्तदेहाओ ।
 वंसीपत्तेहिं विणिगएहिं आगासमुज्झितो ॥५३५॥
 जहऽवंतीसुकुमालो, वोसट्ट-णिसट्ट-चत्तदेहाओ ।
 धीरो सपेल्लियाए, मिवाएँ खइओ तिरत्तेणं ॥५३६॥
 जह ते गोट्टट्टाणे, वोसट्ट-णिसट्ट-चत्तदेहागा ।
 उदगेणुवुट्ठमाणा, त्रियरम्मी संकरं लग्गा ॥५३७॥
 जह सा वत्तीसयडा, वासट्ट-णिसट्ट-चत्तदेहागा ।
 धीरायाएण उ दीविणं हिलयम्मि ओलइया ॥५३८॥
 बावीस आणुपुव्वो, तिरिक्ख मणुया व भंसणन्थाए ।
 त्रिसयाणुकंपरक्खण, करेज्ज देवा व मणुया वा ॥५३९॥
 जह णाम अमी कोसी, अण्णो कोसी अमी त्रि ग्वत्तु अण्णो ।
 इय मे अण्णो देहो, अण्णो जीवां त्ति मण्णंति ॥५४०॥
 एगंतणिज्जरा से, दुद्धिहा आराहणा धुवा तस्स ।
 अंतकिरियं च माह, करेज्ज देवोववत्ति वा ॥५४१॥
 एवं धिनि-वल्लजुत्तो, अहियामेति पाटिलोम उवमग्गे ।
 एत्तो पुण अण्णलोमे, जह महती ते तहा वोच्छं ॥५४२॥
 सक्कारं सम्माणं, ण्हाणादीयाणि तन्थ कुज्जाहि ।
 वोसट्ट-चत्तदेहो, अहाउयं कोइ पालेज्जा ॥५४३॥
 पुव्वभवियपेमेणं, देवो देवकुरु-उत्तरकुरामु ।
 कोइ ह्हु माहरंज्जा, मव्वमुहा जन्थ अणुभावा ॥५४४॥

५३४ कालासवेसिकोदन्नं उत्तराध्ययनमृत्रद्वितीयाध्ययननिर्युक्ति-
 ११५ गाथानस्तद्वृत्तिनश्चावसेयम् पत्र १२० ॥ ५३६ अवन्तीसुकुमाल-
 वृत्तान्त आचर्यकचूर्णाद्वितीयभाग पत्र १५५ गाथा १३८० षष्ठितोऽ-
 वधेयः ॥ ५४० व्य० १० गा० ५७१ ॥ ५४१ व्य० १० गा० ५७७ ॥
 ५४३ गार्थैकादशकं व्य० १० गा० ५७८-५८८ ॥

पुत्रवध्रियपेमेणं, देवो साहरति नागध्वणम्मि ।
 जहियं उट्टा कंता, मवमुहा ह्यंति अणुभावा ॥५४५॥
 वन्तीमलकवणधरो, पायोवगयो य पागडसरीरो ।
 पुरिसव्वंसिणि कण्णा, रायविट्ठिणा तु गिण्हेज्जा ॥५४६॥
 मज्जण-गंधं पुप्फोवकार-परियारणं च कुज्जाहिं ।
 सा पवर रायकण्णा, इमेहिं जुत्ता गुणगणेहिं ॥५४७॥
 णवयंगमोयवोहिय, अट्टारमरतिविसेमकुमला तु ।
 चोयट्ठीमहिलगुणा, णिउणा य विमन्नरिक्कन्दाहिं ॥५४८॥
 दो मोय-णेत्तमादिग, णवंगसांया हवान्त एतेमु ।
 देसीभास अट्टारस, रतीविसेमा उ उगुवीसं ॥५४९॥
 कोमल्लगे व वीमडविहं तु एमादिण्हिं तु गुणेहिं ।
 जुत्ताए रूव-जांवरण-विलास-न्दायणकल्लियाए ॥५५०॥
 चउकण्णम्मि रहम्मं. राएणं रायविट्ठणपसराए ।
 निमि-मगरंहिं व उट्टही. ण ख्वांभित्तो जो मणो मुणिणो
 ॥५५१॥
 जाहं पराइया सा, ण समन्था सील्लग्वंडणं काउं ।
 णेउण सेल्लसिहरं, तो सिल्लमुवरिं मुयति तम्म ॥५५२॥
 एगंतणिज्जरा से, दुविहा आराहणा धुवा तम्म ।
 अंतकिरिया व साह, करंज्ज देवोववत्ति वा ॥५५३॥
 एमादीहिं बहुविहं, दुविहं निविहंहेहिं ते महाभागा ।
 वोरंहि उवसग्गेहिं, चाल्लिज्जंता वि णिहयया ॥५५४॥
 पुवा-उवर-दाहिण-उत्तरंहेहिं वाएहिं आवयंतेहिं ।
 जह ण वि कंपइ मेरु, नह ते ज्ञाणाओ न चल्लिनि ॥५५५॥
 पढमम्मि य संघयणे, वट्टंता सेल्लकुड्डुसामाणा ।
 तेसिं पि य वोच्छेदो, चउदसपुव्वीण वोच्छेदे ५५६॥

एयं पाओवगमं, णिप्पडिकम्मं जिणेहिं पणत्तं ।
 तित्थयर-गणहरंदि य. साहृहि य सेवियमुदारं ॥५५७॥
 एवं जहाणुरुवा, मंपनिकालम्मि अन्थि जह सोही ।
 विजंति य सोहिकग, तं सव्वेयं समक्खायं ॥५५८॥
 एसाऽऽगमववहारो, जहोवएसं जहकम्मं कहिओ ।
 एत्तो मुतववहारं, मुण वच्छ ! जहाणुपुवीए ॥५५९॥
 णिज्जुहं चोहसपुट्ठिपण जं भद्दवाहुणा मुत्तं ।
 पंचविहो ववहारो, दुवालसंगस्स णवणीयं ॥५६०॥
 जो मुतमहिज्जति वहुं, मुत्तन्थं च णिउणं ण याणानि ।
 कप्पे ववहारम्मि य, ण सो पमाणं मुयधरणं ॥५६१॥
 जो मृतमहिज्जति वहुं, मुत्तन्थं च णिउणं वियाणानि ।
 कप्पे ववहारम्मि य, सो उ पमाणं मुतधरणं ॥५६२॥
 कप्पस्स य णिज्जुत्तिं, ववहारस्सेव परमणिउणम्म ।
 जो अत्थओ न जाणति, सो ववहारी णऽणुणानो ॥५६३॥
 कप्पस्स य णिज्जुत्तिं, ववहारस्सेव परमणिउणम्म ।
 जो अत्थतो विजाणति, ववहारी सो अणुणानो ॥५६४॥
 एसो मुतववहारो, जहोवएसं जहकम्मं कहितो ।
 आणाए ववहारं, मुण वच्छ ! जहकम्मं वोच्छं ॥५६५॥
 समणस्स उत्तिमहे, मल्लद्वरणकरणे अभिसुहस्स ।
 दूरत्था जन्थ भवे, छत्तीसगुणा उ आयगिया ॥५६६॥
 अपरकम्मो मि जानो, गंतुं जे कारणं तु उपपणं ।
 अट्टारसमणयरं, वसणगते इच्छिमो आणं ॥५६७॥
 अपरकम्मो तवस्सी, गंतुं ण चनेउ सोहिकरमूलं ।
 सीसं पसेति तदि, जहिच्छ माहि तुमसमीवे ॥५६८॥

श्रुतव्यवहारः

जाज्ञाव्यवहारः

५५८ सव्वेयं सवेमेतन ॥ ५५९ इतः ५८९ गायान्ता गाथाः ४५०
 १० गा० ६०२-३४ ॥ ५६८ चनेउ शक्नोति । जहिच्छ सोहिं तुमसमीवे
 यथा इच्छामि शोधिं युष्मन्ममीपे ॥

अपरिणत-अ-
तिपरिणत-परि-
णतानां शिष्या-
णां परीक्षणम्

सो वि अपरकर्मगतः, सीमं पेनेति धारणाकुमलं ।

णानु तर्हि जो जोगी, इमेण विहिता परिच्छिन्ना ॥५६९॥

अपरकर्मो य सीमं, आणापरिणामगं परिच्छिन्ना ।

रुक्मे व वीथकाए, मुत्ते वाऽमोहणाऽऽधारि ॥५७०॥

ददु महल्ल महोरुह, भणितो रुक्मे विलगितुं डेवे ।

अपरिणतो वेति तयो, णो वृत्ति रुक्मे आगेहुं ॥५७१॥

किं वा मागंतवो, अहनं ? दो वेह डेव रुक्वानो ।

अतिपरिणामो भणती, इय होतु अह वेसिच्छा ॥५७२॥

वेति गुरु अह नं नू, अपरिणय अन्थे अ भामसे एवं ।

किं व मए नं भणितो, आरुह रुक्मे तु सच्चित्ते ? ॥५७३॥

तव-णियम-णाणरुक्मे, आरुहितं भवमहणवत्तं ।

संमारागदमूलं, डेवेहि मए नुपं भणितो ॥५७४॥

जो पुण परिणामो खलु, 'आरुह'भणितो नु सो विचिनेति।

णिच्छंति पावमेते, जीवाणं थावगाणं पि ॥५७५॥

किं पुण पंचिदीणं ?, नं भवियव्वेन्थ कारणेणं तु ।

आरुहणव्वमियं नू, वारंति गुरुऽहवा थंभे ॥५७६॥

एवाऽऽणध वीयाइं, भणिते पटिमह अपरिणामो तु ।

अतिपरिणामो पोदुल्ल, वंधुणं आगतो तन्थ ॥५७७॥

पच्चाह गुरु ते नू, जहोदियाऽऽणेह अंविन्तीवीये ।

ण विरोहसमन्थाइं, सच्चित्ताइं विभणियाइं ॥५७८॥

परिणामगो हु तन्थ वि, भणती आणेमि केरियाइं तु ? ।

कित्तियमित्ताइं वा ?, विरोहमविरोहजोगाइं ? ॥५७९॥

५७० आणापरिणामगं अज्ञापरिणामिनं अवश्यमाज्ञाधारिण-
मित्यर्थः । वाऽमोहणाऽऽधारि वाऽमोहनाऽऽधारिणम् ॥ ५७१ डेवे
प्रतिक्षिप-पत इत्यर्थः ॥ ५७२ अहं वेसिच्छा अस्माकमप्येषा इच्छा ॥
५७६ भवियव्वेन्थ भवितव्यमत्र ॥ ५७७ एवाऽऽणध एवमानयत ॥

सो वि गुरुहि भणिआ, ण ताव कज्जं पुणो भणीहामो ।
 हसिओ व मए वाऽपी, वीमंसथं व भणितो सि ॥५८०॥
 पद्मकवरमुद्दंसं, संथो मुत्तस्य नदुभयं पुटो ।
 अक्खर-वंजगमुद्दं, कहेति स्वयं जहाभणितं ॥५८१॥
 एवं परिच्छिज्जणं, जागं जाऊण भवतो तं तु ।
 वच्चाहि तम्मगासं, सोहिं सोऊण आगच्छ ॥५८२॥
 अह सो गतो उ तहियं, तम्म मगं तम्मि मां करं सोहिं ।
 दुग-तिग-चऊविमुद्दं, तिविहं काले विगडभावो ॥५८३॥
 दुविहं तु दप्प कप्पे, तिविहं णाणाहणे तु अट्टाए ।
 दप्पे खेत्ते काले, भावे य चउत्तियं दप्पे ॥५८४॥
 तिविहं अतीयकाले, पच्चुप्पणे व तिविं जं तु ।
 मेविम्मं वा एस्से, पागडभावो विगडभावो ॥ ५८५॥
 किं पुण आलोपी ? अतियारं सो इमो य अतियारो ।
 वनळकादीओ खल्ल, पातव्यो आणुपुत्थीए ॥५८६॥
 वयल्लकं कायल्लकं, अकप्पो गिहिसायथं ।
 पल्लियं क गिमेज्जा च, तियारं सोहवज्जं ॥५८७॥
 तं पुण होज्जाऽऽमेविध, दप्पेण अहं होज्ज कप्पेण ।
 दप्पेण इमविहं तु, इमसो वोच्छं मदासेणं ॥५८८॥
 दप्पे अकप्पो णिरालं व चियंते अवमन्थे वामन्थे ।
 अवरिच्छ अकडजोता, अणाणुतावी य णीमंको ॥५८९॥
 चायाम-वगगादी, णिक्काएण धावणं तु दप्पो उ । दारं॥
 कायापरिणतगहणं, अकप्पो जं वा अगीतेणं ॥५९०॥ दारं॥
 संसारखड्डुपाटनो, णागादवल्लेवतं समुत्तगड् ।
 सोक्खनडं जह पुरिमो, वल्लिवियाणेण विममाओ ॥५९१॥
 णाणादीपरिवृत्ती, ण भविस्सन्ते मे असंवरथो वितियं ।
 तेसिं पसंधणह व, सालंबगिसेवणा होति ॥५९२॥

दर्पस्य दश
 मेदाः

जा पुण णिकारणयो, अपसन्थालंबणा य सेवा उ ।
 अमुएण वि आयरियं, को दोमो वा णिरालंबं ॥५९३॥ दारं
 जं सेवितं तु विनियं, गेळण्णादी असंथरंतेणं ।
 हट्ठो वि पुणो नं चिय, चियत्तकिच्चो णिसेवंतो ॥५९४॥ दारं
 बल-वण्ण-रूवहेतुं, फामुयभोई वि ह्योति अपसत्थो ।
 किं पुण जो अविमुद्धं, णिमेवए वण्णमादट्ठा ? ॥५९५॥ दारं
 सेवंतो तु अकिच्चं, लोए लोउत्तरम्मि य विरुद्धं ।
 परपक्ख सपक्खे वा, वीमन्थामेवणमलज्जे ॥५९६॥ दारं॥
 अपरिच्छित्तुमाय-वए, णिमेवमाणो उ होइ अपरिच्छो । दा
 तिगुणं जोगमकाउं, विनियामेवो अकडजोगी ॥५९७॥ दारं
 विनियपदे जो तु परं, तावन्ता णाणुत्तपपो पच्छा ।
 सो ह्योति अणणुतावी, किं पुण दप्पेण सेवित्ता? ॥५९८॥ दारं
 करण-भएमु तु संका, करणे कुच्चं ण संकड कयाइ ।
 इहल्लोयस्स ण भायइ, परल्लोए वा भया एमा ॥५९९॥ दारं
 एमा दप्पियमेवा, दमभेय समामतो समक्खाया । दारं॥
 एत्तो कप्पियमेवं, चउवीमविहा उमाऽऽहंमु ॥६००॥
 दंसण-णाण-चरित्ते, तव-पवयण-ममिति-गुत्तिहेउं वा ।
 सार्हाम्मियवच्छल्लेण वा वि कुल्लयो गणस्सेव ॥६०१॥
 संघम्माऽऽयरियस्स य, असहस्स गिळाण-वाल्ल-बुद्धस्स ।
 उदयऽग्गि चारं नावय, भय कंताराऽऽवती वमणे ॥६०२॥
 दंसणपभावगाणं, सन्थाणऽट्ठाए सेवए जं तु ।
 णाणे सुत्त-ऽन्थाणं, असंथरासेवणे मुद्धो ॥६०३॥
 चरणे एमणदोमा, इत्थीदोमा य जत्थ खेत्तम्मि ।
 तत्तो विणिकयमंतो, जं सेवाऽसंथरं मुद्धो ॥६०४॥

क-रस्य चतु-
 विंशतिभेदः

णेहादि तत्र काहं. कए विगिद्धे वि लागतरणाती ।
 अभिवायणा पत्रयणे, विण्हुस्स विउव्वणा चंवे ॥६०५॥
 इरियं ण मोहइस्सं, चक्खुणिमित्तकिरिया उ रीयाए ।
 खित्तादि वीय तइया, अहवा वि इमं तु तइयाए ॥६०६॥
 अद्धानकप्पणेसी, अण्णं वऽसिवादिकारणेहिं तु ।
 संकियमाई गिण्हे, जयणाए तन्थ मुद्धो तु ॥६०७॥
 आयाणे चल्हन्थो, पमज्जमाणेहिं अण्णहिं जाड ।
 अहवा वि तस्म अट्ठा, ओमह किची करंज्जाहि ॥६०८॥
 पंचमिँ काइभूमादिवंधमाणे उ आग्भे किंचि ।
 विगहादि मणअगुत्ते, वड-काए गित्त-दितादी ॥६०९॥
 वच्छल्ले असिहमुंडो, णिन्थारिओ जह तु अज्जवइरंहिं ।
 कुल-गण-संगे अभिचारुगादि रायाइणं कुज्जा ॥६१०॥
 आयरिय-अमहु-अनरा, वाले इँ य जेण तु ममाही ।
 तं जायिनूण देन्ती, पणगादीहि तु जयणाए ॥६११॥
 णिवदिक्खियादि अमह, वालो वडरो व्व दिक्खित्तो कज्जे ।
 बुद्धो वी कज्जमी, जह दिक्खित्तो रक्खिपज्जेहिं ॥६१२॥
 उदय-ऽगि-चोर-मावय-भण्णु थंभाणि पलाण रुक्खे वा ।
 कंतारं पलंवादी, दव्वादी आरुइ चउहा ॥६१३॥

६०५. लागतरणाती लाजातरणादि, तीयंत इथाऽस्यामतिस्वच्छ-
 तथा इत्यधिकरणेऽनटि तरणम, लाजा आस्ता व्रीहयस्तेनिर्धृतं तरणं
 लाजातरणम; उपचारान पेयाऽभिधीयते । गुरुतस्त्रविनिश्चयवृत्तौ
 उ० २ गाथा २०-२१ पत्र ५९ । विष्णुकुमारविकुर्वणाविष-
 यकं कथानकं वसुदेवहिण्डि प्रथमस्त्रण्ड १२८ पत्रादवसेयम् ॥
 ६१० आर्यवज्रसम्बन्धः आश्रयकचूर्णां प्रथमस्त्रण्ड पत्र ३९६ मध्या-
 दवसानव्यः ॥ ६११ जायिनूण याचिन्वा ॥ ६१२ वज्रदीक्षासम्बन्ध
 आश्रयकचूर्णां प्रथमस्त्रण्डपत्र ३९१ मध्यादवलोकनीयः । आर्यरक्षित-
 वृद्धपितृदीक्षासम्बन्धः आश्रयकचूर्णां ६०६ पत्राद् ज्ञानव्यः ॥

कोई नु वियडवमणी, गोज्जादी वा वि होज्ज णिकखंतो ।
 जयणाएँ वियडगहणं, गाएज्ज व गीतवमणी उ ॥६१४॥
 एयअणयरागाहंसं दंसणे णाण चरण मान्दवो ।
 पडिमंविउं कयादी, हांति पमन्थो पमन्थेसु ॥६१५॥
 एमा कप्पियसेवा, चउवीमविहा समासतो कहिता ।
 अहुणा उ चारणा तु, इणमो वाच्छं समासेणं ॥६१६॥
 ठावेत्तु दप्प कप्पे, हेट्ठा दप्पस्स दस पदे ठावे ।
 कप्पाहो चउवीमइ, नेमिमह अट्टारस पदा उ ॥६१७॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवितं होज्जा ।
 पढमे छक्के अविभतरं तु पढरं भवे ट्ठाणं ॥६१८॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवितं होज्जा ।
 पढमे छक्के अविभतरं तु इय जाव णिमिभत्तं ॥६१९॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 वितिण् छक्के अविभतरं तु पढरं भवे ट्ठाणं ॥६२०॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवितं होज्जा ।
 वितिण् छक्के अविभतरं तु इय जाव दसकार्यं ॥६२१॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 तइए छक्के अविभतरं तु पढरं भवे ट्ठाणं ॥६२२॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, पढमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 ततिण् छक्के अविभतरं तु इय जाव तु विभूया ॥६२३॥
 पढमममुचंतेणं, वितियार्दाए तु जाव दसमं तु ।
 पढमच्छक्काईसु उ, पुणो पुणो चारणिज्जाइं ॥६२४॥
 दप्पियसेवाए तु, दप्पेणं चारियाणि अट्टारस ।
 दस अट्टारसगुणता, आमीयसतं तु गाहाणं ॥६२५॥

६१५ गाथेयं व्य० उ० १० गा० ६३८ ॥ ६१७ गाथायुगलं व्य० उ०
 १० गा० ६३९-४० ॥ ६२० गाथासतुष्कं व्य० उ० १० गा० ६४३-४६ ॥

एवं वीतिज्जस्म वि, कज्जस्मा गाहा होंति छ चैव ।
 सच्चाओ गाहाओ, चत्तारि मत्ता तु वत्तीमा ॥६२६॥
 विनियस्म य कज्जस्मा. पट्ठमेण पदेण सेवियं होज्जा ।
 पट्ठमे छक्के अत्थितरं तु पट्ठमं भवे ट्ठाणं ॥६२७॥

- १) एवं विनियम्मा वि हु. कज्जस्मा एव चैव गाहाओ ।
 १) विनिभगअभिञ्जायेणं, सच्चाओ भाणियच्चाआ ॥६२८॥
 पट्ठमं ट्ठाणं दप्पो, दप्पो चिय तस्म वी भवे पट्ठमं ।
 पट्ठमं छक्क वयाडं. पाणनिवाओ तहिं पट्ठमं ॥६२९॥
 एवं तु मुत्तावायो, अदत्त मेहुण परिग्गहे चैव ।
 विनिछक्के पुट्ठवादी, तनिछक्के होयऽकप्पादी ॥६३०॥
 एवं दप्पपयम्मी, दप्पेणं चारिया उ अट्ठस्म ।
 १) एवमकप्पादीमु वि. एक्केक्के होंतिमट्ठस्म ॥६३१॥
 विनियं कज्जं कप्पो, पट्ठमपट्ठं तन्थ उंमणणिमित्तं ।
 पट्ठमं छक्क वयाडं, तन्थ वि पट्ठमं तु पाणवट्ठो ॥६३२॥
 दंमण अणुम्मयन्तो. पुव्वकमेणं तु चारणीयाडं ।
 अट्ठाग्ग टाणाडं, एवं णाणादिक्केक्के ॥६३३॥
 चउवीम अट्ठाग्गगा, एवं एते हवंति कप्पम्मि ।
 दस्म होंति अकप्पम्मी. सच्चममायेण सुण संवं ॥६३४॥
 दप्पेणाऽसीयसने. गाहाणं कप्पं होंति चत्तारि ।
 वत्तीमाऽऽयानेते. छम्मय हांती तु वाग्ग य ॥६३५॥
 सोत्तूण तस्म पट्ठिमेवणं तु आलोक्कणं कमविहिं तु ।
 आगम पुरिमज्जायं, परिग्गाम वट्ठं च ज्वेत्तं च ॥६३६॥
 अह सो गतो सदेमं. संतम्माऽऽलोउयट्ठयं सच्चं ।
 आयरियाण कहेत्ती. परिग्गाम वट्ठं च ज्वेत्तं च ॥६३७॥

सो वयहारविहिण्णु, अणुमाज्जिता मुनोवदेमेणं ।
 मीमस्स देइ आणं, तम्म उमं देह पच्छित्तं ॥६३८॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, मुक्के पणगं तवं कुणह ॥६३९॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, मुक्के दसमं तवं कुणह ॥६४०॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, मुक्के पक्खं तवं कुणह ॥६४१॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, मुक्के वीसं तवं कुणह ॥६४२॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, पणुवीसतवं कुणह मुक्के ॥६४३॥
 एवं ना उवयाए, अणुयाए एतं चेत्र गाहाओ ।
 णवरं नू अभिलावो, किण्हं पणगादि वचच्चो ॥६४४॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, चाउम्मासं तवं कुणह मुक्के ॥६४५॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, चाउम्मासं कुणह किण्हं ॥६४६॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, छम्मासतवं कुणह मुक्के ॥६४७॥
 पढमस्स य कज्जस्सा, दसविहमालोयणं णिसामित्ता ।
 णक्खत्ते पीला भे, छम्मासतवं कुणह किण्हं ॥६४८॥
 छिदंतु वनं भाणं, गच्छंतु तवम्म माहुगो मूलं ।
 अववावारा गच्छे, अन्नित्थिया वा परिहरंतु ॥६४९॥

६३८ गाथेयं व्य० उ० १० गा० ६६१ ॥ ६४९ इति गाथापट्टकं व्य०
 उ० १० गा० ६६३-६९ ॥

पणगादिभाणछेदं. साहूमूले भवे पुणकरणं ।
 पुव्वमवहाय सव्वं, पंचाऽऽभवणाउ उवरिं तु ॥६५०॥
 लिंगादीजोगत्थे, जहण्ण उक्कोसओ व बोधव्वो ।
 उक्कोस जहण्णो वा, विहरउ सो अब्बितीओ उ ॥६५१॥
 बितियस्स य कज्जम्मा, तद्धियं चउयीसगं वियाणित्ता ।
 णवकारेणाउत्ता, हवन्तु एवं भणेज्जासि ॥६५२॥
 एवं गंतूण तहिं, जहोवएसेण देहि पच्छित्तं ।
 आणावए वहारो, भणिएसो धीरपुग्गिमेहि ॥६५३॥
 एसाऽऽणाववहारो, जहोवएसं जहकमं भणितो ।
 धारणववहारं पुण, मुण वच्छ ! जहकमं वोच्छ ॥६५४॥
 उद्धारणा विहारण, संधारण संपहाग्णा च्चैव ।
 धारणववहारस्स उ, णामा एगट्ठिता एते ॥६५५॥
 पाबल्लेण उवेच्च व, उद्धियपयधारणा उ उद्धारो ।
 विविहेहि पगारेहि, धारेयऽन्थं विधारो तु ॥ ६५६॥
 सं एगीभावम्मी, 'धो धरणे' ताणि एव भावेणं ।
 धारेयऽन्थपयाणि तु, तम्हा संधारणा हांति ॥६५७॥
 जम्हा संपहाग्गंउं, ववहारं पजुंजती ।
 तम्हा कारणे नेण, णातव्वा संपहारणा ॥६५८॥
 धारणववहारंमो, पउंजियव्वो तु केरिसं पुग्गिमे ? ।
 भण्णइ गुणसंपण्णे, जारिसए तं मुणेह त्ति ॥६५९॥
 पवयणजसंमि पुग्गिमे, अणुग्गहविमाग्गए तवस्मिम्मि ।
 मुस्सुय बहुस्सुयम्मि य, विवक्कपरियागवुद्धिम्मि ॥६६०॥
 एतेमु धीरपुग्गिमा, पुग्गिज्जाएमु किंचि खल्लिएमु ।
 रहिए विहारइत्ता, जहारिहं देन्ति पच्छित्तं ॥६६१॥

धारणा-
 व्यवहारः

रद्विष्णु नाम असन्ने, आनिल्लम्मि ववहारतियगम्मि ।
 ताहे विहारइत्ता, वीधंमेत्तूण जं भणियं ॥६६२॥
 पुग्गिम्मम्म उ अवराहं, विधागइत्ताण जम्मस जं भणितं ।
 नं देन्ती पच्छित्तं, केणं देन्ती उ ? नं मुणमु ॥६६३॥
 जो धारिओ मुत्तथां, अणुओगविहीय धीरपुरिसेहिं ।
 अल्लोणपलीणेहिं, जनणजुत्तेहिं दंतेहिं ॥६६४॥
 अल्लोणा णाणादिमु, पइ पइलोणा उ होन्ति तु पलीणा ।
 कोहादी वा पलयं, जेमि गया ते पलीणा तु ॥६६५॥
 जनणजुत्तो पयत्तवं, दंतो जो उवरतो तु पावेहिं ।
 अहवा दन्तो इंदियदमेण नोइंदिएणं च ॥६६६॥
 एरिसया जे पुरिसा, अन्थधरा ते भवंति जोग्गा उ ।
 धारणववहारन्तू, ववहरिउं धारणाकुमन्ता ॥६६७॥
 अहवा जेणं ईयाऽऽदिट्ठा, मोही परम्म कीरंती ।
 तारिसयं चं व पुणां, उप्पणं काणं तम्म ॥६६८॥
 सो तम्मि चं व दव्वे, खित्ते काले य कारणे पुरिमे ।
 तारिसयं अकरंन्तो, ण हू सो आराहओ होति ॥६६९॥
 सो तम्मि चं व दव्वे, खित्ते काले य कारणे पुरिमे ।
 तारिसयं चिय भूतो, कुव्वंतो राहओ होति ॥६७०॥
 अहवा वि इमे अण्णे, धारणववहारजोग्गयमुवेति ।
 धारणववहारेणं, जे ववहारं ववहरंति ॥६७१॥
 वेयावच्चकरो वा, मीमो वा देमहिंडओ वा वि ।
 दुम्मेहत्ता ण तरइ, अवधारेउं वहू जो तु ॥६७२॥
 जम्म उ उद्धरिऊणं, अत्थपयाइं तु दंति आयरिया ।
 जेहिं करेहि कज्जं, आहारंन्तो तु सो देसं ॥६७३॥

धारणववहारो खलु, जहकर्म वणिणतो समासेणं ।
 जीतेणं ववहारं. मुण वच्छ ! जहकरं वोच्छं ॥६७४॥
 वत्तणुवत्तपवत्तो, बहुसो आसेवितो महाणेणं ।
 एमो उ जीतकप्पो, पंचमयो होति ववहारो ॥६७५॥
 वत्तो णामं एकस्मि. अणुवत्तो जां पुणो वितियवारे ।
 तनियव्वारपवत्तो, परिग्गिहीओ महाणेणं ॥६७६॥
 बहुसो बहुस्सुएहिं. जो वत्तो ण य णिवारितो होति ।
 वत्तणुपवत्तमाणं. जीएण कनं हवति एयं ॥६७७॥
 जो आगमे य मुत्ते, य मुण्णतो आण-धारणाए य ।
 सो ववहार जीएणं, कुणती वत्ताणुवत्तणं ॥६७८॥
 अमुतो अमुयन्थकतो, जह अमुयम्म अमुएण ववहारो ।
 अमुअन्थविय तह कओ, अमुतो अमुएण ववहारो ॥६७९॥
 तं चेवऽणुकज्जंतो, ववहारविहिं पयुंजति जहुत्तं ।
 जीतेण एस भणितो. ववहारो थारपुग्गिमेहिं ॥६८०॥
 धीरपुग्गिमपण्णत्तो. पंचमयो आगमो विदुपमन्थो ।
 पिचथम्मऽवज्जभीरुपुग्गिन्ज्जानाणुच्चिण्णो य ॥६८१॥
 सो जह कालादीणं. अपडिक्कन्म्म णिव्विगइयं तु ।
 मुह्णंतफिडिय पागग, अमंवरं एवमादीसु ॥६८२॥
 एगिन्दिऽणन्नवज्जे, घट्टण तावेऽणगाह गाहे य ।
 णिव्विगतियमादीयं, जा आयामन्नमुह्वणे ॥६८३॥
 विगल्लिदऽणंतघट्टण, परियावऽणगाह गाह उह्वणे ।
 पुरिमट्टादिकमेण उ, णेतव्वं जाव खमणं तु ॥६८४॥
 पंचिदि घट्ट तावणऽणगाह गाहे तहेव उह्वणे ।
 एगासणमायामं, खमणं तह पंचकल्लाणं ॥६८५॥

जीतव्य-
वहारः

सावद्याभाव्यं
जीते

एमादीभो एमां, णायच्चो होति जीयव्वहारो ।
 अणवज्जविसोहिकरो, संविग्गणगारचिण्णो त्ति ॥६८६॥
 जं जीनं मावज्जं, ण तेण जीएण होति व्वहारो ।
 जं जीयमसावज्जं, तेण उ जीएण व्वहारो ॥६८७॥
 केरिम मावज्जं तू?, केरिमयं वा भवे अमावज्जं ? ।
 केरिमयस्स व दिज्जति, मावज्जं वा त्ति ? इयरं वा ? ॥६८८॥
 खार धडि हरमाला, पोट्टेण व रिगणं तु सावज्जं ।
 दसविह पायच्छिन्नं, होइ अमावज्ज जीयं तु ॥६८९॥
 ओमण्णे बहुदोसे, णिद्धंभमे पवयणे य णिरव्वेक्खे ।
 एयारिस्सम्मि पुरिसे, दिज्जति मावज्ज जीयं तु ॥६९०॥
 संविग्गे पियधम्मे, य अप्पमत्ते यऽवज्जभीरुम्मि ।
 कम्ही पमायव्वल्लिए, देयममावज्ज जीयं तु ॥६९१॥
 जं जीयमसोहिकरं, ण तेण जीएण होति व्वहारो ।
 जं जीयं सोहिकरं, तेण उ जीएण व्वहारो ॥६९२॥
 जं जीयमसोहिकरं, पासन्थ-पमत्तसंजयाचिण्णं ।
 जइ वि महाणाचिण्णं, ण तेण जीएण व्वहारो ॥६९३॥
 जं जीयं सोहिकरं, संविग्गपरायणेण दंतेण ।
 एक्केण वि आइण्णं, तेण उ जीएण व्वहारो ॥६९४॥
 एवं जहोवइट्ठस्स धीर-विदुदंसिन-प्पमन्थस्स ।
 णिस्संदो ववहारस्स एस्स कहिनो ममासेणं ॥६९५॥
 को वित्थरेण व्रोत्तूण ममत्थो णिरव्वमेमए अन्थे ।
 व्वहारो जस्स ठिता, जीहाण मुहं सनसहस्सं ? ॥६९६॥
 किं पुण गुणोवदेसो, व्वहारस्स तु विदुप्पसत्थस्स ।
 एवं मे परिकहियं, दुवालसंगस्स णवणीयं ॥६९७॥

ववहारे पंचसु वी, विज्जते केण नू ववहरेज्जा ? ।
 आगमववहारंणं, तम्म अभावा मुत्तेणं तु । ६९८॥
 सुतववहारअभावे, ववहारं ववहरेज्ज आणाए ।
 जेणं सो उ सुतस्सा, अणुमरिस्सो एगदेसेणं ॥६९९॥
 आणाएँ अभावाओ, ववहारं ववहरेज्ज धरणाए ।
 जेणेसा वि सुयस्सा, वट्टं नू एगदेमम्मि ॥७००॥
 धारणऽणंतर जीयं, एत्थं पुण जीयकप्पे पगयं नु ।
 जेणेसो सावेक्खो, अणुमज्जड जाव तिन्यं ति ॥७०१॥

अणं च—

दव्वं खेत्तं कालं, भावं पुरिम पट्टिवेवणाओ य ।
 धिति बल संघयणं वा, आवेक्खानि जीयकप्पो उ ॥७०२॥
 एम पसंगाभिहितो, चांयगवयणाओ अट्टण जीवम्म ।
 वोच्छामि मोहणं नू, परमं मुममाहितो एण्हि ॥७०३॥
 'जीव ति पाणधारणे,' पाणा पुण आउमादि णिहिट्ठा ।
 अहवा जीवड जीविम्मइ य जिवं ति होड जिओ ॥७०४॥
 होड विमोहणा मोहण, जह नू वन्थम्म तोयमादीहि ।
 नह कम्ममलक्खउगल्लियम्म जीवम्म पच्छित्तं ॥७०५॥

मोघनं ॥

एयं पुण पच्छित्तं, परम पहागं ति होति एगट्टं ।
 कस्सेयं परमं ? ती, जीवम्म उ होड पच्छित्तं ॥७०६॥

संवर-विणिज्जराओ, मोक्खम्म पहो तवो पहो तासिं ।
 तवसो य पहाणंगं, पच्छित्तं जं च णाणस्स ॥२॥

प्रायश्चित्तस्य
माहात्म्यम्

संवर घट्टण पिहणं, एगट्टं सो य मंवरो दुविहो ।
 देसे सव्वं य नहा, एमेव य णिज्जरा दुविहा ॥७०७॥

संवर्गियामवदारो, णवकम्मोवज्जणं ण कुव्वड उ ।
 पुव्वज्जितम्म स्ववणं, त्रिणज्जग सा उ णायव्वा ॥७०८॥
 मंलेम्म पडिवण्णे, दृचरिमममयम्मि वट्टमाणे य ।
 न्हिं सव्वमंवरं णिज्जग य अत्रमेम देमम्मि ॥७०९॥
 संवर-त्रिणज्जगओ, उभयमवो मोक्खकारणं होति ।
 मोक्खपहो हेतू कारणं ति एते उ एगट्ठा ॥७१०॥
 एतेमिं दोण्ह वि तू, तवो पहो हेतु कारणं होति ।
 एनम्म त्रि पच्छित्तं. पहाणमंगं मुणेत्तव्वं ॥७११॥
 जेण तवो वारमहा, पच्छित्तं णिवत्ती तु दमभेदे ।
 तेण पहाणं अंगं, तवम्म तू होति पच्छित्तं ॥७१२॥
 गाहापच्छेद्रेणं. तम्म त्रि जं भणिय जं च णाणम्म ।
 णंतरं तनिगाहाए, सारं तू नं चिमं आह ॥७१३॥

सारो चरणं तस्मा. णिव्वाणं चरणसाहणत्थं च ।
 पच्छित्तं तेण तथं. णेयं मोक्खवन्थिणाऽवस्सं ॥३॥

सामाइयमादीयं, मुत्तणाणं त्रिदुमारपज्जन्तं ।
 तम्म त्रि सारो चरणं, चरणम्म त्रि होति णेव्वाणं ॥७१४॥
 णेव्वाणम्म अणंतरं, चरणं चरणा अणंतरं णाणं ।
 णाणविमुद्धीए पुण, चारित्तविमुद्धया होति ॥७१५॥
 चारित्तविमुद्धीए, णेव्वाणफलं तु पावती अचिरा ।
 सा पुण चरित्तमुद्धी. पच्छित्ताहीण णात्तव्वा ॥७१६॥
 जम्हा एतेऽस्थ गुणा. पच्छित्ते वण्णिया तु मुत्तम्मि ।
 तम्हा खलु णायव्वं, दसहा मोक्खवन्थिणा जहिंम ॥७१७॥

प्रायश्चित्तस्य तं दसविहमालोयण-पडिकमणो-भय-विवेग-वोसग्गा।
 भेदाः

तव-छेद-मूल-अणवट्टया य पारंचियं चैव ॥४॥

आलोयणअरिहं ती, आ मज्जाआऽऽलोयणा गुरुसमासे ।

आलोचना

जं पाव विगडिणं. मृज्झति पच्छित्त पढमेयं ॥७१८॥

मिच्छादुकडमेत्तेण, चेव जं मृज्झती तु पावं तु ।

प्रतिक्रमणम्

ण य विगडिज्जति गुरुणो. पाडेकमगरिहं हवति पयं ॥७१९॥

जह तु अणाभोगेणं. स्वलादी णिमिरितं तु होज्जाहिं ।

तदभयम्

हिंसाइए य दोसे. ण य आवण्णो नु किंचिद्वि ॥७२०॥

जं पाव सेविनूयं. गुरुणो विगडिज्जता उ मम्मं तु ।

गुरुसंदिद्व पडिकम, नदुभयमेतं मुणेतव्वं ॥७२१॥

जं किंचि दव्व गहितं. अहिकमप्यं व अहव ऊणं तु ।

विश्रुः

विहिणा तु विगिंचन्ते, पच्छित्त विवेगअरिहेदं ॥७२२॥

जं कायचेद्वमेत्तेण णिरोहेणं तु मृज्झती पावं ।

दुःखार्थः

जह दुस्सिमिणादीयं. पच्छित्तयेयं वियोमगं ॥७२३॥

णिव्वीतियमादीओ, छम्मामंतो उ जन्थ दिज्जइ तु ।

तपः

एय तवारिह भणितं, इदाणि छेदारिहं वोच्छं ॥७२४॥

जेण पडिसेविणं, दग्गिज्जइ जम्म पुव्वपरियाओ ।

श्रेयः

तत्तियमेत्तं छिज्जइ. मेमगपरियायग्गवट्ठा ॥७२५॥

जम्म पडिसेवियस्मी. मव्वं छेत्तूण पुव्वपरियायं ।

मूलम्

पुणरवि महव्वयाइं, आगेविज्जंति मूलगिहं ॥७२६॥

जम्म पडिसेवियस्मी, अणवट्ठो कंचि काल कीरइ तु ।

अनवस्थाप्यम्

मूलवएसुं पंचमु. चिण्णतत्रो पच्छ होत्तुणं ॥७२७॥

तद्धोमोवरयस्म उ, महव्वयारुवण कीरती तम्म ।

अणवट्ठप्पो एमो. एत्तो पारंचियं वोच्छं ॥७२८॥

अंचु गती-पूजणयो. पारंचइ गच्छती तु पारं तु ।

तवमादीणं कमसो, सो लिंगादीहिं चतुथा तु ॥७२९॥

पारंगिहम्

आलोयणमादीणं, दमण्ह वी एम होति पिहन्थो ।

सट्टाणे सट्टाणे, विभागतो इणमो वोच्छामि ॥७३०॥

आलोचना-
प्रायश्चित्तम्

करणिज्जा जे जांगा, तेमुवयुत्तस्स णिरतियारस्स ।

छउमत्थस्स विसोही, जइणो आलोयणा भणिया ॥५॥

के पुण करणिज्जा ? जे, तिन्यंकर-गणहरोवइट्टा उ ।

मुत्ताणुमारओ त्, संजम-दृक्खक्खया होऊ ॥७३१॥

जेत्तिय जे णिहिट्टा, जुजि जांगे कानमादिआ तिण्णि ।

जं जीवे जुंजयनी, पेरयनी वा ततो जोगा ॥७३२॥

संखेवयो उ एते, मुहपुत्तियमादि जाव उम्मगो ।

दियरायोसमायारी, जा जहियं वृत्त मुत्तम्मि ॥७३३॥

ते तु जया उवउत्तो, असवत्त करेइ णिरतियारा य ।

तद् आलोयणमेत्तण चं व मुद्धी तु छदमम्म ॥७३४॥

छत्र

छउमं कम्मं भण्णइ, णाणावरणं च दंमणावरणं ।

मोहणिय अंतरायं, चउव्विहं होति णायच्चं ॥७३५॥

जे तु जया करणिज्जे, उवयुत्तो करंति णिरतियारो य ।

णणु तन्थ का व मुद्धी ? का व अमुद्धी उ ? चोएति ॥

गुरुराह तन्थ चेट्टा, जा किरिया मुहुम आसवेमुं वा ।

अहव पमाया मुहुमा, अतियार ण जाणती छतुमो ॥७३७॥

ते अइयारा मुहुमा, आलांइयमेत्तया विमुञ्जंति ।

सा आलोयण चोयग !. करणिज्जा नीमु जांगेमु ॥७३८॥

को कारयो ? जती त्. जइ माहु पयत्तियां विणिहिट्टो ।

पंचम गाह समत्ता. गाहं छट्टं इमं वोच्छं ॥७३९॥

आहाराईगहणे. तह वहियाणिग्गमेसु णेगेसु ।

उच्चार-विहारावणि-चेइय-जइवंदणादीसुं ॥६॥

आहारो जेसि आदी, सो चउहा होइमो उ आहारो ।
 भक्तं पाणं खाइम. मादिम होनी चउथं तु ॥७४०॥
 आदिगहणेणं पुण, सेजा-संथार-वत्थ-पायट्टा ।
 पाउंछणअट्टा वा, ओहोवहुवग्गहट्टा वा ॥७४१॥
 अहव गिलाणस्मट्टा. आयरिए वाल बुहु खमए वा ।
 दुब्बल सेहे व महोदरे व आदेसअट्टा वा ॥७४२॥
 एतेसिं पाउगं, आहारो अहव होज्ज सेजादी ।
 ओमह-भेमज्जाणि य, एमादी होज्ज अट्टो उ ॥७४३॥
 एतेसिं अट्टाए, गुरु पुच्छिन्ता गुरुणऽणुण्णाओ ।
 मुत्ताणुमारओ नू, उवयुत्तो विहीय येनूणं ॥७४४॥
 आलोएनी गुरुणो, जं जह गहियं तु भत्तमादीयं ।
 मुत्ताणुमारतो नू, आलोयणमेत्तयो मुद्धो ॥७४५॥
 सीमाऽऽह जई एवं, विहिगहणं होनि एवऽमुद्धं तु ।
 तो गहणमेव सव्वे, आहारादीण मा कुणउ ॥७४६॥
 चोअग ! जदि एवं नु, संजमजोगा उ होनि संपुण्णा ।
 आहारमाइयाणं, को णाम परिगहं कुज्जा ! ॥७४७॥
 अण्णं च इमो दोमो, अगहणा पावनी महंनो उ ।
 आयारियादी चना. णागादीणं च वोच्छेदो ॥७४८॥
 तट्टा अवस्म गहणं, आहारादीण होनि विहिणा उ ।
 आहाराइगहणे, एगो पादो ममत्तेमो ॥७४९॥
 णिगम गुरुमूलाओ, सेजाओ वा हवंज्ज णिगमणं ।
 ते य अणेगा णिगम. कुलादिया इणमु वोच्छामि ॥७५०॥
 कुल गण संघे चेइय, तट्टवविणामणे दृविहभेदे ।
 एतेसिं णिवारणया, गुरुनूळ करेज्ज णिगमणं ॥७५१॥
 संथारादीण अहवा, अप्पिणणन्था उ पाडिहारोणं ।

निगमो गुरुमृलाभो, वमहीभो वा करेज्जाहि ॥७५२॥

गाहापच्छेद्रेणं, जं भणितुच्चार अवणिसहो तु ।

अवणी भूमी भणति, तेण उ उच्चारभूमी उ ॥७५३॥

सज्जाय विहारो तु, अवणीमहिभो विहारभूमी उ ।

चेइयवंदणहेउं, गच्छे आमण दूरं वा ॥७५४॥

आयगिया तु अपुत्वा, अहवा नाहू अनीव मंविग्गा ।

वंदण-संसयहेउं, गच्छे आमन्न दूरं वा ॥७५५॥

आदीगहणेणं पुण, मद्दा मणाय अहव ओमण्णा ।

दंसणगाहण निक्खमणं च ओमण्णउच्छहणा ॥७५६॥

एतेहि व कउजेहि, गुरुमृला निगमो उ माहूणं ।

गाहा छट्ट समत्ता, अहणा पुण मत्तसं वाच्छं ॥७५७॥

जं चऽण्णं करणिज्जं, जतिणो हत्थमयवाहिगयसियं ।

अवियडियम्मि अमुद्धो, आलोपंतो तयं मुद्धो ॥७५८॥

जं चऽण्णमवुत्तं ती, करणिज्जं तं इमं तु खेत्तादी ।

हत्थसया आरणं, परयो व इमं पक्खवामि ॥७५९॥

खित्तपडिलेह थंडिल, निक्खमणं अहव होज्ज मंहम्म ।

संलेहणं व कोई, आयगियादी व कुज्जा तु ॥७६०॥

हत्थसयाओ परेणं, जं आयगियं तु होज्ज खेत्तादी ।

समितिविमुद्धिणिमित्तं, अस्स आलोपणं कुज्जा ॥७६०॥

जं पुण हत्थमयाओ, अंतो आमंविपं हंजेज्जाहिं ।

तं विगडिज्जइ किची, अहव ण विगडिज्जती किंचि ॥७६१॥

जह—

पासवण-खेल-सिंघाणगादिउत्तयुत्ते णत्थि आलोपं ।

आलोपइ पसत्तोऽणालोइए होतऽमुद्धो, तु ॥७६२॥

सत्तम गाह समत्ता, एत्तो वच्छामि अट्टमं गाहं ।

कारण निग्गमै जन्थ उ, स-परगणाओ व आगमणं ॥७६३॥

कारणविणिग्गयस्म य.सगणाओ परगणागतस्म वि य ।
उवमंपया विहारे, आलोयणमणइयारस्म ॥८॥

दुविहो उ णिग्गमो खत्तु, कारण निक्कारणो व गच्छाओ ।

अमिवादी कारणिओ, णिक्कारण चत्त-भृभादी ॥७६४॥

अमिवे ओमायरित्त, गयहृत्ते भण व गेल्लणे ।

अहवा वि उत्तमट्टे, समाहिकामो तु गच्छेज्जा ॥७६५॥

आयरियंपमणादी, विणिग्गमो मत्तयो व होज्जाहि ।

कारण णिग्गमो एसो, णिक्कारणतो इमं वोच्छं ॥७६६॥

चक्के भृभे पट्टिमा, जम्मण णिक्कम्मण णाण णिव्वाणे ।

महिम समोमरणे वा, मण्णायग-वड्यमादिमु वा ॥७६७॥

अम्मत्तकप्पिशाणं, णिक्कारण णिग्गमा भवे एने ।

एने चिय कारणयो, मयणात्तत्तम गीतस्स ॥७६८॥

कारणविणिग्गमणं, णिग्गमायाण यो अवस्से तु ।

आलोयण दानच्चा, ममिदिदिमुट्ठीणिमिच्चं तु ॥७६९॥

मा आलादण दृदिहा, ओण्य विमानतो य णायच्चा ।

ओहो संवेसो ऊ, विभागो पुण विन्थरो धणिओ ॥७७०॥

ओहो तन्थ इमो खत्तु, अवभेत्तअद्दमामआयस्स ।

पट्टिकंतस्स य इरियं, माहूममुट्ठिमणवेला तु ॥७७१॥

णिग्गइयारो य जती, भत्तट्ठी वि य हवेज्ज जदि सो तु ।

ओहेण तन्थ आलाइनुण तो मंडलि पविसे ॥७७२॥

अप्पा मृत्तगुणेमुं, विराहणा अप्प उत्तरगुणेमुं ।

अप्पं पासन्थाइमु, दाणगहणं तु ओहंसा ॥७७३॥

अण्णाय उ वंलाए. विभागआल्लोयणा तु दायव्वा ।
 समिनिविमृद्धिणिमित्तं, एमेव य पक्वपरयो वि ॥७७४॥
 एवं ना कारणिए. अमिवादीणिगयस्स सगणाओ ।
 अनियारविहरहियस्स वि. आल्लोयणमेत्तयो मृद्धी ॥७७५॥
 जे बहियाऽऽगन साह, ते दुविहा होन्ति नू सुणेत्तव्वा ।
 ममणुण्णऽमणुण्णा वा, ममणुण्णा सगच्छतो चेत्र ॥७७६॥
 परगणे जे अमणुण्णा, ते दुविहा हांति नू सुणेत्तव्वा ।
 संविग्गमसंविग्गा, पामन्थादी असंविग्गा ॥७७७॥
 परगणसंविग्गाओ. जो साह आगतो उ अण्णगणं ।
 नेण अवस्साऽऽल्लोयण. विभागतो होति दायव्वा ॥७७८॥
 उवसंपद पंचविहा, सुत मुह दुक्खे य खेत्त मग्गे य ।
 विणयोवसंपया वि य. पंचमिया हांति नायव्वा ॥७७९॥
 पंचविहाए नियमा, एगविहाए व जन्थ उवसंपे ।
 निरनीयारण वि या, विभागतोऽवस्स दात्तव्वा ।७८०॥
 विहरंति एगसंभोइया उ फड्ढावती उ गीयन्था ।
 तन्थऽण्णन्थ व खेत्ते. ममणुण्णा एम गच्छम्मि ॥७८१॥
 एगाह पणग पक्खे. चउमासे वि जन्थ वि मिलंति ।
 तन्थ विभागाल्लोयण, अवरोप्पर तेहि दायव्वा ॥७८२॥
 आल्लोयणाग्गिं ति इ. पट्ठमं दारमेयं समक्खानं । दारं ।
 पडिक्कमणारिहमेत्तो, विनियं दारं इमं वोच्छं ॥७८३॥

प्रतिक्रमण-
प्रायश्चित्तम्

गुत्ती-भमितिपमत्तो. गुरुणा आमायणा विणयभंगे ।
 इच्छार्इणमकरणे. लहुम मुमादिण्णमुच्छामु ॥९॥

पुरक्खणम्मि (?) गुत्ती, ताणि मणादीणि होन्ति तिण्णेव ।

ग्रमयः

तेहि कहिंचि पमायं. साहु करेज्जा इमं तं च ॥७८४॥

दुष्कृतिय दुष्भासिय, दुष्चेष्टिय एमऽगुत्तिया होति ।
 मणमादीणं कमसो, एस पमाओ उ साहुस्स ॥७८५॥
 गुत्तो होइ कह ण्ण, मणमादीहिं तु साहुणा निच्चं ।
 तत्थोदाहरणे तू, जिणदास्मादी इमे वोच्छं ॥७८६॥
 मणगुत्तीए तहियं, जिणदास्मां मावओ उ संट्टिसुतो ।
 सो सव्वराइपडिमं, पडिवण्णो जाणमालाए ॥७८७॥
 भज्जुव्भामिग पल्लंके घेत्त खीलजुयमागया तन्थ ।
 तस्सेव पायगुवरिं, मंचगपादं ठवेऊणं ॥७८८॥
 अणयारमायरंती, पादो विद्धो य मंचखीलेणं ।
 तो तं महंति विदणं, अहियासेती तहि मम्मं ॥७८९॥
 मणदुक्कडमुप्पणं, ण तस्म ज्ञाणम्मि णिच्चलमइस्स ।
 दट्ठेण तीय विन्नियं, इय मणगुत्ती करंतव्वा ॥७९०॥
 वइगुत्तीए साह, सण्णायगपल्लि गच्छए दट्ठं ।
 चोरगह सेणावइ, विमोइतो भणित्ता मा साह ॥७९१॥
 चलिया य जण्णजत्ता, सण्णायग मिलिय अंतग च्वेव ।
 माइ-पित्ति-भानिमादी, सो वि णियत्तो ममं तेहिं ॥७९२॥
 नेणेहि गहिय मुम्मिया, दिट्ठो तो विन्न सो इमो ममणो ।
 अम्हेहिं गहिय मुक्को, तो वेती अम्मया तम्म ॥७९३॥
 तुम्हेहिं गहिय मुक्को, आमं आणेह वेति तच्छुरियं ।
 जा छिंदासि थणं ति इ, किं ? ती सेणावती भणइ ॥७९४॥
 दुज्जायजम्म एसो, दिट्ठं अम्हं तहा वि ण वि मिट्ठं ।
 कह पुत्तो ? ती आमं, कह ण वि मिट्ठं ? ति धम्मकहा ॥७९५॥
 आउट्ठो उवसंतो, मुक्को मज्झं पि तं सि माय ति ।
 सव्वं समप्पियं ती, वइगुत्ती एव कानव्वा ॥७९६॥

मनोगुपी
 जिणदासो
 वारगम्

वानगुपी
 वसतिना
 गयोद्ध
 हरणम्

कायगुमां
कस्यचिन्
साधोरह-
रणम्

काङ्गगुनाहरणं, अद्वाणपवण्णगो जहा साहू ।
आत्रामियम्मि सन्थे. ण लभति नहि थंडिलं किंचि ॥७९७॥

लद्धं च णेण किहू वी, एगो पाआं जहिं पड्ढाइ ।
नहियं टिएगपादो, मव्वं राइं नहा थद्धो ॥७९८॥

ण य ठविनो नेणार्थंडिलम्मि हांनव्वमेव गुत्तेणं ।
मुमह्वभए त्रि अहवा, साहू ण भिंदे गइं एगो ॥७९९॥

कायगुमां
द्वितीयमु-
बाहरणम्

सक पसंमा अस्महहाण देवागमो त्रिउव्वणया ।
मंडुकलि मुहुम बहू, जतणा सो संकमे सणियं ॥८००॥

हन्थी त्रिगुच्चिआं या, आगच्छति मगतो गुलगुल्लेनो ।
ण य कुणन गनीभेदं. गएण हन्थेण उच्छट्ठो ॥८०१॥

वेड पढंनो मिच्छामिदुकुडं जिय चिराहियं मे त्ति ।
ण त्रि अप्पाणे चिंता, देवां तुट्ठो णमंसति य ॥८०२॥

गुत्तीदारं भणियं, अगुत्तगुत्ती त्रि हू पमंगेण ।
समिइदारं वोच्छं, समितिं समतिं त्रि माताआं ॥८०३॥

समितीनां
स्वरूपम्

गमणकिग्गिया हू समिती, सामण्णे परिणयस्स वा गमणं ।
सम्ममयति त्ति समिति. ता पंचह इरियमादीया ॥८०४॥

कह समितीसु पमादं, साहू करंज्जा तु ? भणए सुणसु ।
उट्टमुहो कहरत्तो, वच्चइ साहू पमाण्णो ॥८०५॥

सावज्ज भास भासति, गारन्धिय हहूर व्व भासेज्जा ।
एमादी तु पमाओ. भामाए हांति णानव्वो ॥८०६॥

हिंढंनो गोयरम्मि, संकितमादीसु जो तु नाऽऽयुत्तो ।
भिक्खाए गहणकाले. एमण एमो पमाओ तु ॥८०७॥

आदाण-भंडणिक्खेवणम्मि जो होइ एत्थऽणाउत्तो ।
एसो हांति पमायो, एत्थ पमायम्मि छ भंग्गा ॥८०८॥

गहणं आदारणं ती, होति णिसद्दो तद्दाऽहियन्थम्मि ।
 खिव पेरणे व भणितो, अहिउक्खेवो तु णिकखेवो ॥८००॥
 ण वि पेहे ण पमज्जे, ण वि पेहे पमज्जती तु वितिभंगो ।
 पेहे ण पमज्ज ततिओ, पेह पमज्जे चउत्थो तु ॥८१०॥
 जो सो चउत्थ भंगो, पेहेति पमज्जती य तम्म पुणो ।
 भंगा भवन्ति चउरो, दुपेहदुपमज्जणे पढमो ॥८११॥
 वितियो दुपेहमुपमज्जणम्मि तइओ मुपेहदुपमज्जे ।
 मुपडिल्लेहियमुपमज्जियम्मि भंगो चउत्थेसो ॥८१२॥
 आदिमभंगा तिण्णि इ, अपेहअपमज्जणे य पढमादी ।
 तिण्णि दुपेहादी वि य, छ व्भंगा हांनि एते उ ॥८१३॥
 उच्चारं पामवणे, ख्वेले मिंयाणमादियाणं च ।
 परितवणे एत्थं पि हु, पमाइणो होन्ति छ व्भंगा ॥८१४॥
 परितवणुच्चारादी, उच्चरती नेण हांनि उच्चारो ॥
 पस्मवइ ति य तेणं, पामवणं भणणं काइ ॥८१५॥
 अहवुच्चरइ काइय, पायं मवइ य पामवणमण्णा ।
 ख्वेल्लणाओ ख्वेल्लो, णामिगळ्ळाणाओ मिंयाणो ॥८१६॥
 एम पमाओ भणितो, पंचमु ममिइमु इरियमादीसु ।
 अहुण पसंगेणं चिय, वोच्छामि इ अप्पमायं तु ॥८१७॥
 जुगमेत्तंनरदिट्ठी, पदं पदं नमनि चक्खुपुयं च ।
 अव्वक्खित्तायुत्तो, अरहणणगो एत्थुदाहरणं ॥८१८॥
 अह अरहणणगमाह, ममितीअ ममीय गहु डेवन्तो ।
 छल्लिओ पादो छिण्णो, अण्णाण मंथिओ यावि ॥८१९॥
 भामाममितो साह, भिक्खवट्ठा णगरगोहए कोथी ।
 णिगंतु वाहिकडए, हिडंतो केणयो पुट्ठो ॥८२०॥
 केवइय आम हन्थी ?, धणणिययो दारु-धणणमादीणि ।
 णिव्विण्णमणिव्विण्णं, णगरं तो वेइमं समितो ॥८२१॥

इयांगमिना-
 कथन्नकः

मापःगमिना
 कथित्त्वात्

वेङ्ग ण याणामो त्ती, मज्झाय-ज्झाण-जोगचक्खिता ।
 दिट्ठंता ण वि पिच्छह, ण वि मुणहा किह ह्हु ? तो वेति ॥८२२॥
 बह्हुं सुणेति कण्णेहिं, बह्हुं अच्छीहिं पेच्छति ।
 ण य दिट्ठं सुयं सव्वं, भिक्खु अक्खाउमरहति ॥८२३॥
 अहव य भामति कज्जे, णिरवज्जमकारणे ण भासति य ।
 विकह-विसोत्तियपरिवज्जितो जनी भासणासमितो ॥८२४॥
 बायाल्लमेसणाओ, भोयणदोमे य जो विसोहेति ।
 सो एमणाए समिओ, दिट्ठंता इत्थ वसुदेवो ॥८२५॥
 वसुदेव अण्णजम्मे, आहरणं एमणाए समिएणं ।
 मगहा णंदिग्गामे, गोयम धेज्जाइ वक्कायरो ॥८२६॥
 तम्म य वारुणि भज्जा, गव्भो तीए कयाइ संभूओ ।
 धेज्जाइ मनो छम्मामि गव्भ धेज्जाअणि ज्जाए ॥८२७॥
 मातुल्लसंबट्टण कम्मकरण वेयारणा अ लोएणं ।
 णत्थि तुह एत्थ किंचि इ, तो वेती माउल्लो तं च ॥८२८॥
 मा सुण लोयस्स तुमं, धूयाओ निण्णि तामि जेट्ठयरी ।
 दाहामि करे कम्मं, पकयो पत्ते य वीवाहे ॥८२९॥
 सा जेच्छइ विसण्णो, माउल्लओ भणति अण्ण दाहामि ।
 मा वि तहेव य जेच्छइ, तइयं ती जेच्छइ य मा वि ॥८३०॥
 णिव्वण्ण नंदिक्कण, आयरियाणं मगासे जेक्खंतो ।
 जाओ छट्टक्खमओ, गिण्हइ य अभिगहमिमं तु । ८३१॥
 बाल-गिलाणादीणं, वेयावच्चं मए तु कायव्वं ।
 तं कुणइ निव्वसद्धो, स्वायजमो मक्क गुणक्कित्ती ॥८३२॥
 अस्सहहाण देवस्स आगमो कुणइ दो ममणरूवे ।
 अनिसारगहियमंगो, अट्ठीय ठियो गओ वितिओ ॥८३३॥
 वेति य गिलाणो पडिनो, वेयावच्चं तु सहहे जो उ ।
 सो सिग्घं उट्ठेत्तु, सुतं च तं नंदिसेणेणं ॥८३४॥

एषणममिती
 बगदेयतीयो
 नन्दिबधेनः

छटोवचामपारणगमाणितो कवल घेत्कामेण ।

तं मृत मोक्तुं रभमृष्टिभो य भण केण कज्जं ? ति ॥८३५॥

पाणगद्वं च तहिं. जं णत्थी नेण वेति कज्जं ति ।

णिग्गय आहिंइंने. अगेमणं कुणति ण य पेत्ते ॥८३६॥

। इ एक्कवारं वितियं, च हिंइभो लद्ध तइयवाराए ।

। अणुकंपा नूरंतो, गयो य तो तस्सगामं तु ॥८३७॥

खर-फरुम-णिट्टरेहिं, अक्कोमइ सो गिल्लाणतो रुट्टो ।

दे मंदभग्ग ! पुक्किव, तुममि तं णाममेत्तेणं ॥८३८॥

साहुवयारि ति तुमं. णामदू अहं तु उहिमिउ आयो ।

एयाएँ अवत्थाए, तं अत्तम्मि भत्तलोहिंत्तो ॥८३९॥

अमयमिव मण्णमाणो. तं फरुमगिरं तु सो मसंभंतो ।

। चलणगतो खामेती. धुवति य तं ममल्लित्तं तु ॥८४०॥

उट्टेइ वयामो ती, तह काहामो जहा उ अचिरेणं ।

होहिह गिरुया तुब्भे. वेती ण तगमि गंतुं जे ॥८४१॥

आरुभहा पट्टीए, आरूढो ताहे तो पयारं तु ।

परमासुइ द्दुग्गंथं, मुंचति सो तम्म पट्टीए ॥८४२॥

फरुसं वेति द्दुमुण्डिय !. वेगविवाओ कतो ति दुक्खविओ ।

इय बहुविहमक्कोमनि, पदे पदे सो वि भगवं तु ॥८४३॥

। ण गणेती फरुमगिरं. न वि अ हु द्दुच्चिमहमसुइग्गंथं च ।

चंदणमिव मण्णंतो, मिच्छामी द्दुक्कडं भणति ॥८४४॥

चिन्नेउ किं करंयी, क्कह णु ममाही हवंज्ज माहुम्म ? ।

इय बहुविहप्पगारं, ण वि तिण्णो जाहे खोभेउं ॥८४५॥

ताहे अभिन्धुणित्ता, गतो तयो आगयो य इयरो वि ।

आलोएइ गुरूहि य, धण्णो ति तयो ममणुमट्टो ॥८४६॥

जह तेणं ण वि पेत्तिय, एमण इय एव माहुणा णिच्चं ।

जइअव्वं एमेमा, एसणसमिती ममक्खाया ॥८४७॥

आवाण-
निक्षेपणा-
सामितिः
तत्रोदाह-
रणं च

पुञ्चि चक्रसु परिक्खय, पमज्जिउं जो ठवेति गिण्हइ वा ।
आयाणभंइनिक्खेवणाएँ मं होइ इह समितो ॥८४८॥
एन्थ वि ते च्चिय भंगा, कायव्वा जाव होनि अंनिमतो ।
मृपट्टिलेइहिय-मुपमज्जियं च भंगो चउत्थो उ ॥८४९॥
एसो गज्झां एन्थं, तम्मुवयुत्तो स होनि खल्लु समितो ।
आहरण गुरुण भणितो, साहू वच्चामो गामं ति ॥८५०॥
ओगाहिए पट्टिगहं, ताहं ठिया कारणेण केणावि ।
तन्थेगो पेहेउं णिक्खिव्वती विइओ पुण आह ॥८५१॥
पेहियमेनं किं पेहणा, पुणो ? होज्ज एन्थ किं सप्पो ? ।
सण्णहिनदेवयाए, विउच्चिनो नत्थ तो सप्पो ॥८५२॥
उग्याडिए य ट्टिट्ठो, आउट्ठो वेति मिच्छकारं च ।
समितोऽसमितो एने, उक्कोस-जहणया होन्ति ॥८५३॥

पारिप्रपन्निका
सामितिः
तत्रार्थे
धर्मरत्ने
राहरणम्

उच्चारं पायवणं, खंलादि व अण्णपाणमहियं वा ।
मुत्तिदेइए पदेसे, णिमिरंनो होइ इह समितो ॥८५४॥
इन्थ वि ते च्चिय भंगा, नहेव समियो तु अंनिमे होति ।
आहरणं धम्मरुत्ती, परिठावणममितिमुज्जुत्तो ॥८५५॥
काइयऽसमाहि परिठावणे य गहितो अभिग्गहो तेणं ।
सक्क पसंसा अस्सहहाण देवागम विउच्चे ॥८५६॥
सुवहू पिपीलियाओ, बाहाडा यावि काइयऽसमाही ।
अण्णो य काइयाए, उवट्टिनो वेयऽहं अमहू ॥८५७॥
अहयं तु काइयाटो, वेइ परिट्टव समाहि मा अच्छ ।
णिगय णिमिरे जहि जहि, पिपीलियाऊ मरे नत्थ ॥८५८॥
अह साहु किलामिज्जइ, ताहे पीनो य धरित्तो देवेणं ।
मा मा य णिसिद्धो ती, मा पिय देवो य आउट्ठो ॥८५९॥
वंदित्त गतो देवो, समितीमू एव होनि जतितव्वं ।
एत पसंगाभिहितं, आसातण इण्णु वोच्छामि ॥८६०॥

गुरुवो आयरिया नू. णाणादीओ उ होइ आयारो ।
 आयरण परूवणया, वट्टइ सो तेमिमाऽऽसाणा ॥८६१॥
 तीय विभासा इणमो, आसातण दुपद वयणमेव त्ति ।
 आयाय सातयाणा, आयस्म उ माडणा जा उ ॥८६२॥
 सा होती आसानण, आओ लाभो त्ति आगमो यात्रि ।
 णाणादीणं साया, सायण थंसो विणासो त्ति ॥८६३॥
 आतस्स साडणं ती, यकारलोवम्मि होइ आसयणा ।
 आयरियाणं इणमो, आसयणा होइमेहिं तु ॥८६४॥
 दहरो अकुलीणो त्ति य, दुम्मोहो दमग मंदवुद्धि त्ति ।
 अत्रि अप्पलाभलद्धी, सीसो परिभवइ आयरियं ॥८६५॥
 अहवा वि वदे एवं, उवएस परस्म देन्ति एवं तु ।
 दसविह वेयावच्चं, कायव्व सयं ण कुव्वंति ॥८६६॥
 अहव तिहा आसायण, मण-वइ-काएण मणपदोमादी ।
 वायाए आसायण, अंतरभासादि कुच्चिज्जा ॥८६७॥
 काएणं संघट्टण, जमलित पुरतो व वच्चती पंथे ।
 अहवा आसायणमो, तुमिणीमादी मुणोयव्वा ॥८६८॥
 आलत्ते वाहित्ते, वावारिय पुच्छिए णिमट्टे या ।
 गुरुवयणा पंचेत्ते, सीमम्म तु छा इमेक्केक्के ॥८६९॥
 तुमिणीए हुंकारं, किं ? ति व किं चडगरं करेसि ? त्ति ।
 किं णिव्वुइं ण हेसो ?, केवइयं वा विरडमि ? त्ति ॥८७०॥
 एवं छा आलत्ते, तुमिणीमादी उ होंनि णातव्वा ।
 वाहित्तादि य छ च्चिय, एक्केक्कपर्यम्मि बाद्धव्वा ॥८७१॥
 गुरुआसायण भणिया, एत्तो वोच्छामि विणयभंगं तु ।
 णेमविह अब्भुटाणे, अभिगगहे आमणे चं व ॥८७२॥
 आसणदाणं सक्कारणा य सम्माणणा य क्तिनिकम्मं ।
 अंजलिपगह अणुगती य ठितपज्जुवामणता ॥८७३॥

गुरु-शिष्ययो-
वचनानि

विनयस्य
भङ्गः

जंते पडिसंमाहण, आमणमादीहि होति मक्कारो ।
 मम्माणो उवहीए, जोगं जं जस्म तं कुज्जा ॥८७४॥
 कप्पो संथारो वा, जहिं चेटो अच्छई तु आयरिओ ।
 णायागमस्म कालं, पडिलेहिय वेत्तु तं अच्छे ॥८७५॥
 किनिकम्मं वंदणयं, हत्थुस्सेहो णिडालदेमम्मि ।
 अंजलिपग्गहभंत्तं, मेणा उ पया हु कंठोत्ता ॥८७६॥
 एमादी विणयं तु, जो ण वि कुणती उ म्हरिमादीणं ।
 विणयअंभंगो एमो, सत्तविहो भवव णाणादी ॥८७७॥
 णाणे दंसण चरणे, मण वड कायोवयार सत्तविहो ।
 एतेमु अवटंते, समामओ एम भंगो तु ॥८७८॥
 विणयअंभंगो एमो, ओहेण समामओ समकत्वायो ।
 इच्छादी दसहा तु, अकरणेणनो तु वोच्छामि ॥८७९॥
 इच्छा-मिच्छा-नहक्कारो, आवमिया य णिमीहिया ।
 आपुच्छणा य पडिपुच्छा, छंदणा य निमंतणा ॥८८०॥
 उवसंपया य काले, इच्छादिअकरणया उ दसहेमा ।
 लहुममुसावादि ती, एतो उ समासनो वोच्छं ॥८८१॥
 पयलाउल्ले मरुए, पच्चक्खाणे य गमणपरियाए ।
 समुद्देससंग्वडीओ, सुहययग्गिहास्सिसुदीओ ॥८८२॥
 अवस गमणं दिमासु, एगकुल्ले चैव एगदच्चं य ।
 एमादी तु पदेहि, सुसं तु लहुभं वए साहू ॥८८३॥
 पयलासि किं दिवा ? ण पयलामि लहु चिनिय णिण्ठवे गुरुतो ।
 अण्णहाविय णिण्ठावे, बहुगा गुरुगा बहुतराणं ॥८८४॥
 णिण्ठवणे णिण्ठवणे, पच्छित्तं वट्टं ऊ जा सपयं ।
 लहु-गुरुमासो सुहुमो, लहुमादी वायरो होति ॥८८५॥
 किं वच्चसि वासंते ? ण गच्छे णणु वामबिंदवां एते । दारं ।
 भुंजति णीह मरुया, कहं ? ति णणु मव्वगेहंमु ॥८८६॥

समथा
विनयमङ्गः

मृजसु पञ्चस्वार्णं, ग्रहं ति तन्म्वण पञ्चजियो पुट्टो ।
 किं व ण मे पंचविहा, पञ्चस्वाता अविरतीओ ? ॥८८७॥
 वच्चमि ? णाहं वच्चे, तन्म्वण वच्चंत पुच्छिओ भणति ।
 सिद्धंतं ण वि जाणह, णणु गम्मति गम्ममाणं तु ? ॥८८८॥
 दस एयस्म य मज्झ य, पुच्छित्तो परियाग वेइ तु छलेण ।
 मज्झ णवत्ति य वंदिणं, भणाइ दे पंचगा दस उ ॥८८९ दारं॥
 वट्टइ तु ममुहेमो, किं अरुह कन्थ एम गयणंमि । दारं ।
 वट्टन्ति संवडीओ, वरेसु णणु याउवंडणया ॥८९०॥ दारं॥
 खुहुगजणणी उ मुया, परुण्णो जियइ ति एव भणियंमि ।
 माइत्ता मच्चजिया, भविंसु ते णे ममायाने ॥८९१॥ दारं ।
 ओसण्णे दट्टुणं, दिट्ठा परिहारिय ति लहुकहणे ।
 कत्थुज्जाणे गुरुओ, अदिट्ट दिट्ठे य लहुगुरुगा ॥८९२॥
 छल्लहुगा उ नियत्ते, आलोपंतम्म लग्गुरु हान्ति ।
 परिहरमाणा विकटं, अप्परिहागे भवे छेदो ॥८९३॥
 स्वाणुगमाइ मूलं, मव्वे तुब्भेगो हं ति अणवट्टो ।
 मव्वे उ बाहिग पत्रयणम्म तुब्भे ति दारंची ॥८९४॥
 भण वय दिट्ठणियइ, आलांयामंति चोटगमुट्टी उ ।
 किमणुम्मा मव्वेगो, मव्वे बाहिं पत्रयणम्म ॥८९५॥
 मामो लहुओ गुरुओ, चउगो नामा हवंति लहुगुरुगा ।
 छम्मामा लहुगुरुगा, छेदो मूलं तह दुगं च ॥८९६॥ दारं ।
 गच्छसि ण ताव गच्छं, तन्म्वण वच्चंत पुच्छित्तो भणइ ।
 वेला ताव ण जायइ, परल्लोगं वा वि मोक्खं वा ॥८९७॥
 कतरिं दिंसि गमिस्सामि !, पुव्वं अवगं गतो भणति पुट्टो ।
 किं वा ण होति पुव्वा, इमा दिमा अवरगामस्स ? ॥८९८॥
 अहमेगकुलं गच्छं, वच्चह बहुकुलपवेमणे पुट्टो ।
 भणति कइं दोण्णि कुले, एगसररेण पविसिस्सं ॥८९९॥

वक्षह एगं दत्त्वं, वेच्छं पोगगह पुच्छिओ भगति ।
 गहणं तु लक्खणं पोगगलाण णऽण्णेमि तेणेगं ॥९००॥ दारं॥
 पयलादी तु पदा खलु, एमेते वण्णिया ममामेणं ।
 लहुगुरुया जाव सुयं, लहुमनयेयं सुणेतव्वं ॥९०१॥ दारं ॥
 तण डगल छार मल्लग, उगहमपणुणवेत्तु जो गिणहे ।
 लहुमग अदत्तमेयं अहवा रक्खादिस्स लहुसं ॥९०२॥
 मुहणंन पायकंमरि, पत्तट्टवणं च गोच्छओ चैव ।
 लहुमपरिगगहमेसो, मुच्छ करंनम्म माहुस्स ॥९०३॥
 अहवा वि इमो अण्णो, संज्जातर-गोण-साण-कागादी ।
 धारण कप्पट्टस्स च, रक्ख-ममत्तादि कुज्जा तु ॥९०४॥
 विनियवय-ननिय-पंचमल्लहुम्मगा एते हांति णातव्वा ।
 गाहेसा तु समत्ता, णवमा दममं अनो वोच्छं ॥९०५॥

अविहीय कामजंभियस्सुयवायाऽसंकिलिद्धकंमेसु ।
 कंदप्पोहामविकहाकमायधिमयाणुमंगेसु ॥१०॥

अतिथिः

अविही हन्थमदातुं, अहवा मुहणंनयं अदानूणं ।
 जंभाइए वि एवं, खुइए वो एव वत्तव्वं ॥९०६॥

काम जम्मः
 दीनां ध्या-
 ख्यानम्

सु त्ति कतं तं सुइतं, छीयं वा हांति इह उ सुइतं तु ।
 वायणिसग्गो दुविहो, उट्टे य अहे य णायव्वो ॥९०७॥

उट्टं उट्टोयादी, वायणिसग्गो अहे सुणेतव्वो ।

मुहणंनय हत्थं वा, उट्टोए नन्थ जयणाए ॥९०८॥

पुयकहूणा उ हेट्टे वायणिसग्गस्स होइ जयणेसा ।

इयवियरित्तो जो खलु, अविहीए सो णिसग्गो तु ॥९०९॥

छेयण-भेयणसादी, असंकिलिद्ध य होइ कंमं तु ।

कंदप्पो वायाए, काएण च हांति णातव्वो ॥९१०॥

हासं तु हासमेव तु, विकहा पुण इत्थिमाइया चउहा ।

कोहादी उ कसाया, विसया सहाइया जेया ॥९११॥

जा तेसिं तु पसज्जण, सहमाऽणाभोगयो व माहूणं ।

सा होति विसयसंगो, अविहीगाहा समत्ता उ ॥९१२॥

खलितस्स य मवत्थ वि, हिंसमणावज्जओ जयन्तस्सा

सहमाऽणाभोगेण व, मिच्छकारो पडिक्कमणं ॥९१॥

खलणा द्दुविहा भणिया, सहमाऽणाभोगतो व होज्जाहि ।

सा कन्थ पुणो द्दुविहा, मवत्थ इमं पवक्खामि ॥९१३॥

सव्ववण्णमुं गुत्तिम, समिती णाणादिण्णमु व हवज्जा ।

सव्वत्थ वि एतेमुं, खलणेमा होति णायच्चा ॥९१४॥

सहमाऽणाभोगेण व, हिंसमणावज्जओ जयन्तस्स ।

सहमाऽणाभोगाणं, को णु विसेमो ? ति चोएइ ॥९१५॥

आउत्तो वि य होतुं, कारेन्तो वि ण याणतोयारं ।

जह हं करेमि एयं, कए य नाऽयं अणाभोगो ॥९१६॥

आउत्त पुच्चभामा, पडिमवण सहम एन जा तु भवे ।

ण य नरति णियत्तेउं, सहमक्कागे भवे एमो ॥९१७॥

सहमाऽणाभोगा उ, मव्वत्थ उ वणिया समामेणं ।

एस विसोहिट्ठाणं, मिच्छकारो पडिक्कमणं ॥९१८॥

॥ गाहा सम्मत्ता ॥

आभोगेण वि तणुण्णमु णेहभयमोगवाउमादीमु ।

कंदप्पमोगविगहादिण्णमु णेयं पडिक्कमणं ॥९२॥

आभोगे जाणंतो, तणुओ थोवे तु होति णानच्चो ।

तं पुण करेज्ज कप्पट्ट-सज्जवर-सण्णिमाडमु वा ॥९२०॥

एमादीणेहाउ, जं कय कप्पट्टगादि आभोगा ।

तस्स तु पायच्छित्तं, मिच्छकारो पडिक्कमणं ॥९२०॥

मयम्

तणुओ णेहो भणितो, भइ मत्तविहं इमं तु वोच्छामि ।
इह परलोगाऽऽयाणे, अकम्ह आजीवियऽसिलोए ॥९२१॥

मरणभयं मत्तमयं, एतेमि ममासतो विभागो इमो ।

मणुओ मणुयस्सेव तु, देवो देवस्स तिरि तिरिए ॥९२२॥

बीभेइ मजाईए, इहलोगभए य होति वोद्धव्वं ।

परलोगभयं विमरिम, जह मणुओ बीभे तिरिदेवे ॥९२३॥

धणमायाणं भण्णति, तद्भय चोराद्रियाण जं बीभे ।

तस्सेव य रक्खट्ठा, वड-पागागइ जं कुणति ॥९२४॥

अणिमित्त अकम्हभयं, ण वि किंची पामनी तह वि बीभे ।

अडवीए रानीय व, आजीवभयं जहा अहणो ॥९२५॥

दुक्कालो आपसो, कह जीवीहं ति एय चिंतेति ।

मरणभयं गिद्धं चिय, मरणमिति महभयं जह तु ॥९२६॥

असिलोगो त्ति इ अयसो, जइ एव करिस्स हांहिई अयसो ।

असिलोगभयं एयं, वयणभय होइ मीयादी ॥९२७॥

सत्तविहं भयमेयं, एएमु यु वडियं तु जं तणुए ।

तस्स विमोहिट्ठाणं, मिच्छक्कागे पडिक्कमणं ॥९२८॥

शोकः

सोगं आभोएण वि, चिन्नादि करंते विप्पयांगम्मि ।

तस्स तु पायच्छित्तं, मिच्छक्कागे पडिक्कमणं ॥९२९॥

बाकुषिहः

आभोगमणाभोगे, मंवुट्ठमम्मं वुडे य अहमुहुमे ।

पंचविहो बाडसिओ, मुहुमाभोगेण पगयेन्थं ॥९३०॥

कंदप्पादी तु पदा, पुव्वुत्तकमा तु दम्मगाहाए ।

एव जहुहिट्ठेसु, तणुए सोही पडिक्कमणं ॥९३१॥

वितिय हार समत्तं, पडिक्कमारिहमहुण तनियं तु ।

तद्दुभयदारं वोच्छं, तत्थ इमा होइ गाहा तु ॥९३२॥

संभमभयातुरावतिमहमाणाभोगऽणप्पवमओ वा ।

तदुभयाहं-
प्रायश्चित्तम्

मच्चवयातीयारे. तदुभयमामंकिते चैव ॥१३॥

संभमोऽणेगविहो ग्वत्तु. हन्थी अगणी व उदगमादीओ ।

सम्भ्रमभयी

भय द्मृग मिलक्खु वा. मालवनेणाइओ बहुहा ॥९.३३॥

पदमचिनीयानिएहि. परीमहेहाऽऽतुरो तु बहुहा तु ।

आवड चउहा इणमो. समामनोऽहं पवक्खामि ॥९.३४॥

आयत्

दव्वावति खेत्तावड. कालावड भावभावई चैव ।

दव्वावती तु दव्वं. जं दुलभं होति माहुस्म ॥९.३५॥

विन्थिणमडम्वादी, खेत्तावति एय होइ णातव्वा ।

कालावती नु ओमे. भावे तु गुरू-गलाणादी ॥९.३६॥

सहमाऽणाभोगा नु, पुच्चत्ता अहण चोच्छऽणप्पवमो ।

णप्पवमो उ परवमो. मो होति उमेहि कज्जेहि ॥९.३७॥

वाइय पिच्चिय मिंभिय. अहवा वी होज्ज सण्णिवारणं ।

एनेहि अणप्पवमो. अहवा होज्जा उमेहि तु ॥९.३८॥

जक्खाइट्टमगीरो, मोहणिय अहव होज्ज कम्मुदए ।

एनेहि अणप्पवमो. होज्जाही कारणेहि तु ॥९.३९॥

एव जह्दिट्टेमुं. संभममादीम् कारणेमुं तु ।

मच्चववयारियारं. णामं तु करज्जऽणप्पवमो ॥९.४०॥

पुहवि जत्त अगणि मारुय, वणम्मनी कुज्ज रुक्खरुहणं वा ।

विय निय चउरो पंचिदियं व माहू विराहेज्जा ॥९.४१॥

एव मुमावादादी, अणपज्जो आयगेज्ज माहू तु ।

पिट्ठिमोहादीणि व, सेवेज्ज व उत्तरगुणाणि ॥९.४२॥

एमादी आयण्णे, अनियारविमोहि तदुभयं होति ।

तदुभय गुरूमान्णोडय. मिच्छामी द्दक्कटं वेति ॥९.४३॥

आसंकिएँ तदुभयं, मूलगुणे उत्तरे य णातव्वं ।

परिच्छिदितु ण वि मक्के, कनमकयं एम आसंका ॥९.४४॥

दुच्चिनिय दुब्भामिय, दुच्चेद्विय एवमादियं बहुहा
उवउत्तो वि ण याणति, जं देवमियातियागति ॥१४॥

‘दु च्चि दुग्ंछा’ धातू, संजमउवरोहि कुच्छियं ह्यंति ।
नं मणसा जइ च्चिनिय, दुच्चिनिय एव णानव्वं ॥१४५॥
एवं तू दुब्भामिय, दुच्चेद्विय एवमेव णानव्वं ।
दुप्पडिलेहियमादी, आदीमद्वेण बोद्धव्वं ॥१४६॥
एमादियं तु बहुमो, अणेगमो होइ ह् मुणेनव्वं ।
उवउत्तो वि ण जाणति, ण वि संभरणी उ जं भणियं ॥१४७॥
आदिगहणेणं पुण, राइय पक्खिय नहेव चउमामे ।
संवच्छरिण्य नहा, अनियाग ह्यंति बोद्धवा ॥१४८॥

सव्वेसु य विनियपए. दंसणणाणचरणावराहेसु ।
आउत्तस्म तदुभयं. महमकाराइणा चेव ॥१५॥

पहमं उम्मगपदं, अववादपयं तु विनिययं ह्यंति ।
सव्वगहणेणं पुण, सव्व अवराहा मुणेयव्वा ॥१४९॥
दंसण णाण चरित्तं, जे अवराहा तु ह्यंति गीतन्थे ।
कारणजयणाजुत्ते, एव जयंतस्स जे उ भवे ॥१५०॥
जह तिकव्वउदगवेगे, विसमम्मि व विज्जलम्मि वव्वंतो ।
कुणमाणो वि पयत्तं, अवमो जह पावए पडणं ॥१५१॥
तह समणमुविहियाणं, सव्वपयत्तेण वी जयंताणं ।
कम्मोदयपच्चइया, विराहणा कम्मइ ह्वेज्जा ॥१५२॥
प(पु?)रिसज्जनणाजुत्ते, तस्स विमोहोय तदुभयं ह्यंति ।
सहसा वि होइ तदुभय, आवण्णे दंसणाईमु ॥१५३॥
तदुभयदार समत्तं, विवेगदारं अयो पक्खामि ।
कस्स पुण विवेगो ऊ, तत्थ इमा ह्यंति गाहा तु ॥१५४॥

पिंडावहिसेज्जादी. गहियं कडजोगिणोवयुत्तेणं ।
पच्छा णायममुद्धं. मुद्धो विहिणा विगिंचंता ॥१६॥

'पिंडि संघाए' धान्, पिंडो संघाओ भणणए तम्हा ।

पिण्डः

सो इह सच्चिचार्इ. णवणवभेदो पुणेक्केको ॥१६५॥

पुढवी आउक्काए. तेऊ वाऊ वणम्मनी चैव ।

वेईंदिय तेईंदिय, चउगो पंचिंदिया चैव ॥१६६॥

एक्केको पुण निविहो, पुढवीमादी सच्चिणमादीओ ।

सत्तावीसपभेदो, पिंडेस समामनो होति ॥१६७॥

आहिय ओवग्गाहो, उवही दुविहो समामनो होति ।

उपधिः

होड विभागणं पुण, जह भणिओ ओहजुत्तीण ॥१६८॥

भण्णनि मिज्जा वसहो, आदीसहेण होति डगलादी ।

कथ्या

ओसहभेणज्जाणि व, आदीसहेण लहियाणि ॥१६९॥

कडजोगी गीयन्थो, जं वुत्तं होति जो उ गहियन्थो ।

कृतयोगी

पिंडेसण-पाधेसण-वन्धेसण-संज्जमादीणं ॥१७०॥

अहवा छेदमुयादीमृत्तन्थाहज्जित्तो तु गीयन्थो ।

गहिनं नेणुवयुत्तेण णान पच्छा अमुद्धं तु ॥ १६१॥

केण अमुद्धं ? भण्णनि, उग्गमउप्पायणेमणादीहिं ।

अहवा वि संकियादी. नो मुज्झनि विहिविगिंचंता ॥१६२॥

कालद्धाणा ऽतिच्छियमणुग्गयत्थमियगहियममदो उ।

कारणगहिउव्वरिण्, भत्तादिविगिंचणे सुद्धो ॥१७॥

पहमाएँ पोरिसीए, पडिगाहेत्ताण अमणपाणादी ।

जो तइयमइक्कामे, कालानीनं इमं होति ॥१६३॥

कालानीतम्

अद्धोयणा परेणं, आणियःणीयं व अमणपाणादी ।

अध्वानीतम्

एयऽद्धाणानीनं, सो सह असहो वइक्कामो ॥१६४॥

षटाक्षरं

विगहा-किङ्गादीहिं. होनि महो एम होनि अमहो तु ।
 ग्लण्णवावडत्ता, होज्ज व मागारिया नन्थ ॥९६५॥
 र्थाडल्लअभावा वा, तेणाहिभयं व नन्थ होज्जाहि ।
 एमादीकज्जेहिं, अमहो नृ होइ णायव्वो ॥९६६॥
 एमादी अमहो जं. विहो विगिंचंनो होनि मुद्धो उ ।
 अणुदिन अन्थमिओ था. गहियं अमहेणिमं वोच्छं ॥९६७॥

अनुदत्ता-
स्तमन

गिरि-राहु-मेह-महिया-पंसु-ग्यावरिओ होज्ज वा सविया ।
 उगयवुद्धी साह, एमं व होयडणन्थमिए ॥९६८॥

कारणयुक्तम्

पच्छा णायमणुगय, अहव अन्थमिओ एम इण्हि तु ।
 एण्णायंमि महो, मुद्धो तु विहो विगिंचंनो ९६९॥
 आयरिए य गिल्लाणे, पाहुणए खमग बाल वुट्टे य ।
 एंसड्ढा गहिनं, तं होती कारणगहियं ॥९७०॥
 विहिएपरिभुत्तुवरियं, विहो विगिंचन्न होनि मुद्धं तु ।
 एयं विवेगदार, एत्तो वोच्छामि वोसगं ॥९७१॥

व्युत्सर्ग-
प्रायश्चित्तम्

गमणागमणविहारे, सुयंमि मावज्जमुविणयादिमु य ।
 णावाणदिमंतारे, पायच्छित्तं वियोमगो ॥९८॥

गमनागमन
विहार :

वसही गुरुमूला वा, गमणं अण्णन्थ पुणरवागमणं ।
 एयं गमणागमणं, विहार सज्जायभूमो तु ॥९७२॥
 तो सज्जायणिमित्तं, गमणं अब्बन्थ होज्ज माहुम्म ।
 गमणागमणविहारं, णातव्वं होनि एतं तु ॥९७३॥
 समित्तिविमुद्धिणिमित्तं, एत्थं पच्छित्तं होनि उस्सगो ।

धृतम्

होति सुतं सुतणाणं, उहेसगमादि णातव्वं ॥९७४॥
 पट्टवणुद्धिमणे या, समुदिसणे तह य होनडणुणाए ।
 कालपडिक्कमणम्मि य, सुयम्म एत्थं नु उस्सगो ॥९७५॥

सावयस्वम्

पाणतिवायादीयो, सावज्जो मुमिणतो तु णातव्वो ।
 आदिग्गहणेणं पुण, अणवज्जपसन्थएमुं पि ॥९७६॥

चस्सहग्गहणाओ, दुस्सउणा दृण्णिमित्त गहिंसा उ ।
 पहमवयादीएसु य, सव्वेसु विंसाहि उस्सग्गो ॥९.७७॥
 णावा चउव्वहा नू, नमुहणाविक्क तिण्णि उ गदीए ।
 उज्जाणी ओयाणी, निरिच्छगामी भवे तइया ॥९.७८॥

नाश नदीग-
 न्तारः

जंघद्धा संघट्ठो, णाभील्लोवरि तु लेवुवरि ।
 बाहोडुपाइओ खल्ल, णदिसंनारेवनादीओ ॥९.७९॥
 णावादीहि पएहि, जाव तु उडुपाइसंनरंते तु ।
 सव्वत्थ तु पच्छित्तं, जयणाजुत्तम्म उस्सग्गो ॥९.८०॥
 भत्ते पाणे मयणामणे य, अरहंममणसेज्जामु ।
 उच्चारे पासवणे, पणवोसं होन्ति उस्सामा ॥९.९॥

भत्तं पाणं [मय]णं, मयणं सेज्जा उ होति णातव्वा ।
 'आम उवेमण' धानू, उवेमणं आमणं होति ॥९.८१॥
 'अरह पूयाए' धानू, पूयामरिहंति तेण अरिहंता ।
 अरिहंति वंदण णमंनणं च तम्हा नु अरिहंता ॥९.८२॥
 कोहाइ उ अगी ऊ, अहव रयं कम्म होइ अट्टविहं ।
 अग्गिणो व रयं हंता, तम्हा उ हयंति अरिहंता ॥९.८३॥
 मयणं सेज्ज पडिस्सय-भत्तादी जाव होति सेज्जा ऊ ।
 हन्थमयाउ परेणं, गमणागमणम्मि सव्वत्थ ॥९.८४॥
 समिनिविमुद्धिणमित्तं, जयणाजुत्तम्म होति उस्सग्गो ।
 पणुवीसं उस्साना, उच्चाग्गयो तु योच्छामि ॥९.८५॥
 उच्चरती उच्चारं, पस्सवती तेण होति पस्सवणं ।
 सण्णा काइय कमसो, अहव इमो होइ सहत्थो ॥९.८६॥
 उच्चरति काइयं नू, जम्हा तेणं तु होति उच्चारो ।
 पायं सवती जम्हा, तम्हा नू होति पासवणं ॥९.८७॥
 परिट्ठविण्णसंएसुं, हन्थमया आगतो व परतो वा ।
 सोही काउस्सग्गो, पणुवीसं होति ऊसासा ॥९.८८॥

अहं

हृत्थमनवाहिरातो. गमणागमणाइएमु पणुवीमं ।
पाणिवहादिमुमिणए. मनमद्वमतं चउत्थम्मि ॥२०॥

गाहद्व रदम कंटं, पाणवहं मुमिणदंमणे रातो ।

कनकारिग्यादिएमुं, विमोहि उमाम मनमेमं ॥२०॥

एव सुमावादादिमु. उम्मगो जाव हांति णिमिभनं ।

मनमुम्मामाण भवे. अद्वमतं पुण चउत्थम्मि ॥२०॥

देमिय राइय पखिय. चाउम्मासे तहेव वरिसे य ।
मनमद्वं तिण्णि मता. च मनउद्वत्तर महम्मं ॥२१॥

देमियमादिपयाणं. कमसो उम्माणमणमेयं तु ।

ने पुण कद विण्णेया. उम्मासा ? तमिह वोच्छामि ॥२१॥

लोयस्मुज्जोयगग, चउरो एमं मनं सुणेययं ।

पंचामा रोहि भवे, तिण्णि मया हांति वारमहि ॥२१॥

पंच मया वीसाए. अद्वरद्वम्मं च हांति चत्ताए ।

देमियमाउम्मग्गे, हांति एमं तु परिमाणं ॥२१॥

अहसा-पणुवीम अद्वनेय. मिळोण पणत्तरि च बोधव्वा ।

मनमेमं पणवीमं. दो वावग्गा य वरिमिणं ॥२१॥

उद्वेम समुद्वेसे. सत्तावीमं तहेवउगुग्गाए ।

अद्वेव य उम्मासा. पद्ववणपडिक्कममादो ॥२२॥

उद्वेसय अज्जयणे. मुतन्वये चैव हांति अगे य ।

उद्विमणादिपयाणं, सत्तावीमं तु उम्मासा ॥२२॥

पद्ववणपडिक्कमणे, अद्वस्सासा उ हांति उम्मगो ।

आदिग्गहणेणं पुण. पद्ववयंते वि अणुआंगं ॥२२॥

कालपडिक्कमणे वि य, अवसउणे चैव हांति सव्वत्थ ।

उस्सासा अद्व भवे, काउस्सगो मुणेतव्वो ॥२२॥

उद्देमय अज्झयणे. म्तरबंधगेमु कममो पमादिस्स ।

कालाइकमणादिस्स. णाणायागइयारेस्सु ॥२३॥

णाणायारो दुविहो. ओहेण विभागदो य णातव्वो ।

उद्देमय अज्झयणे. सुयबंधगे विभागो तु ॥२०८॥

उद्देमादिचउण्ह वि. अनियारो अट्टहा मुणेतव्वो ।

पत्तयं पत्तयं, कालादि इहं पवयणस्सि ॥२०९॥

काले विणए वट्टमाणे उवहाणे तदा अण्हवणे ।

बंधण अन्थ तदुषण. अट्टविहो णाणायारो ॥२००॥

जो तु करेति अकाले. मज्झायं तुया वा अमज्झाए ।

मज्झाए वा ण कृणति. कालानियारो मये एम ॥२००१॥

जचादिमदुम्मत्तो, थट्टो विणयं ण कुव्वति गुरुयं ।

हीलयड व जो तु गुरुं. विणयडव वा मये एम ॥२००२॥

मुनणार्णस्सि गुरुस्सि व. भत्तो वट्टमाण जो तु व करेति ।

भत्तो हायुवयागे. वट्टमाणो मारुमियणेहो ॥२००३॥

वट्टमाणे अट्टयागे. एमेसो वण्णो लमासेणं ।

उवहाणं होति तवो. आयविज्जमादिथो म्मा य ॥२००४॥

जो तं ण कृणति माहु, अट्टया वि य मट्टहेयमुवहाणं ।

जो उवहाणानियारो. ण्हवणेत्तो एवक्खामि ॥२००५॥

ण्हवणं अवलवणं. अमुगमगामे अहं ण अहिज्जायि ।

अण्णं जुगप्पहाणं. आयग्गियं म्मा उ उट्टिमति ॥२००६॥

ण्हवणे अनियारो, एमेसो वण्णतो ममासेणं ।

बंधणमादिपदाणं, अनियारमतो एवक्खामि ॥२००७॥

भणितं बंधणमक्खव, वण्णपदाणं नृत्तं मुणेतव्वं ।

पागतणिवट्टमेये. मक्खममती करेज्जाहि ॥२००८॥

थम्मो पंगलमुक्कट्टं. दया मंदर णिज्जरा ।

तस्सेव य अन्थस्सा, अण्णाणि य बंधणाणि करे ॥२००९॥

अहवा मत्ता विद् . अण्णभिहाणेण वाधितं अन्थं ।
 वंजिज्जनि जेण अन्थो, वंजणमिति भण्णते मुत्तं ॥१०१०॥
 वंजणभेदेण इहं, अन्थविणामो हवेज्ज तु कयाई ।
 अन्थविणामा चरणं, चरणविणामे अमोक्खो तु ॥१०११॥
 मांक्खाभावानो पुण, पयत्तदिक्खा णिगन्थिया हाति ।
 जम्हा एते दोमा, तम्हा मुत्तं ण भिदिज्जा ॥१०१२॥
 वंजणभेदो भणिओ, अन्थे भेदं अतो पक्खामि ।
 अन्थं तु वियप्पंती, तेहिं चिय वंजणहण्णं ॥१०१३॥
 आयारे मुत्तमिणं, आवंती पंचमम्मि अज्झयणे ।
 आवंती केआवंती, लोगंमी विपरिमुत्तंति चि ॥१०१४॥
 अट्ठाए अणट्ठाए, एतेमुं विप्परासुत्तंती तु ।
 एयं मुत्तं आग्गि, अन्थ विकप्पेतिमं अण्णं ॥१०१५॥
 आवंती हाति देसो, तन्थ तु अग्गह्ठक्खजा केया ।
 मा पट्टिया हेट्ट तु, तं लोगो विप्परासुत्तं ॥१०१६॥
 अन्थविस्संवाएवं, तद्दुभयदारं इमं पक्खामि ।
 जन्थ तु मुत्तन्था खन्नु, दो वि विणस्संति तं च इमं ॥१०१७॥
 धम्मो मंगलमुत्तन्थो, अहिंसा पचयतमन्थए ।
 देवा वि तस्म णस्संति, जस्म धस्मे मया मती ॥१०१८॥
 अहाकरेसु रंधंति, कट्टंमु रहकागी उ ।
 रण्णो भत्तम्मि णो जन्थ, गह्ठो जन्थ दीमति ॥१०१९॥
 एसो तद्दुभयभेदो, दोणिं वि णासंति एन्थ मुत्तन्था ।
 एवं तु ण कातत्वं, दोसा ते च्चेव पुव्वुत्ता ॥१०२०॥
 णाणायारो एसो, अट्टविगप्पो जिणेहिं पण्णत्तो ।
 उहंसगमादीणं, पच्छित्तुदितं इमं कमसो ॥१०२१॥

णिव्विगतिय पुस्सिद्दुग्गभत्त आयंविंलं चण्णागाढे ।
 पुस्सिमादी खमणंतं, आगाढे एवमत्थे वि ॥२४॥

उद्देशे णिन्विगतिं. पुरिमदृ सोद्वि होति अञ्जणो ।

सुतस्वर्थे एगभत्तं, अंगम्मि य होति आयामं ॥१०२२॥

एवं ताऽणागाढे, आगाढजोगम्मि होति पुरिमादी ।

अन्ताम्मि होति स्वमणं, एमेव य होति अन्ये वि ॥१०२३॥

सामणं पुण मुत्ते. मतणायामं चउत्थमत्थम्मि ।

अप्पत्तोपत्तावत्तवायणुद्देमणादीमु ॥२५॥

ओहो सामणं तू. मव्वम्मी चेव होति मुत्तम्मि ।

अन्निसेमिय मुत्तन्थे, आयाम चउत्थ कममो नु ॥१०२४॥

अप्पत्तो दुविहो तू. मुत्तेण अन्थेण चेव बोद्धव्वा ।

पुव्विल्ल मुत्त अन्थे. विनिय अपत्तो मुणेतव्वो ॥१०२५॥

अप्पत्तं ति गतम् ॥

तिन्निणिआदि अपत्तो, अव्वत्तो वए मुए त णानव्वो ।

वायंतस्म तु एते, चउगुरुया उद्दिमादिमु य ॥१०२६॥

पत्तमवाएंनस्म वि. उद्दिमणादीमु चेव य पदेमु ।

चउगुरुया बोद्धव्वा. अववाए कारणा मुद्दो १०२७॥

कालाऽविमज्जणादिमु. मंडलिग्मुद्दापमज्जणादिमु या

णिवीतियं अकरणे. अक्खणिमेज्जा अभत्तद्वो ॥२६॥

कालाविमज्जगानी. ण पडिक्कं नु जमिह कालम्म ।

निविहा य होति मण्डलो. वमुहा भूमी मुणेतव्वा ॥१०२८॥

भोयण मुत्ते अन्थे, निविहेमा मंडलो मुणेतव्वा ।

कालाऽविमज्जणे मंडलिभूमीअपमज्जणे विगती ॥१०२९॥

मुत्ते वा अन्थे वा. ण करि णिमेज्जे च अक्ख ण रएति ।

चस्सद्वेणं वंदण, उस्सग्ग ण कुव्वति चउत्थं ॥१०३०॥

आगादाऽणागादम्मि मवभंगे य देमभंगे य ।
जोगे छट्ट चउत्थं. चउत्थमायंविळं कममा ॥२७॥

जोगो नु होति दुविहो, आगादो चैव नह अणागादो ।
दुविहं वि होति भंगो, सव्वं देसे य णानव्वो ॥१०३१॥

सव्वब्भंगे छट्टं. होति चउत्थं नु देसे आगादे ।

णागादे तु चउत्थं, सव्वे देसे य आयामं ॥१०३२॥

कह भंगो सव्वम्मी, कह वा देमम्मि एव चोएति ।

भण्णति फुट्टविगडाहिं, गाहाहिं इमं पवक्खामि ॥१०३३॥

विगति अणट्टा भुंजति, न कुणइ आयंविळं ण महहति ।

एसो उ सव्वभंगो, देसे भंगो इमो होति ॥१०३४॥

काउस्सगमकाउं, भुंजइ भोत्तण वा कुणति पच्छा ।

संदिमह त्ति व भणतो, एत्तं देसे भवे भंगो ॥१०३५॥

णाणाचारो भणिओ, अट्टविहो एय नु समामेणं ।

अट्टणा अट्टविहो चिय, आयागं दंसणं होति ॥१०३६॥

णिस्संकिंत णिकंदिंत, णिर्विर्तनिगिच्छा अमुहादिट्ठी य ।

उववूह थिरीकरणे, वच्छल्ल पभावणे अट्ट ॥१०३७॥

दंसणयारो अट्टहा, एमेसो होइ नु समामेणं ।

एतेसि विवक्खो ऊ, अइयारो होति सो य इमो ॥१०३८॥

संसयकरणं संका, कंखा अण्णोण्णदंसणग्गाहो ।

विततिगिच्छा अप्पणो ऊ, सोग्गति होज्जा ण वा वि त्ति ॥१०३९॥

अहवा वि दुगुंछा ऊ, विउ त्ति माहू हवति णानव्वा ।

ते उ दुगुंछति णिच्चं, मंडलि मोए य जल्लादी ॥१०४०॥

णेगविहा इट्ठीओं, पूयं परतिन्थियाण दट्टण ।

सोत्तणं वा जस्स उ, मइमोहो होति मूहसा ॥१०४१॥

उववूह होति दुविहा, पसत्थ अपसत्थिया य णानव्वा ।

साहूणं तु पसत्था, चरगादीणप्पसत्था तु ॥१०४२॥

अट्टया
एवाणाचारः

दंमणणाणचरित्ते, तत्रमंजमत्रिणयवेयवच्चादी ।
 अब्भुज्जयस्स उच्छाहवद्दणं हांति तु पसन्था ॥१०४३॥
 अपमन्था उववृहा, अण्णागे अविरताय मिच्छत्ते ।
 चरगादी वट्टेने, उववृहति दुविह एम गता ॥१०४४॥
 थिरकरणा वि य दुविहा, पमन्थ इयरा य हांति णातच्चा ।
 साहूण पमन्था तू. णाणादीएहि मीर्यंति ॥१०४५॥
 बहुदोसे माणुस्से. मा मीद थिरीकरंति एवं तु ।
 एम पमन्था भगिया. अपमन्तेत्तो पक्खामि ॥१०४६॥
 मिच्छादिट्ठीए तू. चरगादी थिरिकरंति अपमन्था ।
 पामन्थादी अहवा. थिरीकरंन्तम्मि अपमन्था ॥१०४७॥
 वच्छल्ला वि य दुविहा, पमन्थ इयरा य हांति णातच्चा ।
 आयरियादि पमन्था, पामन्थादीण इयरा तु ॥१०४८॥
 आयरिय गिल्लाणे या. पाहूणए अमहु-वाल-बुड्डीदी ।
 आहारोवहिमादीण. समाहिकरणं पमन्थं तु ॥१०४९॥
 पामन्थोमण्णाणं, कुमोल-संमत्त-णीयवामीणं ।
 अहव गिहन्थादीणं, रमादी अपमन्था तु ॥१०५०॥
 दुविहा पहावणा वि य, पमन्थ इयरा य हांति णायत्ता ।
 नित्थगरादि पमन्था, मिच्छत्तण्णाणं अपमन्था ॥१०५१॥
 नित्थयर पवयणे वा, णाणादीणं च तिण्णि वी लोए ।
 मगं णेव्वाणस्स उ, पभावयंते पमन्थेमा ॥१०५२॥
 मिच्छत्तण्णाणादी, पभावयंतेम हांति अपमन्था ।
 एसो दंमणयारो, पच्छित्तं तेमि वोच्छामि ॥१०५३॥

संकादिएसु देसे, खमणं मिच्छोववृहणादिसु य ।
 पुरिमादी खमणंतं, भिक्खुप्पभित्ताण य चतुण्हं ॥२८॥

संकादी अद्द पदा, देसे सव्वं य होंति जायव्वा ।
 संकादीण चउण्हं, देसे खमणं तु जायव्वं ॥१०५४॥
 उव्वृहादिचउण्ह वि, अपमन्थं देसे होयभत्तं ।
 मव्वारम्म हानि मृत्तं. एवं संकाइएमुं पि ।१०५५॥
 एवं ना आंहेणं, अविसेमो हानि एम पच्छित्ते ।
 पुग्गिन्निभागेणऽहुणा, देसे मोहो इमा हानि ॥१०५६॥
 संकादी अद्दमु वी, देसे भिक्खुम्म हानि पुरिमडं ।
 वसभे एकामणयं, आयामं हानि उव्वज्जाए ॥१०५७॥
 आयरिय अभत्तट्ठो. एम विभागेण होइ सोही तु ।
 अहुणा उव्वृहादीण, अकरणं मोहो इमा जयिणो ॥१०५८॥
 एवं चिय पत्तयं, उव्वृहादीण अकरणे जतीणं ।
 आया तं णिव्वीतिआदि पामत्थमं मु ॥२९॥
 एवं चिय पुरिमं, अणंतरुद्दिट्टपुरिमभेएण ।
 पिह पिह जति ण करेती, उव्वृह पमन्थ साहूणं ॥१०५९॥
 एव थिरीकरणं तू, वच्छल्ल पभावणा पमन्थेमु ।
 पवयण-जइमादीणं, अकरिते तन्थिमा मोहो ॥१०६०॥
 भिक्खुम्म तु पुरिमट्टं, वसभा भत्तेह हानि सोहो तु ।
 अभिसेगे आयामं, आयारिणं होयऽभत्तं ॥१०६१॥
 गाहापच्छदस्साऽणन्तरगाहाए हानि संबंधो ।
 एयस्स वियत्तपए, संबंधो तं चिमं वोच्छं ॥१०६२॥
 परिवारादिणिमित्तं. ममत्तपरिपालणादि वच्छल्ले ।
 साहम्मिउ त्ति संजमहेउं वा मव्वहिं मुद्धो ॥३०॥
 पासत्थोसण्णाणं, कुमील-संमत्त णीयवामाणं ।
 जो कुणति ममत्तादी, परिवारणिमित्तहेतुं च ॥१०६३॥

तस्म इमं पच्छित्तं, निव्वीयादी तु अंते आयामं ।
भिक्षूमादीयाणं, चउण्ह वी होनि जहकममो ॥१०६४॥
आदिगहणेणं पुण, मट्टा सण्णायगा व सेज्जतरा ।

दाहंताऽऽहारादी, तेण ममत्तादि कुज्जा तु ॥१०६५॥
अह पुण साहम्मि ती, संजमहेउं च उज्जमिस्मति वा ।
कुलगण-घगिलाणे, तप्पिस्मति एववुद्धी तु ॥१०६६॥
एव ममत्त करेते, परिवालण अहव तम्म वच्छल्लं ।

दहआलंबणचित्ता, मुज्झति मवन्थ माहू तु १०६७॥
एमो अट्टवियप्पो, अनियारां दंसणे ममक्कानो ।
चारित्ते अनियारं, इणमो उ समामतो वोच्छं १०६८॥

एगिंदियाण घट्टणमगाढगाढपरिणावणोद्भवणे ।
णिव्वीयं पुरिमट्टं, आमणमायामं कममो ॥३१॥

एगिंदिय पुढवादी, जा पत्तेया वणम्मनो होनि ।
एतेमि पंचण्ह वि, पिह पिह मंगट्टणे विगतो ॥१०६९॥
परियावियऽणागाढे, पुरिमट्टं गाढं होनि भत्तेक्कं ।
उहवणे आयामं, एत्तो अणंताइणं वोच्छं ॥१०७०॥३१॥

पुरिमादीं स्वमगंतं, अणंतविगलिंदियाण पत्तेयं ।
पंचिंदियम्मि एक्कामणादि कल्लाणगमहेगं ॥३२॥

साहारणवणकाए, विय निय चउरिदिए य विगलम्मि ।
एतेमि चउण्हं पी, पिह पिह मंगट्टणे पुरिमं ॥१०७१॥
परिआविन अणागाढे, भत्तेक्कं गाढं होनि आयामं ।
उहवणेऽभत्तट्टं पंचिदिविमोहिमं वोच्छं २०७२॥
पंचेदियमंगट्टे, एक्कामणयं तु होनि णानव्वं ।
अणगाढे आयामं, परिणाविणं गाढे भत्तट्टं ॥१०७३॥

उद्भवणे कल्लाणं, एगं चियं होति तन्थ णायव्वं ।

पढमवए सोहेसा, पमायसहियस्म णायव्वा ॥१०७४॥३२॥

मोमादिमु मेहुणवज्जिणमु दव्वादिवत्थुभिण्णेमु ।
हीणे मज्झुक्कोसे, आमणआयामखमणाइं ॥३३॥

मोमाऽदत्तादाणं, परिग्गहो चैव होति णानव्वो ।

एते मोमादिवया, मेहुणवज्जा मुणेनव्वा ॥१०७५॥

तन्थ मुमं चउभेदं, दव्वे खेत्ते य काल भावे य ।

तन्थ निहा दव्वमुसं, जहण्ण मज्जे तहुक्कोभं ॥१०७६॥

एवं खेत्तमुसं पी, कालमुमा तह य होति भावमुसं ।

हीणं मज्झुक्कोमं, मभेदभिण्णं मुणेनव्वं ॥१०७७॥

एवमदत्तपरिग्गह, दव्वादी चउह होन्ति णायव्वा ।

हीणा मज्झुक्कोमा, निविहं पत्तय पत्तयं ॥१०७८॥

मोमस्मि चउभेदे, दव्वादी हीण मज्झ उक्कोसे ।

दव्वादीणं कमसो, इमं तु सोहिं पवक्खामि ॥१०७९॥

दव्वमुसे तु जहण्णे, भक्तेक्कं मज्जे होति आयामं ।

उक्कोसेमु चउत्थं, एवं खेत्तादिणमुं पि ॥१०८०॥

एवमदत्तपरिग्गह, दव्वादीमुं तु एस चैव गमो ।

हीणे मज्झुक्कोसे, आमण-आयाम-खमणाइं ॥१०८१॥

एव मुसावायादिमु, सोही भणिया समासतो एसा ।

एत्तो तु राइभत्ते, सोहिं वोच्छं समासेणं ॥१०८२॥३३॥

लेवाडयपरिवासे, अभत्तट्ठो मुक्कमणिहीए य ।

इतराय छट्टभत्तं, अट्टमगं सेस णिसिभत्ते ॥३४॥

लेवाडय कंठोत्तं, सुंठिवहंटादि अगयमादो वा ।

परिवासेन्ते एसि, सोही साहुस्स भत्तट्ट ॥१०८३॥

इतरा य गिल्लमण्णिहि. गुलघननेल्लादिया मुणेनव्वा ।
 परिवासंते नेसि. सोहो छट्टं तु माहुम्म । १०८४॥
 णिमिभत्तं सेस तिविहं, द्वियगहियं राओमुत्त पढं तु ।
 राओगह दिवभुत्तं. गहभुंजणमुभययां रातो । १०८५॥
 तिविहंवं णिसिभत्तं, सोहो एत्थं तु अट्टमं होति ।
 तिविहम्मि वि पत्तेयं. एय समत्तं तु णिसिभत्तं ॥१०८६॥ ३४॥

उद्दमियचरिमतिए. कम्मे पामंडमघरमीसे य ।

बादरपाहुडियाए. मपच्चवायाहडे लोभे ॥३५॥

अच्छउ ता गाहन्यो, एतेमि उगमादिअट्टणं ।
 लक्खण आवत्ती दाणमेव वोच्छं च्चिन्धरतो ॥१०८७॥
 सोलम उगमदोमा, सोलम उप्पायणाएँ दोमा उ ।
 दम एमणाएँ दोमा, संजोयणमादि पंचेव ॥१०८८॥
 सो उगमा चतुद्धा, णामादी तन्थ दच्चिमा होति ।
 जोनिमनणांमहीणं, मेहग्गिणकरेवमादीणं ॥१०८९॥
 अहवा वि लहुगादी. भावे तिविहुगमां मुणेनव्वा ।
 दंसण णाण चरित्ते, चरित्तुगमेण एत्थं अहीगारो ॥१०९०॥
 किं कारणं चरित्ते. अहिगारो एत्थं होति भणितो तु ? ।
 चोदग ! मुण चरित्ते, जे नु गुणा ते तु होन्ति इमे ॥१०९१॥
 दंसणणाणप्यभवं, चरणं मुद्धं तु तम्मि तस्मुद्धी ।
 चरणेण कम्ममुद्धी. उगममुद्धी चरणमुद्धी ॥१०९२॥
 पिंडोवहिसेज्जाम्, जेण अमुद्धामु चरण ण विमुद्धे ।
 पिंडोवहिसेज्जामु, मुद्धामु चरणमुद्धी उ ॥१०९३॥
 तो चरणमुद्धिहेतुं, पिडस्स उ उगमेण अहिगारो ।
 तस्म पुण उगमस्सा, सोलम दाग इमे होन्ति ॥१०९४॥
 आहाकम्मुहेमिय, पूतीकम्मे य मीमजाये य ।
 ठवणा पाहुडियाए, पायोयर कीन पामिच्चे ॥१०९५॥

भाषाक्रमं

परियट्टिए अभिहडे उद्विभण्णे मान्णोहडे इय ।
 अच्छेज्जे अणिसट्टे, अच्छोयरए य मोल्लममे ॥१०९६॥
 एते मोल्लस दाग, उद्वट्टिमियाणि विवरणं वोच्छं ।
 एतेमि पढम आहा, तम्म इमे होति णव दाग ॥१०९७॥
 आहाकम्मियणामा, एगट्टा कम्म वा वि किं वा वि ।
 परपक्खे य सपक्खे, चउरो गहणे त आणादी ॥१०९८॥
 तत्थ इमे णामा खल्लु, आहाकम्मस्म होन्ति चत्तारि ।
 आह-अहेकम्मे या, अहयम्मे अत्तकम्मे य ॥१०९९॥
 ओगालसरोराणं, उद्ववणऽडवायणं तु जस्मट्टा ।
 मणमाहिता कुव्वति, आहाकम्मं नयं वेन्नि ॥११००॥
 ओगालगहणेणं, तिरिक्खमणुयाऽहवा मुहुमवज्जा ।
 उद्ववणं उत्तामण, अतिवानविवाज्जिया पीला ॥११०१॥
 काय-वड-मणा तिण्णि उ. अहवा देहायु-इंदिय-प्पाणा ।
 सामित्त अवायाणे, होइऽतिवाओ उ करणम्मि ॥११०२॥
 हिययम्मि समाहेउं, एगमणेगे व गाहगे जो तु ।
 बहणं करेति दाता, कायाण नमाहकम्मं तु ॥११०३॥
 जस्सट्टा तं तु कनं, तं जो भुंजनि सनं तु कायवहं ।
 अणुमण्णइ आहेइ य, स कम्मबन्धं तमायाए ॥११०४॥
 अवि य हु विवाहमङ्गे, भणितं भुंजतो आहकम्मं तु ।
 पसिदिलबन्धादीया, पगहोओ करेति धणियादी ॥११०५॥

आहेति गतम् ॥

संयमभ्रणिः

संजमठाणाणं कंडगाण लेस्साठिनीविसेमाणं ।
 भावं अहे करेती, तम्हा तु भवं अहेकम्मं ॥११०६॥
 सं एगीभावम्मि, जम उवरम एगीभावउवरमणं ।
 सम्म जमो वा संजमो, मण-वड-कायाण जमणं तु ॥११०७॥

चिद्दृ संजमो जहियं, तं होइ हु संजमस्स ठाणं तु ।
 तं पुण चरित्तपज्जव, होन्ति अणनेकडाणं तु ॥११०८॥
 संजमठाणमसंखा, उ कंडगं कंडगा असंखा उ ।
 हवति उ लेमाठाणं ते तु अमंवेज्ज जवमज्जं ॥११०९॥
 ततो परिहार्यता, लेमा कंडा य संजमट्टाया ।
 एरिसयाणमसंखा, लोगा उ हवन्ति ठाणाणं ॥१११०॥
 एमा संजममेठी, तन्थ विमुद्धीमु टाणमादीमु ।
 वट्टंतुकोमाऊमुगट्ठित्तजोगेमु होतूणं ॥११११॥
 तं भुंजमहेकम्मं, हेट्टिल्लेऽहिट्टवेति अप्पाणं ।
 सुत्ते उदियमहे तु, कग्गकर्गचिणोवचिणमादी (?) ॥१११२॥
 बंधति अहेभवाउं, पक्कंति अहोमुहाउं कम्माउं ।
 यणकर्गणं तिच्छेण उ, भावेण च्चयो उक्कयो तु ॥१११३॥
 तेमिं गुरुण उदण्ण अप्पयं दुग्गतीणं पवडंतं ।
 ण चर्णति विहारउं, अहकम्मं भण्णणं तम्हा ॥१११४॥
 अहेकस्से त्ति गतम ॥
 अट्टाणं अणट्टाण, उक्कयायपमहणं तु जो कृणति ।
 अणियाए य णियाए, वेन्ति तु दव्वाऽऽवहम्मं ती ॥१११५॥
 जाणंतमजाणंतो, वेहेति णिहिसिय ओहओ वा वि ।
 जाणमजाणण या, भणित्ता णिय अणिय होनेमा ॥१११६॥
 दव्वायहम्ममेयं, भावाया तिण्णिण णाणमाउंणि ।
 परपाणपाटणरयो, भावायं अप्पणो हणति ॥१११७॥
 णिच्छयणयस्म चरणा-ऽऽयविवाये णाण-दंमणवहो वि ।
 ववहारस्स उ चरणे, हयस्मि भयणा उ मेमाणं ॥१११८॥
 आयाहम्मग एयं, एत्तो वोच्छामि अत्तकम्मं तु ।
 जो परकम्मं अत्तीकरेति तं अत्तकम्मं तु ॥१११९॥

आहाकम्मपरिणयो, फामुयमवि संकिलिट्ठपरिणामो ।
 आतियमाणो वञ्जति, नं जाणमु अत्तकम्मं तु ॥११२०॥
 परकम्ममत्तकम्मीकरंति नं जो उ गिण्हित्तं भुंजे ।
 चोएति परक्किरिया, कट्ठण्णु अण्णन्थ संकमति ? ॥११२१॥
 भण्णइ परप्पउत्तं, जह विममउयं तु मारगं होति ।
 नह परकडे वि वंधो, परिणामवसेण जीयम्म ॥११२२॥
 वेती परकडभोयिण, तो तुब्भ वि एव होति वंधो उ ।
 जह अण्णन्थ पउत्ते, कूडे जां पडति सो वञ्जे ॥११२३॥
 गुरुगह जो पमत्तो, जो य अदक्खो स वञ्जए तन्थ ।
 अपमत्तो ण वि वञ्जति, नहेव दक्खे य जो होति ॥११२४॥
 इय जो यु अप्पमत्तो, मणवायाकायजोगकरणेहि ।
 सो तु ण वञ्जति णियमा, वञ्जति इयरो परकडे वि ॥११२५॥
 कामं मयं न कुब्बति, जाणंतो पुण तद्दावि तग्गाही ।
 वट्ठेति तप्पसंगं, अगिण्हमाणो उ वारंति ॥११२६॥
 तग्हा उ परकडम्मि वि, अत्तीकरणं तु होयऽमुद्धेहि ।
 मणमादीहि कहे पुण, अत्तिकरं ? भण्णति इमेहि ॥११२७॥
 पडिसेवण पडिमुणणा, संवामऽणुमोयणा चउण्हं पि ।
 एएहि पगारंहि, अत्तिकरं तन्धिंने णाया ॥११२८॥
 पडिसेवणाए तेणा, पडिमुणणाए य रायपुत्तो तु ।
 संवासम्मि य पल्ली, अणुमोयणे रायदुट्ठो उ ॥११२९॥
 आहाकम्मियणामा, एते चउरो समामतो भणिया ।
 एगट्ठिताणि अहुणा, वोच्छामि ममामतो चैव ॥११३०॥
 एगट्ठ एगवंजण, एगट्ठं णाणवंजणं चैव ।
 णाणट्ठ एगवंजण, णाणट्ठा णाणवंजणया ॥११३१॥
 जह खीरं खीरं चिय, एगट्ठं एगवंजणं दिट्ठं ।
 एगट्ठ णाणवंजण, दुद्ध पयो वालु खीरं च ॥११३२॥

णाणद्वमेगवंजण, गोमहिमअजाडयाण खीरं ति ।
 णाणद्व णाणवंजण, यडपडकडसगडरहमादी ॥११३३॥
 एवमिहमाहकम्मं, आहाकम्मं ति पहमओ भंगो ।
 आहा अहेकम्मादी, विनिओ सकिन्द इव भंगो ॥११३४॥
 तनितो भंगो नू आतकम्ममहकम्म पणगमादी य ।
 आहाकम्म पटुच्चा, णियमा सुण्णो चउत्थो उ ॥११३५॥
 इंदन्थं जह सहा, पुरंदरादी तु णातिवत्तंति ।
 अह-आह-अत्तकम्मा, तथा अह णातिवत्तंति ॥११३६॥
 आहाकम्मेण अहे, करंति जं हणति पाणभूयाइं ।
 जं तं आनियमाणो, परकम्मं अत्तणो कुणड ॥११३७॥
 एगट्टितदारमिणं, अहुणा कम्म कडमाहकम्म भवे ? ।
 भण्णति साहम्मिकडं, सो वारमहा डमो होति ॥११३८॥
 णामं उवणा दविण, खेत्ते काले य पवयणे ल्लिगे ।
 दंमण णाण चरित्ते, अभिगगहे भावणाहिं च ॥११३९॥
 णामेणं साहम्मी, जाव उ कालेण सव्व बोधच्चा ।
 पवयण ल्लिगेणं वा, साहम्मिय ण्थं चउभंगो ॥११४०॥
 पवयणमणुम्मयंते, दंमणमादी उ भावणा जाव ।
 सव्वन्थं तु चउभंगा, जोण्यच्चा जहाकम्मो ॥११४१॥
 एवं ल्लिगेणं पो, तह दंमणमादिण्हिं चउभंगा ।
 भइएमु उवग्गिमेसु, हेट्टिल्लपयं तु छट्टेज्जा ॥११४२॥
 एवं वुद्धीए नू, सव्वं वि जहकमेण जोएज्जा ।
 चउभंगं जाव चरिमो, अभिगगहे भावणाहिं च ॥११४३॥
 पत्तयवुद्धि णिण्हय, उवासए केवली य आसज्ज ।
 खडयाइए य भावं, पटुच्च भंगे नू जोएज्जा ॥११४४॥
 जन्थं तु तनिओ भंगो, ण नन्थ कल्पनि तु सेसए भयणा ।
 निन्थगरिण्हओवासगादि कल्पे ण सेमाणं ॥११४५॥

कस्म त्ति जहुद्विट्ठं, एरिम माहम्मियाण ण त्ति कप्पे ।
 किं नी आहाकस्मं, अमणाईयं इमं तं च ॥११४६॥
 मालीमाई अगडं, फले य मुंठी य माइमं होति ।
 तस्म कडणिट्टियस्मि, मुद्धामुद्धे य चत्तारि ॥११४७॥ भंगा ।
 कोद्धवगाल्गगामं, वमही र्मणज्ज भिक्ख मज्जाए ।
 खत्तपडिलेह संजय, सावयपुच्छुञ्जुए कहणा ॥११४८॥
 जुज्जति गणस्म खत्तं, णवर गुरुणं ति णान्थ पायोगं ।
 मालि त्ति कए रूपण, परिभायण णियगणेहेमु ॥११४९॥
 वोळ्हेता ते व अण्णे वा, जाव तु किमियं ? निकहिय सव्भावे ।
 वज्जेन्ति एव णाए, अहवा अण्णं वयंती तु ॥११५०॥
 एमऽमणे कस्मं नू, हवेज्ज कह पाणणे हवेज्जाहि ? ।
 तह वि य साहु ण ठन्ती, सावगपुच्छा दगं लोणं ॥११५१॥
 अह ताव सावयो नू, खणेज्ज महगंदगं तद्धि अगडं ।
 अच्छति य ढक्किणं, जावाऽऽगय साहुणो तन्थ ॥११५२॥
 एत्थ वि तहेव जाणण, वज्जण तह खेव होति णातत्त्वा ।
 एवं स्वाडम सातिम, णेयव्व ज्हकसेणं तु ॥११५३॥
 कक्कडिग अंबगा वा, दाडिम दक्खा व बीयपूरा वा ।
 एमाइ स्वाइमं नू, माइम तह तिगट्टुआदीयं ॥११५४॥
 किं आहायस्मं नी, एनं तं वणियं समासेणं ।
 परपक्ख सपक्खे ची, अहुणा दारं अणुप्पत्तं ॥११५५॥
 परपक्खो तु गिहत्थो, समणा समणी य होइ तु सपक्खो ।
 एत्थ कहनिट्टिएहि, चउभंगो होइ तं वोच्छं ॥११५६॥
 तस्स कह तस्स निट्टिय, तस्म कडऽण्णस्म निट्टियं खेव ।
 अण्णकड तस्स निट्टिय, अण्ण कडं निट्टियऽण्णस्म ॥११५७॥
 वाविता लूया मलिया, कंढित एच्छड कडा जे तु ।
 तिच्छड निट्टिय होन्ती, ते रद्धा दुगुणमहकस्मं ॥११५८॥

कृदनिद्वियाण लक्ष्मणमिणमो तु ममासतो मुणेतन्त्रं ।
 फामुकडं रद्धं वा, णिट्टिर्यामनरं कडं होति ॥११५९॥
 ममणट्ट वावियादी, जा दुल्लडा एय होति तस्म कडं ।
 तस्मट्ट निळडरद्धं, णिट्टिनमेसो पढमभंगो ॥११६०॥
 नमणट्ट जाव दुल्लडा, णवरि य नुरियऽप्ल कारणुप्पणं ।
 नेमऽट्ट निळडरद्धा, विनिभंगो एम णानव्वो ॥११६१॥
 जा दुल्लडा अत्तटा, णवरि य माहू तु पाहुणा आया ।
 तेसऽट्ट कया निळडा, तनिभंगो एम णानव्वो ॥११६२॥
 आयट्टा जा दुल्लडा, आयट्टा चैव निळडरद्धा य ।
 एम चउत्था भंगो, कनरं कप्पे ण कप्पड वा ? ॥११६३॥
 पढमनिए ण कप्पे, विनियचउत्था उ दोण्णि वी कप्पे ।
 एमेव पाणगे वी, खानिम तह माइमे चैव ॥११६४॥
 माहुणिमिन्ना रद्धं, जाव ण फामुं कडं तु नाव कडं ।
 फामुकड णिट्टियं नू, चाउल्लधुवणादि पाणम्मि ॥११६५॥
 फलमादि छिण्णल्लोडिय, फामुकडं णिट्टिनं मुणेतन्त्रं ।
 एमेव माइमे वी, अल्लगमादी मुणेतन्त्रा ॥११६६॥
 मव्वन्थ नु चनुभंगो, जोण्णव्वो जहकमं होति ।
 एन्थं नु परिहरणा, विहि अविही मव्व बोद्धव्वा ॥११६७॥
 छायं पि विवज्जेन्ती, केयी फलहेतुगादिवुत्तम्म ।
 नं तु ण जुज्जति जम्हा, फलं पि कप्पं विनियभंगे ॥११६८॥
 परपच्चइया छाया, ण वि मा रुक्खो व्व वदिता कत्ता ।
 णट्टच्छाए य दुमे, कप्पड एवं भणंतम्म ॥११६९॥
 वृद्धिं हायति छाया, तच्छिक्कं पृइयं पिव ण कप्पे ।
 ण य आहाय मुविहिए, णिव्वनयती रवीछाया ॥११७०॥
 अयणयणचारिगणे, छाया णट्टा दिया पुणो होति ।
 कप्पति णिरायवे णाम, आयवे तं विवज्जेतु ॥११७१॥

तम्हा ण एम दोसो, नु संभवे कम्मलक्खणविहणो ।
 तं पि य ह्नु अनिविणिट्ठा, वज्जेमाणा अदोमिट्ठा ॥११७२॥
 परपक्ख मपक्खे ली, एमेयं वणियं समामेणं ।
 चउरो त्ति दाग्मह्णणा, वोच्छामि समामतो च्चव ॥११७३॥
 चउरो अनिकमे वनिकमे य अनियाग् तह अणायाग् ।
 आहाकम्मे एते, चउरो वि जहकमं जोए ॥११७४॥
 तम्म पुण संभवो ऊ, आहाकम्मम्म कह उ होज्जाहि ? ।
 णिट्ठग्मिणं जह भग्ग, मद्दा दट्ठेण मरुपर्यं ॥११७५॥
 महमद्दादीणमुं, तेमु वि मद्दा ततो समुत्पण्णा ।
 अम्हे वि य साहणं, करंमि भत्ते नु मविसेमं ॥११७६॥
 मालीययगुल्लगोग्म, नवेमु वट्ठीफलेमु जाएमु ।
 दाणा अभिगमयट्ठी, आहाकम्मे निमंतणया ॥११७७॥
 आमंनियपडिमुणणा, मव्वामु सुभो अनिकमो होति ।
 पदभेयाड वनिकमो, गहिण् होई अडियागो ॥११७८॥
 मुहट्ठे अणायागो, केयी गिलियम्मि वेन्ति अणायारं ।
 किं कारण ? ट्ठे वी, पुणगावत्ती कयाड भवे ॥११७९॥
 तो म्वल्लमल्लयम्मी, गिग्गल्लट्ठ ण एद पत्तोऽणायारं ।
 गिलियम्मि अणायागो, तम्म णियत्ती तओ णन्धि ॥११८०॥
 सेसेहि णियत्तेज्जा, एग द्दुग् तिगे व एन्थ दिट्ठेतो ।
 जह तिहि आगास ट्ठितो, पदेहि विणियत्तिओ हन्थी ॥११८१॥
 चउरो गहणे एत्वं, अनिकमादी नु वणिया एते ।
 आणादी चउरो वि य, दारं एत्तो पत्रग्गामि ॥११८२॥
 आणं मव्वजिणाणं, गेण्हंतो तं अनिकमनि लुट्ठो ।
 आणं च अनिकमंतो, कस्साऽऽएमा कुणति सेसं ? ॥११८३॥

एगेण कयमकज्जं, करेति तप्पच्चया पुणो अण्णो ।
 सायाबहुलपरंपर, वाच्छेओ संजमनवाणं ॥११८४॥
 जो जहवायं ण कुणति, मिच्छादिट्ठी तओ हू को अण्णो ? ।
 वट्ठेति य भिच्छत्तं, परम्म संकं जणेमाणो ॥११८५॥
 दुविहा विगाहणा खलु, संजमतो च्चैव तह य आयाए ।
 आहाकम्मगहणे, तन्ध इमा संजमे होति ॥११८६॥
 वट्ठेति तप्पसंगं, गेही य परम्म अण्णो च्चैव ।
 मज्जियं पि भिण्णदाहो, ग मुयति णिद्धंमो पच्छा ॥११८७॥
 खट्ठे णिद्धे य म्या, मुत्ते हाणी निगिच्छणे काया ।
 पडियग्गाण य हाणी, कुणति किलेमं च किम्मंनो ॥११८८॥
 पाएण पकिच्छेण य, आहाकम्मं तु भागियं होति ।
 एसा आनविगाहणया, तम्हा नृ तं ण भोत्तव्वं ॥११८९॥
 पडिदाग्गाहा मम्मत्ता ॥
 अब्भोज्जे गमणादी, पुच्छा दव्व काल देस भावे य ।
 एव जयंते छलया, दिट्ठिता तन्धिमं दाण्णि ॥११९०॥
 जह वंतादि अब्भोज्जं, जाव य चंदो य मग्गदयं च ।
 उज्जाणा दाण्णि भवे, सविन्धरं मच्च वोद्धव्वं ॥११९१॥
 जह ते दंमणकंखी, अप्रगितिच्छा विणामिया ण्णा ।
 दिट्ठे विनरं मुक्का, एमेव उहं समोआगे ॥११९२॥
 आहाकम्मं भुंजति, ण पडिक्कमए य तम्म टाणम्म ।
 एमेव अडति वाडो, लुक्कणिलुक्को जह कवोडो ॥११९३॥
 आहाकम्महारं, एवमिणं मे समामतो कहितं ।
 आवत्ती दाणं वा, विमोहिमेनेमिमं वाच्छं ॥११९४॥
 आहाकम्मे चतुगुरु, आवत्ती दाण होयऽभत्तं ।
 उहंसियं पि दुविहं, ओहं य विभागओ च्चैव ॥११९५॥

ओहे मामलहं नृ. आवत्ती दाण होनि पुग्मिदं ।
 होन्नि विभागुहेसे, मल्लवन्धु इमे तिण्णि । ११९६॥
 उहेमकडे कम्मं, एक्केक चउच्चिहो भवे भेदो ।
 कह होनि चउभेदो ? इमाहिं गाहाहिं वोच्छामि ॥११९७॥
 उहेमियं समुहेमियं च आर्दमियं ममाएमं ।
 एमेव कडे चउरो, कम्मम्मि वि होनि चत्तारि ॥११९८॥
 जावंनिगमुहेमो, पामंडीणं भवे समुहेमो ।
 समणाणं आएमो, णिगंथाणं ममाएमो ॥११९९॥
 उहेमियम्मि लहुओ, पत्तयं होनि चनुमु ठाणेमु ।
 एमेव कडे गुरुओ, कम्मादिम लहुग तिमु गुरुगा ॥१२००॥
 थो (?) लहुमामा गुरुगा, चउगुरुगा तिण्णि नृ मुणेत्त्वा ।
 तवकार्हेहि विमिद्धा, दाणं तु अतो पक्खामि ॥१२०१॥
 लहुमामे पुग्मिदं, गुरुमामे होनि णगभत्तं तु ।
 चउलहुए आयामं, चउगुरुए हायऽभत्तं ॥१२०२॥
 उहेमिए त्ति गयं ।

पूतिकर्म

पृतीकम्मं दुविहं, दव्वं भावे य हांड णायव्वं ।
 दव्वम्मि छगणधम्मी, भावे दुविहं इमं होनि ॥१२०३॥
 सुहुमं व बादरं वा, दुविहेयं होनि हू मुणेत्त्वं ।
 बादर पुणरवि दुविहं, उवगरणे भत्त-पाणे य ॥१२०४॥
 इंधण गंधे धुमे, सुहुमेयं एत्थ णत्थि पृत्तं ।
 चुल्लुक्खलियादीणं, उवगरणे पृतियं होनि ॥१२०५॥
 एवं मासलहं नृ. आवत्ती दाण होनि पुग्मिदं ।
 होए लोणे हिंगू, संकामण भत्तपृतीयं ॥१२०६॥
 एत्थं मासगुरुं नृ. आवत्ती दाणमेगभत्तं तु ।
 उवगरण भत्तपाणे, पूतिस्स उ लक्खणं वोच्छं ॥१२०७॥

सिञ्जनस्सुवगारं, मिद्धम्म करेति वा वि जं दव्वं ।
तं उवगरणं भण्णति, चुल्लुक्खलिद्विवडोयादी ॥१२०८॥

संघट्टकया चुल्ली, उक्खलि डोए तहेय दव्वी य ।

सो होति आहकम्मो, पृतीकम्मं इमं होति ॥१२०९॥

संघियच्चिक्खल्लेणं, मयचुल्लोर्वडियाडु संठवणं ।

एमेव उक्खलीय वि, फड्डगमादी तु जं लोए ॥१२१०॥

एवं सतडोतीए, दव्वीए वा वि संघदारुणं ।

अग्गिलियं जदि लाए, गंडफलं वा वि एगतरं ॥१२११॥

उवगरणपूति भणितं, एत्तो वोच्छामि भत्तपूति तु ।

डाए लोणे हिग्गु, संकामण फोडणं धूमे ॥१२१२॥

अत्तट्टिय आयाणे, टागं लोणं व कम्म हिग्गु वा ।

तं भत्तपाणपूति, फोडणरुणं व जं लुभड ॥१२१३॥

संकामेउं कम्मं, नेणेव व भायणेण संकामे ।

जं सुट्ठं तं पूति, अहवा रद्धं तहिं होज्जा ॥१२१४॥

अंगारभूड थाली, वेमण हेट्टामुहीए जं धूमे ।

संघट्टकडे तम्मि उ, अत्तट्ट करन्ते पृतीयं ॥१२१५॥

पूति चि गयं ॥

मीमज्जायं निविहं, जार्वंतिगर्मास विनिय पामंडे ।

मिथजातम्

साहूमीसं तनियं, पच्छिन्नं तेमि वोच्छामि ॥१२१६॥

पढमे चउलहुया तू, विनि तनिते चउगुरू मुणेतव्या ।

तवकालेहिं विसिद्धा, चउगुरूगा होन्नि णायव्या ॥१२१७॥

चउलहुए आयामं, चउगुरूए हांति तु चउत्थं तु ।

मीसज्जानं भणितं, ठवणाभत्तं अतो वोच्छं ॥१२१८॥

स्थपना

ठवणाभत्तं दुविहं, इत्तरठवियं तहेव चिग्गवियं ।

इत्तरठविए पणगं, चिरठविए हांति मासलहुं ॥१२१९॥

पणने णिव्विगई नू, लहमासे दाण होनि पुग्गिहं ।
 इत्तं चिरटविण या, ममामतो लक्खणं वोच्छं ॥१२२०॥
 मंघादग ह्दिंते, परिवादिटिण्णु तु गेहेसु ।
 एक्को दामुवयोगं, करेति भिक्खाएँ गेहेसु ॥१२२१॥
 विनिओ माणादीणं, देयुवओगं परं नहेक्कम्मि ।
 तेण परेण चउत्थे, उक्खिन्ना इत्तगट्टिविया ॥१२२२॥
 चतुथयग तु परेणं, चिरटविण जाव पुव्वकोडी उ ।
 एयं ठविणायोर्भाहिनं, एत्तो वोच्छामि पाहुडियं ॥१२२३॥
 मा पाहुडिया दुविहा, मुहुमा नह वादग य वोद्धवा ।
 ओमक्खण उम्मक्के, एक्केक्का मा भवे दुविहा ॥१२२४॥
 मुहुमाए लहपणगं, आवत्ती दाण होनि णिव्विगतिं ।
 चउगुरुग वायराए, आवत्ती दाण उभत्तं ॥१२२५॥
 एत्थं मुहुमा तु उमा, जह काड अगारि कन्तमाणी उ ।
 भाणिया तु चेडखेण देहि अम्मो ! महं भत्तं ॥१२२६॥
 भाणतोट्टितो ति होही, जाया ! कन्तामि ता इमं पेत्तुं ।
 जइ तं मृणेति माहू, ण गच्छए तन्थ आरंभो ॥१२२७॥
 अस्सुट्टिया भणंती, तुज्झ मि देमि ति किं ति परिहरति ।
 किह दाणि ण उट्टिस्से ?, माहुपभावेण लब्धामो ॥१२२८॥
 एवं णाऊण ततो, परिहरती एम होनि ओमक्का ।
 उस्सक्खण कन्तंती, भाणिता चेडेण दे भत्तं ॥१२२९॥
 कन्तामि भणनि पेत्तुं, तो ते दाहामि पुत्त ! मा रोव ।
 सा य समत्ता पेत्तुं, देही एत्ताहेँ सो भणनि ॥१२३०॥
 मा ताव झंन्व पुत्तय !, परिवादीए इहेहिही साहू ।
 एयदुद्धुट्टिता ते, दाहं सोउं विवज्जेति ॥१२३१॥
 अंगुलिए चालेउं, कट्ठेति कप्पट्टतो धरं जत्तो ।
 किन्नि ? कहिए ण वच्चति, पाहुडिया एअ मुहुमा उ ॥१२३२॥

बायर्पाहुडिया वि य, ओमक्कऽहिमक्के य दुविहा उ ।

कप्पट्टगसंघाडय, ओमरणेणं च णिहेसो ॥१२३३॥

जह पुत्तविवाहदिणां, ओमरणातिच्छिण सुणिय सद्दो ।

ओमक्के ओमरणं, संवडिपाहेणद्ववट्टी ॥१२३४॥

अपत्तम्मी ठवियं, ओमरणे होहिउ त्ति उम्मक्के ।

संपागडमिनरं वा, करंति उज्जमणुज्जु वा ॥१२३५॥

मंगलहेतुं पुण्णट्टया व ओमक्के तं च उम्मक्के ।

किं कारणं ? ति पुट्टो, मिट्टे ताहे विवज्जेन्नि ॥१२३६॥

पाहुडिभत्तं भुंजति, ण पडिक्कमण य तम्म ठाणम्म ।

एमेव अडानि बोडो लुक्कणिउक्को जह कमेडो ॥१२३७॥

पाहुडिया भणितेसा, एत्ता पायोवगरण वोच्छामि ।

पाद् पयामणम्मी, अपगामपगामणं जं तु ॥१२३८॥

पायोकरणं दुविहं, पागडयरणं पगामकरणं च ।

पागडे माम्महं नू, पगामकरणे उ चतुल्लहगा ॥१२३९॥

लहमामे पुरिमहं, चतुल्लहणं दाणं होति आयामं ।

पायोकरणं भणियं, कीनकडमयो नु वोच्छामि ॥१२४०॥

कीनकडं पि य दुविहं, दव्वे भाये य दुविहमेक्केक्के ।

आयपरकीयमेवं, पच्छित्तं तेनि वोच्छामि ॥१२४१॥

दव्वाय-परकीए, दुविहं वि चउल्लह मुणेयव्वं ।

दाणं आयामं नू, भावम्मि अतो परं वोच्छं ॥१२४२॥

भावे तु आयकीयं, चउल्लहगा एत्थ वी मुणेयव्वा ।

दाणं आयामं नू, भावं परकीयं वोच्छामि ॥१२४३॥

मासल्लहुमिहावत्ती, दाणं पुण एत्थ होति पुरिमहं ।

कीयकडेयं भणियं, पायिच्चमनो उ वोच्छामि ॥१२४४॥

प्रादुष्करणम्

कीनकृतम्

प्राग्निन्यम्

प्राग्निं पि य द्दुविहं, लोडय लोडत्तरं ममासेणं ।
 लोडएँ चतुल्लहुगा नृ, आवत्ती दाणमायामं ॥१२४५॥
 लोडत्तरं मासलहुं, दाणं पुण एन्थ होति पुरिमहुं ।
 प्राग्निच्यं भणियं, परिग्यट्टियमिणमो वोच्छामि ॥१२४६॥

परग्यट्टितम्

परिग्यट्टियं पि द्दुविहं, लोडय लोडत्तरं ममासेणं ।
 लोडएँ चतुल्लहुगा नृ, आवत्ती दाणमायामं ॥१२४७॥
 लोडत्तरं मासलहुं, आवत्ती दाण होति पुरिमहुं ।

अभ्यहृतम्

परिग्यट्टिय भणियं, अभिट्टदारं अयो वोच्छं ॥१२४८॥
 तं होति द्दुहाऽभिहटं, आनिणं चैव नह अणाइणं ।
 आइण णोणिमीहं, होति णिमीहं च द्दुविहं तु ॥१२४९॥
 छण णिमीहं भणति, पगटं पुण होति णोणिमीहं ति ।
 एक्केकं पग्गामे, मग्गामे चैव वोद्धवं ॥१२५०॥
 मग्गामाहट द्दुविहं, आइणं चैव होयऽणाइणं ।
 अणइणो मामलहुं, दाणेन्थं होति पुरिमहुं ॥१२५१॥
 पग्गामाहट द्दुविहं, मदेस पग्देसओ व णायवं ।
 एक्केकं पुण द्दुविहं, जलेण नह थलपहेणं च ॥१२५२॥
 मपच्चत्राय णिपच्चत्राय पुण होति द्दुविहमेक्केकं ।
 संजमआयत्रिराहण, मपच्चत्रायम्म जाएज्जा ॥१२५३॥
 पग्देसआहटम्मी, मपच्चत्रायम्म होन्ति चउगुरुगा ।
 णिपच्चत्रायं लहुगा, दाणं एतेमि वोच्छामि ॥१२५४॥
 चउगुरुगे अभत्तहुं, दाणं हं होति नृ मुणेयवं ।
 चउल्लहुए आयामं, एमेव य होति महेसे ॥१२५५॥
 उच्चिण्ण होति निविहं, पिहितुच्चिण्णं क्वाहउच्चिण्णं ।
 जं तं पिहितुच्चिण्णं, तं द्दुविहं फामुगमफामुं ॥१२५६॥
 फामुग छगणेणं तू, द्दहरणं च एन्थ मासलहुं ।
 त्तिहयं पवहणदोसा, दाणं पुण एन्थ पुरिमहुं ॥१२५७॥

अप्फासुपुढविमादी, सच्चित्तं तु जं भवे लित्तं ।
 तहियं उब्धिज्जंते, कायाण विराहणा इणमो ॥१२५८॥
 सच्चित्तपुढविलित्तं, लेल्लु मिलं वा वि दाउमोलित्तं ।
 सच्चित्तपुढविलेवो, चिरं पि उदगं अचिरलित्ते ॥१२५९॥
 चिरलित्तपुढविकायो, मिमेतुं लिप्पमाणे आउवहो ।
 जउमूहतावणम्मी, तेऊ वाऊ वि तथेव ॥१२६०॥
 पणगवियाइ वणस्सति, तस कुंधुपिपीलिण्वमादीहिं ।
 एते ऊ लिप्पंते, उमे तु दासा तु उल्लित्ते ॥१२६१॥
 परस्म तं देति सए व मेहे, तेल्लं व लोणं व ययं गुलं वा ।
 उग्घाडित्तं तं तु करेयऽवस्सं, स विक्रयं तेण किणानि वऽण्णं ॥१२६२॥

दाणकयविक्रयादी, अहिगरणं हाति अजयभावम्म ।
 णिवडंति जे य तहियं, जीवा मृउयंगममादी ॥१२६३॥
 जेहेव कुंभादिमु पुव्वलित्ते, उब्धिज्जमाणम्मि वि कायघाओ ।
 ओल्लिप्पमाणे वि तहेव घाओ, उब्धिण्णमेयं पिहियं पि वुत्तं ॥१२६४॥

आवत्ति दाणमेत्थं, ओहेणं चउल्लह मृणयेव्वा ।
 दाणं आदायं नू, विभागओ कार्याणक्कणं ॥१२६५॥
 एमेव कवादम्मि वि, कायवहो होइ ऊ मृणयेव्वा ।
 उप्पिहिय पिहज्जंते, सक्किमेत्ता जंनमाईमु ॥१२६६॥
 वरकोइल्लमंचारा, आवत्तण पेठियाए हिट्टुवरि ।
 णिन्ने ठिते य अन्नो, डिंभादीपेत्तणे दासा ॥१२६७॥
 एत्थं वि चउल्लहुगा नू, ओहेणं दाणमेत्थमायामं ।
 होति विभागणं पुण, पुढवादीकार्याणक्कणं ॥१२६८॥
 उब्धिण्णयेयं भणियं, अहुणा मालोहटं पवक्कवामि ।
 तं तिविहं उट्टुमहे, तिरियं मालोहटं चेव ॥१२६९॥

उद्दु दृभुमादीयं, अह उद्दियकोट्टयाइयं होति ।
 निरि अद्धमालगादी, हन्थपमाराउ जं गिण्हे ॥१२७०॥
 सव्वं पि य तं दृविहं, जहण्ण उक्कोसयं च बोद्धव्वं ।
 अग्गपर्हह जहण्णं, तच्चिवरीयं ति उक्कोसं ॥१२७१॥
 मालोहड उक्कोसे, आवत्ती चउल्लह मुणेत्तवा ।
 दाणं आयामं तू, जहण्णमालोहडमियाणि ॥१२७२॥
 एत्थ तु मामल्लहं तू, आवत्ती दाण हांति पुग्गिमहं ।
 इय मालोहड भणितं, अच्छेज्जं अहण्ण वोच्छामि ॥१२७३॥
 निविहं पुण अच्छेज्जं, पभु य मामी य नेणए चैव ।
 एक्केक्के चउल्लहगा, दाणं पुग्ग एत्थमायामं ॥१२७४॥
 अणिमिट्ठं पि य निविहं, माहारण चोल्लए य जहे य ।
 निविहं इव य अणिसट्ठे, चउल्लहगा दाणमायामं ॥१२७५॥
 माहारणमणिसट्ठं, दाइयमादीण जं तु होज्जाहि ।
 खीरं आपण संचरिडि, दिट्ठतो गांठ्ठिभत्तेणं ॥१२७६॥
 सो चोल्लगो वि दृविहो, छिण्णमच्छिण्णो नमामतो होति ।
 परिच्छिण्णं चिय दिज्जति, एमां छिण्णो मुणेत्तवो ॥१२७७॥
 अच्छिण्णपरिमाणो, सो वि णिसट्ठो तहेव अणिसट्ठो ।
 णामट्ठो तेमिं चिय, जेतूण ममाप्पतो जो तु ॥१२७८॥
 आपेति भुत्तसेसं, जं गाहियं एय हांति अणिसट्ठं ।
 छिण्णम्मि चोल्लगम्मो, कप्पति घेत्तुं णिसट्ठेयं ॥१२७९॥
 अणिसट्ठमणुण्णायं, कप्पति घेत्तुं तहेव अदिट्ठं ।
 चोल्लग अणिसट्ठेयं, जहणिसट्ठं अता वोच्छं ॥१२८०॥
 रायकुलातो भत्तं, णीयं जहम्म तं ण कप्पति तु ।
 निविपिंडमंतराया, अदिण्णगहणादिदोसा य ॥१२८१॥

जडुो व पनोसगतो, परिपाडे वमहिमादि भंजिज्जा ।
 ढोबस्म संतिओ वि हु, अहिदुो कप्पति वेत्तुं ॥१२८२॥
 अणिसदु भणियमेयं, एत्तो अज्झोयरं पवक्खामि ।
 अहियं उदरं अज्झोयरो तु जं सगिहमेगम्मि ॥१२८३॥
 अहिगं तु तंदुलादी, लुब्धति अज्झोयरो उ मो ति विहो ।
 जावंतिय पासंडे, माहू अज्झोयरं चेव ॥१२८४॥
 जावंतियम्मि लहुतो, आवत्ती दाणमेत्थ पुग्गिदुं ।
 पासंडी साहूण य, मामगुरू दाण भत्तक्कं ॥१२८५॥
 एसो अज्झोयरयो, सोल्लम वी उग्गमम्म दोसंते ।
 णव कोडीउ भवंतिह, किं भणियं होति कोडि ? त्ति ॥१२८६॥
 कोडिज्जंते जग्गहा, वहवो दोसा उ महियण गच्छं ।
 कोडि त्ति तेण भण्णति, णव कोडीओ उमा नाओ ॥१२८७॥
 हणण हणावण अणुमोदणं च पयणं पयावणऽणुमोया ।
 किणण किणावण अणुमोयणं च कोडीउ णव एया ॥१२८८॥
 णव चेव अट्टाग्गमं, मत्तावीमा तहेव चउपण्णा ।
 णउती दो चेव मया, तु मत्तग होन्नि कोडीणं ॥१२८९॥
 ना चेव य णव कोडी, गगहोमेहि गुणिय अट्टग्गम ।
 अण्णाण मिच्छ अविग्गति, तिहि गुणिए मत्तवीमा तु ॥१२९०॥
 पुदवादील्लमु संजय, ल्लहि गुणिया होति एम चतुपण्णा ।
 खंतीमादीदमहि उ, गुणिया णउती तु बोद्धव्या ॥१२९१॥
 णउती तिहि गुणियात्, दंमणणाणेहि नह चरित्तेणं ।
 सन दोसि होन्नि मयग, कोडीणं एम विन्थागे ॥१२९२॥
 मंत्वेवेण दूहा ऊ, उग्गमकोडी विमोहिकोडी य ।
 उग्गमकोडी छव्विह, विसोहिकोडी अणेगविहा ॥१२९३॥

हणनियं पयणनियं, उगमकोडी तु छ्विहा एसा ।
 अहवा वि इमा छ्विह, उगमकोडी मुणेयच्वा ॥१२९४॥
 आहाकम्मुहेसिय, चरिमनियं पूति मीमजायं च ।
 वादरपाद्दुडिया वि य, अज्झोयरण्ण य चरिमदुगे ॥१२९५॥
 एसा विमोहिकांडी, छ्विहभेया ममामतोऽभिहिता ।
 एतो छद्दा मुद्धं, वोच्छामो आणुपुव्वीए ॥१२९६॥
 उगमकोडी अन्नयव, लेवालेये य अकयकप्पे या ।
 कंजिय आयामे चातुलोयमंमद्वपूती य ॥१२९७॥
 मुक्केण वि जं छिक्कं, अमुट्ठणं नं थोव्वणं जहा लोओ ।
 इय मुक्केण वि छिक्कं, थोव्वडं कम्मंण भाणं तु ॥१२९८॥
 लेवालेये त्ति जं वृत्तं, जं पि दव्वमलेवडं ।
 नं पि वेत्तं ण कप्पेति, तवकादी किमु लेवडं ? ॥१२९९॥
 कंजियमादीगहणं, कम्हा नृ कते नृ ? भण्णती मुणमु ।
 माहुम्म उ आहेतुं, जं कीरु आहकम्मं नं ॥१३००॥
 इय णाउमाह कांयी, माहुणिमिन्ना य ओयणो उ कतो ।
 ण उ कंजियमादीणि, तो वज्जो ओयणो एगो ॥१३०१॥
 ण उ कंजियमादीणि, तो तग्गहणे कते नमेवं नृ ।
 जदि वि ण दिट्ठा आहा, ओदणमट्ठा तह वि वज्जे ॥१३०२॥
 सेसा विसोहिकांडी, टविनगमादी तु जइ वडणाभंगा ।
 गहिता हवेज्जं छुद्धा, अण्णम्मी भत्तपाणम्मि ॥१३०३॥
 ताहे तु जहामत्तिं, विगिंचिनव्वं नमण्णपाणं तु ।
 दव्वादिकमेणं नृ, इमेण वोच्छं ममामेणं ॥१३०४॥
 दव्वे तं चिय दव्वं, स्वेत्तं पदेसेमु जेमु नं पडियं !
 काले अकालहीणं, जावडण्णा भिक्खव णडक्कमनि ॥१३०५॥
 भावं अरत्तदुट्ठो, असठो जं पासती तगं छुट्ठे ।

अणलस्त्रियमीमदब्धे, मन्वविशेगोऽवयवे सुद्धो ॥१३०६॥

अह पुण ण संथरेज्जा, ताहे परिडावणा तु नम्मत्तं ।

इत्थं चउभंगो नू, मुक्खोत्तणियाययो इणमो ॥१३०७॥

मुक्खे मुक्खं पडियं, मुक्खे उल्लं तु उल्लं मुक्खं तु ।

उल्ले उल्लं च तहा, एम चउत्थो भवे भंगो ॥१३०८॥

मुक्खे मुक्खं पडियं, पढमभंगो विगिन्ति मुहं तु ।

वितियम्मि दवं छोट्टं, गालेति दवं करं दाउं ॥१३०९॥

तनियम्मि करं छोट्टं, उल्लिपड ओटणादि जं तग्ति ।

चरिमे मन्वविशेगो, दुल्लभददे वा वि नम्मत्तं ॥१३१०॥

एव विगिच्चिन्ऽमदो, जेसु पदेसुं तु सुद्धण साह ।

मायावो ण वि मुज्जे, तग्हा अमदेण होयव्वं ॥१३११॥

एवं गवेसणाण, उग्गमदारं समामतो भणितं ।

उप्पायणमहणा नू, समामथो हं पक्खवामि ॥१३१२॥

सोलम उग्गमदोमे, गिहिणो उ समुट्टिण वियाणाहि ।

उप्पायणाणं दोमे, साहनु समुट्टिण जाण ॥१३१३॥

णाभं ठवणा दविण, भावे उप्पायणा मुणेयव्वा ।

दब्धं सच्चित्तादिविहाण, चिन्ने दूपयादि निविह इमा ॥१३१४॥

आयामुयमादीहिं, वाल्चिय-तुरंगवीयमादीसु ।

सुय-आम-दुमादीणं, उप्पायणया तु सच्चिन्ना । १३१५॥

कणग-रययाइयाणं, जहेद्वभानुविहिता तु अच्चिन्ना ।

मीसा उ मभेदाणं, दूपया नुप्पायणा दब्धे ॥१३१६॥

भावे पमन्थ इयग, कोहादुप्पायणा तु अपमन्था ।

कोहादिजुया धायादिणं च णाणादि तु पमन्था ॥१३१७॥

अपमन्थियभावुप्पायणाणं एत्थं तु होति अहिगारो ।

सा सोलमहा तु इमा, धायादीया मुणेयव्वा ॥१३१८॥

षोडश उन्पा-
दनादोषाः

धानी दृती णिमिने, आजीव वणीमए तिगिच्छा य ।
कौहे माणे माया, लोभे य हवन्ति दम एते ॥१३१९॥
पुत्रिव-पच्छामंथव, विज्ञा मने य चुण्ण जोए य ।
उत्पायणाए दोसा, मोलममे मूलकम्मे य ॥१३२०॥

धात्रादोषः

धारयति धीयए वा, धर्यति वा नमिति तेण धानी तु ।
जह्वविभवं आमि पुग, ग्वीगटं पंच धानीओ ॥१३२१॥

पञ्च धात्र्यः

स्वीरे य मज्जणे मंडणे य कीलावणंकधानी य ।
धाडत्तं कुणमाणो, एगयरं धानिपिंडो तु ॥१३२२॥
तं दृविहं धानित्तं, करणे कागवणे य बोद्धव्वं ।
तं पुण दाग्गमादी, पटुच्च धानि च्च कुज्जाहि ॥१३२३॥
पंचविह धानिपिंडे, आवत्ती चउल्लह मुणोयव्वा ।
दाणं आयामं त्, दृतीपिंडं अतो वोच्छं ॥१३२४॥
सग्गाम परग्गामे, दृविहा दृती तु होति णायव्वा ।
एवकंका वि य दृविहा, पागट छण्णा य णायव्वा ॥१३२५॥
पागट णिमसंकां जिय, अप्पाहेत्तो व भणति इयरो वा ।
सेज्जातरुयंतिया त्, धृवा वा अण्णगामम्मि ॥१३२६॥
भिवग्वादी वज्जेतो, अप्पाहणि णेति वंतियाईणं ।
सा ते अमुगं साया, सो व पिया पागटं भणति ॥१३२७॥
छण्णा पुणाड दृविहा, दृती एत्थं तु होति णायव्वा ।
लोउत्तरे तन्थेगा, वितिया पुण उभयपक्खे वि ॥१३२८॥
लोउत्तर संघाडग, संकंतो सावछणवयणेहि ।
कह पुण छण्णं ? सेज्जायगीय अप्पाहिओ गंतुं ॥१३२९॥
संघाडयपच्चसट्टा, वेती दृति त्ति अम्ह ण वि कप्पे ।
अविकोतिया मुया ते, जा वेड इमं भणमु वंती ॥१३३०॥
सा वि य भणती होतु, वारिज्जिहिनी अयाणिया सा उ ।

लोउत्तरच्छण्णेमा, उभयच्छण्णं अतो वोच्छं ॥१३३१॥

जामाइनित्थजत्तागनम्म उवादिपोक्कडेण कर्त्तं ।

सो आगतो त्ति भूया, उभयच्छण्णं इमं भणति ॥१३३२॥

एव भणेज्जहि ख्वंतां, तं किर तह वेव चिन्तियं जं तु ।

जह ण वि संवाटो मे, अण्णो व विगाणांति कोत्ति ॥१३३३॥

उभयच्छण्णा एमा, मग्गामे अभिहिता भवे द्दती ।

एमेव परग्गामे, द्दह द्दती कह पुम क्कज्जा ? ॥१३३४॥

गामाण द्दोण्ह वेरे, सेज्जायांभूय तन्थ परग्गामे ।

सामन्थं गामम्म य, जह एयं द्दणिमा परग्गामं ॥१३३५॥

ख्वंतां तु तन्थ पच्छा, भिक्खवारियायं तो तु सेज्जतरी ।

अप्पाहेत्ती ख्वंतां, मम भूय भणेज्जम एयं ॥१३३६॥

जह गामो पडिउकामो, सा उ भणेज्जायु मा क्कण पमायं ।

नीय कहियं तु तम्मा, तेण वि गामम्म तं कहियं ॥१३३७॥

ते य ठिय एगपामे, इतरे पडिता कर्त्तं तहि जुद्धं ।

सेज्जातरिपति-पुत्ता, जामाता चेव वहिओ उ ॥१३३८॥

वेत्ति जणो क्कण्यं, कहियं ? ति वेत्ति सेज्जतरी ।

जामाति-पुत्त-पतिमारणण ख्वंतेण मे सिट्ठं ॥१३३९॥

जम्हा एते दोमा, द्दत्तित्तं म्हु ण कप्पती तम्हा ।

द्दतीपिडे चउलहु, आवत्तो दाणमायायं ॥१३४०॥

णियमा निकाल्ळविमयम्मि णिमित्तं छब्बिहे भवे दोमा ।

सज्जं तु वट्टमाणो, आनुभए तन्थिमं णातं ॥१३४१॥

आकंपिया णिमित्तेण भोडणी क्कणती नु त्तिगीणं ।

भोइयचिरगगपुच्छा, केवतिकालेण एज्जाहि ? ॥१३४२॥

क्कल्लं चिय एत्ति ती, इयरी पडिभणति पच्चयो को उ ? ।

तुह गुज्जदेस तिलओ, मुत्तिणाती पच्चए कहए ॥१३४३॥

तीय कयं आउत्तं, पंमत्रिओ परिजणो य पञ्चोणी ।
 इनगो वि अत्रिदिओ चिय, पविमिस्सं भोइओ चिन्ते ॥१३४४॥
 यग्वित्तंता मित्तं, दिट्ठो उवणिग्गओ य परिवग्गो ।
 कइ तुब्भे णायं ? ती, पंमत्रिआ भोनिणीए तु ॥१३४५॥
 पुट्ठाय आदिअत्तणं, तीय य मिट्ठं सलाहमाणीए ।
 समणे तीय भविस्सं, जाणइ तिल्लओ य णे सट्ठो ॥१३४६॥
 कोवो वल्लवाग्गब्भं, च पुच्छित्तो पंचपुण्डमाहंसु ।
 फालण दिट्ठो जदि णेव तो नुहं अविनह कनेवं ॥१३४७॥
 तम्हा ण वागरंज्जा, णिमित्तपिडेम वणिणओ तु मए ।
 तीनणिमित्तं चउलहु, आवत्ती दाणमायामं ॥१३४८॥
 पट्टुपण्णऽणागए या, चउगुरूगा दाण होयऽभत्तट्ठं ।
 आजीवपिण्डमेत्तो, समामओ हं पवक्खामि ॥१३४९॥
 आजीवदोषः जानी कुल गण कम्मं, मिप्पे आजीवणा उ पंचविहा ।
 स्याए असृयाए, व कहेइ अप्पाणमेक्के ॥१३५०॥
 जानी कुल गण कम्मं, मिप्पे आजीवणा तु पंचविहा ।
 एक्के चतुलहुगा, आवत्ती दाणमायामं ॥१३५१॥
 जानी माहणमादी, मानिममुत्था व होनि बोधव्वा ।
 तहियं सृयाए तु, जाणावेमेहि अप्पाणं ॥१३५२॥
 होमाइविनहकहणे, णज्जति जह मोत्तियम्म पुत्तो त्ति ।
 वसितो वेस गुरुकुले, आयरियगुणे व सुएति ॥१३५३॥
 सम्ममसम्मा किरिया, अणेण उणाहिया व विवग्गोया ।
 समिहा-पंता-ऽऽहुति-डाण-जाय-काले य घोमादी ॥१३५४॥
 वेति फुटं चिय सुकयं, असोहगं वा वि ते कतमितं ति ।
 तहितं भइगपंता, दोमा इणमो भवंतो तु ॥१३५५॥
 भदो अम्ह सपक्खो, एस ती भिक्खु देज्जहेयस्स ।

पंतो ओभामेती, मुहमंगलि कुणति भिक्खवा ॥१३५६॥

उग्गाईयं तु कुलं. पितुवंमादिं च तन्थ वि तहेव ।

मल्लसरस्स तमादिण. जाएई मंडलपवंसं ॥१३५७॥

देउलदरिसण-भासाउवणयणे मण्डवाड मृएति ।

जंतुप्पीलणमादि तु, वन्मं तुण्णादियं सिप्यं ॥१३५८॥

अहवा जं सिक्खिज्जइ. आयरितुवदेमतो तयं सिप्यं ।

जं कीरतो मयं न्. तं कम्मं तेमु गच्छंमु ॥१३५९॥

कत्तरिपयोयणट्ठा. वन्थु बहुविन्थेरमु तह चैव ।

कम्मंमु य सिप्यंमु य, मम्ममसम्मंमु गतिअतरा ॥१३६०॥

सव्वंमु भहपंता. णियमा दोसा हवंति विण्णेया ।

आजीवगपिंडेमो. एत्तो तु वणीमगं वाच्छं ॥१३६१॥

किं भणियं वणीमे ? त्ति. भण्णति वणि जायणम्मि धातू तु ।

वनीपकदोषः

वणिमगो पायप्पाणं. वणिमो त्ती भण्णए तम्हा ॥१३६२॥

ते पंचहा वणीमग. जायणविचीं तु होन्नि बोद्धव्वा ।

समणा माहण किवणे, अतिही साणा य पंचमया ॥१३६३॥

समणे माहण किवणे, अतिही साणे य जाण पंचमु वि ।

पत्तयं चउल्लट्टुगा, आवत्तो दाणमायामं ॥१३६४॥

मयमादिवच्छगं पिय, वणेति आहारमादिलोभेणं ।

अप्पाण समण-माहण-कमिणा-उत्तिह-सागभत्तेमु ॥१३६५॥

णिगंथ मक्क तावम, गेरुय आजीव पंचहा समणा ।

तेमि परिएमणाए, लोभेण वणेइ को अप्पं ? ॥१३६६॥

तच्चणियादि दट्टं, भुंजंते दातु पीति अणुकूलं ।

साहु तुमे विप्य ! कयं, दाउं जं देमि एतेमि ॥१३६७॥

भुंजंति चित्तकम्मद्विय च कारुणिय दाणरुइणो वा ।

अवि कामगहंमेमु वि, ण वि णामइ किं पुण जतीमु ? ॥१३६८॥

मिच्छत्तिथीरीकरणं, उगमदोसा व ते पुण करेज्जा ।
 चटुकारऽदिण्णदाणा, पच्चत्थिग मा पुणो एंतु ॥१३६९॥
 एमेव माहणेमु वि, दिज्जंतं दिम्म वेति अणुकूलं ।
 दोण्हं भणियं दाणं, ममणाणं माहणाणं च ॥१३७०॥
 लोगाणुगहकारिमु, भूमीदेवेमु बहुकूलं दाणं ।
 अवि णाम वंभवंधुमु, किं पुण छक्कम्मणिरएमु ? ॥१३७१॥
 किमणा उ कुट्टि-कर-पाय-अच्छिमादीमु जुंगिया जे तु ।
 ददूण तेसि देन्तं, तम्म अणुकूलं इमं भणति ॥१३७२॥
 किमणेमु दुव्वलेमु य, अवंधवा-ऽऽयंक-जुंगियंगेमु ।
 पूयाहज्जे लाए, दाणपटायं हरति देन्तो ॥१३७३॥
 ते चिय एन्थ वि दोसा, कोइ पुण देति दाणमनिहीणं ।
 तन्थ वि अणुप्पयं तू, दाणपनिम्मा इमं भणति ॥१३७४॥
 पाएण देति लोगो, उन्नगारी परिचए व झुमिए वा ।
 जो पुण अद्धाग्निणं, अतिहिं पएति तं दाणं ॥१३७५॥
 कोइ पुण साणभत्तो, भत्तं साणादियाण दिज्जंतं ।
 तस्स य पियं ति भामति, तुममेगो जाणमी दाउं ॥१३७६॥
 अवि णाम होज्ज मुलभो, गोणादोणं तणादि आहारो ।
 छिच्छिक्कारहयाणं, ण य मुलभो होति मुणयाणं ॥१३७७॥
 केलासभवणा एते, आगया गुज्जगा महिं ।
 चरंति जक्खरूवेण, पूयापूय हियाहिय ॥१३७८॥
 पूयंति पूर्यणिज्जा, पूयाए हियाय आगया इहइं ।
 लोगस्स हिता एते, पूइय अहवा हिया होन्ति ॥१३७९॥
 अहवा वि पूयपूया, हिताहिता पूतिता हिता होन्ति ।
 अपूतिता य अहिता, तम्हा खलु पूयणिज्जेने ॥१३८०॥
 एमादी अणुकूले, भणिते सव्वंसि माहणाईणं ।

दाना चिन्तेति ततो, मञ्जुत्थो एम समणो त्ति ॥१३८१॥

एतेण मञ्जु भावो, विद्धो लोए पणामहज्जम्मि ।

एक्केके पुव्वुत्ता, भद्दग-पंनाइया दोसा ॥१३८२॥

दाणं ण ह्योति अफलं, पत्तमपत्ते य सण्णित्तज्जं ।

इय विभणिए वि दोसा, पम्मिमो किं पुण अपत्तं ? ॥१३८३॥

वणिमगपिंडो भणितो, एत्तो वोच्छं निगिच्छपिंडं तु ।

सा दुविहा तु निगिच्छा, मुहुमा तह वायरा चेव ॥१३८४॥

मुहुमाए मामल्लहं, आवत्ती दाण होति पुग्गिम्हं ।

वादग्गेगिच्छाए, चडल्लहुगा दाणमायामं ॥१३८५॥

भिकखादिगतं संतं, पुच्छति रोगी तु ओसहं किंचि ।

भणइं किमहं वेज्जो ? पद्दमतिगिच्छा भवे एमा ॥१३८६॥

वेज्जो त्ति पुच्छियव्वो, अन्थावत्तोइ म्तिर्यं एयं ।

अवुद्दाण वोहणं वा, अयाणमाणाण क्तमेतं ॥१३८७॥

वेति व एरिम दृक्खं, अमुएणं ओसहेण पउणं मे ।

महमुप्पइयं च रुयं, वाग्गेमा अट्टमादीहिं ॥१३८८॥

एमा वितिय निगिच्छा, दो वेयाओ तु मुहुमतेगिच्छं ।

वादग्गेगिच्छं पुण, मतमेव करेति वेज्जत्तं ॥१३८९॥

संभोहण संममणं, णिदाणपरिवज्जणं च जं जन्थ ।

आगंतुधातुग्वाभे, व आमए कुगति किग्गियं तु ॥१३९०॥

अम्मंजयतेगिच्छे, कीरंते तह य मुहुमकट्ठणम्मि ।

तहियं तु अणेगविहा, दोसा इणमो पमज्जंति ॥१३९१॥

अस्संजमजोगाणं, पसंजणं कायघाओ अयगोळो ।

दुव्वल्लवग्गाहरणं, अच्चुदए गिण्हणुद्दाहो ॥१३९२॥

जग्हा एते दोसा, तग्हा कायच्चिया ण ह्नु निगिच्छा ।दारां

भणितो निगिच्छिपिंडो, एत्तो कोहादि वोच्छामि ॥१३९३॥

निकित्सा-
पिण्डः

कोषादयो
दोषाः

कोहादीणं कमसो, आहरणा होन्निमे ममासेणं ।

हन्यप्यं गिरिफुल्लिय, रायगिहं चैव चंपा य ॥१३०४॥

कोधे क्षयकः

णगरम्मि हन्यकप्ये, करडुगभत्ते उ खमओ दिट्ठेत्तो ।

कामलदेसे गिरिफुल्लिगामे वणकोट्टकारम्मि ॥१३०५॥

माने क्षुल्लकः

माहण समुल्लाये, को णु हु अज्जं पए तु माहणं ।

आणेज्ज इट्टगतो ?, खुड्डाऽऽह तहिं अहं आणे ॥१३०६॥

यन-गुलसंजुत्ता वि य, जह आणिय इट्टगानु खुड्डेणं ।

सेटंगुलिमादीहिं, णाएहि पन्थ भत्तट्ठं ॥१३०७॥

मायायामा-

षादभृतिः

रायगिहे धम्मरुयो, अमादभृती तु खुड्डओ तम्म ।

रायणडगेहपविमण, संबोडय मोटए लंभो ॥१३०८॥

आयरिय उवज्जाए, मंचाटय अप्पयम्म अट्टाए ।

भुज्जो भुज्जो पविमति, काण-कुगी-खुज्जरूवेहिं ॥१३०९॥

उवग्गितलत्थो य णटो, पामति चिंतेति बुद्धिमं सुट्टु ।

होज्ज णटो सारिक्खो, उवाययो एम वेत्तव्वो ॥१४००॥

चिंतिय उवायमेयं, वाहरिया देमि मोटए वव्वे ।

भणिओ य तओ एज्जमु, दिणे दिणे जाहे कज्जं तु ॥१४०१॥

धुयदुगं संदिमती, हाम-खेडु-परिहास-संपामे ।

एतेण समं कुव्वह, जह भज्जति एम अचिरंणं ॥१४०२॥

जदि णामं गिण्हेज्जा, तो वेज्जह मुयमु एय पव्वज्जं ।

ताहि तहकय खुभितो, रयहरणं लिग मुयमु ति ॥१४०३॥

गुरु सिट्ट मोत्तुमातो, दिण्णा वीयाय भणिय णेणं च ।

एसुत्तमपगतीओ, जत्तेणं उव्वयेज्जाह ॥१४०४॥

रायगिहे य कयायी, णिम्महिलं णाडगं णटाऽगच्छी ।

ताव विरहम्मि मत्ता, उवरिगिहे दो वि पामुत्ता ॥१४०५॥

वाघाएण पविट्ठो, दिट्ट विचेला विरागमावण्णो ।

आयरियगुरुसमीवं, पट्टित्ति दिट्ठो णट्ठेणं च ॥१४०६॥

इंगितणाए ध्रुयाखरंट पेमियय जीवणं देहि ।

देमि त्ति रट्टपालं, णाडग णचीय कुमुमपुरे ॥१४०७॥

कडगादिअत्थदाणं. बहुपडितं तत्थ(नच्च)गम्मि णच्चंते ।

भग्घो य वणादीया, भग्घिट्ठी तत्थ य णिबद्धा ॥१४०८॥

इक्खागवंस भरहो. आयंमयरं य केवलालोओ ।

हत्थे गहिओ मा कुण. किं भरहो णियत्तो ? पच्चाह ॥१४०९॥

ण हू नं पऽक्खव उ एवं, वेळंबो ह्योति जति णियत्तामि ।

पंच सना तेण समं. पच्चइता णाडए इहणं ॥१४१०॥

एमादि मायपिटो, ण कप्पती णवरि कारणे कप्पे ।

गेळण्ण-खमग-याहुण-थेगदंठ्वमादीसु ॥१४११॥

मायापिटो भणितो (दारं). एत्तो वोच्छामि लोहपिटं तु ।

सो कोहपिटमादिमु. सच्चत्थऽणुपाति अहव इमो ॥१४१२॥

लोमे गित्तेस
रकः क्षपकः

लच्चभंतं पि ण णिहति, अण्णं अमुगं ति अज्ज वेच्छामि ।

भहरसं ति व काउं. गिण्हति खद्धं मिणिद्धादी ॥१४१३॥

तत्थोटाहरणमिणं, चंदाए ल्ळणम्मि को वि खमतो तु ।

गेहति अभिगहं नू, सीहेमरकोटए वेळं ॥१४१४॥

भिवख पविट्ठो य तयो. पटिमंटे अण्ण लच्चभमाणं वि ।

सीहेमरमलहंतो. सेकिम्मति भायतो अह सो ॥१४१५॥

सीहेमरगतचित्तो, विमरिमचित्तो य धम्मन्नाभो त्ति ।

वेइ सीहेमरए, म्मन्थमिण वि हिट्टे तु ॥१४१६॥

सट्टऽट्टरत्त केयरभायणभरणं च पुच्छ पुस्मिहे ।

उवओग चन्द्रजायण, माहु त्ति विगित्थे णाणं ॥१४१७॥

कोहादीणं कमसो. एमेते वण्णया उ आहरणा ।

एतेसि चिय कमसो, आवत्ती दाण वोच्छामि ॥१४१८॥

कोहे माणे चतुल्लहु, आवत्ती दाण हाइ आयावं ।

मायाए सामगुरु, आवत्ती दाण भजेकं ॥१४१९॥

संस्तवदोषः

लोभे चउगुरुगा नृ. आवत्ती दाण होयऽभत्तद्वं ! दारं ।
 संश्रुणण संथवो नृ, श्रुणणा वंदणगमेगद्वं ॥१४२०॥
 दुविहो य संथवो खलु, संवंथी वयणसंथवो चैव ।
 एककंको पुण दुविहो, पुच्चि पच्छा य णायव्वो ॥१४२१॥
 संवंथे पुच्च दुविहो, इत्थी पुग्गिमे य होनि णायव्वो ।
 एमेव य पच्छा वी, आवत्ती दाण वोच्छामि ॥१४२२॥
 इत्थीए चनुगुरुगा, पुग्गिमेसु चतुल्लह मुणेत्तवा ।
 चउगुरुए तु चउत्थं, चउल्लहए दाणमायामं ॥१४२३॥
 वयणे वि पुच्च दुविहो, इत्थी पुग्गिमे य होनि णायव्वो ।
 एमेव य पच्छा वी, आवत्ती दाण वोच्छामि ॥१४२४॥
 इत्थीए मामगुरुं, आवत्ती दाण होनि भजेत्ते ।
 पुग्गिमे मामल्लहं नृ, आवत्ती दाण पुग्गिमद्वं ॥१४२५॥
 संवंथे पुच्चसंथवो, माय-पियदी तु होनि णायव्वो ।
 मामसुय-मसुगामीओ, संवंथीसंथवो पच्छा १४२६॥
 आयव्वे च एववे, णाउं संवंथी वरगुण्ये ।
 मम माता एग्गिय्या, मज्जे व भुत्ता व पत्तादी ॥१४२७॥
 अदी दिट्ठीपण्णय, पच्छा कहंसे समेग्गिणी जणणी ।
 थणम्वेओ संवंथो, विहवामण्णाय दाणं च ॥१४२८॥
 एमेव य पुग्गिमेसु वि, पियदादीहि होनि संवंथो ।
 एमेव पच्छसंथव, अट्ठनि विट्ठावि पुत्तादी ॥१४२९॥
 पच्छसंथवदोसा, नाम्मे विहवदिभुत्ताणं च ।
 भज्जा मम एग्गिय्या, मज्जे वाता व भेगो वा ॥१४३०॥
 संवंथे संथवेमां, एत्तो वोच्छामि संथवं वयणे ।
 पुच्चि पच्छा व तहा, संश्रुणणे कुणति दाताए ॥१४३१॥
 गुणसंथवेण पुच्चं, संतामनेण जां श्रुणेज्जाहि ।
 दातारमदिण्णम्मि, सो वयणे संथवो पुच्चि ॥१४३२॥

सो एमो जस्म गुणा. पयंरंति अवारिया दमदिमासु ।
इहग कहामु मुच्चति. पच्चक्यं अज्ज दिट्ठो ति ॥१४३३॥
गुणसंथवेस पच्छा, संनामंतेण जो थुणेज्जाहि ।

दानारं दिण्णम्मो. सो पच्छासंथवा वयणे ॥१४३४॥

विमलीकय णे चकम्. जहन्थतो वियगिया गुणा तुज्झं ।

आमि पुरा णे संका. इदागि णीरंकिव जायं ॥१४३५॥

तन्थ वि भहन पंता. दोसा गह से दोसा पणवसा ।

भणिएम संथवा तु (दारे) विज्जात्थो. अतो वान्छं ॥१४३६॥

विज्जा-मने चनुलहु. आवत्तं दाणं वानि आदासे ।

विज्जा-मंतविसेनें उट्ठिसेउरे सदासेनें ॥१४३७॥

विज्जा-मंतविसेमां. विज्जात्थो सुग्गा दोगि भंवा तु ।

अहव सवाहण विज्जा. वेतो पुण पदेवमिद्धो तु ॥१४३८॥

विज्जाए उ विज्जात्थं. जह काः भिरुवत्तं पता ।

साहण पिडिपानं. अह उट्ठावो एमो तन्थ ॥१४३९॥

इय पंतभिरुवत्तं. साहण ण वेति सव भणवत्तो ।

जह उच्छह विज्जाण. पत्तंमुत्तं-वत्थाणं द्वाणं पत्तं ॥१४४०॥

पेच्छामो ति य भणिय. वेतुं विज्जाभंविभो वेति ।

किं देमि ? तो अत-गुत्त-वत्थाणि दिण्ण साहमं ॥१४४१॥

अण्णेहि य सो भणियं, किह तं दिण्णं ति भन-पाणादी ? ।

तो वेति तगो गट्ठो. कणं हितं ? कणं मुट्ठो मि ? ॥१४४२॥

पडिद्विज्ज थंभणादी, सो वा अणो व मे कणंज्जाहि ।

पावाजीवी मायी, कम्मणकारो य गहणादी ॥१४४३॥

मंतम्मि उदाहरणं, पाडलिपुत्तं मुट्ठंराडम्म ।

उत्पण्ण मीसवेदण, पालित्तयकहण आमज्जे ॥१४४४॥

जह जह पदेसिणी जाणुर्याम्म पालित्तयो भमाडेति ।

विद्या मन्त्र-
दोषाः

विद्या मन्त्रयो-
विशेषः

विद्यायां भिक्षु-
पातकः

मन्त्रे पादलिप्त-
मुत्पटराजो

तह तह सीसे वियणा, पणस्सनि मुहंढरायस्स ॥१४४५॥

मेनेणं अभिमंतिय, तह चेंव दवाव दिज्ज कोयिं तु ।

तन्थ वि ते चिय दोसा, पढिमंतादी इमे होन्ति ॥१४४६॥

पढिमंतथंभणादी, सो वा अण्णो व से करेज्जाहिं ।

पावाजीवी मायी, कम्मणकारी य गहणादी ॥१४४७॥

चूर्ण-योग-मूल-
कर्मदोषाः

विज्जा-मंताभिहिया.(दारं) अहुणा वोच्छामि चुण्ण-जोगादी ।

वसिकरणादी चुण्णा, अन्तद्दाणंजणादीया ॥१४४८॥

चूर्णे

चुण्णे जोगे चउलहु, आवत्ती दाणमेन्थ आयामं ।

शुद्धकदयम्

णिदरिसणं दुणं पी, उल्लिङ्गेऽहं ममामेणं ॥१४४९॥

दिट्ठंते चण्ण-जोगे, जह कुमुमपुग्ग्मि केनि आयरिया ।

जंघावलपरिहीणा, ओमे सीमस्स तु र्हम्मि ॥१४५०॥

कहयंति चुण्ण-जोगा. अंतद्दाणादि तन्थ दो खुड्डा ।

पच्छण्णाठिय णिसामे, अवभारं अंजणं एक्कं ॥१४५१॥

वीसज्जिया वि साहू, गुरूहि देसंन खुड्डग णियत्ता ।

आयरिएहिं य भगिता. दुदु कयं जं णियत्ता भे ॥१४५२॥

भिक्ष्वे परिहायंते. थेराणं ओमं तेमि दंताणं ।

किं ओम गुरूणं तू, क्वामो ? खुड्ड सामन्थे ॥१४५३॥

कुणिमो अंतद्दाणं. दव्वं मेलेत्तु अन्नियंजणया ।

सह भोज्ज चंदगुत्ते, ओमोदरियाए दौव्वल्लं ॥१४५४॥

चाणक पुच्छ इट्टालचुण्ण दारपिहणं तु धूमो य ।

ददुं कुच्छ पसंसा. थेरसमीवे उवालंभो ॥१४५५॥

एवं वसिकरणादिषु, चुण्णेषु वसीकरंतु जो तु परं ।

उप्पाएती पिंढं, सो होती चुण्णपिण्डो तु ॥१४५६॥

जे विज्ज-मन्तदोसा, ते चिय वसिकरणमादिचुण्णेहिं ।

एगमणेगपयोसं, कुज्जा पत्थारयो वा वि ॥१४५७॥

भणिएस चुण्णपिण्डो. (दारं) अहुणा वुच्छामि जोगपिंडं तु ।

तद्विद्यं जोग अणेगा, इणमो तू संपवक्खामि ॥१४५८॥

योगः

सूभग-दोभगकरा. जोगा आहारिमा य इयरे य ।

आयंस धूववासो, पायपलेवायिणो इतरे ॥१४५९॥

(नत्थाहरणं इणमो. अणहारिमपादलेवजोगम्मि ।

आभीरगत्रिसयम्मी. जह क्त सुण तावसेहिं तु ॥१४६०॥

योगे ब्रह्म-
द्वैपिद्यः
तापसाः

णदि कण्ह वेण्ण दीवें, पंच सया तावमाण णिवसंति ।

पव्वदिवसेमु कुलवड, पालेवं लिप पाए तु ॥१४६१॥

पाउगदुरूढ सलिलुप्परंण उत्तरिउ एति णगरं ति ।

आउट्ट लोण पूया. पच्चक्खा तेते देव त्ति ॥१४६२॥

जण सावगाण खिमण, तद्विद्यं तू वडरमासिमाउलया ।

आयरियअज्जसमिना. तेसिं च णिवेदियं तेहिं ॥१४६३॥

तेहि भणिया य वच्चह. ते मानिट्ठाण पायलेवणं ।

णनिमुत्तरंति सगिहे, णेउमिणोएण अंच्यह णं ॥१४६४॥

तेहि य सगिहे णेउं. पाय वला श्रोयऽणिल्लमाणाणं ।

किं जाणति लोगो ! ती. दिण्. विणएण वट्टुफल्यं ॥१४६५॥

पडिल्लाभिय वचंता. णिवुट्टु णदिक्कल मिलिय समिया य ।

विम्विय पंच मना तावमाण पव्वज्ज माहा य ॥१४६६॥

एमादीजोगेहिं, आउट्टावेपं एमनी पिण्डं ।

सो ण वि कप्पं (दारं) एत्तो. वोच्छामी मूलकम्मं तु ॥१४६७॥

दुविहं तु मूलकम्मं, गम्भादाणे तहं व परिसाडे ।

मूलकर्म

दुविहं वि मूलकम्मे, पच्छित्तं होति मूलं तु ॥१४६८॥

आदाणे अहिगरणं, पडिवंधो छोभगादिदोसा य ।

पाणवह साडणम्मि, छोभग पडिणीय उट्टाहो ॥१४६९॥

इय मूलकम्मंणं, पिण्डो उप्पादिओ ण कप्पति तु ।

उप्पातणेस भणिया, गवंसणा चं व य समत्ता ॥१४७०॥ दारं

एवं तु गविद्वस्सा, उग्गमउप्पायणाविमुद्धस्स ।
गहणविसोहिविमुद्धस्स होति गहणं तु पिडस्स ॥१४७१॥

उग्गमदोस गिहीतो, उप्पायण होइ समणउत्थाणा ।

ग्रहणेषणा

गहणेसणाए दोसे, आयपरसमुट्टिए वोच्छं ॥१४७२॥

दोण्णि वि समणसमुत्था, संकिन तह भावतोऽपरिणयं च ।

सेसा अट्ट वि णियमा, गिहिणो तु समुट्टिए जाण ॥१४७३॥

सा गहणेसण चतुहा, णामं ठवणा य दव्वं भावं य ।

दव्वं वाणरज्जं, सव्वं वत्तव्वं विन्थरयो ॥१४७४॥

दव्वम्मि एस भणिता, भावं गहणेसणं तु वोच्छामि ।

दसहिं पदेहिं मुद्धं, संकिनमादी इनेहिं तु ॥१४७५॥

ग्रहणेषणा

दशषा

संकिन मक्खिन णिक्खिन, पिहित साहरण दायगुम्मीसे ।

अपरिणय लित्त छड्डिय, एसणदोसा दस हवन्ति ॥१४७६॥

संकाए चउभंगो, पढमो गहणे य भायणे चेव ।

शङ्कितदोषः

वित्तिओ गहणे ण भोयणे, तत्तिओ पुण संकिनो भोगे ॥१४७७॥

शङ्काचतुर्भङ्गी

णीसंकिओ तु चरिमे, किह पुण संका हवेज्ज ? जह कोइ ।

भिकख पविट्ठो लद्धम्मि, हिमभिकखं विगिन्हेति ॥१४७८॥

किण्णु हु खद्धा भिकखा, लद्धा ? ण य तरति पुच्छिउं तहियं ।

हिरिमं इति संकाए, भुंजति इह संकिनो चेव ॥१४७९॥

वीएण गहिय संकिय, विगइन्तऽन्ने य णवरि संघाडे ।

पगयं पहेणगं वा, सोउं णिसंकिओ भुंजे ॥१४८०॥

णीसंकगाहि तइओ, विगइन्तो णिसम्ममणसंघाहं ।

संका पुणाइ जारिस, लद्ध मए असुगगेहम्मि ॥१४८१॥

महती भिकखा तारिस, एतेहि वि लद्ध किण्ण होज्जाहि ? ।

णीसंकिअ काऊणं, भुंजति तं संकिओ चेव ॥१४८२॥

पढमो दोसु वि लग्गो, वित्तिओ पुण गहणे भोयणे तइतो ।

जं संकितमावण्णो, पणुवीसा चरिमए सुद्धो ॥१४८३॥

छउमत्थो सुतणाणी, गवेसती उज्जुयं पयत्तेणं ।

आवण्णो पणुवीसं, सुतणाणपमाणतो सुद्धो ॥१४८४॥

साह सुतोवयुत्तो, सुतणाणी जइ वि गिण्हइ असुद्धं ।

नं केवली वि भुंजति, अपमाणं सुयं भवे इहरा ॥१४८५॥

सुत्तस्स अप्पमाणे, चरणाभावो ततो य मोक्खस्स ।

मोक्खाभावो चिय, पयत्तदिक्खा णिरत्था य ॥१४८६॥

सोल्लम उगमदोसा, णव एमणदोस संकमेतूण ।

पणुवीसेए दोसा, संक्रियमासंक्रिओ वोच्छं ॥१४८७॥

जइ संका दोसकरी, एवं सुद्धं पि होति तु अमुद्धं ।

णीसंक्रमेसियं ति व, अणेसणिज्जं पि णिहोसं ॥१४८८॥

भण्णति संक्रियभावो, अविमुद्धो अण्डितेकतरपक्खे ।

एमिं पि कुणयऽणेमिं, अणेमिमेमिं विमुद्धो तु ॥१४८९॥

णिस्संकं काउ तम्हा, भोत्तव्वं संक्रियं भणितमेयं । दारं ।

मक्खितमिदाणि वोच्छं, मक्खितं जं होति संसत्तं ॥१४९०॥

दुविहं च मक्खितं ग्वल्लु, मच्चित्तं चैव होइ अच्चित्तं ।

मच्चित्तं तत्थ तिहा, पुट्ठी आउ य वणकाए ॥१४९१॥

पुट्ठीममरक्खेणं, हत्थे मत्ते व मुक्खे पणगं तु ।

आवत्ती दाणं पुण, णिव्वितियं होति दानव्वं ॥१४९२॥

कहममक्खियमीसे, लह्हुगो णिम्मीसे होन्ति लह्हुगा तु ।

लह्हुमासे पुरिमद्दं, चतुल्लह्हुए होति आयामं ॥१४९३॥

ससणिद्धुदउल्ले या, पुर-पच्छाकम्म मक्खियं चतुहा ।

उक्कुट्ट-पिट्ट-कुक्कुसमक्खितमेवादि वणकाये ॥१४९४॥

ससणिद्ध हत्थमत्ते, पणगं आवत्ति दाण णिव्विगइं ।

उदउल्ले मासलह्हुं, आवत्ती दाण पुरिमद्दं ॥१४९५॥

प्रक्षितक्षोपः

पुरकम्म पच्छकम्मे, आवत्ती चतुलह् म्णेतव्वा ।
 दाणं आयामं तू, वणकाय अतो तु वोच्छामि ॥१४९६॥
 उक्कट्ट-पिट्ट-मक्खिवय, परित्तहत्थे य मत्त सच्चित्ते ।
 मासलह् आवत्ती, दाणं पुण ह्मोति पुरिमह्दं ॥१४९७॥
 एते चेव उ मक्खिवएँ, हत्थे मत्ते य ह्मोन्तऽणन्तेसु ।
 आवत्ती मासगुरुं, दाणं पुण ह्मोति भक्तेक्कं ॥१४९८॥
 छिदंती एव सागं, छिदंती एव जं रसोलित्तं ।
 उक्कट्टमक्खिवतेतं, परित्तऽणनेण वा होज्जा ॥१४९९॥
 संसेह्मि तु काएहिं, तीहिं वि नेऊ-समीरण-तमेहिं ।
 सच्चित्तमीसएण व, मक्खिवत्त ण विवज्जए किंचि ॥१५००॥
 सच्चित्त मक्खिवयम्मि उ, हत्थे मत्ते य ह्मोति चउभंगो ।
 पढमम्मि दो वि मक्खिवय, हत्थो वित्थियम्मि ण वि मत्तो ॥१५०१॥
 ततिए मत्तो मक्खिवतो, ण वि हत्थो चरिमए ण एक्को वि ।
 आदितिए पडिसेहो, चरिमो भंगो अणुण्णानो ॥१५०२॥
 अच्चित्तमक्खिवत्त दुहा, गरहिनदब्बेण वा वि इतरंणं ।
 गरहित्त ह्मोति दुहा तू, लोगे तह उभययो वा वि ॥१५०३॥
 मंस-वस-सोणिया-ऽऽमव-ल्लमुणादी गरहिएम लोगम्मि ।
 मुत्तपुरीसादीहिं, गरहियमेयं भवे उभए ॥१५०४॥
 दुविहे तु गरहिए तू, आवत्ती चउलह् म्णेतव्वा ।
 दाणं आयामं तू, अगरहित्तेत्तो पवक्खामि ॥१५०५॥
 अगरहिय कूरकुसणं, गोरस-घत-तेल्लमादीहिं जं तु ।
 संसत्तमसंसत्तं, दुविहं पि य ह्मोति णायव्वं ॥१५०६॥
 अच्चित्तमक्खिवयम्मी, चउसु वि भंगेमु ह्मोति भयणा तु ।
 अगरहिएण तु गहणं, पडिसेहो गरहिए ह्मोति ॥१५०७॥
 संसज्जिमेहिं वज्जं, अगरहिएहिं पि गोरमदवेहिं ।
 मधु-घत-तेल्ल-गुलेहि य, मा मच्छि-पिवीलियाघाओ ॥१५०८॥

गोरससंसत्ते या, घन-तेल्ल-गुलादि-कीडिसंसत्ते ।
 चतुल्लहुगा आवत्ती, दाणं पुण होति आयामं ॥१५०९॥
 लोड्यगरहित मज्जा-मंस-वसादीहिं मक्खियं जं तु ।
 नवरं पुराण भाविअ, देमिं व पडुच्च गहणं तु ॥१५१०॥
 दोहिं पि गरहिएहिं, मुत्तुच्चारइ होइ अग्गहणं ।
 मक्खित्त भणितं एयं, एत्तो वोच्छामि णिक्खित्तं ॥१५११॥
 णिक्खित्तं ठवियं ति य, एगट्ठं ठाणमग्गणा एत्थं ।
 तं तिविह होति ठाणं, मच्चित्तं मीम अच्चित्तं ॥१५१२॥
 एत्थं चतुभंग भवे, मच्चित्तादी अणेगह इमो तु ।
 मच्चित्तं सच्चित्ते, मच्चित्त मीसे वऽच्चित्ते वा ॥१५१३॥
 मीमं वा समच्चित्ते, मीमं मीसे व होति णिक्खित्तं ।
 चित्तणं मीसेण य, एवक्को होति चउभंगो ॥१५१४॥
 अहृणा चित्ताच्चित्ते, चित्तं चित्तम्मि होति णिक्खित्तो ।
 चित्तं वा अच्चित्ते, अच्चित्तं चित्तोभयमच्चित्तो ॥१५१५॥
 अहृणा मीमं मीसे, मीममच्चित्ते अच्चित्त मीमम्मि ।
 अच्चित्तं अच्चित्ते, नतिणमो होति चतुभंगो ॥१५१६॥
 चतुभंगेसेनेमुं, संजोगाऽणेगहा मुणेयव्वा ।
 पुढवादिणमु छस्सु वि, काणमु मठाण परठाणे ॥१५१७॥
 सच्चित्तपुढविकाए, मच्चित्तो चेत्र पुढवि णिक्खित्तो ।
 सच्चित्तं अच्चित्तो, अच्चित्तं वा वि मच्चित्तो ॥१५१८॥
 अच्चित्ते अच्चित्तो, मट्ठाणे एम होति चउभंगो ।
 परठाणे पंचऽण्णे, आऊमादीमिमे होन्नि ॥१५१९॥
 सच्चित्तपुढविकाओ, सच्चित्ताउम्मि होति णिक्खित्तो ।
 सच्चित्तो अच्चित्ते, अच्चित्तो चेत्र मच्चित्ते ॥१५२०॥
 अच्चित्तो अच्चित्तं, एवं संमंमु नेउमादीमं ।
 संजोगा जेतव्वा, पंचमु परठाणं चउभंगो ॥१५२१॥

निक्षिप्तदोषः

एमेव आउ-तेऊ-वाउ-वणस्सति-तसाण चतुभंगा ।
 एकेके विण्णया, छ च्चतुभंगाण संजोगा ॥१५२२॥
 चित्ते सच्चित्तेणं, ते छत्तीसं हवंति संजोगा ।
 अच्चित्तमीसएण वि एवतिया चेत्र संजोगा ॥१५२३॥
 मीसे अच्चित्तएण वि, एवतिय च्चिय हवंति संजोगा ।
 तिण्णि वि छत्तीसा तु, मिलिया अट्टत्तरसयं तु ॥१५२४॥
 अहवण सच्चित्तमीसा, य एगयो एगयो य अच्चित्तो ।
 एत्थं चतुभंगो तु, तत्थाऽऽदिनि ए क्हा णत्थि ॥१५२५॥
 जं पुण अच्चित्तदब्बं, णिक्खिप्पति वेयणेसु कायेसु ।
 तहि मग्गणा तु इणमो, अणंतर परंपरा होति ॥१५२६॥
 चित्तपुढविइ अणंतर, ओगाहिमगाइ होति णिक्खिक्कं ।
 होती परंपरं पुण, पिहडगयं जं तु पुढविट्ठियं ॥१५२७॥
 उदगमणंतर णवणीयमादि पारंपरं तु णावादी ।
 ते उ अणंतर पारंपरं य द्युगा इमे सत्त ॥१५२८॥
 विज्झायमुम्भुरिं गालमेव अप्पत्तपत्तममजाले ।
 बोलीणे सत्त दुगा, एते तु अणंतर परं य ॥१५२९॥
 विज्झाउ त्ति ण दीमनि, अग्गी दीमनि य इंधणे छुहे ।
 छारुम्मीसा पिगल, अगणिकणा मुम्भुरो होति ॥१५३०॥
 णिज्जाला हिल्लिहल्लया, इंगाला ते भवं सुणेत्तव्वा ।
 होति चउत्थो भंगो, ते जालाऽपत्तपिहईं तु ॥१५३१॥
 पंचम पत्ता पिह्हुईं, छट्ठम्मि य होति कण्णसमजाला ।
 सत्तमए समतीया, अणंतरा होति सत्तमु वी ॥१५३२॥
 पारंपर पिह्हुहादिमु, अगणीयट्ठादि नत्थ दोसा तु ।
 भयणा तु जंतचुल्लिमु, इणमो तु तहि सुणेयव्वा ॥१५३३॥
 पासोलित्त कडाहे, परिसाही णत्थि नं पि य विसालं ।
 सो वि य अचिरच्छुद्धो, उच्छुरसो णाइउसिणो य ॥१५३४॥

गहणमघट्टिय कण्णे, घट्टित छारादिपट्टण अग्गिवहो ।
 उसिणोदगस्स गुलरसपरिणामिय गहणऽणच्छुमिणे ॥१५३५॥
 दुविह विराहण उमिणे. छट्टण हाणी य भाणभेदो य ।
 अच्छुसिणातो ण घेप्पति. जंतोलित्तम जयणा तु ॥१५३६॥
 वाउक्खित्तानंतर, पप्पडिगादो तु होति णायच्चा ।
 वत्थि दतिपूरिओवरि, पतिट्टिय परंपरं हाति ॥१५३७॥
 हरियादि अणंतर पूरियाड पारंपरं पिहृडमादी ।
 गोणादिपिट्ट पूवाटणंतरं भग्गकुतिगितरं ॥१५३८॥
 सव्वं ण कप्पएयं, णिक्खित्त समासतो ममक्खानं ।
 पुढवादीणं एत्तो, आवत्तो दाण वोच्छामि ॥१५३९॥
 पुढवादी जाव तसे. अणंतवणकाय मात्तु णिक्खित्ते ।
 संति अणंतर लहुगा, परंपरं होति मासलहुं ॥१५४०॥
 चतुलहुए आयामं, मासलहु दाण होति पुरिमहुं ।
 एयं सच्चित्तम्मि. भणियं मोसे अतो वोच्छं ॥१५४१॥
 एनेमु चेत्र पुढवादिएमु मीसे अणंतरं लहुआं ।
 होति परंपरं पणगं, दाणं एत्तो तु वोच्छामि ॥१५४२॥
 लहुमासे पुरिमहुं, पणगं पुण दाण होति णिक्खित्ति ।
 वणकायमणनेमुं, आवत्तो दाण वोच्छामि ॥१५४३॥
 वणकायअणनेमुं, णिक्खित्त अणंतरं तु चतुगुरुगा ।
 होति परंपरि गुरुआं, दाणं तु अतो तु वोच्छामि ॥१५४४॥
 चतुगुरुए तु चउत्थं, गुरुमासे दाणमेगभत्तं तु ।
 आवत्तो दाणं पि य, पिहियम्मि अतो उ वोच्छामि ॥१५४५॥
 पिहियाणंताऽणंतर, परंपरं चेत्र हाति गुरुपणगं ।
 लहुपणगं तु परित्ते, दोमु वि दाणं तु णिक्खित्ति ॥१५४६॥
 आवत्तो दाणे वा, पुढवादीणिक्खित्तं भणियं तु ।
 एत्तो समासयो च्चिय, पिहित्थारं पक्खामि ॥१५४७॥

पिहित्तोषः

सच्चित्तादिषु अच्चित्तपिहित्य चतुर्भंग तद् य संजोगा ।
 जह भणिया णिक्खित्ते, तद् चैव य होन्ति पिहिते वि ॥१५४८॥
 सच्चित्त मीस एको, एकं तोऽचित्त एत्थ चउभंगो ।
 आदिदुवे पडिसेहो, ततिण् भंगम्मि मग्गणया ॥१५४९॥
 अच्चित्त सच्चित्तेणं, अतिरं मतिरं च जं भवं पिहितं ।
 पुढवादिषु छस्सु वि. लोटादी अतिर पुढवीए ॥१५५०॥
 पच्छिय-पिहुडादिऽतिरं, ओगाहिमगादिऽणंतरं होति ।
 वद्धणियादि परंपर, अगणिक्काए इमं होति ॥१५५१॥
 अतिरं अंगाराई, तहियं पुण संतरो सरावादी ।
 तन्थेव अतिर वायू, परंपरो वन्थिणा पिहिते ॥१५५२॥
 अइरं फलादिपिहित्यं, वणम्मि इतरं तु पच्छि-पिहुडादी ।
 कच्छवसंचारादी, अतिरतिरं पच्छियादीहिं ॥१५५३॥
 तइए भंगे मग्गण, भणिएस चउन्थभंगभयणा तु ।
 अच्चित्त अच्चित्तेणं, पिहिए का भयण ? सुणसु इमा ॥१५५४॥
 चतुर्भंगो पिहिण्णं, गुरुयं गुरुएण लहुअ (गुरुअ) लहुएणं ।
 लहुयं गुरुएण तद्वा, लहुयं लहुएण चरिमो तदिं गज्झो ॥१५५५॥
 पुढवादीणं कमसो. आवत्तो दाण जह तु णिक्खित्ते ।
 आयविराहण गुरुयं, ति कातु णवरं तु चउगुरुया ॥१५५६॥
 एत्थ उ दाण चतुन्थं. एत्तो वोच्छामि साहरणदारं ।
 साहरणं उक्किरणं. विरेयणं चैव एगट्टं ॥१५५७॥
 मत्तेण जेण दाहिति, तन्थ अदेज्जं तु हांज्जं जं दव्वं ।
 तं साहरित्तं अण्णाहिं. मत्तेणं देइ साहरणा ॥१५५८॥
 सा पुण छसु णातव्वा. सच्चित्तमीसा तद्द्वं अच्चित्ता ।
 एत्थ वि जह णिक्खित्ते, भंगा संजोग तद् चैव ॥१५५९॥
 सच्चित्तमीस आदिल्लएसु दुसु णत्थि मग्गण विवंगो ।
 ततियम्मि मग्गणा तू, छसु भोमादीसु साहरणे ॥१५६०॥

संहतदोषः

चरिमे भंगे भयणा, जं दुहमच्चित्त का नहिं भयणा ? ।

भण्णइ सुणमू तट्ठियं, चउभंगो होति इणमो तू ॥१५६१॥

मुक्के सुकं पढमं, मुक्के उल्लं तु वितियओ भंगो ।

उल्ले सुक्खं तइओ, उल्ले उल्लं चउत्थो तु ॥१५६२॥

एक्केक्के चउभंगो, मुक्कादीएसु चउसु भंगेसु ।

थोवे थोवं थोवे, बहुयं बहु थोव बहु बहुगं ॥१५६३॥

जत्य तु थोवे थोवं, सुक्खे उल्लं च छुभति नं गज्झं ।

जनि नं तु समक्खित्तुं, थोवाहारं दलइ मत्तं (अन्नं) ॥१५६४॥

सेसेसु तीमं पी, दाता भंगेसु होति णातव्वो ।

थोव बहुं बहुग थोवो, बहु बहुगो चैव इणमो तु ॥१५६५॥

उक्खेवे णिक्खेवे, महल्लभाणम्मि लुद्ध वह डाहो ।

छक्कायवहो य तथा, अचियत्तं चैव वोच्छेदो ॥१५६६॥

थोवे थोवं छदं, मुक्खे उल्लं तु उल्ले मुक्खं तु ।

बहुगं तु अणाइणं, कडदोसो सो त्ति कानूणं ॥१५६७॥

माहरणेयं भणियं, आवत्तो दाण जह तु णिक्खित्ते ।

दायगदारं अहुणा, नमामओ हं पक्खामि ॥१५६८॥

बाले वुट्टं मत्ते, उम्मत्ते वंविए य जरिए य ।

अंधेल्लए पगल्लिए, आरुहे पाउयाहिं च ॥१५६९॥

हन्थंहु-णियल्लवद्धे, विवज्जिए चैव हन्थ-पाएहिं ।

तेरासि गुत्तिणी बालवच्छ भुंजति घुमुल्लंती ॥१५७०॥

भज्जेन्ती य दलेन्ती, कंडेन्ती चैव नह य पीसेन्ती ।

पिज्जंती रूचंती, कत्तंती पगट्टमाणी (पमइमाणी) य ॥१५७१॥

छक्कायवगहन्था, समणट्ठा णिक्खित्तु ते चैव ।

ते चैवागाहंती, संघट्टंताऽऽरभंती य ॥१५७२॥

संसत्तेण तु दव्वेण लित्तहन्था य लित्तमत्ता य ।

हायकदोषः

ओयत्तेन्ती साहारणं च देन्ती य चोरिययं ॥१५७३॥
 पाहुडियं च ठवेन्ती, सपञ्चवाया परं च उद्दिस्स ।
 आभोग अणाभोगेण दलेन्ती वज्जणिज्जा उ ॥१५७४॥
 एनेसि दायगाणं, गहणं केसिचि होति भइयव्वं ।
 केसिची अगगहणं, तप्पट्टिवक्खे भवं गहणं ॥१५७५॥
 एते दायगदोसा, एतेहिं दिज्जमाण ण वि कप्पे ।
 जे तु अकारणे गेण्हं, पच्छित्तं तेसि वोच्छामि ॥१५७६॥
 बाले बुद्धे मत्ते, उम्मेत्ते वेविए य जरिए य ।
 एतेमि मासल्लहुं, आवत्ती दाण पु रिमहुं ॥१५७७॥
 अण्येत्त-पगल्लियादी. जाव तु दारं तु बालवच्छ त्ति ।
 पत्तयं चतुगुत्ता, दाणं पुण होयऽभत्तट्ठं ॥१५७८॥
 भुंजण-घृमुलेन्तीए. आवत्ती चतुल्लह मुणेयव्वा ।
 दाणं आयापं ती, भज्जणमादी अतां वोच्छं ॥१५७९॥
 भज्जन्ती य दलेन्ती, जाव तु छवकायवग्गहत्थ त्ति ।
 समणट्ठा ते चेंव तु, णिक्खिन्न आगाह घट्टन्ती ॥१५८०॥
 एत्थ तु विमारिसदाणं, पच्छित्तं होति कायणिक्कण्ठं ।
 सेसेसुं दारंसुं, चतुल्लहुगा दाणमायापं । १५८१॥
 एते दायग भणिता, एत्तो उम्मीसयं पवक्खामि ।
 उम्मिश्रदोषः तं तिह सचित्त मोसग. अच्चित्तेणं च उम्मीसं ॥१५८२॥
 जह चेंव य संजोगो, कायाणं हेट्ठओ तु साहरणे ।
 तह चेंव य उम्मीसे. होति विभागो णिरवसेसो ॥१५८३॥
 चोएति को विसेसो, साहरणुम्मीसयाण दोण्हं पि ?
 भण्णति साहरणं तू, भिक्खट्ठा भत्तयं रये ॥१५८४॥
 उम्मीसं पुण दायव्वयं च दो वेत्ते मीसितुं देज्जा ।
 बीय हरियाइएहिं, जह ओदण-कुसणमादीणि ॥१५८५॥
 तं पि य मुक्खे मुक्खं, भंगा चत्तारि जह तु साहरणे ।

अप्पबहुए वि चउरो, तहेव चाइण्णऽणाइण्णं ॥१५८६॥
 उम्मीस भणियमेयं, एत्तो वोच्छामि परिणयं दुविहं ।
 दब्बे भावे य तहा, दब्बे पुढवादि छक्कं तु ॥१५८७॥
 जीवत्तम्मि अविगते, अपरिणयं परिणयं गते जीवे ।
 दिट्ठंतो दुद्ध दही, इय अपरिणयं परिणयं चं व ॥१५८८॥
 दब्बे अपरिणयम्मी, पच्छित्तं होति कायणिप्फण्णं ।
 भावे अपरिणतं पुण, एत्तो वोच्छं समासेण ॥१५८९॥
 सज्झिअगादिणं तू, अहवा अण्णेहिं होति सामण्णं ।
 तत्थेगस्स परिणतो, भावो देमि त्ति माहुस्स ॥१५९०॥
 सेसाण ण वि परिणयो, अपरिणयं भावतो भवे एयं ।
 अहवा वि दाणमण्णं, अपरिणयं भावतो होति ॥१५९१॥
 मंग्राडग हिंढंतो, एगस्म गणम्मि परिणयं एमी
 विनिएण तु परिणमती, तं पि अवेत्तच्च मा कलहो ॥१५९२॥
 पढमिल्लुग भावम्मी, अप्परिणयणेहणे तु लहुमामो ।
 तस्सावत्ती भवति, दाणं पुण होति पुग्मिहं ॥१५९३॥
 भणित अपरिणयमेयं, एत्तो वोच्छामि लित्तदारं तु ।
 लित्तम्मि जत्थ लेवो, लब्धति कुमणाभिदव्वस्म ॥१५९४॥
 तं खलु ण गेण्हियव्वं, मा तहियं होज्ज पच्छक्कम्मं तु ।
 तम्हा उ अलेवकडं, णिप्पावादी गहेतव्वं ॥१५९५॥
 इति उदिते चोएई, जदि पच्छाक्कम्मदोम एवं तु ।
 तो ण वि भोत्तव्वं चिय, जावज्जीवाए भणति गुरु ॥१५९६॥
 को कल्लाणं नेच्छति, आवस्सगजोग जदि ण हायंति ।
 तो अच्छतु मा भुंजतु, अह ण तरं तन्थ भंगऽट्ठा ॥१५९७॥
 संसट्ठहत्थ-मत्ते, सव्वम्मी सावमेम भंगऽट्ठा ।
 गहणं तु सावसेसे, सेसयभंगेसु भयणा यु ॥१५९८॥

अपरिणतदोषः

लिसदोषः

छदितदोषः

संसत्तहन्थ-मत्ते, लिच्चे लहुगा तु दाणमायामं ।
 अवसेस लि....उ, दाणं पुण होति पुरिमदुं ॥१५९९॥
 लिच्चं ति गतं एयं, एत्तो वोच्छामि छड्डियं अहुणा ।
 तं पि तिह छड्डियं तू, सच्चित्त मीसं च अच्चित्तं ॥१६००॥
 छड्डिएं चउलहुगा तू, आवत्ती दाण होति आयामं ।
 अहव मच्चित्तादीणं, आवत्ती कायणिप्फणं ॥१६०१॥
 सच्चित्त मीसए या, चउभंगो छहुणम्मि इत्थ भवे ।
 चउभंगे पडिसेहो, गहणे आणादिणो दोसा ॥१६०२॥
 उसिणस्स छहुणे देन्तओ व डज्जेज्ज कायडाहो वा ।
 सीयपडणम्मि काया, पडिए महुविदुआहरणं ॥१६०३॥
 छड्डिय भणियं एयं, गहणेमण एम परिसमत्ता तु ।
 गहितस्स अतो विहिणा, दासेमण पत्तमहुणा उ ॥१६०४॥
 सा चतुहा णामादी. मव्वं वण्णेत्तु एत्थ दारम्मि ।
 एतस्सेवोवणयं, वोच्छामि इमं समासेणं ॥१६०५॥
 मच्छत्थाणी माहू, मंसत्थाणी य भत्तपाणं तु ।
 रागादीण समुदयो, मच्छियथाणी मुणेतव्वो ॥१६०६॥
 जह ण छलिओ तु मच्छो, उवायगहणेण एव साहू वि ।
 अप्पाणमप्पण च्चिय, अणुसासे भुंजमाणो उ ॥१६०७॥
 बायालीसेसणसंकडम्मि गेण्हंतो जीव ! ण मि छलितो ।
 एण्ह जह ण छलिज्जसि, भुंजंतो राग-दोसेहिं ॥१६०८॥
 घासेसणा तु भावे, होति पसत्था य अप्पसत्था य ।
 अपसत्था पंचविहा, तव्विवरीता पसत्था तु ॥१६०९॥
 संजोइय अइवहुयं, संगाल सधूमयं अणट्टाए ।
 पंचविह अप्पसत्था, तव्विवरीता पसत्था तु ॥१६१०॥
 संजोयणेत्य दुविहा, दव्वे भावे य दव्वे बहियंतो ।
 भिक्खं चिय हिण्हंता, संजोए बाहिरेसा तु ॥१६११॥

प्रासैषणा

संयोचनादोषः

खीर-दहि-कट्टरादिण, लंभे गुह-सालि-कूर-घतमादी ।

जातिता संजोए, हिण्डंततो अतो वोच्छं ॥१६१२॥

अंतो तिह पादम्मी, लंबण वयणे य होइ बोद्धवं ।

जं जं रसोवकारिं, संजोययए तु तं पाए ॥१६१३॥

। बालुक-वडग-वाइंगणादि संजोए लंबणेण समं ।

वयणम्मि छोहु लंबण, तो सालणगं दुमे पच्छा ॥१६१४॥

दव्वम्मि एस संजोयणा तु संजोए जं तु दव्वाइं ।

रसहेउं तेहि पुण, संजोयण होति भावम्मि ॥१६१५॥

संजोएन्नो दव्वे, राग-होसेहि अप्पगं जोए ।

राग-होमणिमित्तं, संजोययए तु तो कम्मं ॥१६१६॥

कम्महिंतो य भवं, संजोययए भवानु दुक्खेणं ।

संजोययए अप्पं, एसा संजोयणा भावे ॥१६१७॥

रसहेउं पडिक्कुट्टो, संजोयो कप्पए गिलाणट्ठा ।

जस्स व अभत्तच्छंदो, सुहोइओ अभावितो जो य ॥१६१८॥

अहव ण जाइं दव्वं, पत्ते य ययादिगा वि मेलंति ।

सत्तुगमादीहि समं, मा होतु विगिचणीर्यंति । १६१९॥

अंतो वहि चउगुरुगा, विनियाएमंण वाहि चउल्लहुगा ।

चउगुरुगेऽभत्तं, चउल्लहुगे होति आयामं ॥१६२०॥

संजोयण भणिएसा, अहुण पमाणं भणामि आहारं ।

जावतियं भोत्तवं, साहहि जावणट्ठाए ॥१६२१॥

बत्तीभं किर कवला, आहारो कुच्छिपूरओ भणिओ ।

पुरिसस्स महिलियाए, अट्टावीसं भवे कवला ॥१६२२॥

चउवीस पंडगस्सा, ते ण गहिन जेण पुरिस-इत्थीणं ।

पव्वज्ज ण पंडस्स उ, तम्हा ते ण गहिता एत्थं ॥१६२३॥

एत्तो किणावि हीणं, अद्धं अद्धदगं च आहारं ।

साहुस्स बेन्नि धीरा, जायामायं च आमं च ॥१६२४॥

प्रमाणदोषः

पकामं च णिकामं च, जो पणियं भत्त-पाणमाहारे ।
 अतिबहुयं अतिबहुसो, पमाणदोसो सुणेयव्वो ॥१६२५॥
 बत्तीसाउ परंणं, पकाम णिबं नमेव तु णिकामं ।
 जं पुण गलंणणेहं, पणीतमिति नं बुहा वेंति ॥१६२६॥
 अतिबहुयं अतिबहुसो, अनिप्पमाणेण भोयणं भुत्तं ।
 हादेज्ज व वामेज्ज व, मारेज्ज व तं अजीरंतं ॥१६२७॥
 णियगाहारादीयं, अइबहुयं अइबहुसो तिण्णि वारा उ ।
 तिण्ह परेण तु जं तु, नं चेव अतिप्पमाणं तु ॥१६२८॥
 अहवा अनिप्पमाणो, आतुरभूतो तु भुंजए जं तु ।
 नं होति अतिपमाणं, हादणदोसा उ पुव्वुत्ता ॥१६२९॥
 जम्हा एतं दोसा, अतिरित्ते नेण होति चतुलहुगा ।
 आवत्ती दाणं पुण, आयामं होति णायव्वं ॥१६३०॥
 दोसा अतिप्पमाणे, नम्हा भोत्तव्व होति केरिसयं ? ।
 भण्णति म्णमू जारिस, भोत्तव्वं होति साहृट्ठि ॥१६३१॥
 हियाहारा मियाहारा, अप्पाहारा य जे णरा ।
 ण ते त्रिज्जा चिगिच्छंति, अप्पाणं ते चिगिच्छगा ॥१६३२॥
 हितमहितं होति दुहा, इह परलोगे य होति चउभंगो ।
 इहलोग हितं ण परं, किंचि परं णेय इहलोए ॥१६३३॥
 किंचि हितमुभयलोए, णोभयलोए चतुत्थओ भंगो ।
 पदमगभंगो तहियं, जे दव्वा होन्नि अत्रिरुद्धा ॥१६३४॥
 जह खीर-दट्ठि-गुलादी. अणेसणिज्जा व रत्तदुट्ठे वा ।
 भुंजंते होति हियं, इहइं ण पुणाइ परलोए ॥१६३५॥
 अमणुण्णेसणसुद्धं, परलोगहितं ण होति इहलोगे ।
 पत्थं एसणसुद्धं. उभयहियं होति णानव्वं ॥१६३६॥
 अहितोभयलोगम्मी, अपत्थदव्वं अणेसणिज्जं च ।

अहवा वि रत्तदुद्धो, भुंजति एतो मियं वोच्छं ॥१६३७॥
 अद्धमसणस्स सव्वंजणस्स कुज्जा दवस्स दो भाए ।
 वायुपवियारणद्वा. छ्वाभागं ऊणगं कुज्जा ॥१६३८॥
 सीयो उस्सिणो साहारणो य कालो तिहा मुणेयव्वो ।
 एएसुं तीसुं पी, आहारे होतिमा मत्ता ॥१६३९॥
 एणो दवस्स भागो, अवट्टितो भोयणस्स दो भागा ।
 वट्टंति व हायंति व, दो दो भागा तु एक्केक्के ॥१६४०॥
 एत्थ तु ततियचतुत्था. दोण्णि वि अणवट्टिता भवे भागा ।
 पंचम छट्ठो पढमो, विनिओ य अवट्टिता भागा ॥१६४१॥
 एयं तु मियं भगियं. एतो वी हीणगं भवे अप्पं ।
 एय पमाणाऽभिहितं, संगालादी अतो वोच्छं ॥१६४२॥
 संगाले चउगुरूगा, आवत्ती दाण होयऽभत्तट्ठं ।
 चउलहुगा तु सधूमे, आवत्ती दाणमायामं ॥१६४३॥
 णिकारण भुंजन्ते, एत्थ वि लहुगा तु दाणमायामं ।
 विनियादेसे लहुओ, आवत्ती दाण पुरिमट्ठं ॥१६४४॥
 ण वि भुंजइ कारणतो, एत्थ वि लहुगा उ दाणमायामं ।
 संगालादिण कममो, मरूवमिणमो पवक्खामि ॥१६४५॥
 जह इंगाला जलिया, डहंति जं तन्थ इंधणं पडियं ।
 इह चिय रागिगाला, डहंति चरणिंधणं णियमा ॥१६४६॥
 रागेण सइंगालं. जं आहारेइ मुच्छिओ माहू ।
 सुट्ठु सुसंभित णिद्धं, सुपक्क सुरसं अहो सुरहिं ॥१६४७॥
 रागगीपज्जलिओ, भुंजंतो फामुयं पि आहारं ।
 णिहट्ठिं गालणिभं, करंति चरणिंधणं खिप्पं ॥१६४८॥
 भणितं संगालेयं, अहुणा वोच्छं सधूमगं पगते ।
 केवलवियणं तं तु, धूमायंतं तहा उणणं ॥१६४९॥

अकारशेषः

धूमशेषः

जह वा वि चित्तकम्मं, धूमेणोरत्तयं ण सोभइ ष ।
 तह धूमदोसरत्तं, चरणं पि ण सोभए मइलं ॥१६५०॥
 दोसेण सधूमं तू, जं आहारंति साहु णिदंतो ।
 विरसमलोणं कुहितं, रोरो भोक्खेति णं एयं ॥१६५१॥
 दोसग्गी वि जलंतो, अप्पत्तियधूमधूमियं चरणं ।
 अंगारमेत्तमरिसं, जा ण भवति णिड्डहति ताव ॥१६५२॥
 रागेण सइंगालं, दोसेण सधूमगं सुणेयव्वं ।
 राग-दोससइगतं, तम्हा तु ण होति भोत्तव्वं ॥१६५३॥
 आहारंति तवस्सी, विगतिगालं च विगयधूमं च ।
 ज्ञाण-उज्झयणणिमित्तं, एसुवएसो पवयणस्स ॥१६५४॥
 भणितं सधूममेयं, एत्तो वोच्छामि कारणहारं ।
 तं पुण पडिक्कमंतो, चरिसुम्मसग्गे विचिन्तेति ॥१६५५॥
 भोत्तव्व कारणम्मी, किं अन्थि अहव नन्थि जइ अत्थी ।
 तो भुंजेज्जा साहू, के पुण ते कारणा ? सुणसु ॥१६५६॥
 छहिं कारणेहिं साहू, आहारंतो उ आयरति धम्मं ।
 छहिं चेव कारणेहिं, णिज्जहंतो यु आयरति ॥१६५७॥
 वेयण वेयावच्चे, इरियट्टाए य संजमट्टाए ।
 तह पाणवत्तियाए, छट्टं पुण धम्मचिन्ताए ॥१६५८॥
 णत्थि लुहाएँ सरिसया, वियणा भुंजेज्ज तप्पसमणट्टा ।
 छादो वेयावच्चं, ण तरति काउं अयो भुंजे ॥१६५९॥
 इरियं च ण सोहेती, खुहितो भमलीय पेच्छ अन्धारं ।
 थामो वा परिहायइ, पेहादी संजमं ण तरं ॥१६६०॥
 आयु-सरीर-प्पाणादि छव्विहे पाण ण तरती मोत्तुं ।
 तद्धारणद्वेणं, भुंजेज्जा पाणवत्तीयं ॥१६६१॥
 धम्मज्झाणं ण तरति, चिन्तेउं पुव्वरत्तकालम्मि ।
 अहवा वी पंचविहं, ण तरति सज्झाय काउं जे ॥१६६२॥

कारणदोषः

एतेहिं कारणेहिं, छहिं आहारंति संजतो णियमा ।

छहिं चेव कारणेहिं, णाहारंती इमेहिं तु ॥१६६३॥

आतंके उवसग्गे, नितिकस्वया बंधनेरगुत्तीए ।

पाणिदया-तवहेऊ, सरीरवोच्छेयणट्ठाए ॥१६६४॥

। आयंको जरमादी, तम्म्युप्पण्णे ण भुंजे भणितं च ।

महसुप्पइया वाही, वारंज्जा अट्टमादीहिं ॥१६६५॥

राया सण्णयादी, उवसग्गो तम्मि वी ण भुंजेज्जा ।

सहणट्ठा तु नितिकस्वा, वाहिज्जंते तु विसएहिं ॥१६६६॥

भणितं च जिणिंदेहिं, अत्रि आहारं जती ह्नु वांच्छिदे ।

लोगे वि भणिय विसया, विणिवत्तंते अणाहारं ॥१६६७॥

तो बंधरक्खणट्ठा, ण वि भुंजेज्जा हि एवमाहारं ।

पाणदय वास महिया, पाउमकाले व ण वि भुंजे ॥१६६८॥

तवहेतु चउत्थादी, जाव तु छम्मासिओ तवो होति ।

छट्ठं णिच्छिण्णभरो, छट्ठेतुमणो सरीरं तु ॥१६६९॥

अममत्थो संजमस्स उ, कतक्किच्चोवस्वरं व तो देहं ।

छट्ठमि त्ति न भुंजइ, मव्वह वांच्छेय आहारं ॥१६७०॥

घासेसणा सम्मत्ता ॥ मूलाह—

मोलस उग्गमदोसा, मोलस उप्पादणाएँ दोसा तु ।

दम एसणाएँ दोसा, संजोयणमादि पंचेव ॥१६७१॥

सीयालीसं एते, सव्ये वी पिंडिता भवे दोसा ।

जेहिं अत्रिसुद्ध पिंडे, चरणुवयानो जतोण भवे ॥१६७२॥

एतदोसविमुक्को, भणिताऽऽहारो जिणेहिं साहूणं ।

धम्मावस्सगजोगा, जेण ण हायंति तं कुज्जा ॥१६७३॥

उग्गममादीणं तू, कारणपज्जन्तपत्थडो एस ।

लक्खण आवत्ती दाणमेव कमसो समक्खार्यं ॥१६७४॥

पिंहपत्यारो । अहुणा गाहृत्यो—

गाथाया अर्थः अहुणा गाहाणं तू , वोच्छामो अक्स्वरत्यमिणमो तू ।
 उहेस कम्म मोत्तुं, चरमतियं होति सेसं तु ॥१६७५॥
 पासंडाणं पढमं, विनियं समणाण ततिय साधुणं ।
 चरमतियं एवं तू, कम्मं ती आहकम्मं तु ॥१६७६॥
 पासंड मीसजाए, साहूमोसे य सघरमीसे य ।
 बायरपाहुडिया तू, विवाह उम्मक ओसक्का ॥१६७७॥
 आहड सपच्चवार्यं, विराहणा जन्थ होनि आयाए ।
 लोभेण जो उ एसति, सो हांनो लोभपिंडो तु ॥१६७८॥
 सव्वेसु वि एतेसु, उहेसिगमादिलोभपज्जंते ।
 पत्तयं पत्तयं, सोही एत्थं तु भत्तं ॥१६७९॥३५।

अतिरं अणंतणिक्खित्त-पिहिय-साहरिय-मीसियादीसुं।
 संजोग सइंगाले, दुविह णिमित्ते य खमणं तु ॥३६॥

अतिर णिरंतर भण्णति, अणंतकायो तु होनि वणकायो ।
 पूत्रालमादी किंची, णिक्खित्तं होति एत्थं तु ॥१६८०॥
 पिहिनं अणंतकाए, साहरियमणंतमीसियं वा वि ।
 आदिग्गणेणं पुण, अपरिणएऽणंतकाए वि ॥१६८१॥३६।
 कम्मुहेमिय-मीसे. धायादि-पगामणादिएसुं च ।
 पुर-पच्छकम्म-कुच्छिय-संमत्तालित्तकरमत्ते ॥३७॥
 जावंतिकम्म पढमे, जावंतियमीसजायमादिल्ले ।
 पंचविह धातिपिंडे, खोरादी अंकपज्जन्ते ॥१६८२॥
 आदिग्गणेणं पुण, दूतीपिंडे णिमित्ततीए य ।
 आजीव वणिमपिंडो, बादरतेगिच्छणाहि च ॥१६८३॥
 कोहे माणे य तथा, संबंधी वयणसंयवे थीसु ।
 विज्जा मंते चुण्णे, जोगे एमेते आदिपदा ॥१६८४॥

पादोकरण पगासे, दव्वे कीए य आयपरकीए ।

भावे तु आयकीते. लोइयपामिच्चिएसुं च ॥१६८५॥

लोइयपरियट्टे वी, परगामे आहडम्मि णिरवाते ।

पिहिउन्भिण्णसचित्ते. तह य कवाडे य णायव्वे ॥१६८६॥

मालोहडमुकोसे, अच्छेज्जे तह य होति अणिसट्टे ।

एमेते तु पगासणमादिपदा होंति णायव्वा ॥१६८७॥

पुरकम्म पच्छकम्मे, कुच्छियदव्वेण मक्खियं जं तु ।

संसत्तदव्वलित्ते. हत्थे मत्ते व णातव्वं ॥१६८८॥

एतेसु जहुद्धिट्ठो, कम्मादिमु लित्तपज्जवसिएसु ।

पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्थं तु आयामं ॥१६८९॥३७॥

अतिरं परित्तणिकिखत्त-पिहिय-माहरिय-मीसियादीसु ।

अइमाण-धूम-कारणविवज्जए विहियमोयामं ॥३८॥

अतिर णिरंतर भणितं, परित्तकाए उ हांति णिकिखत्तं ।

परितेण य जं निहितं, माहरियं वा परित्तणं ॥१६९०॥

मीस परित्तेणं चिय, आदिग्गहणा परित्तलित्ते वि ।

परितेसु छड्डियम्मि वि, आदिग्गहणा तु एमेते ॥१६९१॥

अइमाण सधुमे या, आहारं कारणे विवच्चामो ।

कारणविवज्जओ तू, केरिसओ हातिमं वोच्छं ॥१६९२॥

आहारंति अकज्जे, ण ममुद्धिसे एव कारणे जो तु ।

एस विवज्जो भणितो, सव्वत्थ वि सोहि आयामं ॥१६९३॥३८॥

अज्झोयर-कड-पूतिय-मायाणंते पंगपरगए य ।

मीसाणंताणंतरगतादिए चेगमामणगं ॥३९॥

पामंडज्झोयरओ, साहूअज्झोयरओ य णायव्वो ।

होति कडो चउहा तू, जावंतियमादि विन्नेयो ॥१६९४॥

आहारं पृतियम्मी, मायापिंढे य द्दोति णायव्वं ।
 सच्चित्तऽणंतकाए, परंपरे जं तु णिक्खित्ते ॥१६९५॥
 मीसाणंतअणंतरणिक्खित्ते चैव होति णायव्वं ।
 आदिग्गहणे पिहिते, साहरिए मीसए चैव ॥१६९६॥
 गहिताणंतपरंपरमीसऽतिरं पिहियमादि बोद्धव्वं ।
 एव जह्दुद्धिद्वेसू, सव्वत्थ वि सोहि भत्तेकं ॥१६९७॥३९॥

ओह-विभागुद्देमोवकरण-पूतीअ-अविय-पागडिए ।
लोउत्तर-परियट्टिय-पमिच्च-परभावकीए य ॥४०॥

ओह्दुद्देसविभागे, उद्देम चउत्तव्वहे तु णातव्वो ।
 उवगरणपूतिए या, चिरअविए पागडे चैव ॥१६९८॥
 लोउत्तरपामिच्चे, परियट्टिय उत्तरं य णायव्वे ॥
 परभावकीय मंत्वादिएसु सव्वंसु उद्दिट्ठो ॥१६९९॥
 पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्थं तु हांति पुरिमहं ।
 सग्गामाहडमादी. पत्ते एयं पवक्खामि ॥१७००॥४०॥

सग्गामाहड-दहर-जहण्णमालोहडोतरे पट्टमे ।
सुहुमतिगिच्छ-संथवतिग-मक्खिय-दायगोवहए ॥४१॥

सग्गामाहडदहर. उच्चिण्णे अहव गट्टिमहिए तु ।
 मालोहडे जहण्णे, उयरो अज्झोयरो द्दोति ॥१७०१॥
 पट्टमो जावंतज्झोयरो तु एसो य हो सुणेतव्वो ।
 सुहुमतिगिच्छा संथव, वयणे तू होति णायव्वो ॥१७०२॥
 क्हममक्खिय पुढवी-आऊ-उदउल्लमक्खिए जं तु ।
 वणकायपरित्तेणं, उक्कुद्धे मक्खियतिगेंणं ॥१७०३॥
 दायगउवहय एत्तो, दायग बालादियऽपभू जे य ।
 एत्तेसेत्थऽहिगारो, ते य इमे हांति बालादी ॥१७०४॥

बाले वृद्धे मत्ते, उम्मत्ते वेविण्णं य जरिण्णं य ।

एते देति तु जं तू, नं होती दायगोवहयं ॥१७०५॥

एतेसु जहुद्धिट्ठेसाऽऽहहमादीसु जरिययन्तेसु ।

पत्तेयं पत्तेयं, सोही एत्थं तु पुरिमहं ॥१७०६॥४१॥

पत्तेयपरंपरठविय-पिहिय-मीसे अणंतरादीसु ।

पुरिमहं मंकाए, जं मंकइ तं ममावज्जे ॥४२॥

वणकायपरित्तेणं, सच्चित्तपरंपरं तु णिक्खित्ते ।

तेणेव य पिहियं तू, परंपरं होति विण्णेयं ॥१७०७॥

एमेव य साहरिण्णं, सच्चित्तपरंपरं परिचम्मि ।

मीसपरित्तं अणंतरं, णिक्खित्ते होति णायव्वं ॥१७०८॥

आदिग्गहणेणं तू, पिहिए उ अणंतरं तु मीसम्मि ।

एमेव य साहरणे, मीसेसु अणंतरं होति ॥१७०९॥

सव्वेसु जहुद्धिट्ठेसु सोहि पुरिमहमेत्थं पत्तेयं ।

संकाए जं संकति, तस्सेव य होति पच्छित्तं ॥१७१०॥४२॥

इत्तरठविए मुहुमे, ममणिद्ध मरक्ख मक्खिए चैव ।

मीमपरंपरठवियादिण्णु वितिण्णु वा विगती ॥४३॥

इत्तरठवणा भत्तो, पाहुडिया मुहुम तह य ममणिद्धे ।

आयू मक्खियमेयं, मसरक्खं पुढविए होति ॥१७११॥

पुढवी आउक्काए, तेऊ वाऊ परिचवणक्काए ।

वेइंदिय नेइंदिय, चउरो पंचिदिण्णुं च ॥१७१२॥

एतेसु पुढवादिण्णु, मीसे उ परंपरं उ णिक्खित्ते ।

पत्तेयं पत्तेयं, लहुपणं दाण णिक्खिगती ॥१७१३॥

वणकायअणंतमीसे, णिक्खित्ते परंपरं तु सोहीमा ।

एकपणं आवत्ती, दाणं पुणं होति णिक्खिगतिं ॥१७१४॥

वितियाणंताऽणंतरणिक्रिस्ते गुरुगपणग आवत्ती ।
 दाणं णिव्विगती ऊ. परंपरे होति एमेव ॥१७१५॥
 वितियपरिच्छाणंतरणिक्रिस्ते लहुगपणगमावत्ती ।
 दाणं णिव्विगयं तू, परंपरे होति एमेव ॥१७१६॥४३॥
 महमाऽणाभोगेण व, जेसु पडिकमणमाहियं तेसु ।
 आभोगओ वि बहुसो, अतिप्पमाणे वणिव्विगती ॥४४
 सहसा-अणाभोगा तू, पुव्वुत्ता जेसु जेसु ठाणेसु ।
 मच्चंसु वि तेसु भवं, पडिकमण पुव्वविहियं तु ॥१७१७॥
 तेसु त्ति कारणेसुं, आभोगे इत्थ जाणमाणो उ ।
 बहुसो होति पुणो पुणो, अनिप्पमाणे वि एमेव ॥१७१८॥
 मच्चन्थ तु णिव्विगइं, मोही आभोगतो मुणेनच्चा ।
 बहुसो वि मोहि एसा, अनिप्पमाणे वि णानच्चा ॥१७१९॥४४
 धावण-डेवण-मंघरिम-गमण-किड्डा-कुहावणादीसु ।
 उक्कुट्टि-गीत-छेलिय-जीवरुयादीसु य चउत्थं ॥४५॥
 धावण गतिमतिरिच्छा. वाडित्ति व डेवणं तु... डुवणं ।
 संघरिसो जमलिओ तू, को सिग्घगति त्ति वच्चति तु ॥१७२०॥
 किड्डा होयऽट्टावय, चउरंगा जूयमादि णायच्चा ।
 वट्टादि इंदजालं. खेड्डा उ कुहावणा एसा ॥१७२१॥
 आदिग्गहणेणं तू. समासओ पहेलिया कुहेडादी ।
 उक्कुट्टी पुक्कारो, गीतं पुण होइ कंठं तु ॥१७२२॥
 छेलिय सेण्टा भण्णति, संगारो कीरनी तु सासण्णा ।
 जीवरुअ मयूरादी, कोइलमादी व णानच्चं ॥१७२३॥
 धावणमादिपदेसुं, मच्चंसु अहकमेण विण्णेयं ।
 पत्तेयं पत्तेयं, सोही साहुस्सऽभत्तं ॥१७२४॥४५॥

तिविहोवहिणो विच्चुतविस्सरितापेहिताणिवेदणए ।
णिव्वितियं पुरिमैक्कासणाइ मल्लम्मि चायामं ॥४६॥

तिविहो तु होति उवही, जहण्णओ मज्झिमो य उक्कोसो ।

चतुविह छव्विह चतुभेदयो य कममो मुण्येयव्वो ॥१७२५॥

मुहपोत्ति पायकेसरि, पत्तद्ववणं तु गाच्छओ चैव ।

एसो जहण्णओ तू, मज्झिमगमतो पवक्खामि ॥१७२६॥

पडलय रयतरणं वा, पत्तावंथो य चोलपट्टो य ।

मत्तय रयहरणं वा, मज्झिमओ एस णानव्वो ॥१७२७॥

पच्छादत्तिग पडिग्गह, एसो उक्कोसओ चतुभेओ ।

ओहोवही उ एसो, तिविहो तु समामतो होति ॥१७२८॥

ओवग्गहिओ तिविहो, जहण्ण मज्झो तहेव उक्कोमो ।

सव्वो वण्येयव्वो, जह भणिओ कप्पअज्झयणे ॥१७२९॥

विच्चुत पडियं भण्णति, पुणरवि लद्धे जहण्णमादीमु ।

सोही पमायमूला, णिव्वियमादी य इगमो उ ॥१७३०॥

णिव्विगति जहण्णम्मि, मज्झिमए सोहि होति पुरिमहुं ।

एक्कासणमुक्कोसे, सव्वम्मि य हांति आयामं ॥१७३१॥

तिविहोवहि विस्सरिए, ण वि पडिलेहेइ तन्थ सोहि इमा ।

णिव्वितितं पुरिमैक्कासणं तु सव्वम्मि चाऽऽयामं ॥१७३२॥

तिविहोवहि विस्सरिए, आरारयादीण जां तु ण णिवेदे ।

सोही णिव्वितियादी, आयामंता मुण्येयव्वा ॥१७३३॥४६॥

हारियधोतुग्गमियाणिवेदणादिण्णभोगदानेषु ।

आसणमायामचतुत्थयाइं मव्वम्मि छट्टं तु ॥४७॥

जहण्णोवहि हारंतो, सोही इक्कासणं तु दानव्वं ।

मज्झिमए आयामं, उक्कोसे हांयऽभत्तहुं ॥१७३४॥

जघन्य
उपधिः

मध्यम
उपधिः

उत्कृष्ट
उपधिः

सव्वोवहि हारिणी, मोही छट्टं तु होति णायव्वं ।
 एत्तो धोए वोच्छं, मोही उ जहण्णमादीणं ॥१७३५॥
 धोए जहण्णेक्कासण, मज्झिमए मोहि होति आयामं ।
 उक्कोसेऽभत्तट्टं, धोए मव्वम्मि छट्टं तु ॥१७३६॥
 तिविहोवहिमुग्गमित्तं, आयग्गियाणं तु जो ण णिव्वेदे ।
 आसणमायामचतुत्थयाइं सव्वम्मि छट्टं तु ॥१७३७॥
 उवही जहण्णमादी, गुरूहि अविदिण्ण जो तु परिभुंजे ।
 सोहिक्कासणमादी, छट्टंता होति मव्वम्मि ॥१७३८॥
 अणणुण्णाय गुरूहि, उवहि जहण्णादि देति अण्णस्स ।
 सोहिक्कासणमादी, छट्टंतो होति जीएणं ॥१७३९॥४७॥
 मुहणंतय रयहरणे, फिडिए णिव्विगतियं चउत्थं तु ।
 नामिय हारविए वा, जीएण चउत्थछट्टाइं ॥४८॥
 मुहणंत फिडिय उग्गह, सोही णिव्विगतियं तु दाइव्वं ।
 रयहरणे तु चउत्थं, फिडिए सोहेस लद्धम्मि ॥१७४०॥
 मुहणंत पमादेणं, हारविए णासिए व भत्तट्टं ।
 रयहरणे छट्टं तू, सोहेस पमादिणो जीए ॥१७४१॥४८॥
 कालऽद्धाणादीए, णिव्विगती स्वमणमेव परिभोगे ।
 अविहिविगिंचणियाए, भत्तादीणं तु पुस्मिडुं ॥४९॥
 विकहादिपमाएणं, कालादीयं करन्ते भत्तादी ।
 सोही णिव्विगती तू, परिभोगे होयऽभत्तट्टं ॥१७४२॥
 एवऽद्धाणातीए, अप्परिभोगे वि सोहि णिव्विगतिं ।
 परिभोगेऽभत्तट्टो, अविहीय विगिचणे पुस्मिं ॥१७४३॥४९॥
 पाणस्सासंवरणे, भूमितिगापेहणे य णिव्विगती ।
 सव्वस्सासंवरणे, अगहणभंगे य पुस्मिडुं ॥५०॥

पाणस्सासंवरणे, सोही साहुस्स होति णिव्विगतिं ।
भूमीतिगं इमं तू, वोच्छामि समामतो इणमो ॥१७४४॥

उच्चारभूमि पढमा, विनिया पुण होति पासवणभूमी ।
तइया उ कालभूमी, सोहेत्थ अपेहणे विगतिं ॥१७४५॥

भूमिनिष्कम्

असणादी चतुभेदो, सव्वो वि य एत्थ होति आहारो ।
तस्स असंवरणम्मी, सोही साहुस्स पुरिमहुं ॥१७४६॥

अहव णमुक्कारादी, पच्चखाणं ण गेण्हए सव्वं ।
गहितं वा जो भंजति, सोही सव्वत्थ पुरिमहुं ॥१७४७॥५०॥

एयं चिय मामण्णं, तव-पडिमा-ऽभिग्गहादियाणं पि ।
णिव्वितियादी पक्खिय-पुरिमादिविभागतो णेयं ॥५१

एयं चिय पुरिमहुं, मामण्ण विसेमियं मुणेयव्वं ।
तव पडिम अभिग्गहे या, अगहणभंगे इमं वोच्छं ॥१७४८॥

तवो बारसहा होति, पडिमा तू एगरातिया ।
दव्वाती तु अभिग्गह, अगहणभंगे तु पुरिमहुं ॥१७४९॥

गाहापच्छदस्स तु, इमा विभामा तु, होति णातव्वा ।
सुड्ढादी पंचण्ह वि, णिव्विगतिं अन्न भत्तहो ॥१७५०॥

एयं पक्खिए ।

चाउम्मासिय सुड्ढग, भिक्खु येरो उवज्ज आयरिए ।
पुरिमहुं एगभत्तं, आयाम चउत्थ छट्ठंता ॥१७५१॥चाउम्मासिए।

पतिदिणपच्चखाणं, जहसत्ति अगेण्हणे तु मव्वहियं ।
सुड्ढादी पंचण्ह वि, एक्कासणमट्ठमं अंते ॥१७५२॥ संवच्छरिए ।

फिडिए मतमुस्मारिय भंगे वेगादि वंदणादीसु ।
णिव्विगतिय-पुरिमेगामणादि सव्वेसु चायामं ॥५२॥

फिडितुस्सग्गे एक्के, पमाइणो सोहि होति णिच्चिगतिं ।
 दोहि पुरिमदु भवे, तिहि फिडिए सोहि भत्तेकं ॥१७५३॥
 सव्वे काउस्सग्गे, फिडिए जुयओ पडिक्कमे जो तु ।
 सोही पच्छाऽऽयामं, उस्सारंते इमं वोच्छं ॥१७५४॥
 सतमुस्सारे एक्कं, काउस्सग्गं ति एत्थ णिच्चिगतिं ।
 दोसु तु पुरिमदु भवे, एक्कासणयं भवे तीहिं ॥१७५५॥
 सव्वं सतमुस्सारे, आयंबिल एत्थ होति सोही तु ।
 भग्गे वि य एस च्चिय, सोही तह वंदणमदेन्ति ॥१७५६॥५२॥

अकएसु तु पुरिमाऽऽमणमायामं सव्वसो चउत्थं तु ।
 पुव्वमपेहितथंडिल, णिमिवोमिरणे दियासुवणे ॥५३

ण करंतमुस्सग्गं, सोही एत्थं तु होइ पुरिमदुं ।
 दोहि य एक्कासणयं, तिहि अकरणे सोहि आयामं ॥१७५७॥
 सव्वं चिय आवसयं, अकरन्ते सोहि होयऽभत्तदुं ।
 काउस्सग्गे तह वंदणस्स सोही तहा[ऽ]करणे ॥१७५८॥
 गाहापच्छदेण तु, पुव्वं तु अपेहिए उ थंडिल्ले ।
 णिसिवोसिरणे सोही, साहुस्स भवे अभत्तदुं ॥१७५९॥
 दियासुवणे णिकारणे, सोही साहुस्स होयऽभत्तदुं ।
 कोहं परिवसमाणे, कक्कोल्लादीमतो वोच्छं ॥१७६०॥५३॥

कोहे बहुदेवसिए, आमव-कक्कोल्लागादिएसुं च ।
 लसुणादी पुरिमदुं, तण्णादीबंधमुयणे य ॥५४॥

पक्खियमतिकामन्नो, बहुदेवसिओ त्ति एम कोहो तु ।
 अहवा बहुदेवसिए, चाउम्मासादिरित्ते तु ॥१७६१॥
 एयं बहुदेवसियं, एत्थ उ सोही तु होइ भत्तदुं ।
 आसवो त्रियदं भण्णाति, तमाइयंते अभत्तदुं ॥१७६२॥

कक्रोलयसेवंते, सोही साहुस्स होयऽभत्तट्टं ।

पूयफल-जाईफल-लवंग-तंबोलमादिसु य ॥१७६३॥

आदिग्गहणे जेतो, पत्तेयं एत्थ सोहऽभत्तट्टं ।

लमुणादिन्ते पुरिमं, आदिग्गहणा पलंडुम्मि ॥१७६४॥

तण्णगबंधणमुयणा, सोही एत्थं तु होति पुरिमट्टं ।

आदिग्गहणेणं पुण, इंस-मयूरादिपसुं पि ॥१७६५॥ ५४॥

अञ्जुसिरतणेषु निव्विगतियं तु सेसपणएसु पुरिमट्टं ।

अप्पडिलेहियपणए, एगासण तसवहे जं च ॥५५॥

अञ्जुसिरं तु कुसादी, परिभोगा कारणे तु निव्विगतिं ।

सेसपणगं तु पंचह, सपंचभेयं पुणेक्केकं ॥१७६६॥

पोत्थय-तणपणगं वा, दूसे पणगं च दुप्पडिल्लेहे ।

अप्पडिलेहियदूसे, पंचमयं चम्मपणगं च ॥१७६७॥

गंडी कच्छवि मुट्टी, छिवाडि संपुडयपोत्थए चैव ।

साली बीली कोहव, रालग रण्णे तणाइं च ॥१७६८॥

अप्पडिलेहियदूसे, तूली उवहाणए य णायव्वे ।

गंडुवहाणाऽऽलिगणि, ममूरए चैव पोत्तणए ॥१७६९॥

पल्हवि कोयवि पावार णवयए तह य दाहियाली य ।

दुप्पडिलेहियदूसे, एयं बितियं भवे पणगं ॥१७७०॥

गो-महिंस-अया-एल्लग-मिगचम्मं पंचमं मुणेयच्चं ।

अहवा वि चम्मपणगं, एयं बितियं तु विण्णेयं ॥१७७१॥

तलिगा खल्लग वज्जे, कोसग कत्ती य पंचमं पणगं ।

एते पंच उ पणगा, सयं च भेया समक्खाना ॥१७७२॥ ५५॥

ठवणमणापुच्छाए, णिव्विमणे विरियगूहणाए य ।

जीएणेकासणयं, सेसगमायासु खवणं तु ॥५६॥

ठवणकुल-दाणमद्दादियाइ ताइं तु गुरुमणापुच्छा ।
 पविसइ णिव्विसणा तू, पढिगाहे जं तु भत्तादी ॥१७७३॥
 विरियं मामत्थं वा, परक्कमो चैव होइ एगद्धा ।
 गृहण गोत्रण णूमण, पलियंचणमेव एगट्टं ॥१७७४॥
 एरिसमायासहिए, जीएणं देज्ज एगभत्तं तु ।
 सुयववहारे अण्णह, सेसं मायं अयो वोच्छं ॥१७७५॥
 भद्दगं भद्दगं भोच्चा, विवण्णं त्रिसमाहरं ।
 आयरियाण सगासे, जमोत्थी एव चितए ॥१७७६॥
 ल्हवित्ती महाभागो, एस साहू जित्तिदिओ ।
 रसचागं करंइ ती, अंतपंतेहिं लाहए ॥१७७७॥५६॥
 दप्पेणं पंचिंदियवोरमणे मंकिलिट्टकम्मे य ।
 दीहद्धाणासेविय-गिलाणकप्पावमाणेसु ॥५७॥
 दप्पो वग्गण-धावण-डेवणमादी तु होति णायव्वो ।
 पंचिंदियवोरमणं, उह्वण विराहणेगट्टं ॥१७७८॥
 कम्मं तु संकिलिट्टं, करकम्मं कुणति अंगादाणे उ ।
 दीहेणऽद्दाणेणं. कम्म पलंबादि बहु संवे ॥१७७९॥
 गेळणम्मि तु दीहे, आहाकम्मादि सण्णिहोमादी ।
 बहुअतियारणसेवी, सोहि एत्थं तु अवसाणे ॥१७८०॥
 एयम्मि जहुद्धिट्ठे, वोरमणादी गिलाणपज्जंते ।
 पत्तेयं पत्तेयं, सोही तु पंचकल्लाणं ॥१७८१॥५७॥
 सव्वोवहिकप्पम्मि य, पुरिमत्तापेहणे य चरिमाए ।
 चाउम्मासे वरिसे, य सोहणं पंचकल्लाणं ॥५८॥
 पाउसकाले सव्वोवहिमि जयणा वि कप्पिए सोही ।
 पुरिमत्ताए पमाया. चरिमाए अपेहिते चैव ॥१७८२॥
 उवही धोयवसाणे, पुरिमत्तापेहणाए चरिमाए ।

पत्तेयं पत्तेयं, सोहेत्यं पंचकल्लाणं ॥१७८३॥

चाउम्मासिय वरिसे, णिरनियारं यऽवस्स दायव्वं ।

आलोइयम्मि सोही, णियमेणं पंचकल्लाणं ॥१७८४॥

किं कारणमिह सोही, णिरनियारं वि दिज्जए एवं ? ।

चोयग ! सुहुमअनियारं, कए वि ण वि जाणति कयाति ॥१७८५॥

अहवण संभरती तू, जह पायोसीय अदूरत्तीए ।

वेरत्तिय पाभाइय, अग्गहणा काल अनियारं ॥१७८६॥

सुत्तन्थपोरिसीअकरणम्मि दुप्पेह दुप्पमज्जासु ।

एनेण कारणेणं, सोही तू पंचकल्लाणं ॥१७८७॥५८॥

छेदादिमसद्दहयो, मिउणो परियायगव्वियस्स वि य ।

छेदातीए वि तवो, जीएण गणाहिवइणो य ॥५९॥

विपुलं तवमकरंतां, किह मुज्झति छेदमूलमेत्तणं ? ।

गुरुआणामेत्तणं, असद्दहंते तवो देयो ॥१७८८॥

मतुओ वि छेद मूले, व दिज्जमाणम्मि होति परितुट्ठो ।

इहरा वि वंदणिज्जो, निक्खुत्तो तम्म देह तवं ॥१७८९॥

दुविहो य गव्विओ खलु, चिरपरियाओ तहं व तवबलिओ ।

छेदम्मि दिज्जमाणे, परियादी गव्विओ होति ॥१७९०॥

केत्तियमेत्तं छिदिह ?, तह वि य हं तुब्ध होमि राइणिओ ।

एमां उ गव्विओ खलु, चिरपरियादी मुणेयव्वो ॥१७९१॥

तवबलिओ देह तवं, अहं समन्थां त्ति गव्विओ होति ।

तम्हा तद्दोसहरं, विवरीयं तेमि दानव्वं ॥१७९२॥

गणअहिवति आयरियो, तस्स वि छेदादि होति पत्तम्म ।

अप्परिणयसेहादिमु, मा हांजा हीलणिज्जो त्ति ॥१७९३॥

धीबलसंघयणं वा, णातुं कालं च निविह गिम्हादी ।

तम्हा तद्दोसहरं, तवारिहं दिज्जए तस्स ॥१७९४॥५९॥०॥

जं जं ण भणियमिहतिं, तस्सावत्तीय दाणसंखेवे ।
भिण्णादिया य वोच्छं, छम्मासन्ता य जीएणं॥६०॥

जं जं नि होति विच्छा. ण वि भणियमिहं ति जीतववहारं ।
पच्छत्तिसोही तू, तस्मावत्ती पणगमादी ॥१७९५॥
दाणं णिव्वितिगादी से य विसेसेणमेत्थ भणिहामि ।
संखेवो तु ममामो, किह ण वि जीएण भणितमिहं?॥१७९६॥
कम्ही वा भणियं ? ती. गुरुगह णिमीह कप्प ववहारं ।
सुत्तथ्यो य भणियं. आणादि मन्थरेणं तू ॥१७९७॥

पणगादी छम्मासावसाण आवत्तिविरयणाओ य ।
णेगविहा भणिना उ, णिमिहादिमु विन्थरेणं तु ॥१७९८॥
इह पुण जीएणं तू, णिवणावत्तिदाणसंखेवं ।
भिण्णादी छम्मामा. णेदाणजिण्णिमं वोच्छं ॥१७९९॥६०॥

भिण्णो अविसिट्ठो च्चिय.सासो च्चउरो य छच्च लहुगुरुगा।
णिव्वितियादी अट्टमभत्तन्तं दाणमेतेसिं ॥६१॥

पणुवीस दिणा भिण्णो. अविमिट्ठो एम गुरु लहु वा वि ।
अविसेसिओ विसिट्ठो. एमो तू होनि णायव्वो ॥१८००॥
मामो लहुओ गुरुओ. चतुरो मामा य होन्ति लहुगुरुया ।
छम्मास्सा लहुगुरुगा. दाणं एतेमि वोच्छामि ॥१८०१॥
पणगं दस पण्णरसं. वीमा पणुवीस जाव णिव्विगती ।
लहुमासे पुरिमहं. गुरुमासे दाण भत्तिकं ॥१८०२॥

चउलहुए आयामं, चउगुरुए होनि दाण भत्तं ।
छल्लहूए छटं तू. छगुरुए दाणमट्टमयं ॥१८०३॥
णिव्विगतिगमादीयं, अट्टमभत्तन्नेय दाणं ति !
भिण्णादीणं कमसो, छम्मासंताऽवसाणाण ॥१८०४॥६१॥०॥

इय सव्वावत्तीओ, तवसो णाउं अहकमं समए ।

जीएण दिज्ज णिव्वीतिगाति दाणं जहाभिहितं ॥६२

इय एतेण कमेणं, एवपगारेण अहव इतिमहो ।

सव्वा आवत्ती पणगादिया तु छम्मामपज्जन्ता ॥१८०५॥

णिव्वीइगमाईओ, अट्टमपज्जंतो होइ मव्वतवो ।

जीएण दिज्ज दाणं, णिव्वीनिगमादिगं कमसो ॥१८०६॥

जहभिहितं जह भणियं, तह तह देज्जाहिऽभिहितमेयं ति ।

सामण्णेणं एयं, समामतो होति णानव्वं ॥१८०७॥६२॥०॥

एयं पुण सव्वं चिय, पायं सामण्णयो विणिहिट्टं ।

दाणं विभागतो पुण, दव्वादिविसेसियं जाण ॥६३॥

एयं ति जहुहिट्टं, पुणमहो विसेमणे तु णानव्वो ।

सव्वं पायच्छित्तं, दाणं पाएण वाहुल्ला ॥१८०८॥

सामण्णं अविसेसिन, णिहिट्टं विसेमनं विणिहिट्टं ।

दाणं णिव्वितिगादी, विभागतो देज्ज विन्धरतो ॥१८०९॥

दव्वादीया पडिसेवणा तु लतिया तु आदिमहेणं ।

होति विसेसेणाऽर्वाक्खनूण दिज्जाहि उणं पि ॥१८१०॥

अहवा वि समनिरित्तं, दाणं णाऊण देज्ज जीएणं ।

अहवा वि तत्तियं चिय, दिज्जाहि सुयोवदंसेणं ॥१८११॥६३॥०॥

दव्वं खेत्तं कालं, भावं पुरिस पडिसेवणाओ य ।

णालुमितं चिय दिज्जा, तम्मत्तं हीणमहितं व ॥६४॥

आहारादी दव्वं, खित्तं लुक्खादि काल गिम्हादी ।

हिट्ठादी भावं तू, पुरिमं गोयादि जाणिष्ठा ॥१८१२॥

आउट्टिगमादीया, पडिसेवण होति तू मुणेनव्वा ।

णाऊण जाणित्ठं, इति मि त्ति जए न जीएणं १८१३॥

देज्जाही तम्मिचं, हीणं अहितं व णानु दव्वानी ।
 हीणे दव्वादीए, हीणं देज्जाऽहिए अहियं ॥१८१४॥६४॥
 एसो तु अक्खरत्थो, दव्वादीणं तु वन्नितो कमसो ।
 पुणरवि दव्वादीणं, विभागतो मूरिमाहंसु ॥१८१५॥
 आहारादी दव्वं, वलियं सुलभं च णाउमहियं पि ।
 देज्जाहि दुव्वलं दुल्लभं च णाऊण हीणं पि ॥६५॥
 आहारो जेसिमादी, दव्वाणं ताइँ होंति दव्वाइँ ।
 आहारादीयाइँ, बलियाइँ जम्मि देसम्मि ॥१८१६॥
 जह अणूद्वेस सालीकूरो सभावेण होंति बलिओ तु ।
 सुलभो य सो तु णिच्चं, सेसा वट्टंति एमेव ॥१८१७॥
 एयं णाऊण तहि, जं भणितं दाण जीतव्वहारं ।
 तं देज्ज ममव्वहियं, जहिं पुण वणवल्लकलमादी ॥१८१८॥
 कंजियरुक्खाहारो, दुव्वल दुलभो य एव णाऊणं ।
 देज्ज सेत्यहीणं (?) जीतव्वहारभणिया उ ॥१८१९॥६५॥
 लुक्खं सीतल साहारणं च खेत्तमहितं पि सीयम्मि ।
 लुक्खम्मि य हीणयरं, एवं काले वि तिविहम्मि ॥६६॥
 लुक्खं तु णेहरहितं, जं खेत्तं त्रायपित्तलं वा वि ।
 सीयं बलियं भण्णति, अहवा अणूवं भवे सीतं ॥१८२०॥
 साहारणं समं तू, जं ण वि णिद्धं ण चेव लुक्खं पि ।
 एयं तिविहं खेत्तं, दाणं एतेसि वोच्छामि ॥१८२१॥
 इय एव जीतदाणं, णिद्धे खित्तेऽहियं पि देज्जाहिं ।
 साहारणं तम्मिचं, लुक्खे खेत्तं तु हीणयरं ॥१८२२॥६६॥
 लुक्खादी तिह खेत्तं, एवेयं वण्णितं समासेणं ।
 अहुणा तु तिविह कालं, गिम्हादि समासतो वोच्छं ॥१८२३॥

गिम्ह-सिसिर-वासासू, देज्जऽट्टम-दसम-वारसंताइं।
णातुं विहिणा णवविहसुतववहारोवदेसेणं ॥६७॥

गिम्हासु चतुत्थं देज्जा, छट्ठं च हिमागमे ।

वासासु अट्टमं दिज्जा, तत्रो एम जहण्णओ ॥१८२४॥

गिम्हासु छट्ठं देज्जा, अट्टमं च हिमागमे ।

वासासु दसमं देज्जा, एम मज्झिमओ तत्रो ॥१८२५॥

गिम्हासु अट्टमं देज्जा, दसमं च हिमागमे ।

वासासु दुवालममं, एम उक्कोसतो तत्रो ॥१८२६॥

जहासंखेणेमो, गिम्हादिनवो समासतो होति ।

एयं पुण कह दिज्जा ?, णवविहसुत्तोवएसेणं ॥१८२७॥

१ सुतववहारंणऽहवा, णवभेदविद्युप्प सुहुम जाणित्ता ।

देज्जाहि ति विहकाले, ववहारो सो इमां णवहा ॥१८२८॥

अहलहुसग लहुसयरो, लहुसो ती होति लहुसपक्खम्मि ।

अहलहुओ लहुयतरो, लहुओ ती लहुयपक्खम्मि ॥१८२९॥

गुरुयो गुरुयतराओ, अहगुरुओ एस होति गुरुपक्खे ।

णवविहववहारंमो, आवत्ती तेसि वोच्छामि ॥१८३०॥

पण दस पण्णरसं वा, ति विहेमो होति लहुसपक्खम्मि ।

वीसा य पण्णवीसा, तीसा वि य लहुगपक्खम्मि ॥१८३१॥

गुरुमासो चतुमासो, छम्मासां चं व होति गुरुपक्खे ।

णवविह आवत्तसा, णवविहदाणं अतो वोच्छं ॥१८३२॥

णिच्चिगतिं पुरिमट्ठं, एक्कासणयं च लहुसपक्खम्मि ।

आर्यविलऽभत्तट्ठं, छट्ठं वा होति लहुपक्खे ॥१८३३॥

अट्टम दसम दुवालस, गुरुपक्खे एय होति दाणं तु ।

आवत्ती तत्रो एसां, समासतो णवहमक्खातो ॥१८३४॥

णवविहववहारेसो, लहुसादि समासतो समकस्वातो ।
 पुणरवि ओहेण विभागयो य गुरुमादि वोच्छामि ॥१८३५॥
 गुरुओ गुरुगतरातो, अहागुरुर्यो व होति ववहारो ।
 लहुओ लहुततरातो, अहालहू चैव ववहारो ॥१८३६॥
 लहुसो लहुसनराओ, अहालहूनो य होति ववहारो ।
 एएसि पच्छिच्चं, वोच्छामि अहाणुपुच्चीए ॥१८३७॥
 गुरुओ य होति मासो, गुरुयनराओ य होति चतुमासो ।
 अहगुरुओ छम्मासो, गुरुपक्खे एस पडिवत्ती ॥१८३८॥
 तीसा य पण्णवीसा, बीसा वि य होति लहुयपक्खम्मि ।
 पण्णरस दस य पंच य, लहुमगपक्खम्मि पडिवत्ती ॥१८३९॥
 गुरुयं च अट्ठमं खलु, गुरुयतरायं च होति दसमं तु ।
 अहगुरुयं बारसमं, गुरुपक्खे एस पडिवत्ती ॥१८४०॥
 छट्ठं च चउत्थं वा, आर्यंवल एगठाण पुरिमटं ।
 णिव्वितियं दायव्वं, अहलहुसे अहव मुद्धो वा ॥१८४१॥
 ववहारो आरोवण, सोही पच्छिच्चमेयमेगट्ठं ।
 योवो तु अहालहुसो, पट्टवणा होति दाणं तु ॥१८४२॥
 ओहेण एस भणिओ, एत्तो वोच्छं पुणो विभागेणं ।
 तिग णव सत्तावीसग. एक्कासीती य भेदेणं ॥१८४३॥
 गुरुपक्खो लहुपक्खो. लहुसगपक्खो य तिविह एस भवे ।
 एक्केको पुणो तिविहो, उक्कोसादी इमं वोच्छं ॥१८४४॥
 गुरुपक्खे उक्कोसा. मज्झ जहण्णो य एव लहुए वि ।
 एमेव लहुसए वी, उक्कोसो मज्झिम जहण्णो ॥१८४५॥
 गुरुपक्खे छम्मासो, पणमासो चैव होति उक्कोसो ।
 मज्झिम तु तेमासो, दुमास गुरुमासिय जहण्णां ॥१८४६॥

लहुमास भिष्णमासो, वीसा त्रि य त्रिविहमेय लहुपक्त्वे ।
 पण्णरस दसग पंचग, लहुसुक्रोसादि त्रिविहेसो ॥१८४७॥
 आवत्तितवो एसो, णवभेदो वण्णितो समासेणं ।
 अहुणा उ सत्तवीसो, दाणतवो तस्सिमो होति ॥१८४८॥
 गुरु-लहु-लहुसगपक्त्वे, एक्केक्को णवविहो मुणेत्तव्वो ।
 उक्कोमुक्कोमो या, उक्कोसगमज्झिम जहण्णो ॥१८४९॥
 मज्झिमउक्कोमो या, मज्झिममज्झो त्था जहण्णो य ।
 होति जहण्णुक्कोमो, जहण्णमज्झो दृहजहण्णो ॥१८५०॥
 गुरुपक्त्वं—

उक्कोमुक्कोमो या, उक्कोमगमज्झिमो जहण्णो य ।
 मज्झिमउक्कोमो तू, मज्झिममज्झो जहण्णो य ॥१८५१॥
 होति जहण्णुक्कोमो, जहण्णमज्झो जहण्णगजहण्णो ।
 णवविहववहारमो, लहुपक्त्वं होति णानत्तव्वो ॥१८५२॥
 उक्कोमुक्कोमो तू, उक्कोमगमज्झिमो जहण्णो य ।
 मज्झिमउक्कोमो तू, मज्झिममज्झो जहण्णो य ॥१८५३॥
 होति जहण्णुक्कोमो, जहण्णमज्झो जहण्णगजहण्णो ।
 णवविहववहारमो, लहुसगपक्त्वं मुणेत्तव्वो ॥१८५४॥
 वारसम दसम अट्टम, छप्पणमासेसु त्रिविह दाणेदं ।
 चउत्तेमासे दसमऽट्ट, छट्ट उक्कोमगानि तिहा ॥१८५५॥
 एमेवुक्कोसादी, दुमाम गुरुमामिण तिहा दाणं ।
 अट्टम छट्ट चउत्थं, णवविहमेयं तु गुरुपक्त्वं ॥१८५६॥
 दसमं अट्टम छट्टं, लहुमामुक्कोमगादि तिह दाणं ।
 अट्टम छट्ट चउत्थं, उक्कोमादेय तिह भिष्णे ॥१८५७॥
 छट्ट चउत्थाऽऽयामं, उक्कोमादेय दाण वीसाए ।
 लहुपक्त्वंमी णवगो, वीओ एमो मुणेयत्तव्वो ॥१८५८॥
 अट्टम छट्ट चउत्थं, एवुक्कोसादिदाण पण्णरसं ।

छट्ट चउत्थाऽऽयामं, दसमू तिविहेत दाण भवे ॥१८५९॥
 स्वमणाऽऽयामेक्कासण, तिविहोक्कोसादि दाण पणगेयं ।
 लहुसेस तनियणवगो, सत्तावीसेस वासासु ॥१८६०॥
 सिसिरे दसमादी पुण, चारणभेदेण सत्तवीसे य ।
 ठायति पुरिमहूम्मी, अहोक्कंती य तह चेव ॥१८६१॥
 अट्टममादी गिम्हे, चारणभेदेण सत्तवीसेण ।
 तह चेव अहोक्कंती, ठायति णिवीतिण णवरिं ॥१८६२॥
 अहुणा उ चारणा तु, उक्कोमुक्कोमगादि गुरुगादी ।
 वामाम् सिसिरे या, गिम्हे य समामनो वोच्छं ॥१८६३॥
 अहगुरुण वामाम् . उक्कोमुक्कोमण य वारसमं ।
 उक्कोसमज्झ दसमं, उक्कोमजहण्णमट्टमगं ॥१८६४॥
 अहगुरुण सिसिरेसुं, उक्कोमुक्कोमण य दसमं तु ।
 उक्कोसमज्झिम अट्टम, उक्कोमजहण्णण छट्टं ॥१८६५॥
 अहगुरुण गिम्हामुं, उक्कोमुक्कोसमट्टमं दिज्जा ।
 उक्कोसमज्झ छट्टं, उक्कोसजहण्णण चउत्थं ॥१८६६॥
 अहागुरुपक्खे—
 गुरुयतरा वासामुं, मज्झिमउक्कोसण य दसमं तु ।
 मज्झिममज्झे अट्टम, मज्झजहण्णेण छट्टं तु ॥१८६७॥
 गुरुततरा सिसिरेसुं, मज्झिमउक्कोसमट्टमं देज्जा ।
 मज्झिममज्झे छट्टं, मज्झजहण्णे चउत्थं तु ॥१८६८॥
 गुरुततरा गिम्हेसुं, मज्झिमउक्कोसे देज्ज छट्टं तु ।
 मज्झिममज्झ चउत्थं, मज्झजहण्णेण छट्टं तु ॥१८६९॥
 गुरुततरासि आयामं । गुरुअतरपक्खे—
 गुरुण वास जहण्णे, उक्कोसे अट्टमं तु देज्जाहि ।
 छट्टं जहण्णमज्झे, होइ चउत्थं दुहजहण्णे ॥१८७०॥

गुरु सिसिरेऽत्य जहण्णे. उक्कोसं देज्ज छट्ठभत्तं तु ।
 जहण्णयमज्झे चउत्थं. दुहयो जहण्णेण आयामं ॥१८७१॥
 गुरुए गिम्ह जहण्णे. उक्कोसा देज्ज तू चउत्थं तु ।
 जहण्णयमज्झाऽऽयामं, एक्कासणयं दुहजहण्णे ॥१८७२॥
 गुरुपक्खे ॥

लहुए वासारत्ते, उक्कोसुक्कोसगम्मि दममं तु ।
 उक्कोसमज्झिमऽट्ठम. उक्कोमजहण्णए छट्ठं ॥१८७३॥
 लहुए उक्कोसुक्कोसतम्मि सिसिरिम्मि अट्ठमं दिज्जा ।
 उक्कोसमज्झ छट्ठं, उक्कोसजहण्णए चउत्थं ॥१८७४॥
 लहुपक्खे उक्कोसे, गिम्हम्मी देज्ज छट्ठभत्तं तु ।
 मज्झिमगं तु चउत्थं. उक्कोसजहण्णमायामं ॥१८७५॥
 लहुयपक्खे ॥

लहुयनरे वासासुं, मज्झिमउक्कोसमट्ठमं दिज्जा ।
 मज्झिममज्झे छट्ठं, मज्झजहण्णेणऽभत्तट्ठं ॥१८७६॥
 लहुयतरा सिसिरंसुं, मज्झिमउक्कोस देज्ज छट्ठं तु ।
 मज्झिममज्झ चउत्थं, मज्झजहण्णेणमायामं ॥१८७७॥
 लहुयतरा गिम्हेसुं, मज्झिमउक्कोम देज्जऽभत्तट्ठं ।
 मज्झिममज्झायामं, मज्झजहण्णेण भत्तेक्कं ॥१८७८॥

लहुअनरपक्खे ॥

अहलहुया वामासुं. जहण्णउक्कोम छट्ठ देज्जाहि ।
 मज्झिमगम्मि चउत्थं, जहण्णगजहण्णमायामं ॥१८७९॥
 अहलहुयग सिसिरंसुं, जहण्णउक्कोम देज्जऽभत्तट्ठं ।
 मज्झिमगे आयामं, जहण्णगजहण्णे भत्तेक्कं ॥१८८०॥
 अहलहुगे गिम्हासुं, जहण्णगुक्कोम देज्ज आयामं ।
 एक्कासणगं मज्झे, पुरिमहं दुहजहण्णम्मि ॥१८८१॥
 अहालहुयपक्खे ॥

लहुसग वासामुक्क्रोसगम्मि उक्क्रोसमद्वमं देज्जा ।
 उक्क्रोसमज्झ छट्ठं, उक्क्रोसजहण्णए चउत्थं ॥१८८२॥
 लहुसग सिमिरामुक्क्रोसगं तु उक्क्रोस छट्ठ देज्जाहि ।
 मज्झिमगं तु चउत्थं, उक्क्रोसजहण्णमायामं ॥१८८३॥
 लहुसग गिम्हामुक्क्रोसगम्मि उक्क्रोस देज्जऽभत्तं ।
 मज्झिमगं आयामं, उक्क्रोसजहण्ण भत्तेकं ॥१८८४॥
 लहुसपक्खे ॥

लहुसतरा वामामुं, मज्झुक्क्रोसेण छट्ठभत्तं तु ।
 मज्झिममज्झ चउत्थं, मज्झजहण्णेण आयामं ॥१८८५॥
 लहुसतरा सिमिरामुं, मज्झुक्क्रोसेण देज्जऽभत्तं ।
 मज्झिममज्झाऽऽयामं, मज्झजहण्णेण भत्तेकं ॥१८८६॥
 लहुसतरा गिम्हेमुं, मज्झुक्क्रोसेण देज्ज आयामं ।
 मज्झिममज्झेक्कामण, मज्झजहण्णेण पुरिमदं ॥१८८७॥
 लहुसतरपक्खे ॥

अहलहुसय वामामुं, जहण्णमुक्क्रोस देज्जऽभत्तं ।
 मज्झिमगं आयामं, भत्तेकं दुहजहण्णेणं ॥१८८८॥
 अहलहुसग सिमिरामुं, जहण्णमुक्क्रोस दिज्ज आयामं ।
 जहण्णगमज्झेक्कामण, जहण्णजहण्णेण पुरिमदं ॥१८८९॥
 अहलहुसग गिम्हामुं, जहण्णमुक्क्रोस देज्ज भत्तेकं ।
 मज्झिमगं पुरिमदं, दुहयो जहण्णेण णिव्विगति ॥१८९०॥
 अहलहुसपक्खे ॥

एतेहिं ठाणेहिं, आवत्तीओ....सदा णियमा ।
 बोढ्वा सव्वाओ, असहुस्सेक्केक्कहामणया ॥१८९१॥
 जाव ठियं एक्केकं, तं पि य हाविज्ज असहुणो ताहे ।
 दाढं सट्ठाणेवं, परठाणं देज्ज एमेव ॥१८९२॥

एवं ठाणे ठाणे, हेट्टाहुत्तो क्रमेण हासेत्ता ।

णेनवं जाव ठिनं, णियमा णिव्वीयियं एक्कं ॥१८९३॥

णवविह ववहारंसो, आवत्तीदाणमहितकालजुतो ।

बुद्धीओ विण्णेओ, विभागतो एममक्खानो ॥१८९४॥

अहव निमो लहुमादी, निविहादि ममास विव्यरं वोच्छं ।

हीणो मज्झक्कोसो, निविहेमो हांति णायव्वो ॥१८९५॥

लहुसगपक्खे पणगं, दस पणरं निविह एय णानवं ।

वीसा य भिण्णमामो, लहुमामो निविह लहुपक्खे ॥१८९६॥

गुरुमामो चउमामो, छम्मामो चं एम गुरुपक्खे ।

णवविह आवत्तेमा, दाणं णवहा तिमं वोच्छं ॥१८९७॥

णिव्विगतिय पुरिमट्टं, एक्कामण लहुमए य दाणं ति ।

आयाम चउव्यं वा, छट्टं तू लहुगपक्खम्मि ॥१८९८॥

अट्टम दसम दुवालम, गुरुपक्खे एय हांति दाणं तु ।

णवविहदाणं एसो, अहवाऽऽवत्ती इमा णवहा ॥१८९९॥

पण दस पणरमं वा, लहुगुरुगा लहुमए तु पक्खम्मि ।

वीसा य भिण्णमामो, लहु गुरु लहुओ य मासेक्को ॥१९००॥

गुरुमामो दुण्णि मासा, लहुगुरुगा तिग चउक्क लहुगुरुगा ॥

पंचग छम्मासा या, लहुगुरुगा एम णवहा तु ॥१९०१॥

आवत्तिनवो एसो, णवभेदो विण्णितो ममामेणं ।

अहुणा तु सत्तवीसो, दाणनथो तस्मिमो हांति ॥१९०२॥

लहुसग लहुगुरुपक्खो, एक्केक्को णवविहो सुणेत्तवो ।

दुहयो जहणो जहणगमज्झो य जहणगुक्कोसो ॥१९०३॥

मज्झिमजहणगं तू, मज्झिममज्झं तू मज्झिसुक्कोसं ।

उक्कोसगे जहणं, उक्कोसगमज्झ उक्कोसं ॥१९०४॥

लहुसगपक्खे वयं, णवभेदं समामतो समक्खायं ।

लहुपक्खे वि णवविहं, गुरुपक्खे वी सुणेयवं ॥१९०५॥

वासासु अहलहुसो, दुहयो जहणेण देज्ज भत्तेकं ।
 जहण्णगमज्झायामं, जहण्णगुक्कोसए चउत्थं ॥१९०६॥
 लहुसतर मज्झिमजहण्णयम्मि वासासु देज्ज आयामं ।
 मज्झिममज्झे चउत्थं, मज्झिमउक्कोसए छट्ठं ॥१९०७॥
 लहुसग उक्कोसजहण्णगम्मि वासासु देज्जभत्तट्ठं ।
 उक्कोसमज्झ छट्ठं, उक्कोसुक्कोसमट्ठमगं ॥१९०८॥
 अहलहुए वासासुं, जहण्णजहण्णे तु देज्ज आयामं ।
 जहण्णगमज्झ चउत्थं, जहण्णउक्कोसए छट्ठं ॥१९०९॥
 लहुयतरा वासासुं, मज्झजहण्णम्मि हवयऽभत्तट्ठं ।
 मज्झिममज्झे छट्ठं, मज्झिमउक्कोसमट्ठमगं ॥१९१०॥
 लहुए वासासुक्कोसगम्मि जहणे तु देज्ज छट्ठं तु ।
 उक्कोसमज्झमट्ठम. उक्कोसुक्कोसए दसमं ॥१९११॥
 गुरुपक्खे जहण्णम्मि, जहण्ण हांती चउत्थभत्तं तु ।
 हीणगमज्झे छट्ठं, जहण्णउक्कोसमट्ठमगं ॥१९१२॥
 गुरुअतरा वासासुं, मज्झजहण्णेण देज्ज छट्ठं तु ।
 मज्झिममज्झं अट्ठम. मज्झिमउक्कोसए दसमं ॥१९१३॥
 अहलगुरुए वासासुं, उक्कोसजहण्णमट्ठमं देज्जा ।
 उक्कोसमज्झ दसमं. उक्कोसुक्कोस बारसमं ॥१९१४॥
 अहलहुसग सिसिरेमुं. जहण्णजहण्णेण होत्ति पुरिमहुं ।
 हीणगमज्झेक्कासण. जहण्णउक्कोस आयामं ॥१९१५॥
 लहुसतरा सिसिरेमुं, मज्झजहण्णेण भत्तमेकं नू ।
 मज्झिममज्झाऽऽयामं, मज्झिमउक्कोसए चउत्थं ॥१९१६॥
 लहुसग सिसिरुक्कोसे. जहण्ण एयं तु देज्ज आयामं ।
 मज्झिमगं तु चउत्थं, उक्कोसुक्कोस छट्ठं तु ॥१९१७॥
 अहलहुयग सिसिरेमुं. दुहाजहण्णेण देज्ज भत्तेकं ।
 जहण्णमज्झाऽऽयामं. जहण्णमुक्कोसए चउत्थं ॥१९१८॥

लहुसतरा सिसिरेमुं, मञ्जजहण्णेण देज्ज आयामं ।
 मञ्जिममञ्ज चउत्थं, मञ्जिम उक्कोसए छट्ठं ॥१९१०॥
 लहुए सिसिरुक्कोसे, होति जहण्णं चतुत्थभत्तं तु ।
 उक्कोसमञ्ज छट्ठं, उक्कोमुक्कोसमट्टमगं ॥१९२०॥
 गुरुए सिसिर जहण्णे, जहण्णएणं तु देज्ज आयामं ।
 जहण्णगमञ्ज चउत्थं, जहण्णउक्कोमए छट्ठं ॥१९२१॥
 गुरुयतरा सिसिरेमुं, मञ्जजहण्णेण देज्जभत्तट्ठं ।
 मञ्जिममञ्जे छट्ठं, मञ्जिमउक्कोसमट्टमगं ॥१९२२॥
 अहगुरुए सिसिरेमुं, उक्कोमजहण्णएण छट्ठं तु ।
 उक्कोसमञ्जिमऽट्टम, उक्कोमुक्कोमए दममं ॥१९२३॥
 अहलहुमग गिम्हामुं, जहण्णजहण्णेण होति णिव्विगति ।
 हीणगमञ्जे पुरिमं, जहण्णउक्कोम भत्तेक्कं ॥१९२४॥
 लहुसतरा गिम्हेमुं, मञ्जजहण्णेण होति पुरिमट्ठं ।
 मञ्जिममञ्जेक्कामण, मञ्जिमउक्कोसमायामं ॥१९२५॥
 लहुमग गिम्हुक्कोसे, जहण्णेणं होति भत्तमेक्कं तु ।
 उक्कोसमञ्ज आयंत्तिलं तु उक्कोमए चउत्थं ॥१९२६॥
 अहलहुयग गिम्हेमुं, पुरिमट्ठं होति दुहजहण्णेणं ।
 मञ्जजहण्णेक्कामण, जहण्णउक्कोसमायामं ॥१९२७॥
 लहुयतरा गिम्हेमुं, मञ्जजहण्णेण भत्तमेक्कं तु ।
 मञ्जिममञ्जाऽऽयामं, मञ्जिमउक्कोमए चउत्थं ॥१९२८॥
 लहुयग गिम्हुक्कोसे, जहण्णएणं तु होति आयामं ।
 मञ्जिमगं तु चउत्थं, उक्कोमुक्कोमए छट्ठं ॥१९२९॥
 गुरुए गिम्ह जहण्णे, जहण्णयं होति भत्तमेक्कं तु ।
 हीणगमञ्जाऽऽयामं, जहण्णउक्कोसए चउत्थं ॥१९३०॥
 गुरुभतरा गिम्हेमुं, मञ्जजहण्णेण होति आयामं ।
 मञ्जिममञ्ज चउत्थं, मञ्जिमउक्कोसए छट्ठं ॥१९३१॥

अहगुरुण गिम्हामुं. उक्कोसजहणणए चउत्थं तु ।

उक्कोसमज्झ छट्ठं. उक्कोमुक्कोसमट्टमगं ॥१९.३२॥

णवविह ववहारंसां, आवची-दाणमहिक्कालजुओं ।

बुद्धीए विण्णेयां, विभागतो एममक्खानो ॥१९.३३॥६७॥०॥

हट्ठगिलाणाभावम्मि देज्ज हट्ठस्म ण तु गिलाणस्स ।

जावतियं वा विमहति, तं देज्ज महेज्ज वा कालं ॥६८॥

भावं पडुच्च अहियं, देज्जाही हट्ठ-बलिय-णिकुयस्स ।

गिलाणस्स तु ऊणतरं, ण व देज्ज महेज्ज वा कालं ॥१९.३४॥

अमुभ मुभो वा भावो, लेम्माभेदेण होति णायव्वां ।

तिच्चो तिच्चतरं वा. तिच्चतमो एव मंदो वि ॥१९.३५॥

पणए वि संवियम्मी, चरियं भाओ उ केइ पावंति ।

चरिमाओ वा पणगं, एरिमिणं भावणिक्कणं ॥१९.३६॥

भावं चि गतम् ।

पुरिसं पडुच्च अहियं, ऊणं वा दिज्ज अहव तम्मत्तं ।

ते पुण पुरिसादीया, इमे समासेण णायव्वा ॥१९.३७॥६८॥

पुरिस्मा गीतागीता. सहामहा तह मदासदा केति ।

परिणामाऽपरिणामा. अनिपरिणामा अवत्थूणं ॥६९॥

केयी पुरिस्मा गीता. केयि अगीयत्थ होंति णानव्वा ।

धिनि-संघयणादीहिं. केइ महा केइ न् अमहा ॥१९.३८॥

मायावी होन्नि मदा. अमदा पुण उज्जुपण्ण णेनव्वा ।

परिणामादी इणमां. समामतोऽहं पक्खवामि ॥१९.३९॥

परिणामा अपरिणामा, अनिपरिणामा य वन्धु चरिमदुए ।

अंबादीदिट्ठता. होति विभागो इमो तेमि ॥१९.४०॥

जो द्ध्वस्वेत्तकयकालभावयो जं जहा जिणक्खार्यं ।

तं तह सहहमाणं, जाणसु परिणामगं माहुं ॥१९.४१॥

परिणामक-
अपरिणामक-
अनिपरिणा-
मकाः

जागति दव्व जहद्विय, सच्चित्ताचित्त मीसयं चैव ।
कप्पाकप्पं च तथा, जोगं वा जस्स जं होति ॥१९४२॥
खेत्ते जं कायव्वं, अद्वाणे जयण एव सहहति ।
काले सुभिवक्ख-दुब्भिवक्खमादिमू जो जहा कप्पो ॥१९४३॥
भावे हट्ठगिल्लाणं, आगाहं जं जहा व कायव्वं ।
तं सहहति करेति य, एसो परिणामओ साहू ॥१९४४॥
जो दव्वखेत्तकयकालभावयो जं जहा जिणक्खायं ।
तं नह अमहहंनं, अप्परिणामं वियाणाहि ॥१९४५॥
जो दव्वखेत्तकयकालभावयो जं जहा जिणक्खायं ।
तल्लेमुस्समुत्तमतो, अतिपरिणामं वियाणाहि ॥१९४६॥
परिणमति जहन्थेणं, मती तु परिणामगस्स कज्जेमु ।
विनिण तु परिणमती, अहितमती परिणमं तिनिण ॥१९४७॥
दोसु तु परिणमति मती, उस्सग्गऽववाययो तु पढमस्स ।
विनियस्स तु उस्सग्गे, अतिअववाए तु नतियस्स ॥१९४८॥
अंबादीदिट्ठेनेहिं परिक्खा तेमि होति कायव्वा ।
जह कोयि गुरूहिं नू, भणितो अंवाणि आणेहि ॥१९४९॥
परिणामगोऽन्थ भणती, किं सच्चित्तेऽचित्ते व आणेमि ? ।
भवतो केवइए वा ?, किं टाले(?) भण्णऽभण्णे वा ? ॥१९५०॥
वेति गुरू लद्ध च्चिय, पुणो व वोच्छिम अहव वीमंसा ।
भणिओ मि ची एवं, अप्परिणामो इमं वेति ॥१९५१॥
किं ने वित्तपन्नावो ? मा विनियं एग्गिमाइं जंपाहि ।
मा णं परो वि सोच्छति, अहं पि जेच्छामि एयस्स ॥१९५२॥
अतिपरिणामो भणति, कालो मि अतिच्छए अहो ताव ।
किं एच्चिरस्स वुत्तं ?, इन्थऽसह वि ण तरिमो भणितुं ॥१९५३॥
घेत्तूण भारमागतो, भणती अण्णे वि किं नु आणेमि ? ।
तो दो वि गुरू भणती, उवालभन्तो इमं तहितं ॥१९५४॥

णाभिप्पायं गिण्हसि, असमत्ते चेव भाससि वयणे ।
 सुकंबिल्लोणकए, तिण्णे अहवा वि दोच्चंगे ॥१९५५॥
 एमेव य रुक्खे वी. भंजितु आणेह वेति अपरिणतो ।
 णिप्फावादी रुक्खे, भणामि ण दुमे अहं हरिए ॥१९५६॥
 एमेव य बीयाइं. आणेनी आणिए गुरू भणति ।
 अंबिलि विद्धत्थाणि व, भणामि ण वि रोहणि समत्थे ॥१९५७॥
 शुंॐ ॥६९॥

तह धितिमंघयणोभयसंपण्णा तदुभएण हीणा य ।
 आयपरोभयणोभयतरगा तह अण्णतरगा य ॥७०॥

धितिदुब्बल देहं वली, धितिवलिओ देहदुब्बलो कोइ ।
 कोयी दोहि वि बलिओ, दोहिं पी दुब्बलो कोइ ॥१९५८॥
 दोहि वि बलिए सव्वं, धितिहीणे जन्थ चिट्ठति धिनी से ।
 आसज्ज व देहबलं, देज्जा लह्यं उभयहीणे ॥१९५९॥
 अहवा पंच विकप्पा—

केयी पुरिसा पंचह. आयतरादी इमे उ णायव्वा ।
 पहमो आयतरो तू. णो परयो परतरं वितिओ ॥१९६०॥
 उभयतरो तू ततिओ. णोभयह चउत्थओ उ णायव्वो ।
 अण्णयरो परयो तू. पंचमओ होइ णानव्वो ॥१९६१॥
 आयतर-परतराणं. को णु विसेसो ? त्ति एत्थ चोदेति ।
 आततरो चउत्थादी, जं दिज्जति तं तु णित्थरति ॥१९६२॥
 वेयावच्चकरो तू. गच्छस्स उवग्गहम्मि वट्ठति तु ।
 एसो तु होति परतरो, चतुभंगो एव णायव्वो ॥१९६३॥
 वेयावच्चतराणं, एकं सकेति दो ण णित्थरति ।
 पंचमगो तू पुरिसो, अण्णतरो एस णातव्वो ॥१९६४॥थू०॥७०॥

कप्पट्टियादयो वि य, चतुरो जे सेतरा समक्खाता ।
सावेक्खेतरभेयादयो य जे ताण पुरिसाण ॥७१॥

कप्पट्टिता परिणता, कडजोगी चैव होन्ति तरमाणा ।

पडिपक्खेण वि चतुरो, अकप्पट्टियमादि णानन्वा ॥१९६५॥

पतिट्ठा ठवणा ठवणी अन्नत्था संठिती ठिती ।

अन्नत्थार्णं अन्नत्था या, एगट्ठा चिट्ठणा ति य ॥१९६६॥

सामायिण् य छेदे, णिव्विसमाणा तद्वेण णिव्विट्ठे ।

जिणकप्पे थेरेमु य, छव्विह कप्पट्टिती होति ॥१९६७॥

सो पुण ठिती मज्जायाणामो कप्पो य होति कतिहा उ ? ।

भण्णनि सो दसभेदो, इणमो वोच्छं समासेणं ॥१९६८॥

आचेलक्कुहंसिय, सेज्जायर रायपिंड क्कित्तिक्कम्मे ।

वन जेट्ठ पडिक्कमणे, मासं पज्जोमवणकप्पे १९६९॥

कतिहि ठिता अठिता वा, मामानियककप्पसंठिती णियमा ? ।

कतिठाणपतिट्ठो वा, छेदोवट्ठाणकप्पो उ ? ॥१९७०॥

चतुहिं ठिया छहिं अठिया, मामानियमंजया मुणेयन्वा ।

दममु वि णियमा तु ठिता, छेगोवट्ठा मुणेनन्वा ॥१९७१॥

सेज्जातरपिंडे या, क्कित्तिक्कम्मे चैव चाउजामे य ।

पुरिसज्जेट्ठे य तहा, चचारि अन्नट्टिया कप्पा ॥१९७२॥

आचेलक्कुहेसिय, रायपिंडे तहा पडिक्कमणे ।

मासं पज्जोमवणाकप्पे तऽणवट्टिता कप्पा ॥१९७३॥

दसठाणठितो कप्पो, पुरिमस्म य पच्छिमस्म य जिणस्म ।

आचेलक्कादीसुं, तेसिं तु परूवणा इणमो ॥१९७४॥

आचेलक्कयम्

दुविहा होंति अचेला, संताचेला असंतचेला व ।

नित्थगरऽसंतचेला, संताचेला भवं सेमा ॥१९७५॥

संतेहिं वि चेलेहिं, किह पुण समणा अचेलया होन्ति ? ।

भण्णति मृणसू चोदग !, जह संतेहिं अचेला उ ॥१९७६॥
 सिस्सावेदियपोत्ति, णतिसंतरणम्मि णग्गयं वेन्ति ।
 जुण्णेहिं णग्गिय म्हि, तुरम्मालिय ! देहि मे पोत्ती ॥१९७७॥
 जुण्णेहिं खंडिएहि य, अमव्वनणुपाउएहिं ण य णिच्चं ।
 संतेहिं वि णिग्गंया, अचेल्गा होंवि चेलेहिं ॥१९७८॥
 एवं दुग्गयपहिया, वऽचेलया होंति ते भवे बुद्धी ।
 ते खलु असंततीए, धरंति ण तु धम्मसद्धाए ॥१९७९॥
 सति लाभम्मि साह, गेण्हन्तऽसहट्टणाइं ताइं तु ।
 ताणि वि खण्हियमादी, धरंन्ति तह धम्मबुद्धीए ॥१९८०॥
 आचेल्कुक्को धम्मो, पुरिमस्स य पच्छिमस्स य जिणस्सा ।
 मज्झिमगाण जिणाणं, होति सचेलो अचेलो वा ॥१९८१॥
 पडिमाए पाउया वा, णऽनिक्रमंते तु मज्झिमा समणा ।
 पुरिमचरिमाण सहणट्टणा तु भिण्णाणिमो मोत्तुं ॥१९८२॥
 णिरुवहयलिंगभेदो, णिक्कारणयो ण कप्पये कातुं ।
 किं पुण तं णिरुवहयं ?, भण्णति अहजायलिंगं तु ॥१९८३॥
 जम्मं दुविहं होति, मातृकुच्छिम्मि पढम जं जम्मं ।
 भवसंसारचउक्के, णिप्पिडितो वितिय पव्वज्जं ॥१९८४॥
 तस्स इमे भेदा खलु, खंभदुवारं य समणे पाउरणे ।
 गकलद्धंसे पट्टे, लिंगदुवे या इमा भयणा ॥१९८५॥
 णिक्कारणयो—
 लहुओ लहुओ लहुगा, तिसु चतुगुरुगा य होंति बोद्धन्वा ।
 गिहिल्लिग अण्णलिंगे, दोसु वि मूलं तु बोद्धव्वं ॥१९८६॥
 कुव्विज्ज कारणे पुण, भेदं लिंगस्सिमेहि कज्जेहिं ।
 गेलण्ण रोग लोए, सरीरवेयावडियमादी ॥१९८७॥
 अहवा इमेहिं कारणेहिं—

आसज्ज स्वेत्तकप्पं, वासाटाई अभाविण् असहू ।
 काले अद्दाणम्मि य, सागरि तेणे य पंगुरणं ॥१९८८॥
 असिवे ओमोयरिण्, रायहुट्टे पवायिदुट्ट वा ।
 आगाहं अण्णलिंगं, कालक्खेवो व गमणं वा ॥१९८९॥
 अचेल त्ति गतं ।

संयस्सोह विभागे, समणा समणी य कुल-गणस्सेव ।
 कडमिह टिण् ण कप्पति, अट्टियकप्पे जम्भुहिस्स ॥१९९०॥
 आयरिण् अभिसेगे, भिक्खुम्मि गिलाणगम्मि भयणा उ ।
 तिक्खुत्तऽहविपवेसे, तियपरियट्टे तओ गहणं ॥१९९१॥
 उहेसिय त्ति गतं ।

आहेसिकम्

तित्यगरपडिक्कुट्टो, आणा अण्णाय उगमो ण सुज्जे ।
 अविमुत्ति अलाघवया, दुल्लभसेज्जा ठितुच्छेदो ॥१९९२॥
 पुरपच्छिमवज्जेहिं, अवि कम्मं जिणवरंहिं लेसेणं ।
 भुत्तं विदेहगेहिं य, ण य सागरियस्स पिण्डो तु ॥१९९३॥
 दुविहं गेलण्णम्मी, णिमंतणा दव्वदुल्लभे असिवे ।
 ओमोयरिय पयोसे, भए व गहणं अणुण्णातं ॥१९९४॥
 तिक्खुत्तो सक्खेत्ते, चउट्टिहिं मग्गिऊण कडजोगी ।
 दव्वस्स य दुल्लभया, सागारियसेवणा दव्वे ॥१९९५॥
 सेज्जायरं त्ति गयं ।

शम्यातरः

केरिमयो तू राया ?, भेया पिंडस्स के व ? मिं दोसा ? ।
 केरिमयम्मि व कज्जे, कप्पति ? काए व जयणाए ? ॥१९९६॥
 मुट्ठिण् मुट्ठऽभिसित्ते, मुट्ठिओ जो होनि जोणिमुट्ठो तु ।
 अभिसित्तो व परंहिं, सयं व भग्गो जहा राया ॥१९९७॥
 पट्टमगभंणे वज्जो, होतुवमा वा वि जं भणिय दोसा ।
 सेसेमु होयऽपिंडो, जहिं दोसा तं विवज्जेज्जा ॥१९९८॥
 असणादीया चउरो, वत्थे पादे य कंबले चेव ।
 पाउंछणए य तहा, अट्टविहो रायपिंडो तु ॥१९९९॥

राजपिण्डः

अट्टविह रायपिंडं, अण्णयरायं तु जो पडिग्गाहे ।
 सो आणा अणवत्थं, मिच्छत्त विराहणं पावे ॥२०००॥
 दोसा इमे ईसरतलवरमाडंविर्हि सत्यवाहेहिं ।
 णिन्नेहिं अइन्तेहि य, वाघातो होति साहुस्स ॥२००१॥
 ईसर भोइयमादी, तलवरपट्टेण तलवरो होति ।
 वेट्टणवट्टो सेट्टी, पच्चंतणिवो उ माडंवी ॥२००२॥
 जा णिन्तइन्त ता अच्छतो तु सुत्तादि-भिक्षवपरिहाणी ।
 इरिया अमंगलं ति य, पण्हाहणणा इहरहा तु ॥२००३॥
 लोभे एसणघातो, संका तेणे णपुंम इत्थी य ।
 इच्छंतमणिच्छंते, चातुम्मामा भवे गुरुगा ॥२००४॥
 अण्णत्थ एरिसं दुल्लभं ति गेण्हज्जऽणेसणिज्जं पि ।
 अण्णेण वि अवहरिए, संकिज्जति एस तेणो त्ति ॥२००५॥
 संका चारिय चोरं, मूलं णिम्मंकिए य अणवट्टो ।
 परदारि अहिमरं वा, णवमं णीसंकिने दसमं ॥२००६॥
 अलभंता य वियारं, इत्थिणपुंमा बला वि गिण्हेज्जा ।
 आयरिय कुल गणे वा, संघे वा कुज्ज पत्थारं ॥२००७॥
 अण्णे वि अत्थि दोसा, गोम्मियआइण्णरयणमादी य ।
 तण्णीसाए पविसे, तिरिक्खमणुया भवे दुट्ठा ॥२००८॥
 गोम्मियगहणा हणणा, रण्णो य णिवेइयम्मि जं पावे ।
 आदीणरतणमादी, सन गेण्हेयरो व तण्णीसा ॥२००९॥
 चारियचोराभिमरा, कामी व विसंति तत्थ तण्णीसा ।
 वारणतरच्छवग्घा, मेच्छा य णरा व घाएज्जा ॥२०१०॥
 दुविहे गेलण्णम्मी, णिमंतणा दव्वदुल्लभे असिवे ।
 ओमोयरिय पद्दोसे, भए व गहणं अणुण्णायं ॥२०११॥
 तिक्खुत्तो सक्खेत्ते, चउट्ठिसिं मग्गितूण कडजोगी ।
 दव्वस्स य दुल्लभता, जतणाए कप्पती ताहे ॥२०१२॥
 रायपिंडे त्ति गतं ।

कितिकम्मं पि य दुविधं, अब्भुट्ठाणं तहेव वंदणयं ।
 समणेहि य समणीहि य, जहारिहं होति कायव्वं ॥२०१३॥
 सब्बाहिं संजईहिं, कितिकम्मं संजताण कातव्वं ।
 पुरिसुत्तरिओ धम्मो, सब्बजिणाणं पि तित्थम्मि ॥२०१४॥
 तुच्छत्तणेण गव्वो, जायइ ण य संकने परिभवेणं ।
 अण्णो वि होज्ज दोमो, धियामु मा हुज्जहज्जामु ॥२०१५॥
 अत्रि य ह् पुरिमपणीतो, धम्मो पुरिसो य रक्खित्तुं सत्तो ।
 लोगविरुद्धं चयें, तम्हा समणाण कातव्वं ॥२०१६॥

किड्कम्मो त्ति गयं ।

पंचज्जामो धम्मो, पुरिमस्स य पच्छिमस्स य जिणस्स ।
 मज्झिमयाण जिणाणं, चातुज्जामो भवे धम्मो ॥२०१७॥
 पुरिमाण दुव्विमोज्झो, चरिमाणं दग्गुपालयो कप्पो ।
 मज्झिमयाण जिणाणं, मृविमोज्झो मुरणुपालो य ॥२०१८॥
 जइत्तणेण हंदी, आइक्खविभागउवणया दुक्खं ।
 सुहसम्म्ययदंताण य, नितिक्ख अणुसासणा दुक्खं ॥२०१९॥

पुरिमाणं—

मिच्छत्तगोवियाणं, दुव्वियदुमतीण ठाणमोलाणं ।
 आइक्खित्तु अइदुक्खं, उवणेउं वा वि दुक्खं तु ॥२०२०॥
 दुक्खेहिं भिच्छयाणं, नणुधितिअवलत्तयो य द्दुतित्तिक्खं ।
 एमेव दुरणुसासं, माणुक्कडयाय चरिमाणं ॥२०२१॥
 एते चैव य ठाणा, सपण्णउज्जुत्तणेण मज्झाणं ।
 सुहदुहउभयवलाण य, विमिस्सभावा भये सुहुमा ॥२०२२॥

वए त्ति गयं ।

पुव्वनरं सामइयं, जम्म कयं जो व तेमु वा ठविनो ।
 एस कितिकम्मजेट्ठो, ण जाति-मृययो दुपक्खे वि ॥२०२३॥

कृतिकर्म

वतानि

पुरुषण्येष्टः

सा जेसि तुवट्टवणा, जेहि य ठाणेहिं पुरिमचरिमाणं ।
 पंचायामे धम्मे, आपसतिगं चिमं सुणसु ॥२०२४॥
 दस चैव छच्च चतुरो, एते खलु तिण्णि होन्ति आदेसा ।
 कतरे हवन्ति दस तू ? . भण्णति सुणसु इमे ते तू ॥२०२५॥
 तनो पारंचिया बुत्ता, अणवट्टप्पा य तिण्णि तु ।
 दंसणम्मि य वन्तम्मि, चरित्तम्मि य केवले ॥२०२६॥
 अहवा चियत्तकिच्चं, जीवकायं समारमे ।
 सहे य दसमे बुत्ते, जस्सोवट्टावणा भवे ॥२०२७॥
 एते दस तू बुत्ता, अण्णादेसेण होंति छतु इमे ।
 तिण्णि वि पारंचेकं, अणवट्टप्पा वि तिण्णेकं ॥२०२८॥
 दसणवन्ते तइए, चरित्तवंते भवे चउत्थं तु ।
 पंचम चियत्तकिच्चो, छट्ठो सो होउवट्टप्पो ॥२०२९॥
 एसो वितियाएसो, ततियाएसो इमो सुणेयव्वो ।
 चत्तारि व उवट्टप्पा, कयरे तु ? इमे सुणेतव्वा ॥२०३०॥
 पारंची अणुवट्टा, दंसण चरणे सुते पदिट्टा तु ।
 दंसणचरित्तवंता, तो दोण्णते भवन्ती तु ॥२०३१॥
 चियत्तकिच्चो सेहो य, चत्तारंते हवंतुवट्टप्पा ।
 एते तिण्णादेसा, उवठवणाए सुणेतव्वा ॥२०३२॥
 केवलगहणं कसिणं, जति वमती दंसणं चरित्तं वा ।
 तो तस्स उवट्टवणा, देसे वंतम्मि भयणा तु ॥२०३३॥
 एमेव य किंचि पदं, सुयं च असुयं च अप्पदोसेणं ।
 अविक्कोविए कहेन्तो, चोइय आउट्ट सुद्धो तु ॥२०३४॥
 सो पुण दंसणवंतो, अणभोगेणं त अहव आभोगा ।
 अणभोगेणं तहियं, कोयी सट्ठो तु संवेगा ॥२०३५॥
 दट्टण णिण्हगे तू , एते साहू जहुत्तकारि चि ।
 णिक्खंतो अणभोगा. दिट्ठो अण्णेहिं साहूहिं ॥२०३६॥

भणिओ य णिण्हगारुं. कीस सगासे तुमं सि णिक्खंतो ? ।
 तो वेति ण याणामि, एय विसेसं अहं भंते ! ॥२०३७॥
 एवमणाभोगेणं, मिच्छत्तगतो पुणो वि सम्मत्तं ।
 जो पडिवण्णो सो तू, आलोतियणिन्दितो सुद्धो ॥२०३८॥
 'सो चेव य परियायो, णत्थि उवट्ठावणा पुणो तस्स ।
 तं चिय पच्छित्तं से. जं चिय सम्मं तु पडिवज्जे ॥२०३९॥
 जो पुण जाणंतो च्चिय, गतो तु होज्जाहि णिण्हएसुं तु ।
 पुणरागतो य सम्मं, तस्स उवट्ठावणा भणिया ॥२०४०॥
 छण्हं जीवणिकायाणं, अणपज्झो तु विराहओ ।
 आलोतियपडिक्कंतो, सुद्धो हवति संजतो ॥२०४१॥
 छण्हं जीवणिकायाणं, अपज्झो तू विराधयो ।
 आलोतियपडिक्कंतो, मूलच्छेज्जं तु कारण ॥२०४२॥
 खेत्तादिअणप्पज्झो. अणभोगेणं व जो गतो मिच्छं ।
 सो तु अपायच्छित्तो, विराहती तस्स दिन्तो तु ॥२०४३॥
 जं जो तु ममावण्णो, जं पायोगं व्व जस्स वत्थुस्स ।
 तं तस्स तु दायव्वं. अमरिसदाणा इमं होति ॥२०४४॥
 अप्पच्छित्तं य पच्छित्तं, पच्छित्तं अतिमत्तया ।
 धम्मस्साऽऽसायणा निव्वा, मग्गस्स य विराहणा ॥२०४५॥
 उस्सुत्त ववहरंतो, कम्मं बंधति चिक्कणं ।
 संसारं च पवट्ठेति, मोहणज्जं व कुव्वती ॥२०४६॥
 उम्मग्गदेसए मग्गदूसए मग्गविप्पडीवाए ।
 परं मोहेण रंजेन्तो, महामोहं पकुव्वती ॥२०४७॥
 एवं तु उवट्ठवितो जो पढमयरं तु अहव सामतिए ।
 ठवितो सो जेट्ठयरो, कप्पपकप्पट्ठिणाणं च ॥२०४८॥
 पुरिसजेट्ठे च्चि गतं ॥
 सपडिक्कमणो धम्मो, पुरिमस्स य पच्छिमस्स य जिणस्स । प्रतिक्रमणम्

मज्झिमगाण जिणाणं, कारणजाए पडिक्कमणं ॥२०४९॥
 गमणागमणविहारं, सायं पादो य पुरिमचरिमाणं ।
 णियमेण पडिक्कमणं, अतियारो होउ वा मा वा ॥२०५०॥
 अतियारस्स तु असती, णणु होति णिरत्थयं पडिक्कमणं ।
 भण्णति एवं चोदग !, तत्थ इमं होति णानं तु ॥२०५१॥
 जह कोयि डंडिओ तू, रसायणं कारवेंति पुत्तस्स ।
 तत्थेगो तेगिच्छी, वेत्ती मज्झं तु एरिसयं ॥२०५२॥
 जति दोसे ढोअगतं, अह दोमो णत्थि तो गयो होनि ।
 चितियस्स हरति दोसं, ण गुणं दोसं व तद्भावा ॥२०५३॥
 दोसं इंतूण गुणे, करंति गुणमेव दोसरहिए त्ति ।
 तइयसमाहिकरस्स तु, रसायणं डंडियसुतस्स ॥२०५४॥
 इय सइ दोसं छिंदति, असती दोसम्मि णिज्जरं कुणति ।
 कुसलनिगिच्छरसायण. उवणीयमिणं पडिक्कमणं ॥२०५५॥
 पडिक्कमणे त्ति गतं ।

मासकल्पः

जिणथेरअहालंदे, परिहारिग अज्ज मासकप्पो तु ।
 खेत्ते कालमुवस्सयपिंडग्गहणे य णाणत्तं ॥२०५६॥
 एतेसिं पंचण्ह वि, अण्णोण्णस्सा चतुप्पएहिं तु ।
 खेत्तादीहि विसेमो, जह तह वाच्छं समासेण ॥२०५७॥
 णत्थि तु खेत्तं जिणकप्पियाण उट्टुवद्धे मामकालो तु ।
 वामासुं चउमासा. वमही अममत्तपरिक्कम्मा ॥२०५८॥
 पिंडो तु अलेवकडो. गहणं तू एमणाहुवरिमाहि ।
 तत्थ वि कातुमभिग्गह. पंचण्हं अण्णयरियाए ॥२०५९॥
 थेराण अत्थि खेत्तं, तु उग्गहो जाण जोयण सकोसं ।
 णगरे पुण वसहीए, कालो उउवद्धे मासो तु ॥२०६०॥
 उस्सग्गेण य भणितो, अक्वाएणं तु होज्ज अहिओ वि ।
 एमेव य वासासु वि, चतुमासो होज्ज अहिओ वा ॥२०६१॥

अममत्त-अपरिकम्भो, उवस्सओ एत्थ भंगया चतुरो ।
 उस्सग्गेणं पढमो, तिण्णिण तु अववायओ भंगो ॥२०६२॥
 भत्तं लेवकडं वा, अलेवकडं वा वि ते तु गेण्हंति ।
 सत्तहि व एसणाहिं, सावेक्खो गच्छवासो त्ति ॥२०६३॥
 अहलंदियाण गच्छे, अप्पडिबद्धाण जह जिणाणं तु ।
 णवरं काले विसेसो, उदुमासो पणग चतुमासो ॥२०६४॥
 गच्छे पडिबद्धाणं, अहलंदीणं तु अह पुण विसेसो ।
 जो तेसि उग्गहो खल्लु, सो साऽऽयरियाण आहवति ॥२०६५॥
 एगवमहीए पणगं, छव्वीहीओ य गाम कुव्वंति ।
 दिवसे दिवसे अण्णं, अहंनि वीहीं तु णियमेणं ॥२०६६॥
 परिहारविमुद्धीणं, जहेव जिणकप्पियाण णवरं तु ।
 आर्यंत्थिलं तु भत्तं, बोद्धव्वो थेरकप्पो तु ॥२०६७॥
 अज्जाण परिग्गहियाण उग्गहो जो तु सो हु आयरिए ।
 कालतो दो दो मासा, उदुबद्धे तासि कप्पो तु ॥२०६८॥
 सेसं जह थेराणं, पिंडो य उवस्सयो य तह तामि ।
 सो मव्वो वि य द्दुविहो, जिणकप्पो थेरकप्पो य ॥२०६९॥
 जिणकप्पियऽहालंदी, परिहारविमुद्धियाण जिणकप्पो ।
 थेराण अज्जियाण य, बोद्धव्वो थेरकप्पो तु ॥२०७०॥
 द्दुविहो उ मामकप्पो, जिणकप्पो चंवे थेरकप्पो य ।
 णिरणुग्गहो जिणाणं, थेराण अणुग्गहपवत्तो ॥२०७१॥
 उदुवासकालज्जीए, जिणकप्पीणं तु गुरुगो गुरुगा य ।
 होंति दिणम्मि दिणम्मी, थेराणं ते च्चिय ल्हू उ ॥२०७२॥
 तीसं पदाऽवराहे, पुट्ठो अणुवामियं अणुवसंतो ।
 जे तत्थ पदे दोसा, ते तत्थ ततो समावण्णो ॥२०७३॥
 पण्णरसुग्गमदोसा, दस एमणदोस एय पणुव्रीसं ।
 संजोयणाइ पंच य, एते तीसं तु अवराहा ॥२०७४॥

एतेहिं दोसेहिं, संपत्तीए वि लग्गनी जियमा ।
 दिवसे दिवसे सो ऊ. कालातीने वसंतो तु ॥२०७५॥
 वामावासपमाणं, आयारउदुप्पमाणियं कप्पं ।
 एयं अणुममुयंतो, जाणमु अणुवासकप्पो तु ॥२०७६॥
 आयारपकप्पम्मी, जह भणिनं तीय संवसंतो वि ।
 होति अणुवासकप्पो, तह संवसमाण दोसो तु ॥२०७७॥
 दुविहे विहारकाले, वासावासे तहंवे उदुवदे ।
 मासातीतेऽणुवही, वासाइते भवे उवही ॥२०७८॥
 उव्वदिएम अट्टमु, तीनेसुं वाम तन्य ण वि कप्पे ।
 घेतूणं उवहिं खल्लु, वामासु तु तीने कप्पति तु ॥२०७९॥
 वामउदुअहालंदे, इत्तरिमाहारणोग्गहपुहत्ते ।
 संकमणट्टा दव्वे, गच्छे पुप्फावकिण्णा तु ॥२०८०॥
 वासासु चउम्मामो, उउवदे मामो लंद पंच दिणा ।
 इत्तरिओ रुक्खमले, वीममणट्टा ठियाणं तु ॥२०८१॥
 साहारणा उ एते, समगठियाणं बहूण गच्छाणं ।
 एकूण परिग्गहिता, सव्वे वोहत्तिया होन्ति ॥२०८२॥
 संकमणऽण्णोणस्सा, सगासे जति उ ते अहीयंते ।
 सुत्तत्थतदुभयाइं, सव्वो अहवा वि पडिपुच्छे ॥२०८३॥
 ते पुण मंडलियाए, आवलियाए व तं तु गिण्हेज्जा ।
 मंडलियमहिज्जंते, सच्चित्तादी तु जो लाभो ॥२०८४॥
 सो तु परंपरणं, संकमनी ताव जाव सट्ठाणं ।
 जहियं पुण आवलिया, तहियं पुण ठानि अंनम्मि ॥२०८५॥
 ते पुण जहा तु एक्काये, वसहोए अहव पुप्फकिण्णा तु ।
 अहवा वि तु संकमणे, दव्वस्सिणमो विही अण्णो ॥२०८६॥
 सुत्तत्थतदुभयविमारयांण थोवे अ संबतीमेदे ।
 संकमणट्टा दव्वे, जोगे कप्पे य आवलिया ॥२०८७॥

पुत्रद्विनाण खेत्ते, जति आगच्छेज्ज अण्ण आयरिओ ।
 बहुमुय बहुआगमिओ, तस्म सगासम्मि जति खेत्ती ॥२०८८॥
 किंचि अहिज्जेज्जाही, थोवं खेत्तं च तं जइ ह्वेज्जा ।
 ताहं असंथरंता, दोण्णि वि साहू विवज्जेन्ति ॥२०८९॥
 'अण्णोण्णस्स सगासे, तेसिं पि य तत्थऽद्विज्जमाण्णं ।

• आभवणा तह चेत्र य, जह भणियमणंनरे मुत्ते ॥२०९०॥

एवं णिव्वाघाए, मास चतुम्मासिओ तु थेराणं ।

कप्पो कारणयो पुण, अणुत्तामो कारणं जाव ॥२०९१॥

एमो तु मासकप्पो, थेरकप्पो य वण्णिओयेणं ।

अहुणा त्रियमट्ठियं तू, थेराणं इणमु वोच्छामि ॥२०९२॥

सो थेरकप्पो दुविहो, अद्विनकप्पो य होति तिनकप्पो ।

• एमेव जिणाणं पी, तिनमट्ठिनां होति कप्पो तु ॥२०९३॥

मामकप्पेति गतष् ।

पज्जोभवणाकप्पो, होति तिनो अद्विओ य थेराणं ।

पर्युषणाकरूपः

एमेव जिणाणं पी, दुह त्रियमट्ठिओ य णानव्वो ॥२०९४॥

चातुम्मामुक्कोमो, सत्तरि राईदिया जहण्णेणं ।

तिनमट्ठिय एगनरं, कारणवच्चामिनण्णयरे ॥२०९५॥

• थेराण सत्तरी ख्वट्ठ, वामामु ट्ठिनां उ द्दुण्णि मामो तु ।

वच्चसिओ तु कज्जे, जिणाण णियमट्ठ चतुरो वा ॥२०९६॥

दोसासति मज्झिमया, अच्छंती जाव पुत्रकाडी तु ।

विहरंति य वासामु वि, अरुहमे पाणरहए य ॥२०९७॥

भिण्णं पि वासकप्पं, करंति तणुयं पि कारणं पप्प ।

जिणकप्पिया वि एवं, एमेव महाविदेहे वि ॥२०९८॥

एयं त्रियम्मि मेरं, अद्वियकप्पे य जो पमाएति ।

सो बह्वति पासन्थे, ढाणम्मि तगम्मि वज्जेज्जा ॥२०९९॥

पासन्थसंकिलिष्टं, ठाणं जिणवुत्त थेरेहि य ।
 तारिसं तु गवेसंनो, सो विहारे ण सुज्झति ॥२१००॥
 पासन्थसंकिलिष्टं, ठाणं जिणवुत्त थेरेहि य ।
 तारिसं तु विवज्जंतो, सो विहारे तु सुज्झति ॥२१०१॥
 जो कप्पठितीमेयं, सहहमाणो करंति सट्ठाणे ।
 सो तारिसं तु गवेसंज्जा, जनो गुणाणं अपरिहाणी ॥२१०२॥
 ठितमठियम्मि दसविहे, ठवणाकप्पं य दुविहमण्णयरं ।
 उत्तरगुणकप्पम्मि य, जो मरिक्कप्पो म संभोगो ॥२१०३॥
 ठवणाकप्पो दुविहो, अकप्पठवणा य सहठवणा य ।
 पढमो अकप्पिण्णं, आहारादीणि गिण्हावं ॥२१०४॥
 अट्टारसेव पुरिसं, वीसं इन्थीण दस णपुंसं य ।
 दिक्खेति जो ण एते, सहट्टवणाए सो कप्पो ॥२१०५॥
 आहारउवहिसेज्जा, उगमउप्पायणेसणामुद्धं ।
 जो परिगिण्हति णिययं, उत्तरगुणकप्पिओ स खल्लु ॥२१०६॥
 सरिक्कप्पे सरिच्छंदे, तुल्लचरित्ते विसिट्टनरए वा ।
 साहूहिं संथवं कुज्जा, णाणीहिं चरित्तगुत्तेहिं ॥२१०७॥
 सरिक्कप्पे सरिच्छंदे, तुल्लचरित्ते विसिट्टनरए वा ।
 आइएज्ज भत्तपाणं, सएण लाभेण वा तुस्से ॥२१०८॥
 इय सामाइयछेदे, जिणथेराणं ठिती समक्खाना ।
 एत्तो णिव्विसमाणे, णिव्विट्ट यावि वोच्छामि ॥२१०९॥
 परिहारकरपः परिहारकप्पं वोच्छामि, परिहरित्त्वं जहा विदू ।
 आदी मज्झावसाणे य, आणुपुच्चि जहक्कमं ॥२११०॥
 भरहेरवयवासेसु, जदा तित्थगरा भवं ।
 पुरिमा पच्छिमा चेव, परिहारी तेसु होन्ति तु ॥२१११॥
 मज्झिमाण ण संती तु, तित्थेसुं परिहारिया ।
 ण यावि य विदेहेसु, विज्जंतो परिहारिया ॥२११२॥

केव्रतियकालसंजोगो, गच्छो तू अणुसज्जती ।
 तित्थंकरंमु पुरिमेसु, तहा पच्छिमएसु य ॥२११३॥
 पुव्वसयसइहसार्ति, पुरिमस्सऽणुसज्जती ।
 जम्हा ण पडिवज्जंति, दोण्ह गच्छा परेण तु ॥२११४॥
 देसूणपुव्वकोडीओ, दो सा दोण्ह भवंति तु ।
 दो सा एगूणतीमा तु. तेण ऊणा ततो भवे ॥२११५॥
 बीसग्गसो य वासाइं, चरिमस्सऽणुसज्जए ।
 जाव देसूणगा दोण्णि, सया वासाण होंति तु ॥२११६॥
 पव्वज्जा अट्टवासस्स, उव्वट्ठा णवमम्मि उ ।
 एगूणवीसपरियाए, दिट्ठिवाओ य तस्स तु ॥२११७॥
 उट्ठिस्सति वरिसेण य, तस्स य सो तु समप्पती ।
 णव बीसा य मेलीणा, ऊणतीसा भवंति तु ॥२११८॥
 इति एगूणतीसाए, सयमूणं तु पच्छिमे ।
 एमां दोस तु एतेणं, ऊणाइं दो सयाणि उ ॥२११९॥
 पालनित्ता सयं ऊणं, ठाणं ते तु पच्छिमे ।
 काले देसेन्नि अण्णेसिं, इति ऊणा उ वे सता ॥२१२०॥
 पडिवज्जंति जिणिदस्स, पाथमूलम्मि जे विऊ ।
 ठावर्यानि उ ते अण्णे, नो तु ठाविनठावगा ॥२१२१॥
 सव्वे चरित्तमंता य, दंसणे परिणिट्ठिया ।
 णवपुव्वी जहण्णेणं, उकोस दमपुव्विया ॥२१२२॥
 पंचविहे ववहारं, कप्पे ते दुव्विहम्मि य ।
 दंसविहे य पच्छित्ते, सव्वे ते परिणिट्ठिना ॥२१२३॥
 अत्तणो आउगं सेसं, जाणित्ता ते महामुणी ।
 परक्कमं बलं विरियं, पच्चवाए तहेव य ॥२१२४॥
 जनि जीनपच्चवाया, ण होंति नेसिं तु अण्णतरा ।
 तो तं पडिवज्जंती, बाघ्राएणं तु तेण बी ॥२१२५॥

पडिवज्जंते वीसग्गसो कइं देसूणा दो सया भवंति ?
 वीसाए परेण वि एयमग्गं, पव्वज्जा० सिलोगा ३ ।
 वामसयाउया मणुस्सा जम्मानो, सेसं तहेव सव्वं ॥
 तन्थ जे उसभसामिस्स तित्थे पुव्वसतसहस्सा ते देसूणा दो
 पुव्वकोडी भवंति । कइं ? अट्टवामपरियातो, सिलोगा ३ ।
 ते पुव्वकांढिआउया मणुस्सा जम्माओ ८ पव्वइता, २९वासाए
 दिट्ठिवाओ व समप्पति, सो उमभसामिकालपडिवज्जणो, एसा
 एगा पुव्वकोडी देसूणा । एयस्स मूले एवं च अण्णो पडिव-
 ज्जति तस्म वि [एगा पुव्वकोडी देसूणा । एवं] देसूणाओ
 दो पुव्वकोडीओ । एतस्म अण्णा मूले ण पडिवज्जंति । उस-
 भसामिस्स आउयं ८४ [लक्खपुव्वाणि ।]

आणुच्छिउण अरहंते, मग्गं देसिंति ते इमं ।
 पमाण्णिण य सव्वाणि, मग्गहे य बहुविहे ॥२१२६॥
 उव्वहीगमणप्पमाण्णिण. पुरिमाणं च जाणिउं ।
 इव्वं खेत्तं च कालं च. भावं अण्णे य पज्जवे ॥२१२७॥
 संसट्ठमाइयाणं. सत्तण्हं एगणान नु ।
 आदिल्लाहिं दोहिं तु, अग्गहो गह पंचहिं ॥२१२८॥
 तन्थ वि अण्णयरीए, एगीए अभिगहं तु कानूणं ।
 उव्वहिणो अग्गहो दोमुं. इयरो एगतरीय नु ॥२१२९॥
 अइरुग्गयम्मि मूरम्मि, कप्पं देसेन्ति ते इमं ।
 आलोइयपडिवकंता, ठावयंति तयो गणे ॥२१३०॥
 सत्तावीसं जहण्णेणं, उक्कोसेणं महम्मसो ।
 जिग्गंधमूरा भगवंतो, सव्वग्गेण वियाहिया ॥२१३१॥
 सयग्गसो य उक्कोसा, जहण्णेण ततो गणा ।
 गणो य णवगो तुत्तो, एमेया पडिवत्तोओ ॥२१३२॥
 एगं कप्पट्ठियं, कुज्जा, चत्तारि पारिहारिया ।
 अणुपारिहारिया वेव, चतुरो एनेसि डावए ॥२१३३॥

ण तेसिं जायते विग्घं. जा मासा दस अट्ट य ।
 ण वेयणा ण वाऽऽयंको, ण वायणे उवहवा ॥२१३४॥
 अट्टारससु पुण्णेमुं, होज्जा एते उवहवा ।
 ऊणिए ऊणिए यावि, गणे मेरा इमा भवे ॥२१३५॥
 जत्तिएण गणो ऊणो, तत्तिए तत्थ पक्खिक्खे ।
 एगं दुवं अणेगा वा, एम कप्पे तु ऊणिए ॥२१३६॥
 एते अणुणिए कप्पे, उवसंपज्जति जो नहिं ।
 एगे दुवे अणेगे वा, तेसिं कप्पो इमो भवे ॥२१३७॥
 अच्छंति ता उद्विक्खंता, जाव पुण्णा तु ते णव ।
 पच्छा पड्विज्जंति, जं कप्पं तेसिं अंतिए ॥२१३८॥
 पमाण कप्पट्टितो तत्थ. ववहारं ववहरित्तए ।
 अणुपरिहारियाणं पि. पमाणं होति सेव तु ॥२१३९॥
 आलायण कप्पट्टिए. पच्चक्खाणं तद्देव वंदणयं ।
 तं च वहंते ते तू, उज्जाणी एव मण्णंति ॥२१४०॥
 अणुपरिहारी गोवाल्लगव्वगात्रीण णिच्चमुज्जुत्ता ।
 परिहारियाण मग्गतो, हिंदिंती णिच्चमुज्जुत्ता ॥२१४१॥
 पडिपुच्छं वायणं चेव, मोत्तणं णन्थि मंकहा ।
 आलावो अत्तणिहेमो. परिहारियस्स कारणे ॥२१४२॥
 परिहारियाण उ तवो, वामामुक्कोम मज्झिम जहण्णो ।
 बारम्म दसम अट्टम, दसमऽट्टम छट्ट सिमिरेमु ॥२१४३॥
 अट्टम छट्ट चउत्थं, गिम्हे उक्कोम मज्झिम जहण्णो ।
 आयंत्तिल्लपारणगं, अभिगहिताएमणाए तु ॥२१४४॥
 अणुपरिहारीया पुण, णिच्चं पारिंति ते उ आयामे ।
 कप्पट्टिए वि ते च्चिय, आणिति अभिग्गहीताहिं ॥२१४५॥
 परिहारिय पत्तेयं. अणुपरिहारीण तह य कप्पट्टिए ।
 पंचण्ह वि तेसिं तू, संभोगेको मुणेनव्वो ॥२१४६॥

परिहारिणसु वृद्धे, अणुपरिहारी ततो वहन्ती तु ।
 कप्पट्टियो य पच्छा, वहनी वृद्धेसु तेसुं तु ॥२१४७॥
 परिहारिया वि छम्मासे, अणुपरिहारिया वि छम्मासे ।
 कप्पट्टिनो वि छम्मासे, एते अट्टारस तु मासा ॥२१४८॥
 अणुपरिहारिया चेव, जे य ते परिहारिया ।
 अण्णमण्णेसु ठाणेसु, अवरुद्धा भवंति ते ॥२१४९॥
 गतेहिं छहिं मासेहिं, णिव्विट्ठा भवंति ते ।
 अणुपरिहारिया पच्छा, परिहारं परिहरंति तु ॥२१५०॥
 गएहिं छहिं मासेहिं, णिव्विट्ठा भवंति ते ।
 वहनी कप्पट्टिनो पच्छा, परिहारं अहाविहिं ॥२१५१॥
 एतेसिं जे वहन्ती, णिव्विसमाणा हवंति ते णियमा ।
 जेहिं वृद्धं पुण ते सिं, हवंति णिव्विट्ठकाइया ॥२१५२॥
 अट्टारसहिं मासेहिं, कप्पां होनि समाणितो ।
 मूलट्टवणा एसा, समासेण वियाहिता ॥२१५३॥
 एवं समासिए कप्पे, जे व सिं जिणकप्पिया ।
 तमेव कप्पं ऊणा वि, पालए जावजीवियं ॥२१५४॥
 अट्टारसहिं पुण्णेहिं, मासेहिं थेरकप्पिया ।
 पुण गच्छं णियच्छंति, एसा तेसिं जहाविही ॥२१५५॥
 ततिय चउत्था कप्पा, समोअरंते तु वितियकप्पम्मि ।
 पंचमछट्ठट्ठिसुं, हेट्ठिल्लाणं समयारे ॥२१५६॥
 सामाळेदो णिव्विस, णिव्विट्ठ एते जिणथेरे ओयरंति ॥
 अहुणा जिणकप्पट्ठिती, सा पुवं मासकप्पसुत्तम्मि ।
 भणिया स खेव इहं, णवरमसुण्णत्थ भणनि इमं ॥२१५७॥
 गच्छम्मि य णिम्माया, धोरा जाहे य मुणितपरमत्था ।
 अग्गह अभिग्गहे या, उवेंति जिणकप्पिगविहारं ॥२१५८॥
 णवपुंविं जहण्णेणं, उक्कोसेणं तु दस असंपुण्णा ।
 चोहसपुंवी तित्थं, तेण तु जिणकप्प ण पवज्जे ॥२१५९॥दारां

वडरोसभसंघयणा. मुत्तस्सऽत्थो तु होति परमत्थो ।
 संसारसंभवो वा णानो तो मुणियपरमत्थो ॥२१६०॥ दारं ।
 अग्गहो ततियातीया, पडिमाहिं गहण भत्तपाणस्स ।
 दोहिं तु उवरिमाहिं, गेहंती वत्थपायाइं ॥२१६१॥ दारं ।
 दव्वं अभिग्गहा पुण, रतणावलिमाइगाइ बोद्धवा ।
 एतेसु विदितभावो, उवेति जिणक्कप्पियविहारं ॥२१६२॥
 दुविहा अतिसेसा वि य, तेसि इमे वणिण्या समासेणं ।
 बाहिर अड्ढिभतरगा, तेसि विसेसं पवक्खामि ॥२१६३॥
 बाहिरओ सरीरस्सा, अतिसेसो तेसिमो तु बोद्धवो ।
 अच्छिहपाणिपाया. वडरोसभसंघतण धीरा ॥२१६४॥
 वग्गुलिपक्खसरिसयं, पाणितलं तेसि धीरपुरिसाणं ।
 होनि खनोवसमेणं, लद्धी तेसिं इमाऽऽहंसु ॥२१६५॥
 माएज्ज घडसहस्सं, धारंज्ज व सो तु सागरा सव्वे ।
 जो एरिसलद्धीए, सो पाणिपडिग्गही होनि ॥२१६६॥ दारं ।
 अड्ढिभतर अतिसेसो, इमो उ तेसिं समासयो भणितो ।
 उदही चिव अक्खोभा, मूरो इव तेयसा जुत्ता ॥२१६७॥
 अच्चावणसरीरा, व....गंधा ण होति से सरीरस्स ।
 ख....म वि ण कुच्छ तेसिं,परिकम्मं ण वि य कुच्चंति ॥२१६८॥
 पाणिपडिग्गहिया तू, एरिसया णियमसो मुणेतत्त्वा ।
 अनिसेसे वोच्छामि, अण्णे वि विसेसतो तेसिं ॥२१६९॥
 दुविहो तेसऽतिसेसो, णाणातिसयो तहेव मारीरो ।
 णाणादिसयो ओही, मणपज्जव तदुभयं चैव ॥२१७०॥
 अहवाऽऽभिणिबोहीयं, मुत्तणाणं चैव णाणअतिसेसो ।
 तिवलीअभिण्णचच्चा, एसो सारीर अनिसेसो ॥२१७१॥
 रतहरणं मुहपोत्ती, जहण्णमुत्तगरण पाणिपत्तिस्स ।
 उक्कोसं कप्पतिर्यं, सव्वो वि य एस पंचविहो ॥२१७२॥

पडिगहधारि जहणो, णवहा उक्कोस बारसविकप्पो ।
 तेमि एयाणि चिय, अतिरंगे पायणिज्जोगो ॥२१७३॥
 रूढणह णियणमुंडो, दुविहो उवही जहणओ तेसिं ।
 एमां लिंगो तेसिं, णिव्वायाएण णेतव्वो ॥२१७४॥
 रतहरणं मुहपोत्तो, संखेवणं तु दुविह उवही तु ।
 वाघात विगतलिंगे, अरिसामु व होति कडिपट्टो ॥२१७५॥
 सत्त य पडिगहम्मि, रतहरणं चैव होति मुहपोत्ती ।
 एसो तु णवविकप्पो, उवही पत्तेयवुद्धाणं ॥२१७६॥
 एगो तित्थयरारणं, णिक्खममाणेण होति उवही तु ।
 तेण पर णिरुवही तू, जावज्जोवाए तित्थगरा ॥२१७७॥
 एसा जिणकप्पठिती, ठाणामुण्णत्थया समक्खाता ।
 वित्थरयो पुण णेया, जह भणितं मासकप्पम्मि ॥२१७८॥
 णिज्जुत्तीए ॥

स्थविरकल्पः अहुणा थेरथितो तू . सा वि य भणिता तु पुव्वमेवं तु ।
 दारममुण्णत्थमियं, णवरं संखेवनो वोच्छं ॥२१७९॥
 संजमकरणुज्जोया, णिप्फायग णाण-दंसण-चरित्ते ।
 दीहो य बुद्धवासो, वसहीदोसेहि य विमुक्को ॥२१८०॥
 दीहो त्ति बुद्धवासो, थेरा ण तरंति जाहे कातुं जे ।
 अब्भुज्जयमरणं वा, अहवा अब्भुज्जयविहारं ॥२१८१॥
 दीहं च आउगं तू, वृढावासं तयो वसे ।
 उग्गमादीहिं दोसेहिं, विप्पमुक्काए वसहीए ॥२१८२॥
 मोत्तुं जिणकप्पठित्ति, जा मेरा एस वण्णिता हेट्ठा ।
 एसा तु दुपदजुत्ता, होति ठिती थेरकप्पम्मि ॥२१८३॥
 दुपदं ती उस्सग्गो, अववाओ चैव होंति दोण्णेतै ।
 एतेहिं होति जुत्तो, णियमा खलु थेरकप्पो तु ॥२१८४॥
 पलंवाओ जाव द्विती, उस्सग्गववाइयं करमाणो ।

अववाए उस्सग्गं, आसायण दीहसंसारो ॥२१८५॥

अह उस्सग्गेऽववायं, आयरमाणो विराहओ होति ।

अववाए पुण पत्ते, उस्सग्गणिसेवओ भइओ ॥२१८६॥

कह होती भतियव्वो ?, संघयणधित्तुजुतो समग्गो तु ।

एरिसतो अववाए, उस्सग्गणिसेवओ सुद्धो ॥२१८७॥

इयरो उ विराहेई, असमत्थो जेण परिमहे सहित्तुं ।

धित्तिसंघतणेहिं तू, एगतरेणं व सो हीणो ॥२१८८॥

इति सामाइयमादी, छव्विह कप्पट्टिती समग्गवाया । दारं ।

विरियं दारं अहुणा, इणमो वोच्छं समासेणं ॥२१८९॥

परिणत गीतत्या तू, विपक्खभूया अपरिणथा होंति ।

कडजोगी कयजोगी, चतुत्थमादीहिं णायव्वा ॥२१९०॥

अकडजजोग्गा जोग्गवियचतुत्थादीहिं होंनि णायव्वा ।

धित्तिसंघयणादीहिं, तरमाणा होंति णायव्वा ॥२१९१॥

धित्तिसंघयणेणं तू, एगयरजुया उ होंति अत्ता उ ।

अहवा दोहि वि जुत्ता, अतरगपुरिमा मुण्येव्वा ॥२१९२॥

एतेषां कल्पस्थितादीनाम् ॥ ॥७१॥धर्क१॥

ज जह सत्तो बहुतरगुणो व्व तस्माहियं पि देज्जाहि

हीणतरे हीणयरं, झोसेज्ज व मव्वहीणस्स ॥७२॥

कप्पट्टियमातीणं, पुरिसाणं जाव उभयहा अनरो ।

जो जह सत्तो उ भवे, तस्स तहा होंति दायव्वं ॥२१९३॥

बहुतरगुणसमगो नू, धित्तिसंघतणादि जो तु संपण्णो ।

परिणय कडजोगी वा, अहवा वि ह्वेज्ज उभयतरं ॥२१९४॥

एयगुणसमग्गस्स तु, जीयमया अहियं पि देज्जाहि ।

हीणस्स तु हीणतरं, मुंचेज्ज व सव्वहीणस्स ॥२१९५॥

॥७२॥धर्क२॥

एत्थ पुण बहुतरा भिक्खुणात्ति अकयकरणाणभिगयाय ।
जंतेण जीतमट्टमभत्तंतमविगतिमादीयं ॥७३॥

जातयन्त्रविधिः एत्थं इमम्मि जीए, बहुतरया भिक्खुणो भवंती तु ।

अकयकरणा उ जे तू, अणभिगया चेंव णायव्वा ॥२१९६॥

चस्सहेण थिराथिर, गहिया नू एत्थ तू समासेणं ।

जंतयविहीकमेणं, जीयाभिमएण देज्जाहि ॥२१९७॥

कतकरण अकयकरणा, कयकरणा गच्छवासि इयरे य ।

अकयकरणा तु णियमा, णायव्वा गच्छवासी तु ॥२१९८॥

ते अभिगत अणभिगता, अणभिगता थिराऽथिरा व होज्जाहि ।

कत अभिगत जं सेवे, अणभिगते अत्थिरं इच्छा ॥२१९९॥

अहवा णिरवेक्खयरा, दुविहा पुरिसा समासतो होंति ।

णिरवेक्खो जिणमादी, ते णियमा होंति कतकरणा ॥२२००॥

सावेक्खा होंति तिहा, आयरिय उवज्झ भिक्खुणो चेंव ।

कतकरणमकतकरणा, आयरिया चेंवुवज्झाया ॥२२०१॥

भिक्खू गीयाऽगीया, गीयत्थ थिराऽथिरा य बोद्धवा ।

कतकरण अकतकरणा, एक्केक्का होन्ति ते दुविहा ॥२२०२॥

अग्गीया वि थिराऽथिर, कयाऽकया चेंव होंति एक्केक्का ।

कतकरण अकतकरणा, केरिसया होंति ? सुणसु इमे ॥२२०३॥

छट्टुऽट्टुमाइएहि, कतकरणा ते तु उभयपरियाए ।

अभिगत कतकरणत्तं, जं जोग तवारिहा केवी ॥२२०४॥

णिरवेक्खा एगविहा, सावेक्खाणं तु किं णिमित्तेणं ।

तिविहो भेदो तु कतो, आयरियादी ? इमं सुणसु ॥२२०५॥

भण्णइ जुवरायादी, वत्थुविसेसेण दंडो जह लोए ।

तह वत्थुविसेसेणं, आयारयादीण आरुवणा ॥२२०६॥

आयरिय-उवज्झाया, दोण्णि वि णियमेण होंति गीयत्था ।

गीयत्थमगीयत्था, भिक्खू पुण होंति णातव्वा ॥२२०७॥

कारणमकारणं वा, जयणाऽजयणा व णन्थऽगीयत्ये ।
एतेण कारणेणं, आयरियादी तिविह भेदो ॥२२०८॥
कज्जाऽकज्ज जयाऽजय, अविजाणंतो अगीयो जं सेवे ।
सो होति तस्स दप्पो, गीते दप्पाजते दोसा ॥२२०९॥
अविसिद्धा आवत्ती, चरिमं मव्वेसि तेण सावेक्खे ।
चरिमं चिय कयकरणे, आयरिए अकए अणवट्ठो ॥२२१०॥
कनकरणउवज्झाए, अणवट्ठो होति मूलमकयम्मि ।
भिकखुगीयथिरम्मी, कनकरणे मूलमेव भवे ॥२२११॥
अकयथिरम्मी छेदो, अन्थिरकयकरणे होति सो चेव ।
अन्थिरअकते छगुरु, अगीतथिरकरणे ते चेव ॥२२१२॥
अगीतथिरे अकते, छल्लहुगा होंति नू सुणेतव्वा ।
अगीयअथिरकयकरणे च्छल्लहू चउगुरू अकते ॥२२१३॥
एमाऽऽदेमो एक्को, अयमण्णो वितियआं तु आदेमो ।
चरिमं चिय आवण्णे, कनकरणगुरुम्मि अणवट्ठो ॥२२१४॥
अकनकरणम्मि मूलं, मूलसुवज्झाए होंति कनकरणे ।
अकनकरणम्मि छेदो, इय पेयं अट्टुक्कीए ॥२२१५॥
एमेव य अणवट्ठं, आवण्णे होंति दाण्णि आदेमा ।
णिरवेक्खो ण भणिण्णं, जं दाण्णि ण होंति तस्सेते ॥२२१६॥
अहुणा मूलावण्णो, सव्वे मूलं तु होति णिरवेक्खे ।
मूलं चेव गुरुम्म वि, कनकरणे अकते छेदो तु ॥२२१७॥
कनकरणउवज्झाए, छेदे अकतम्मि होन्ति छगुरुगा ।
इय अट्टुक्कीए, पेयं अयमण्णो आपमो ॥२२१८॥
सावेक्खो चि व काउं, गुरुम्म कडजागिणो भवे छेदो ।
अकनकरणम्मि छगुरु, कनकरण उवज्जे छगुरुगा ॥२२१९॥
अकते छल्लहुगा नू, इय अट्टुक्कीए तु णातव्वं ।
अहुणा छगुरुगे तु, आहत्तं ठाइ गुरुभिण्णे ॥२२२०॥

छल्लुह्यादत्तम्मी, ठायति लहुए तु भिण्णमासम्मि ।
 चतुगुरुआदत्तम्मी, अन्नम्मी ठाइ गुरुवीसे ॥२२२१॥
 चतुलहुए वीसाए, गुरुमासे ठाति पण्णरसहिं तु ।

(‘गुरुमासे ठाति गुरुग पण्णरसे’ इति प्रत्यन्तरं)

लहुए लहुपण्णरसे, गुरुभिण्णे ठानि गुरुदसहिं ॥२२२२॥
 लहुभिण्णे दसलहुए, गुरुवीसा अंते ठाति गुरुपणए ।
 लहुवीसा आदत्तं, अंतम्मी ठाति लहुपणए ॥२२२३॥
 पण्णरसहिं गुरुएहिं, अंतम्मी अट्टमम्मि ठायति तु ।
 पण्णरसहिं लहुएहिं, अंतम्मी ठाति छट्टम्मि ॥२२२४॥
 दसगुरुए आदत्तं, अंतम्मी ठायती चतुत्थम्मि ।
 दसलहुए आदत्ते, ठायति तू अंते आयामे ॥२२२५॥
 गुरुपणए आदत्ते, एक्कासणयम्मि अंते ठायइ तू ।
 लहुपणए आदत्ते, अंतम्मी ठाति पुरिमदू ॥२२२६॥
 अट्टमभत्ताऽऽदत्तं, अंतम्मी ठायई अ णिव्विगनी ।
 जंतविहीपत्थारो, समासतो एसमक्खातो ॥२२२७॥
 एयं तु अजयणाए, साव्विक्खाणं तु होनि पच्छित्तं ।
 अह गीयत्थो सेवे, कारण जनणाए तो सुद्धो ॥२२२८॥
 एयं तु कारणम्मी, जतणासेविस्स वण्णियं दाणं ।
 अहवा वि इमं अण्णं, आयरियादी जहाकमसो ॥२२२९॥
 आयरिय उवज्जाए, कतकरणे अकतकरण दुविहा तु ।
 भिक्खुम्मि अभिगते या, अणभिगते चेव दुविहो तु ॥२२३०॥
 अभिगते कत अकते या, अणभिगते थिरं नहेव अधिरं य ।
 थिरं कतकरणे अकते, अधिरं कतकरणमकए य ॥२२३१॥
 एते सव्वेऽवेमं, आवत्ती पंचराइगाऽऽवण्णा ।
 तं पणगं अबिसिद्धं, चउत्थमादीहिं विण्णेयं ॥२२३२॥

आतरिण कतकरणे, तं चिय पणगं तु होति दातव्वं ।
 अकतकरणे चउत्थं, कयकरणे उवज्जे तं चेव ॥२२३३॥
 अकयम्मी आयामं, भिक्खुम्मी अभिगतम्मि कतकरणे ।
 आयामं दायव्वं, अकयकरणे उ भत्तेकं ॥२२३४॥
 भिक्खुम्मी अणभिगते, थिरकयकरणे य एगभत्तं तु ।
 अकयम्मी पुरिमहं, अणभिगए अत्थिरे कतम्मि ॥२२३५॥
 पुरिमहो ष्विय णियमा, अत्थिरअकयम्मि होति णिव्विगतिं ।
 अहवाऽणभिगय अत्थिरे, इच्छाए तं च अण्णं वा ॥२२३६॥
 एमेव य दसरायं, सव्वे आवण्णमेगमावत्तिं ।
 कतकरणे आयरिण, दसरायं चेव दायव्वं ॥२२३७॥
 अकयकरणम्मि पणगं, कतकरणे पणगमेवुवज्जाए ।
 अकतकरणे चउत्थं, एवं तू अहुकंतीए ॥२२३८॥
 ता णेयव्व कमेणं, जाव उ अंतम्मि होति पुरिमहं ।
 इय पण्णरमाऽऽरद्धं, ठायइ एक्कासणगमंते ॥२२३९॥
 वीसाऽऽरद्धं ठायति, आयामे भिण्णमासऽभत्तट्ट ।
 मासाऽऽरद्धं पणगे, दुमास दसराए ठायइ तु ॥२२४०॥
 तेमासे पण्णरसे, चतुमासे ठाति वीसरानम्मि ।
 पणमासे पणुवीसे, छम्मासे मासिण्णं ठाति ॥२२४१॥
 छेदो दोमासीए, मूले तेमासियम्मि ठायति तु ।
 अणवट्ट चतुमासे, पारंचिइए तु पणमासे ॥२२४२॥
 एए भणिता लहुगा, सव्वे वि तवारिहा समासेणं ।
 एमेव य गुरुगा वी, णेयव्वा अहुकंतीए ॥२२४३॥
 एमेव य मीसा वी, अहुकंतीए होन्ति णेवव्वा ।
 एमेव पंचपचहिं, मासादी सातिरेगादी ॥२२४४॥

जा छम्मासा जेया, तत्थ वि उग्घाय तह अणुग्घाया ।
 मीसा वि अ जेनवा, अट्ठोक्कंतोए सव्वत्थ ॥२२४५॥
 अहवा वी णिव्विगनो, पुरिमेक्कासण तहेव आयामं ।
 तत्तो चउत्थ पणगं, दस पण्णर वीस पणुवीसा ॥२२४६॥
 मासो लहु गुरु चतु छच्च लहु गुरु च्छेद मूल अणवट्ठो ।
 पारंचिए य तत्तो, पणयादीद्दासण तहेव ॥२२४७॥
 लहु गुरुग मीसगा वि य, तहेव एत्थं पि होन्ति णायवा ।
 एवं एयं दाणं, बुद्धीए होति विण्णेयं ॥२२४८॥
 एमेव य समणीणं, णवरं दुगवज्जितं तु कातव्वं ।
 अणवट्ठो पारंची, एय दुगं णत्थि समणीणं ॥२२४९॥
 अहवा पुरिसा दुविहा, समासतो होन्तिमे उ णातव्वा ।
 एगविहारी य तहा, गणबद्धविहारिणो चेव ॥२२५०॥
 गच्छाहि णिग्गया जे, पट्टिमापट्टिवण्णया य जिणक्कप्पी ।
 जे यावि सयंबुद्धा, इत एगविहारिणो निविहा ॥२२५१॥
 ते णिच्चमप्पमत्ता, जति आवज्जे कहंचि कम्ममुदया ।
 तक्खणमेव तु तं पट्टवेन्ति णियमा य सक्खीवा ॥२२५२॥
 संघयणधितिसग्गया, सत्ताहिट्ठियमहन्तजोगधरा ।
 सुबहुं पि हु आवण्णा, वहन्ति णिरणुग्गहं सव्वं ॥२२५३॥
 आलोयणोवयुत्ता, ते तू आलोयणाए सुज्झंति ।
 तेसिं जाव तु मूलं, करेन्ति सतमेव सुज्झंति ॥२२५४॥
 अणिगूहियबल-विरिया, जहवादीकारया य ते धीरा ।
 उत्तमसद्धसग्गणागया य सुज्झंति ते णियमा ॥२२५५॥
 गणपट्टिवद्धा दुविहा, जिणपट्टिरूवी य हांति थेरा य ।
 जिणपट्टिरूवी दुविहा, विमुद्धपरिहारऽहालंदो ॥२२५६॥
 ते णिच्चमप्पमत्ता, जति आवज्जे कहंचि कम्ममुदया ।
 तक्खणमेव हु तं पट्टवेन्ति कप्पट्टियसगासे ॥२२५७॥

संघयणधितिसमगा, मत्ताहृद्वियमहंनजोगधरा ।
 सुबहुं पि हु आवण्णा, वहंति निरणुगहं धीरा ॥२२५८॥
 अट्टविहा पट्टवणा, तेमिं आलोयणानि मूलंता ।
 तं पट्टवेत्तु धीरा, मुज्झंति विमुज्झचारित्ता ॥२२५९॥
 धेरा वि विमुद्धतरा, तेसु वि जति केति किंचि आवज्जे ।
 तक्खणमेव हु तं पट्टवेंति णियमा गुरुमगासे ॥२२६०॥
 एत्थ य पट्टवणं पति, आयरिओ विहिमिणं अजाणंनो ।
 ँल्लेइ य अप्पाणं, तं पि य मीमं ण मोहेति ॥२२६१॥
 पुरिसे त्ति गनं दारं, इमं तु पडिसेवणं पक्खामि ।
 मा पुण चतुहा सेवणा, आउट्टियमादिमाहंसु ॥२२६२॥
 ॥ श्रुं ३॥७३॥

आउट्टियाय दप्पपमायकप्पेहिं वा णिसेविज्जा ।
 दव्वं खेत्तं कालं, भावं वाऽऽसेवओ पुरिमो ॥७४॥
 आउट्टिया उव्वहा, दप्पो पुण होति वगणादीओ ।
 कंदप्पादि पमाओ, अहव कमायादिओ णेओ ॥२२६३॥
 इमां—

कमाय विकहा वियडे, इंदिय णिह प्पमाय पंचविहो ।
 एम पमायो भणितो, कप्पं तु इमं पक्खामि ॥२२६४॥
 गीयत्थो कडजागी, उवउत्तो जयणजुत्तो सेवज्जा ।
 गाहापच्छद्धम्म तु, इणमो उ समामतो वोच्छं ॥२२६५॥
 दव्वं आहागदी, खेत्तं अद्धाणमादि णानव्वं ।
 कालो ओमादीओ, हट्टगिळाणादि भावो तु ॥२२६६॥
 ॥ श्रुंक्क ॥७४॥

जं जीयदाणमुत्तं, एयं पातं पमायसहियस्म ।
 एत्तो च्चिय अणंतरमेगं वट्टेज्ज दप्पवयो ॥७५॥

जं जीतदाण भणियं, णिव्वीतियमादि अट्टमं अंते ।
 ततियपडिसेवणाए, पमायमहियस्स एयं तु ॥२२६७॥
 दप्पपडिसेवणाए, पुरिमद्दादी तु होति दायव्वं ।
 अंते दसमं दिज्जा, आउट्टीए उ वोच्छामि ॥२२६८॥
 । धूर्त्तं ॥७५॥

आउट्टियाए अणंतरं व सट्टाणमेव वा दिज्जा ।
 कप्पेण पडिकमणं, तदुभयमहवा विणिद्धिदं ॥७६॥
 आउट्टियावराहे, एक्कामणमादि अंते बारममं ।
 पाणतिपायवराहे, सट्टाणं होति मृळं तु ॥२२६९॥
 आउट्टिय ति गतम ॥

कप्पेण उ सेवाए, तह सुद्धो अहव मिच्छकारं तु ।
 अहवा तदुभयमुत्तं, आलोय पडिकमादि ति ॥२२७०॥
 कप्पपडिसेवणा गता ॥ धूर्त्ता ॥७६॥

आलोयणकालम्मि । व, संकेम विमोहि भावतो णातुं ।
 हीणं वा अहियं वा, तम्मत्तं वा वि देज्जाहि ॥७७॥
 आलोयणकालम्मि व, गूहति अहवा वि कुञ्चनी किञ्चि ।
 सो संकिलिट्ठचित्तो, तस्मऽहिंनं दिज्ज ऊणं वा ॥२२७१॥
 जो पुण आलोएन्तो, काले संवेगमुवगनो जो उ ।
 णिदणगरहादीहिं, विमुद्धचित्तो तु तस्मऽप्यं ॥ २२७२॥
 जो पुण आलोएन्तो, ण वि गूहति ण वि य णिदए जो तु ।
 सो मज्झिमपरिणामो, तस्स उ देज्जाहि तम्मत्तं ॥२२७३॥
 ॥ धूर्त्ता ॥७७॥

इति द्वादिबहुगुणे, गुरुसेवाए य बहुतरं देज्जा ।
 हीणतरे हीणतरं, हीणतरे जाव झोसो ति ॥७८॥

इति एस दन्व खेत्ते, काले भावेसु बहुगुणेषु तु ।
 गुरुसेवा तु पहाणा. एतेसुं बहुतरं दिज्जा ॥२२७४॥
 हीणतरं हीणतरं. ति देज्ज दन्वादिमादिहीणेहिं ।
 तह तह हीणं देज्जा, झोसेज्ज व सन्वहीणस्स ॥२२७५॥

॥ धूर्हा ॥ ७८ ॥

ओमिज्जति मुबहुं पि हु. जीएणऽण्णं तवारिहं वहयो ।
 वेयावच्चकरस्स य. दिज्जति साणुग्गहतरं वा ॥७९॥

झोसण खवणा मुंचण. एगट्ठा तं तु मुच्चए कस्स ? ।
 अण्ण वच्चंतु वहेते, जह पट्टविए उ छम्मासे ॥२२७६॥
 पंचदिणेहिं गएहिं. पुणरवि जइ सो उ अण्णमावज्जे ।
 तो से तं तहिं लुब्धति, एवं झवणा तु तस्स भवे ॥२२७७॥
 वेयावच्च करेतो, जति आवज्जति तु किंचि अण्णतरं ।
 तावतितं से दिज्जति, जं णित्थरती तु सो बोहुं ॥२२७८॥
 कालं ठावित्तु दिक्खे, णित्थिण्णे तं तु काहिती सो तु ।
 एय तवारिह भणितं (दारं), अहुणा छेदारिहं वोच्छं ॥२२७९॥
 ॥ धूर्उ ॥ ७९ ॥

तवगच्चिओ तवस्स य. अममत्था तवममइहन्तो य ।

तवमा त जो ण दम्मति, अतिपरिणाम प्पमंगी या ॥८०॥ छेदप्रायश्चित्तम्

सुवहुतरगुणव्भमी, छेदावत्तिमु पमज्जमाणो य ।

पामत्थादी जो वि य, जतीण पडित्तिपिओ बहुसो ॥८१॥

उक्कोमं तवभूमीं, ममतीओ मावसेमचरणो य ।

छेदं पणगादीतं, पावति जा धरति परियाओ ॥८२॥

दारगाहाओ तिणिण ॥

तत्रवल्बिओ देह तवं, अहं ममन्थो त्ति गव्विओ एम ।
 तत्रअममन्थ गिलाणो, बालादी अहव अममन्थो ॥२२८०॥
 जो उ ण सहहति तवं, अहवा वी जो तवेण ण वि द्दम्मे ।
 अतिपरिणामो जो त् . पुणो पुणो सेवति पसंगी ॥२२८१॥
 उत्तरगुण बहुगा तू, पिंडविमोहादिगा उ णेगविहा ।
 भंसेति विणासेती, पुणो पुणो जो तु ताई तु ॥२२८२॥
 छेदावत्तीओ वा, पकरंति पमज्जती य जो तेमुं !
 अहुणा पासत्थादी, आदीमहंणिमाहंसु ॥ २२८३॥
 पामन्थोसण्णो वा, कुमील संमन अहव णीओ वा ।
 वेयावच्चकराइण, जनीण पटितप्पिओ बहुमो ॥२२८४॥
 उक्कोमा तत्रभूमी, आदिजिणिदम्म हंति वरिसं तु ।
 मज्झिमगाण जिणाणं, अट्ट उ मामा भवं भूमी ॥२२८५॥
 चरिमस्स जिणिदस्सा, उक्कोमा भूमि हंति छम्मासा ।
 एयं तू उक्कोसं. समतीओ चरणमेमां य ॥ २२८६॥
 एव जहुहिट्ठाणं, तत्रगव्वियमादियाण मव्वंसिं ।
 छेदं पणगादीयं, देज्जा जा धरति परियाओ ॥२२८७॥
 छेदारिहं गयं ॥ २ ॥ ८२ ॥

मूलप्रायश्चित्तम्

आउट्टियाय पंचिंदियघाते मेहुणे य दप्पेणं ।
 सेसेसुक्कोसाभिकखसेवणादीसु तीसुं पि ॥८३॥
 आउट्टि उवंच्चा तू . पंचिदि वहेति मिहुण दप्पेणं ।
 सेस वय सुसाऽदिन्नं, परिग्गहो चं व णादव्वो ॥२२८८॥
 एतेसुक्कोसाणि. पहिसंवेयऽभिकखणं तु मिच्छा तु ।
 एतेसिं सव्वंसिं, मूलं तू हंति दातव्वं ॥२२८९॥० ३॥८३॥
 तत्रगव्वियादिएसु य, मूलुत्तरदोसवतियरगएमुं ।
 दंसणचरित्तवन्ते, चियत्तकिच्चे य सेहे य ॥८४॥

तत्रगच्चित्रमादीया, जावऽऽपरिणाम अतिपसंगि चि ।
 एन जहुद्दिद्वानं, मूलं तु ह्योति णानव्वं ॥२२९०॥
 मूलगुण उत्तरगुणे, बहुविह बहुसो य दूसे भंजति वा ।
 वतिकरमेयं ह्योती. एरिमजुत्तम्म मूलं तु ॥२२९१॥
 णिच्छयनयम्म चरणायविवाये णाणदंमणवहो वि ।
 ववहाग्ग्म्म तु चरणे. हयम्मि भयणा तु सेमाणं ॥२२९२॥
 चत्तं जेण दग्गिणं. चारित्तं वा वि सो तु णानव्वो ।
 चत्तक्किच्चो वेसो. चियत्तक्किच्चो मुणेत्तव्वो ॥२२९३॥

अहत्ता—

संजम सकलं किच्चं, जेणं चत्तं म चत्तक्किच्चो तु ।
 सेहो अणुवट्टविभो, मूलं एत्तेमि सव्वेसि ॥२२९४॥
 ॥० ण्का॥८४॥

अच्चंतोमण्णेमु य, परलिंगदुवे य मूलकम्मे य ।
 भिक्खुम्मि य विहिततवे, अणवट्टपारंचियं पत्ते ॥८५॥
 ओमण्णे पच्चाविय, संविग्गेहिं व जप्पभिनि तु ।
 ओमण्णयाए विहरिओ. सो भणिनऽच्चंतयोमण्णो ॥२२९५॥
 गिहिल्लिग अणउत्थिय, परल्लिगदुवे य कुणति दप्पेणं ।
 गच्चादाणे माटण, दुविहमिहं मूलकम्मं तु ॥२२९६॥
 भिक्खवणमोला भिक्खुं, विहिततवं उवणयं तु णानव्वं ।
 तवअणवट्टे उवणय, पारंचित्तवं च णानव्वं ॥२२९७॥
 अतियारसेवणाए, पत्तं एयं तु ह्योति दुविह तवं ।
 एत्तेसिं सव्वेसिं, दानव्वं ह्योति मूलं तु ॥२२९८॥० वृ॥८५॥
 छेदेणापरियाएऽणवट्टपारंचियावमाणे य ।
 मूलं मूलावत्तिमु, बहुसो य पमज्जणे भणियं ॥८६॥

छिज्जने परियाए, जस्स तु छिण्णो ह्नु णिरवसेसो तु ।

तवअणवट्टे वृद्धे, पारंछितवावमाणेसु ॥२२९०॥

मन्नावत्तिमु एसु, पुणो पुणो सज्जए तु जो मगणे ।

मव्वंसु वि एनेसुं, मूलं तू ह्दोनि दातव्वं ॥२३००॥

मृत्तारिहं गनम् ॥ ७ क्री ॥८६॥

अणवट्टप्पो दुविहो, आमायण नह य ह्दोनि पडिसेवी ।

आमायणअणवट्टं, समामयोऽहं इमं वोच्छं ॥२३०१॥

नित्यकरं संघ सुयं, आर्यारियं गणहरं महिद्वीयं ।

एने आमाएन्ने, पच्छित्तं मगणा इणमो ॥२३०२॥

पढम विनि देस मव्वे, णवमं सेसेसु चउगुरू देसे ।

पडिसेवणअणवट्टं, अह्दुणा उ इमं पवक्खामि ॥२३०३॥

अनवस्थाय-
प्रायश्चित्तम्

उक्कोमं बहुमो वा, पउट्टचित्तो तु तेणियं कुणति ।

पहरति जो य मवक्खे, णिरवेक्खो घोसपरिणामो ॥

उक्कोमं तु विमिट्टं, पुणो पुणो एय ह्दोनि बहुगं तु ।

कोहादी व अतीव तु, पउट्टचित्तो मुणेनव्वो ॥२३०४॥

पडिसेवणअणवट्टो, ह्दोनी निविहो इमो समासेणं ।

साहम्मियऽण्णधम्मियनेण्णे नह हन्थताले य ॥२३०५॥

साहम्मियेण दुविहं, सच्चित्तं नह य ह्दोनि अच्चित्तं ।

अच्चित्तोवहि भत्तं, सच्चित्तं संहावहागे तु ॥२३०६॥

साहम्मियउवट्टिहरणं, वावारणं झावणा य पन्थवणा ।

तं पुण सेहमसेहो, हरंज्ज अहिद्वि दिद्वं वा ॥२३०७॥

सेहो त्ति अगीयन्थो, जो वा गीतो अणिट्ठिमंणो ।

उवही पुण वत्थादी, अपरिग्गह एतरो निविहो ॥२३०८॥

अपरिग्गहितो तहियं, साहम्मी मात्तु पवसितो जस्स ।

आहरमाणे सोही, ह्दोनि इमा खेत्तणिक्कणा ॥२३०९॥

अण्णोवस्सयबाहिं, णिवेस वाडे य गाममुज्जाणे ।
 मीमाए जा णेयं, मव्वन्थ वि अन्तो बहिया वा ॥२३१०॥
 एतेमुं तेण्णे तेमासलहुं आइकाउ जा छेदो ।
 अट्टोक्कंती णेयं, अहिट्टेमा भवे सोही ॥२३११॥
 मामगुरुगादि दिट्ठे, मूलं सेहस्म एयणिट्ठाइं ।
 अभिसेयाऽऽयरियाणं, एक्केक्कं ठाणगं वट्टे ॥२३१२॥
 एवं तुवस्सयाओ, साहम्पीणुवहिमवहरंतम्म ।
 वावारिए इदाणि, वोच्छं मयमेव गेण्हन्ने ॥२३१३॥
 वावारिया गुरुहिं, वच्चह आणेह निविहमुवहिं नि ।
 तं लद्धं तत्तो च्चिय, तुज्झं मज्झे य अत्तट्ठी ॥२३१४॥
 लहुओ अत्तट्ठे, जति पुण आणेत्तु गुरुण न णिवेदे ।
 तो होंती चनुलहुगा, अणवट्ठणो व आदेमा ॥२३१५॥
 वावारियतेण्णेयं, अण्णो पुण मात्रए णिमन्नेन्ने ।
 पडिमिद्धाऽऽयरियेणं, दट्ठणं तन्थ गंतूणं ॥२३१६॥
 वेनी झामिय उवही, अहयं च गुरुहिं पेमिओ देह ।
 तो दिण्णो तेहुवहो, किह पुण मट्टेहिं सो णातो ? ॥२३१७॥
 मां नं वेत्तण गतो, णवरं ते आगता गुरुमगामं ।
 पुच्छंति य ते मट्टा, उवहि पहुत्तो व ण पहुत्तो ? ॥२३१८॥
 केवडयं वा दट्टं ?, तो विन्नि ण डज्झए ह्णु उवहि ति ।
 केण व णीतो उवही ?, इति मोच्चा पत्तिमप्पत्ति ॥२३१९॥
 लहुगा अणुगहम्मी, गुरुगा अप्पनिए सुणेयव्वा ।
 मूलं च तेणसहं, वोच्छेयपसज्जणा संसे ॥२३२०॥
 एवं ताव अहज्झने, अह सच्चं झामितो भवे उवही ।
 पेसविओ य गुरुहि, लद्धे तहि अंतरा जो तु ॥२३२१॥

लट्टे अत्तट्टेनी, चतुल्लहुगा अह गुरुण ण णिविदे ।

तो चतुगुरुगा तट्टियं. अणवट्टप्पो व आदेसा ॥२३२२॥

सूत्रादेशात् ॥

एवं ज्ञामणहेतुं, अवहागे अह इयाणि पन्थवियं ।

आयगियादिण क्केणति, आयगियाणं तु अण्णेमि ॥२३२३॥

उक्कोसो सणिजोगो, पट्टिग्गहो अन्तरा तट्टि लद्धो ।

अत्तट्टेने लहुगा, गुरुगा अदत्तेऽणवट्टो वा ॥२३२४॥

एवं ता उवट्टिम्मी. अहुणा भत्तम्मि नेण्ण वोच्छामि ।

जति पविसे अमंदिट्टो. टवणकुले तो भवे लहुगा ॥२३२५॥

अज्ज अहं संदिट्टो, पुट्टोऽपुट्टो व माहए एवं ।

पाहुणगिग्लाणगट्टा, तं च पत्तोत्तंति तो वितियं ॥२३२६॥

मायाणिफ्फणं तू, एवभणंतम्म होति मामगुरु ।

अहवा आगंतूणं. णात्तोए तह वि मामगुरुं ॥२३२७॥

कह पुण हरेज्ज णायं, माहट्टि तह य तेहि सट्टेहि ।

जह खलु पविट्टो अण्णो, टवणकुलाइं अमंदिट्टो ? ॥२३२८॥

गुरुमंत्राडम्मि गए, भणंति गुरुजाग णीयमेत्ताहे ।

णन्थि त्तऽणुगहम्मी. लहुगा अप्पत्तिए गुरुगा ॥२३२९॥

वोच्छेदं गुरुगिग्लाणे, गुरुगा लहुगा य खमगपाहुणए ॥

गुरुगो य बालवुट्टे, सेहे य महोदरे लहुगो ॥२३३०॥

भत्तम्मि भणियमेतं, नेण्णं भणियं च मेयमच्चित्तं ।

अहुणा सच्चित्तम्मी. सेहं सेहोय वोच्छामि ॥२३३१॥

तं पुण णिज्जेतो वा, अभिहारंन्तो व आमियाडेज्जा ।

भिक्षादि पविट्टे वा, गाम बहि उवेत्तं णिज्जेतो ॥२३३२॥

तं पुण सण्णादिगतो अट्टाणीओ व कोति पामेज्जा ।

वंदियपुट्टो कोतो, भणे अहं पव्वतिउकामो ॥२३३३॥

समहातो अमहातो ? त्ति पुच्छतो भणति ताहे समहायो ।

सो कत्थं ? मज्झ कज्जे. छाया पिवासम्म वा अट्टति ॥२३३४॥

तो वेति अण्णपामं. इम भुंजऽणुकंपदाए मृद्धो तु ।
 धम्मं च पुट्टऽपट्टो, कट्टेति मृद्धो असदभावो ॥२३३५॥
 सदयाए पुण दासो, भत्तं देतम्म अइव कहयते ।
 आमीआवणहेतुं, मोहि इमेहिं तु ठाणेहिं ॥२३३६॥
 भत्ते पणवण णिगुहणा य वावाग् जंपणा चेव ।
 पन्थवण मयंहरणे, सेहे अच्चत्त वत्तयं ॥ २३३७ ॥
 गुरुओ चत्तुल्लं चत्तुगुरु, छल्लं छलगुरुं छेत्तमवत्ते
 वत्ते भिक्खुणो मूलं, दृग तु अभिमेग आयरिण ॥२३३८॥
 एवं ता जो णिज्जति, अहिहारंनो पुणोति जां जाति ।
 सो वि य नहेव पुट्टो, भणाइ वच्चांमऽमुगमूलं ॥२३३९॥
 तह चेव भत्तयाणं, पणवणा चेव होति एत्थं पि ।
 सेमा णिगुहणानी, मच्चे वि पया ण संति इहं ॥२३४०॥
 एमेव य इत्थं वि, णिज्जंतऽभिधारयंति एमेव ।
 वत्तच्चत्ताए गमो, दोमा य इमे हरंनम्म ॥२३४१॥
 आणायऽणंतसंमारियत्त बोहीय दृल्लभत्तं च ।
 माहम्मिदनेअम्मो, पमत्तल्लणां हि करणं च ॥२३४२॥
 विनियपयं वोच्छेदे, पुच्चवण कालियागुओगे य ।
 एनेहिं कारणेहिं, कएपति मेहाअवहारो तु ॥२३४३॥
 एवं तु सो अवहितो, जाहे जानो मयं तु पावयणी ।
 कारणजाए य जया होज्जाही अवहितो तेणं ॥२३४४॥
 सो नं चिय धरति गणं, कालगतो गुरुम्म नं विहारंने ।
 जायेको णिक्फणो, ताहे मे अपणो इच्छा ॥२३४५॥
 अह हरिणं णिकारणे, ताहे पुग्गिमाणं चेव सो जाति ।
 अह अवभुज्जयमरणं, पडिवणो गुरुविहारं वा ॥२३४६॥
 अण्णम्मि अविज्जंते, आरियपट्टारुहे तमेव गणं ।
 धारंति जाव अण्णो, णिम्मानो तम्मि मच्छम्मि ॥२३४७॥

मच्चित्तनेणमेयं, माहम्मीणं तु एवमक्खानं ।
 आभवणं दोमा या, परधम्मियनेणो वोच्छामि ॥२३४८॥
 परधम्मिया वि दुविहा, लिंगपविट्ठा नहा गिहन्था य ।
 नेमिं निविहं तेणं, आहारं उवहि मच्चित्ते ॥२३४९॥
 भिक्खुमादीमंखडि, तं लिंगं काउ भुंजए लुद्धो ।
 आभोगम्मि उ लहुगा, गुरुगा उद्धमणे होंति ॥२३५०॥
 कूरणिमित्तं चेव उ, अजियंता एते एन्थ पव्वइया ।
 अविदिण्णदाणगा खलु, पवयणहीला दुग्गपत्ति ॥२३५१॥
 गिहवासे वि वरागा, धुवं खु एते अदिट्ठकल्लाणा ।
 गलओ णवर ण वलिओ, एतेमिं सन्धुणा चेव ॥२३५२॥
 एवं ता आहारं, उवहीतेणं पुणो इहं होज्जा ।
 जह कांदि भिच्छुगादी, उवम्मए मोत्त उवगरणं ॥२३५३॥
 भिक्खवादिगतो तं नू, जति गिण्हति चतुल्लह भवे तन्थ ।
 गिण्हण कट्टण ववहार पच्छकड नह य णिविमए ॥२३५४॥
 गिण्हणे गुरुगा छम्माम कट्टणे छेदो होति ववहारे ।
 पच्छाकडम्मि मलं, णिविमयोहावणे चरिमं ॥२३५५॥
 जम्हा एते दोमा, तम्हा अविदिण्णगं ण घेचव्वं ।
 उवहीतेणं एयं, एत्तो वोच्छामि मच्चित्ते ॥२३५६॥
 खुडुं व खुडियं वा, तेणेनि अवच पुच्छित्तुं गुरुगा ।
 वत्तम्मि णत्थि पुच्छा, स्वेत्तं थामं च णानूणं २३५७॥
 लिंगपविट्ठाणेवं, एमेव तिहा अदिण्ण गिहियाणं ।
 गहणादीया दोमा, सविसेसतरा भवे तेसु ॥२३५८॥
 आहारं पिट्ठादी, विरल्लियं दहः खुडिया गेण्हे ।
 गेण्हंती दिट्ठा वि य, ता कुमलपरंपरा लुभणा ॥२३५९॥
 तहियं होति चतुल्लह, अणवट्ठणो व होति आदेमा ।
 एमेव य उवहिम्मि वि, सुत्तट्ठी वत्थमादीया ॥२३६०॥

णीर्हि तु अविदिष्णं. अप्पत्तवयं पुमं ण दिक्खेन्ति ।
 अपरिग्गहमव्वत्तो, कप्पति तु जढो सदोसेहि ॥२३६१॥
 अपरिग्गह णारी पुण. ण भवति तो सा ण कप्पति अदिष्णा ।
 मा वि य हु काइ कप्पइ. जह पउमा खुहुमाया वा ॥२३६२॥
 विनियपदं पाऽऽहारे. अद्धानोमाइएमु कज्जेसु ।
 उवहीविचित्तमादिंसु, आगाढे गहणमविदिष्णे ॥२३६३॥
 मयलोसु नाव पुव्वं, बला व गेण्हति तन्थ अदलेन्ते ।
 बलवन्ने द्दुट्टुं पुण, छणं पी ताहे गिण्हति ॥२३६४॥
 ताहे परल्लिगोण वि, जाति य पुव्वं अदत्ते छणम्मि ।
 गारन्थीसु वि एवं, आगाढे होति गहणं तु ॥२३६५॥
 आहारे उवहिम्मि य, विनियपदे गहणमेतमक्खायं ।
 एत्तो सच्चित्तगहणं, वोच्छामि अदिष्ण विनियपए ॥२३६६॥
 णाऊण य वोच्छेयं, पुव्वगए कालिआणुओगे य ।
 उवयुज्जिऊण पुव्वं, होहिति जुगप्पहाण त्ति ॥२३६७॥
 ताहे खुहुग खुहुी, हरंज्ज गिहि-अण्णनिन्थियाणं वा ।
 माहम्मि-अण्णधम्मिय, एयं तेण्णं ममक्खानं ॥२३६८॥
 गाहापुव्वदस्म तु, इति एसा अर्भिहिना उहं नेण्णा ।
 अद्दुणा पच्छदस्म तु. गाहामुत्तं इमाऽऽहंसु ॥२३६९॥
 अह एत्ता वोच्छामो, हन्थायालं जहक्केणं तु ।
 कि पुण हन्थायालं ?, भण्णति इणमो णिसामेहि ॥२३७०॥
 हन्थायाले हन्थायान्ते, हन्थायाणे य होति वोद्धव्वे ।
 एतेसि णाणत्तं, वोच्छामि जहाणुपुव्वीए ॥२३७१॥
 हन्थेणं जं तालण, हन्थायालं तगं सुणेत्तव्वं ।
 न्हियं हवति अ दण्हो, लोइय लोउत्तरो इणमो ॥२३७२॥
 उगिण्णम्मि य गुरुओ, दंढो पडियम्मि होति भनणा तू ।
 एवं खु लोइयाणं, लोउत्तरियं अतां वोच्छं ॥२३७३॥

हृत्थेण व पाएण व. अणदृष्ट्यो तु होति उगिण्णे ।
 पडियम्मि हाति भयणा. उह्वणे होति पारंत्तो ॥२३७४॥
 विनिययय खुडु विणयं. गाहेन्ते अहव बोहिगादीसु ।
 सावयभये व घोरं, देज्जाही हन्थनालं तु ॥२३७५॥
 विणययगाहण खुडुं, कण्णामोड-खडुहा-चवंडादी ।
 सावेक्खां हन्थनालं. दलाइ मम्मणि रक्खंतो ॥२३७६॥
 परपरियावणकरणं. चोदेइ असायवंभहेउ त्ति ।
 तं कह तस्माणुण्णा, तुम्भेहिं कया ? इमं सुणसु ॥२३७७॥
 कामं परपरिनावो, असातहेतुं जिणेहिं पणत्तो ।
 आयपरहियकरो नू. इच्छिज्जइ दुम्मीले स खत्तु ॥२३७८॥
 मियं जेउणियट्ठा, वायाते महंति लोइया गुरुगो ।
 ते इहलोगफलाणं, महुरगविवागेम उवमा तु ॥२३७९॥
 अहवा वि रोगितस्सा. आंमह चार्हाहि दिज्जए पुवं ।
 पच्छा नाडेत्तु पी. देहाहितट्ठाए दिज्जति से २३८०॥
 इय भवरोगत्तस्म वि. अणुकूलेण तु माग्णा पुवं ।
 पच्छा पडिकूलेण वि, परलायहियट्ट कायव्वा ॥२३८१॥
 इहपरलोगे य फलं. विणीतविणयो अणुत्तरं लभति ।
 संविग्गाइगुणेहिं, इमेहिं जुत्तो महाभागी ॥२३८२॥
 संविग्गो महविओ, अमुदी अणुयत्तओ विसेमणु ।
 उज्जुत्तमपरितंतो. इच्छियमन्थं लभइ माहू ॥२३८३॥
 बोहिभयसावयादिसु, गणस्म गणिणो व अक्षए पत्ते ।
 इच्छंति हत्थयालं, कालाइवरं व मज्जं वा ॥२३८४॥
 एरिसए आगाहे. बोहियमादीसु जीयमंदेहे ।
 जं जस्स तु सामत्थं, सो तु ण हावति एत्थं तु ॥२३८५॥
 कुणमाणो वि हु कडणं, कयकरणो जेव दोसमम्भेति ।
 अप्पेण बहु इच्छति, विसुद्धमालंबणो समणा ॥२३८६॥

आयरियस्म विणासे. गच्छे अहवा वि कुल गणे संघे ।
 पंचिदियवोरमणं. पि कानु णिन्धारणं कुज्जा ॥२३८७॥
 एवं तु करेन्तेणं, अव्वोच्छत्ती कया उ तित्थम्मि ।
 जति वि सरीरावायो, नह वि य आगहओ सो उ ॥२३८८॥
 जो पुण सइ सामन्थे, विज्जानियती व अहव मारीरं ।
 एग्गिसए आगाहे, हावेन्तो विराहयो भणितो ॥२३८९॥
 एयं हन्थायालं, हन्थायलं इमं सुणेत्थं ।
 दृक्खेण अभिदुयाणं, जं सत्ताणं परिताणं ॥२३९०॥
 अमिवं पुरोवगेहे. एमादीवइससेसु अभिभूता ॥
 संजायपच्चया खलु. अण्णेसु य एवमादीसु ॥ २३९१॥
 मरणभएणअभिभूए. ते णातुं नेहि वा वि भणिया तु ।
 पडिमं काउं मज्जे. चिट्ठति मंते परिजयेन्तो ॥२३९२॥
 एतं हन्थायलं, हन्थायाणं अयो परं वोच्छं ।
 जो अत्थं उप्पाए, णिमत्तमादी इमं णानं ॥२३९३॥
 उज्जणी उस्मण्णं, दो वणिया पुच्छि ऊण आयरिअं ।
 ववहारं ववहरंती, नं ताहे तेमि सो माहे ॥२३९४॥
 नस्म य भगिणापुत्तो, भोगहिळामी तु मुत्तए लिंगं ।
 तो अणुकंपा भणती, किं कार्हामनं विणअन्थेणं ? ॥२३९५॥
 तो वच्च ते वणाए, भणाहि अत्थं पयच्छहा मज्झं ।
 नेणाअगंतुं भणिता, तो तेमिं वेति अह इक्को ॥२३९६॥
 कत्तो अन्था अम्हं !, किं सउणा रूपए इहं हगती ? ।
 बीओ चंगेरि भरेतु णिगतो णतुलयाणं तु ॥२३९७॥
 गिण्हमु जावइएहिं, कज्जं तो गाहन तेण जावइट्ठो ।
 विनियम्मि हायणम्मा, किं गिण्हामो ? त्ति ते वेन्ति ॥२३९८॥
 भणितो सउणहयन्तो, तण कट्ठं वत्थ रून कप्पासे ।
 णेहगुलधणमादी, अंतो णगरस्स ठावेहि ॥२३९९॥

हस्तालम्बः

हस्तादनम्

विनिओ य तहिं भणिओ, सव्वादाणेण गिण्ह तणकट्टं ।
 णगरव्हिट्ठा टावय. गहिण्ण णवरिं च वामामुं ॥२४००॥
 ठइएमुं गेहेमुं, पलित्ते दइं ततो उ तं णगरं ।
 तणकट्टाणं पुंजो, अइवमहग्गो तु सो जानो ॥२४०१॥
 दट्टमियरम्म मच्चं, ताहे सो गंतु भणति आयग्गियं ।
 उच्छाडओ अहोऽहं. किह व ण णातं ममं तुम्भे ? ॥२४०२॥
 किं मउणिया णिमित्तं. हर्याति अमहं ? ति भणति णेमिती ।
 होति कयाइ तयऽण्ह, रुट्टं णातुं तयो ग्वामे ॥ २४०३॥
 एमादिणिमित्तेहिं, उप्पाएन्तम्मि अन्थयाण भवे ।
 सो एरिसयो पुरिसो, अब्भुट्टेज्जा जइ कयाइ ॥२४०४॥
 तम्म तु ण उवट्टवणा. तम्मिं खेत्तम्मि जाव संचिक्खे ।
 एम च्चिय अणवट्टो, जऽणुवट्टवणा तहि खेत्ते ॥२४०५॥
 णेतूण अण्णखेत्तं, तम्म उवट्टावणा तु कायव्वा ।
 तहि णोवट्टा खेत्तं. किं कारण ? भण्णती मुणमु ॥२४०६॥
 पुव्वव्भामा भेसेज्ज. किंचि गोरव मिणेह भययो वा ।
 ण सहति परिस्महं पि य. णाणे कंठु व्व कच्छुल्लो ॥२४०७॥
 तेण तु तहिनं थाणे, ण हू देन्तो तम्म भावलिगं तु ।
 देज्जा व कारणम्मी. असिवामादीमु तप्पिहिति ॥२४०८॥
 ण य मुच्चति अन्हातो. तहिनं पुट्टो तु भणति वीमरियं ।
 अहवा वि उत्तिमट्टे. देज्जाहो लिग तन्थेव ॥२४०९॥
 एवं ता ओसण्णे, गिहत्थे पुण दव्वभावलिगाइं ।
 दोण्णि वि ण वि दिज्जती. दिज्जेज्ज व उत्तिमट्टम्मि ॥२४१०॥
 एवं अत्थायाणे, जे पुण सेसा हवन्ति अणवट्टा ।
 साहम्मि-अण्णधम्मियनेगादी ते उ भयणिज्जा ॥२४११॥
 का पुण भयणा एत्थं ?, आहारे उवहितेण अब्भित्तं ।
 लहुगो लहुगा गुरुगा, अणवट्टप्पो व आदेसा ॥२४१२॥

कह पुण आप्सेणं, अणवट्ठो होइमं णिसामेह ।
 अणुवरमंतो कीरति, अहवा उस्मण्णदोसो तु ॥२४१३॥
 अहवा भिक्खु पावति, एतेसु पदेसु तिविह पच्छित्तं ।
 णवमं पुण बोद्धव्वं, अभिसंसे मृग्णिणो दसमं ॥२४१४॥
 तुल्लम्मि वि अवराहे, तुल्लमतुल्लं च दिज्जे दोणं ।
 पारंचिए वि णवमं, अभिसंसे गुरुम्म पारंची ॥२४१५॥
 अहवा अभिक्खमेवी, अणुवरमं पावती गणी णवमं ।
 पावति मूलमेव तु, अभिक्खपटिसेविणो सेमा ॥२४१६॥
 अन्थादाणे ततितो, अणवट्ठो खेत्तओ ममक्खानो ।
 गच्छे चं वमंता, णिज्जहिज्जंति अवसेमा ॥२४१७॥

अहवा—

॥ ८ श्री ॥८७॥

अभिसेओ मव्वेसु य, बहुमा पारंचियावराहेसु ।
 अणवट्ठपावत्तिमु, पमज्जमाणो अणेगामु ॥८८॥

अभिसंसेणो उवज्जाओ, पुणो पुणो होति बहुममहो ऊ ।
 पारंचियावराहे, आवज्जति मव्वमहो तु ॥२४१८॥
 अणवट्ठपावत्तो, उ संवण णेगसो ति बहुसो तु ।
 णंतग्गाथाए सो, अणवट्ठप्पो ति कीरड तु ॥२४१९॥
 जुत्तं तावणवट्ठं, दिज्जति अणवट्ठमेव अभिसंसे ।
 पारंचियावराहे, पत्ते किह पावती णवमं ? ॥२४२०॥
 भण्णति जह णवदसमे, आवण्णस्मावि भिक्खुणो मूलं ।
 दिज्जति नहाअभिसंसे, परं पदं होति णवमं तु ॥२४२१॥

॥ ८ ह्री ॥८८॥

कीरति अणवट्ठप्पो, मो लिंगक्खेत्तकालयो तवयो ।
 लिंगेण दव्व भावे, भणियो पव्वावणाणरिहो ॥८९॥

अप्पडिविग्योमण्णो, ण भावलिं गारिहो ऽणवट्टप्पो ।
 जो जेण जत्थ दमति, पडिमिद्धो तत्थ मो खेत्ते ॥१०॥
 जत्तियमेत्तं कालं, तवमा उ जहण्णण्ण छम्मामा ।
 मंवच्छरमुक्कामं, आमाती जो जिणादीणं ॥११॥
 वामं वारम वामा, पडिसेवी कारणे तु मव्वो वि ।
 थोवं थोवतरं वा, वहेज्ज मुच्चेज्ज वा मव्वं ॥१२॥
 वंदनि ण य वंदिज्जति, परिहारतवं सुदुच्चरं चरति ।
 मंवामो से कप्पति, णालवणादीणि सेमाणि ॥१३॥
 परपक्ख मपक्खे वा, ण वि विग्यो तेणगादिदोमेहिं ।
 अप्पडिविग्यो अहवा, हत्थायालादिमु पपमु । २४२२॥
 आंमन्नमाइया तू, अणुवग्या दो मन्दिगमहि्या ऊ ।
 अणवट्टप्पा ते ऊ, कायव्वा भावलिं गेणं ॥२४२३॥ खेत्ततो गतं ॥
 कालतो अणवट्टप्पो, अणउवग्नदोमो जत्तियं कालं ।
 सो अणवट्टो कीरति, जत्तियमेत्तं तयं कालं । २४२४॥ काले त्ति ॥
 तवअणवट्टो दुविहो, आमायगयाय हो ति पडिसेवी ।
 एक्केको वि य दुविहो, जहण्णओ चैव उक्कोमो ॥२४२५॥
 तवअणवट्टा ऽऽमायण, जहण्ण छम्माम वरिममुक्कामं ।
 के. पुण आमार्पती ? जिणमादी जा महिटीयं । २४२६॥
 पडिसेवी अणवट्टो, जहण्ण वरिमं तु वारमुक्कोमा ।
 किं पुण पडिसेवति तू ? तेण्णादीया पदा मव्वं । २४२७॥
 कारणमादिपदा तू, उवरिं वोच्छिमु अहण्ण परिहारं ।
 वंदणमादी य पदा, समामयो हं इमं वोच्छे । २४२८॥
 परिहरणं परिहागे, आलावणमादि दमहिं तु पदेहिं ।
 सेहादिए वि वंदति, सो पुण ण वि वंदणिज्जो तु । २४२९॥

केरिमगुणसंजुतो, अणवद्वो कीरनी ? इमं सुणसु ।
 संघनण-विरिय-आगम-मुत्तन्ध-धिनीय उववेयो ॥२४३०॥
 उवरिमनिगसंघयणो, मव्वगुणो केवलं अजियणिहो ।
 देज्जा से मव्वतत्रं, अणवद्वं वा वि पारंची ॥२४३१॥
 णवदमपुव्वकतन्धो, सद्दो इव उगमधितिकयकरणो ।
 परिणामममगो त्ति य, अणवद्वप्यं से दायव्वं ॥२४३२॥
 एवं तु गुणममगो, चरित्तमेहिं तु णट्ट धिण्णं वा ।
 पोगणियगुणमेहिं, णिग्गवयवं मो तु पूरेति ॥२४३३॥
 मो वंदनि मेहादि वि, पग्गहितनवो जहा जिणो चेव ।
 विहरति बारम वरिसे, अणवद्वप्पो गणे चेव ॥२४३४॥
 तम्म य परिहारनवं, पडिवज्जंतम्म कीरउस्मगो ।
 संघाडउवणभीए, आमम अममन्थकरणं च ॥२४३५॥
 किं कारणमुस्मगो ?, भण्णनि मेहाण जाणणट्टाए ।
 भयजणणट्टाया नहा, णिरुव्वमग्गट्टया चेव ॥२४३६॥ उस्मगो त्ति
 कप्पट्टिना अहं ते, अणुपरिहारी य एम गीओ ते ।
 पुव्वं कतपरिहारो, तम्मऽमनिऽण्णो वि दददहो ॥२४३७॥
 संघाडो त्ति गतम् ।
 एम नवं पडिवज्जति, ण किंचि आलवति मा ण आलवहा ।
 अत्तट्टचिन्तगम्मा, वाघातो भे ण कायव्वो ॥२४३८॥
 नाहे य परिहरिज्जति, गच्छेणं मो य परिहरति गच्छं ।
 अपरिहरंताऽऽरावण, दमहिं पएहिं इमेहिं तु ॥२४३९॥
 आलावण पडिपुच्छण, परियट्टुट्टाण वंदणग मत्ते ।
 पडिलेहण संघाडग, भत्तदाण संभुंजणे चेव ॥२४४०॥
 जा संघाडो नाव तु, लहुओ मामो तु होनि गच्छम्म ।
 लहुगा य भत्तदाणे, संभुंजणे होन्ऽणुग्याता ॥२४४१॥
 संघाडओ तु जाव उ, गुरुओ मामो दसण्ह तु पयाणं ।

भक्तस्म दाण संभुंजणे य परिहारिण् गुरुगा ॥२४४२॥
 किंनिकम्मं च पट्टिच्छति, परिण्ण पट्टिपुच्छ देति य गुरु से ।
 सो वि य गुरुसुवचिद्वति, उदन्तमवि पुच्छितो कहते ॥२४४३॥
 टवणे त्ति गतं ॥

एवं तू टवणाए, ठवियाए भयं तु कस्सतुववज्जे ।
 किह नु मए एककेणं, णित्थरियव्वेत्तिओ कालो ? ॥२४४४॥
 ताहे आमासेती, आयरिओ मा हू एव तं बोधे ।
 अणुपरिहारी एम य, अहवा कप्पट्टिनी एमा ॥२४४५॥
 जं किंचि पाट्टिपुच्छं, तं मच्च मए ममं करेज्जाहि ।
 हिडिहिमी भिक्खं पि य, अणुपरिहारीण तं मद्धि । २४४६॥
 एव भणिओ तु संतो, आमामनी तं च ताहे णित्थरति ।
 किह पुण होआमासो?, भण्णति इणमो णिमामेहिं ॥२४४७॥
 जह कोति अगडपट्टिओ, जति भण्णति एम हा ! मनोवरतो ।
 तो भुंचति अंगाइं, पच्छा मरती य सो ताहे ॥२४४८॥
 अह पुण भण्णति एवं, मा वीहसु एम आणिया रज्जु ।
 उत्तारिज्जसि एवं, आसामो से हवति ताहे ॥२४४९॥
 एवं णट्टिवुब्भते, राया रुट्टो व कासती होज्जा ।
 सो वि जति विणट्टो सि, त्ति भण्णए तो विराएज्जा ॥२४५०॥
 अह भण्णति मा बीधे, राया अममिक्खिण्ण अकज्जे वा ।
 ण वि किंचि करेइ ती, मोइज्जेहिमि व आमसति ॥२४५१॥
 एवासासो तस्स वि, होनी आमामियस्स संनस्स ।
 इय पट्टिवण्णो सो ऊ, वहइ हू उगं तवोकम्मं ॥२४५२॥
 आसामो त्ति गतम् ॥

तो उग्गेण तवेणं, सो जाहे स्वामदुब्बलसरीरो ।
 ण तरेज्जुट्टाणादी, काउं ताहे इमं भणति ॥२४५३॥

उद्वेज्ज णिमीएज्जं, भिक्खं द्विद्विज्ज भंडगं पेहे ।
 कुव्वित्तपित्तबंधवो विय, तुमिणी संघाढो तो कारं ॥२४५४॥
 विनियपय अण्णगच्छा, पंसेज्जा वंदणं अयाणंतो ।
 गल्लणे उभयस्स व. कुज्जा करणिज्ज जयणाए ॥२४५५॥
 गच्छिन्नया गुरुस्स उ, गुरु अणुपरिहारिए सम्पेति ।
 अणुपरिहारी परिहारियस्स देन्तेस जयणा तु ॥२४५६॥
 सो वा करेज्ज तेसि. आगाढ परंपरण एमेव ।
 गुरुणो एगागिस्स व, अण्णस्सनीए करेज्जाहि ॥२४५७॥
 ताहे णित्थिण्णतवो, कुलादिकज्जे व तप्पितो जो तु ।
 उवठावण तस्स भवे, केयी गिहिवेस कातूणं ॥२४५८॥
 गिहिवेसमकाऊणं, उवट्टेन्ते उ द्दोति चउगुरुगा ।
 आणादिणो य दासा, पावइ अहवा इमे दोसे ॥२४५९॥
 वरणेवन्थं एगे, ण्हाणविज्जमवरे जुवलमेत्तं ।
 परिसामज्जे धम्मं, सुणेज्ज कहणा पुणो दिक्खा ॥२४६०॥
 किं तस्स तु गिहिवेसं ?, किं वरणेवन्थ ? किं व जुयलं तु ? ।
 किं वा परिसामज्जे, धम्मो मे कहिज्जए तस्स ? ॥२४६१॥
 आंभामिओ ण कुव्वित्त, पुणो वि सो नारिसं अनोयारं ।
 द्दोति भयं सहाण य. गिहिभूए धम्मया चेव ॥२४६२॥

अणवट्टप्पे त्ति गतप ॥ ३ ॥९३॥

नित्थगर पवयण मुत्तं, आयरियं गणहरं महिद्वीयं ।
 आमाएन्तो बहुमो, आभिणिवेसेण पारंची ॥९४॥

पाराधिक-
प्रायश्चित्तम्

किह पुण आसाएतो ?, अवण्णवायाइ वयइ जं तेसिं ।
 केरिसओ तु अवण्णो ?, भण्णइ इणमो णिसामेहि ॥२४६३॥
 पाहुदियं उवज्जीवति, जाणंतां किं व भुंजए भोगं ? ।
 अजुत्तं च इत्थित्थं, अतिकक्खड देसिया चरिया ॥२४६४॥

आशातना-
पाराधिकः

अण्णं व एवमादी, अवि पडिमामु वि तिल्लोगमहियाणं ।
जति भणति कीम कीरति, मल्लालंकारमादीयं ? ॥२४६५॥
जो वि पडिरुविविणयो, नं सव्वं अविहं अकुच्चंतो ।
वंदणथुइमादीयं, तित्थगरामायणा एमा ॥ २४६६ ॥

तित्थगरे त्ति गतम् ॥

अक्कोमनज्जणादिमु, संघमहिक्खिवइ संघपडिणीए ।
अण्णे वि अत्थि संघा, सियाळणंनिककंकादी ॥ २४६७॥

पवयणे त्ति गतम् ॥

काया वया य ते च्चिय, ते च्चैव पमाय अप्पमाया य ।
मोक्खाहिगारियाणं, जोनिमविज्जाहि किं व पुणो ? ॥२४६८॥
सूते त्ति गतं ।

इट्ठिरससानगरुया, परोवदेसुज्जया जहा मंखा ।

अत्तट्ठपोसणरया, आयरिया जह दिया च्चैव ॥२४६९॥

अब्भुज्जयं विहारं, देमेन्नि परंसि सतमुदामीणा ।

उवजीवंति य इट्ठि, णीसंगा मां त्ति य भणंति ॥ २४७०॥

आयरिए त्ति गतम् ।

गणहर एव महिट्ठी, महातवम्मी व वादिमादी वा ।

तित्थगरपढमसीमा, आदिग्गहणेण गहिना वा ॥२४७१॥

सा दुट्ट देसे सव्वे, देसम्मी एगदेसमादीया ।

जं वयति सव्व देसो, सव्वंसि वा वि सव्वंसो ॥२४७२॥

तित्थकरं संघं वा, देसेणं वा वि अट्टव सव्वेणं ।

आसाएन्ते चरिमं, सेसेसुं चतुगुरू देसे ॥२४७३॥

सव्वे वाऽऽसाएन्तो, पावति पारंचिनं तु सो ठाणं ।

एत्थं पुण सचरित्ती, देसे सव्वे य अचरित्तो ॥२४७४॥

तित्थगरपढमसीसं, एकं वी सादयंतो पारंची ।

अत्थस्सेव जिणिदो, पभवो सुत्तस्स सो जेणं ॥२४७५॥

आमायणपारंची, एमेमो वण्णितो समासेणं । दारं ।
पडिसेवणपारंची, एत्तो वोच्छं समासेणं ॥२४७६॥

॥ ॐ ॐ ॥ ९४ ॥

जो य मलिंगे दुट्ठो, कमायविमएहिं रायवहओ य ।
रायग्गमहिमिपडिसेवओ य बहुमो पगामो य ॥९५॥

प्रतिसेवना-
पार शिकः

पडिसेवणपारंची, निविहेमो वण्णिआ नु मुत्तम्मि ।
दुट्ठादीहिं पदेहिं, ममामओ हं पक्खामि ॥२४७७॥
दुट्ठो य पमत्ता या, अण्णोणामेवणापमत्तो उ ।
एनेमि विभागं नू, वोच्छामि जहक्कमेणेव ॥२४७८॥
दुविहो य होति दुट्ठो, कमायदुट्ठो य विमयदुट्ठो य ।
दुविहो कमायदुट्ठो, मपक्खपरपक्खचत्तुभगो ॥२४७९॥

कपायदुष्टः

सामवणाले मुहणंतए य उन्दुगच्छि सिहरिणी चेत्र ।
एते मपक्खदुट्ठा, एनेमि परूवणा इणमो ॥२४८०॥
सामवणाले लद्धं, गुरु छंदिय खइय मच्चिनर कोहो ।
स्वामण अणुवममन्ने, गणी उवेत्तण्णहिं परिणणा ॥२४८१॥
पुच्छंतमणक्खाए, सोच्चणयो गंतु कन्थ से मरीरं ? ।
गुरु पुच्चकहित दाइय, पडियरणं दन्नभंजणया ॥२४८२॥
मुहणंतयमालोयण, आणियमुक्कोम गहित गुरुणा य ।
कुविण्ण णिमो गंतुं, गलए लइओ य पामुत्तो ॥२४८३॥
सम्मूहणियरणेण वि, गलए लइओ उ तो मना दां वि ।
अण्णो पुण सिव्वंतो, अन्थमिर् गुरुहिं अह भणितो ॥२४८४॥
अन्थमियम्मि वि सिव्वामि, उन्दुगसरिच्छच्छि तां वदे हमितो ।
तुह उक्खणामि अच्छी, स्वामिज्जेतो विण वि पमिए ॥२४८५॥
तो उविय गणिं गच्छे, भत्तपरिणं करंति अण्णमणे ।
जह पडमो पवरि इहं, उन्दुअच्छोउ ति दोंकिनि ॥२४८६॥

अवरो वि स्मिहिरिणीए. छंदिय सव्वाइयं तो उगिरणा ।
 नन्वेव तू परिण्णा, ण गच्छती णवर अण्णत्थ ॥२४८७॥
 जम्हा एते दोमा, तम्हा ण वि गेण्हियव्वयं गुरुणा ।
 एगस्सेव तु मव्वं, अण्णायायारसीलस्स ॥२४८८॥
 गहणम्मि विही इणमो, जनि गहिया मत्तगा तु सव्वंहिं ।
 तेमि णियंनेन्ताणं, अल्लाहि पज्जन्तमो वेति ॥२४८९॥
 णिव्वन्धे थोवथोवं, सव्वंसि गेण्हए ण एगस्स ।
 मव्वंसि पि ण गेण्हति, विनियाएमेण गहियं पि ॥२४९०॥
 गुरुभत्तिमं जो य मणाणुकूलो. सो गिण्हतो णिस्समणिस्सयो वा।
 तस्सेव सो गेण्हति जेतरेमि. अल्लब्भमाणम्मि व थोव थोवं ॥
 ॥ २४९१ ॥

मति लाभम्मि व गेण्हति. इतेरमि जाणित्थण णिव्वंधं ।
 मुंचति य मावसेसं, जाणति उवयारभणियं च ॥२४९२॥
 गुरुसंसमट्टवरियं, बालादमतोए मण्डलिं जाति ।
 जो अण्णायरमत्तग. गिल्लाणभुत्तुवरितने वि ॥२४९३॥
 सेमाणं संसट्टं. न छुब्भइ मंडलीपडिगहए ।
 पत्ते गहिनं छुब्भइ, उब्भामण लंभ मोत्तणं ॥२४९४॥
 पाह्णगट्टा व नयं, धरेत्तु अविवाहटं विगिंचंति ।
 इति गहणभुंजणविही, अविहीगहणेण दोसेने ॥२४९५॥
 एते सपक्खदुट्टा, परपक्खे उदायिमारगादीया ।
 परपक्खसपक्खम्मि य. पालक्कादी मुणेनव्वा ॥२४९६॥
 पालक्को तु पुरोहितो. खंदगपमुहाण जेण पंच सया ।
 पुव्वि विराहियेणं, जंते पीलाविता जतिणो ॥२४९७॥
 मुणिस्सुव्वयत्तिथम्मी, वाएण परातिओ स पुव्वि तु ।
 खंदगरणो ताहे, पावो स पओसमावणो ॥२४९८॥

परपक्वो परपक्वे, रायादी अभमरा जहा केति ।
 ब्रह्मपरिणया व ब्रह्मा, भणिता चत्तारि दृष्टेते ॥२४९९॥
 एतेसि चतुण्हं पी, पच्छित्तमहाविहिं पक्वखामि ।
 जे सामवणालादी, लिंगविवेगो भवे तेसि ॥२५००॥
 जो वि मपक्वो रायादियाण ब्रह्मपरिणयो व ब्रह्मो वा ।
 सो लिंगतो पारंची, जो वि य परिवट्टे नं तु ॥२५०१॥
 मण्णी व अमण्णी वा, जो परपक्वे मपक्वे दृष्टो तु ।
 तम्म णिमिद्धं लिंगं, अइसेमी वा वि से देज्जा ॥२५०२॥
 परपक्वो परपक्वे, रायामादीपदुट्ठो जो वि भवे ।
 तम्म मदेसे ण कप्पनि, कप्पइ अण्णम्मि उवसेने ॥२५०३॥
 एमो कमायदुट्ठो (दारं), विमयपदुट्ठे इदाणि वोच्छामि ।
 तम्म वि मपक्वपरपक्वयो य चतुभंगो तह नेव ॥२५०४॥
 संजनि कप्पटिण पढमो, सेज्जानि अण्णनिन्थिणी वोओ ।
 परपक्वे संजनीए, उभयपगे होति उ चतुन्थो ॥२५०५॥
 लिंगेण लिंगिणीए, मंपत्तिं जनि णिगच्छती पावो ।
 णिरयाउगं णिवंधइ, आमयाण ओ अवोही य ॥२५०६॥
 लिंगेण लिंगिणीए, मंपत्तिं जो णिगच्छती पावो ।
 महजिणाणऽज्जानो, मंगो आमदिनो नेणं । २५०७॥
 पात्राणं पात्रयरो, दृष्टेण ण वट्टे ह्माहूणं ।
 जो जिणपुंगवमुद्धं, णमिउण तमेव धरिमेति ॥२५०८॥
 संसारमणवयगं, जानिज्जगमरणवेयणापउरं ।
 पावमल्पदल्लच्छा, भमेति मुद्दाधरिमेणं ॥२५०९॥
 एमो पढमगभंगो, पारंचीयमेन्थ होति पच्छित्तं ।
 त्रिनियगभंगम्मि तहा, अणुवरयम्मो भवे चरिम् ॥२५१०॥
 जन्थुप्पज्जनि दोमो, कीरनि पारंचीओ म तम्हा उ ।
 सो पुण सेवि असेवी, गीयमगीयो व एमेव ॥२५११॥

निषयदुष्टः

वमहि णिवंमण वाडग. माही तह गाम देस रज्जु य ।
 कुल गण मंघे णिज्जहणाप् पारंचिओ होति ॥२५१२॥
 उवमंतो वि समाणो. वारिज्जति नेसु तेसु ठाणेसु ।
 हंदि ह् पुणो वि दोसं. तट्टाणाऽऽसेवणा कुगति ॥२५१३॥
 जेसु विहरंति नाओ. वारिज्जति गवर नेसु ठाणेसु ।
 पढमगभंगे नाइं. मेसेसु वि नाइं ठाणाइं ॥२५१४॥
 इत्थं पुण अधिगारो. पढमगभंगेण उभयदुट्टण ।
 उच्चारियसरिमाइं. सेसाइं विकोवणट्टाए ॥२५१५॥

पुव्वद्धं गतम् ।

इति एम अभिहिओ तू. उभयपदुट्टो य गयवहगो य ।
 रायगमहिमिपडिसेवओ उ अहृणा इमो होति ॥२५१६॥
 गयस्म महादेवी. अहवा जा जस्म होति इट्टा तु ।
 मा तस्म होति अग्गा, अग पहाण ति एगट्टा ॥२५१७॥
 नं पडिसेवति जो तू, पुणो पुणो होति बहुममहो उ ।
 लोणपगामो अहवा, सो पावति चरिमटाणं तु ॥२५१८॥
 चस्महा अण्णाण वि, जा इट्टा मा ह् तेमि होअग्गा ।
 जुवगयादीआणं. तेमि पि जहेव राडस्म ॥२५१९॥
 इयग्महिलामु चरिमं, ण विज्जती कीम ? एव चोएति ।
 भण्णइ बहुआऽवाया. इतरामुं अप्पणो चं व ॥२५२०॥
 गयस्म अगमहिमीए अप्पणो कुल गणे व मंघे वा ॥
 पत्थाराइं दोमा, पागतमहिलामु तस्मेव ॥२५२१॥
 वतलोवो मरीरं वा, दोमा ण ह् कुलगणाद्विपत्थारो ।
 एतेण कारणेणं, इतरामु ण होति चरिमपदं ॥२५२२॥

दुट्टपारंचिए त्ति गतं ।

प्रमत्तपारा-
मिकः

दुट्टमो पारंची. भणितो अहृणा पमत्त वोच्छामि ।
 सो कल्लस विकह विकडे. इंदिय णिहा य पंचविहं ॥२५२३॥

कोहानि चउह कलुसा, विकहा पुण इत्थिमादिया चउहा ।
 पुव्वव्भासा त्रियटं, इंदिय मोयादिए पणगं ॥२५२४॥
 पोगल मोदग फरुमग, दंते वडसालभंजणे चेव ॥
 थीणद्धीआहरणा, वोच्छामि विभागमेतेसिं ॥२५२५॥

॥ ॐ नृ ॥१५॥

थीणद्धिमहादोसा, अण्णोण्णासेवणापसत्तो य ।
 चरिमट्ठाणावत्तिसु, बहुमो य पमज्जए जो उ ॥१६॥

जह उदअम्मि एए वा, थीणम्मि णोवल्लव्भए किंचि ।
 इद्धं चित्तं भण्णनि, तं थीणं तेण थीणद्धी ॥२५२६॥
 पिमिनासि पुव्वमहिंयं, विविंचियं दिस्म तन्थ णिमि गंतु ।
 अण्णं हंतुं ग्वायति, उवस्मतं सेसयं णेनि ॥२५२७॥
 मोदगभत्तमल्लुं, भंतु कवाडे घरस्म णिमि ग्वाइ ।
 भाणं च भरेत्तुणं, आगओ आवासए त्रियडे ॥२५२८॥
 अवरो वि फरुममुंडो, मत्तियपिंडे व छिंदित्तं सीसे ।
 एगन्ते पव्विन्धनि (य विविंचनि प्र०), पामुत्ताणं त्रियडणा य ॥
 अवरो विवाटिओ मत्तहन्थिणा पुरकवाड भंतूणं ।
 तस्सुक्खविज्जु दन्ते, वमही वाहिं त्रियडणा य ॥२५३०॥
 उव्भासग वडसालेण यट्ठिओ कोइ पुव्व वणहन्थी ।
 वडसालभंजणाऽऽणण, उम्मग्गाऽऽल्लोयण पभाए ॥२५३१॥
 तस्सोदयकालम्मि, हवती जं केमवस्स अद्धवल् ।
 ण वि देति अणनिसंसी, लिगं अवि केवली होज्जा ॥२५३२॥
 णानम्मि पण्णविज्जति, मुय लिगं णन्थि तुज्ज चारित्तं ।
 देसवय दंसणं वा, गिण्हसु इच्छन्ते रमणिज्जं ॥२५३३॥
 अह णेच्छति तो संघो, लिगं हरई ण हरति मि एगो ।
 मा गच्छेज्ज पदांसं, छट्ठेत्तऽसत्तीए पामुत्तं ॥२५३४॥

स्त्यानदिनि-
 द्वाप्रमत्तपारा-
 गिकः

णिहपमत्तो एमो, पारंची लिंगतो मयकवानो (दारं) ।
 कुणमाण अण्णमण्णं, पारंचीयं अतो वोच्छं ॥२५३५॥
 करणं तु अण्णमण्णे. समणाण ण कप्पनी मुविहियाणं ।
 किह करण अण्णमण्णे ?, भण्णनि उणमो णिसामेहि ॥२५३६॥
 आमयपोमयसेवी. केई पुग्गिमा दुवेदगा होन्ति ।
 तेसिं लिंगविवेगो, कानट्ठो होति णियमेणं ॥२५३७॥

अण्णोण्णसेवणे त्ति गतम् ॥

चरिमं अंतं भण्णति, तं पुण पारंचियं ति णानत्वं ।
 पारंचियावराहे, पुणो पुणो मज्जए जो तु ॥२५३८॥
 थीणद्धिमादियाणं. मोहिं वोच्छं पुणो वि मव्वंमिं ।
 लिंगादीणं कममो, एत्थ इमा होति गाहाओ ॥२५३९॥

। ह ॥२६॥

मो कीरति पारंची. लिंगाओ खेत्तकालओ तवतो ।
 मंपागडपडिसेवी. लिंगाओ थीणगिद्धी य ॥२७॥
 वमहिणिवेमणवाडगमाहिणिओयपुरदेमरज्जाओ
 खेत्ताओ पारंची. कुलगणमंघालयाओ वा ॥२८॥
 जत्थुप्पण्णा दोमो. उप्पज्जिस्मनि व जत्थ णाऊणं ।
 तत्तो तत्तो कीरति. खेत्ताओ खेत्तपारंची ॥२९॥
 जत्तियमेत्तं कालं. तवसा पारंचियस्म उ स एव ।
 कालो दुविगप्पस्म वि.अणवट्ठप्पस्म जांउभिहितो १०८

निष्कसेत्रादि-
 पारायिकः

आसातण पडिमेवण, दुह अणवट्ठम्मि जो भवं कालो ।
 पारंचिए वि सो चेत्र होति उक्कोमग जहण्णो ॥२५४०॥
 पारंचिया उ एते, तिण्णि वि मामण्णयो विणिहिद्धा ।
 एत्तो जो जारिसतो, विसेसमेतेसि वोच्छामि ॥२५४१॥

दुष्टे य पमत्ते या, अण्णोण्णासेवणापसत्ते य ।
 एनेमिं तिण्हं पी, विसेममेत्तो पवक्खामि ॥२५४२॥
 तहियं तु विसयदुट्ठो, सपक्खपरपक्खतो व जो होज्जा ।
 सो कीरति पारंची. खेत्तेणं नू ण लिंगेणं ॥२५४३॥
 अणुवरमंतो कीरति, सेसो णियमेण लिंगपारंची ।
 खेत्तेण य लिंगेण य, पारंची अभिहिता एते ॥२५४४॥
 किं एते चिय भेया, पारंचीए उयाह् अण्णे वि ? ।
 भण्णति तत्रपारंची, अण्णो वि ह् कुं गिमो स खत्तु ? ॥२५४५॥
 इंदियपमायदोसा, जो नू अवगहमुत्तमं पत्तो ।
 मवभावममाउट्ठो, जइ य गुणा से इमे होंति ॥२५४६॥
 वड्ढंमइसंयतणां. धितीय जो वज्जकुट्टुमामाणो ।
 णवमस्म नतियवन्धुं, मुत्तन्थेहिं च जोऽहीओ ॥२५४७॥
 न्नुड्ढगर्माहत्तादोहिं भावितां जो य इंदियकमाए ।
 णिग्घेत्तण समत्थो, पवयणमारं अभिगतन्थो ॥२५४८॥
 णिज्जुहिनम्म अमुधो. तिल्लनुममेत्तो वि जस्म ज य भावो ।
 णिज्जुहणाए अग्घो. सेसं णिज्जुहणा णान्थ ॥२५४९॥
 एदगुणमंपत्ततो, पावति पारंचीयं नू सो टाणं ।
 एयगुणविपमुक्के. ताग्गियस्मी भवे मूले ॥२५५०॥
 पारंचीयं नू पावति, आमाएन्तो तहेव पडिसेवी ।
 एक्कंको होंति दुहा, जहण्ण उक्कोसओ चंवे ॥२५५१॥
 आमायणो जहण्णो, छम्मामुक्कोस वारस तु मामा ।
 वामं वाग्गवामा. पडिसेवी कारणे भतिओ ॥२५५२॥
 जति होज्जा आयरिओ. तो गणणिक्वेवमितिंरिं क्कान्तुं ।
 गंतूणं अण्णगणे. दव्वादिस्सुभे विगडणा नू ॥२५५३॥

एगागी खेत्तवहिं, कुणति तवं सुविपुलं महासत्तो ।
 अवलोवणमायरिओ, पतिदिणमेगो कुणति तस्स १०६
 ओलोयणं गवेमणमायरिओ कुणति णिच्चकालं पि ।
 खेत्तवहिचिट्ठियस्सा, इमेण त्रिहिणा पक्कवामि ॥२५५४॥
 उभयम्मि दातूण स पाडिपुच्छं, वोहुं सरीरस्स य वट्टमणिं ।
 आसामत्तित्तण तत्रोक्किलंतं, तमेव गच्छं पुणरेन्ति थेरा ॥२५५५॥
 असह् मृत्तं दाउं, दो वि अदाउं व गच्छति पदे वि ।
 संघादो सं भत्तं, पाणं चाऽऽणेनि मग्गेणं ॥२५५६॥
 पारंचितस्स तहियं, तं वहमाणस्स होज्ज गेल्लणं ।
 ताहे से पडिकम्मं, तेहिं पयत्तण कायव्वं ॥२५५७॥
 आहरति भत्तपाणं, उव्वत्तणमाइयं पि से कुणति ।
 सतमेव गणाहिवर्इ, वेयावच्चं जहत्थामं ॥२५५८॥
 जो उ उवेहं कुज्जा, आयरिओ कण्णी पमाणं ।
 आरोवण तस्स भवे, गिलाणसुत्तम्मि जा भणिया ॥२५५९॥
 अह पुण ण तरंज्ज गुरू, गंतुं गेल्लणमादिहिं तहियं ।
 कालुण्हं दुव्वलो वा, कुलादिकज्जेण वऽण्णेण ॥२५६०॥
 अभिसेयं तो पेसे, अण्णं गीयं व जो तहिं जोग्गो ।
 पुट्टो व अपुट्टो वा, सो त्रि य दीवेति तं कज्जं ॥२५६१॥
 सो य समत्थो होज्जा, संपाडेत्तुमिह तस्स कज्जस्स ।
 खीरादिलद्धिजुत्तो, विज्जादिगअतिसएहिं च ॥२५६२॥
 जाणंता माहप्पं, सतमेव गुरू वदंति तं जोगं ।
 अत्थि मम एत्थ त्रिसतो, अजाणए ते व सो वेत्ति ॥२५६३॥
 अच्छउ महाणुभावो, जहासुहं गुणमयागरो संघो ।
 गुरुयं पि इमं कज्जं, मं पप्प भविस्सए लहुयं ॥२५६४॥
 अभिहाणहेत्तुकुसलो, बहसु अणिराइओ विदुसभासु ।
 गंतूण रायभवणं, भणाइमं रायदारिदुं ॥२५६५॥

पडिहाररूवी ! भण रायरूवी. तमिच्छए संजनरूवि ददुं ।
 णिवेयनित्ताण सपत्थिवस्म. जहिं णिवो तत्थ तयं पवेसे ॥२५६६॥
 तं पूयनित्ताण मुहासणत्थं, पुच्छिमु राया गतकोउहल्लो ।
 णहे उराले असुए कयाई, स याविं आइक्खति पत्थिवस्स ॥
 २५६७ ॥

जाग्गिमाया मक्कादीण आयरक्खाण तारिमो एसो ।
 तुह राय ! दारपालो. तं पि य चक्कीण पडिरूवी ॥२५६८॥
 अट्टारम्ममीलमहम्मधारया होन्नि साहुणो अहयं ।
 तं पति पडिरूवित्तं. अनियारणिसेवणापत्तो ॥२५६९॥
 णिज्जुहो मि णरीसर !, ग्वेत्ते वि जनीण अच्छिन्तं ण लभे ।
 अनियारम्म विमोहिं, पकरंमि पमायमूलस्स ॥२५७०॥
 धम्मकहा आतुट्टाण पुच्छणं दीवणा य कज्जस्स ।
 किं पुण हवेज्ज कज्जं ?, इमेहिं होज्जाहि एगतं ॥२५७१॥
 वायपरायणकुविओ, चेनियहव्व संजतीगहणे ।
 णिविम्मयादि चतुण्ह वि. कज्जाण हवेज्ज एगतं ॥२५७२॥
 संघो ण लभति कज्जं. लद्धं कज्जं महाणुभावंणं ।
 तुब्भंति विमज्जेमी, मेवियसंघो त्ति पूएति ॥२५७३॥
 भणति य राया संघं. तुब्भं कज्जं करंमि अहमेयं ।
 तुब्भं वि कुणह मज्झं. एयम्मंयं विमज्जेह ॥२५७४॥
 पव्वत्थितो मयं वा, रण्णा संघो विसज्जए तुट्ठो ।
 आदी मज्झज्जमाणे, मो यावि हवेज्ज सोहीए ॥२५७५॥
 देसं व देमदेसं, सव्वं व वहेज्ज अहव सुच्चंजा ।
 छव्भागो सं देमो, दमभागो देमदेमो तु ॥२५७६॥
 छम्मासपरं बारसमामाणं बारमण्ह य समाणं ।
 एत्थे दो दो मासा, चउवीसा होति छव्भागो ॥२५७७॥

